

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2024. április 9., kedd

Tartalomjegyzék

4/2024. (IV. 9.) MvM rendelet	A fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendeletnek a 2024. évi felhasználási szabályok megállapítására irányuló módosításáról	2216
15/2024. (IV. 9.) AM rendelet	Az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól	2223
16/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről	2249
17/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól	2338
18/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről	2372
19/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól	2381
20/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott egyes támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelői minőség követelményeiről	2407
21/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv fiatal mezőgazdasági termelői támogatásáról	2408
22/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről	2424
23/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról	2430
24/2024. (IV. 9.) AM rendelet	A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet módosításáról	2434
25/2024. (IV. 9.) AM rendelet	Egyes közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó miniszteri rendeletek módosításáról	2443
3/2024. (IV. 9.) KTM rendelet	A közigazgatási és területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről	2447
13/2024. (IV. 9.) NGM rendelet	A TritonLife Dialízis Center Kft. és a TritonLife Eszközkezelő Kft. tulajdonosi joggyakorlásának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	2454

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A Miniszterelnökséget vezető miniszter 4/2024. (IV. 9.) MvM rendelete a fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendeletnek a 2024. évi felhasználási szabályok megállapítására irányuló módosításáról

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 11. alpontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 148. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) A kedvezményezett köteles a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés meghozatala napjától számított tíz évig megőrizni.”
- (2) Az R. 5. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(3) Nem ítélt meg támogatás
- a) – a 4. és 5. alcím szerinti támogatás kivételével – azon szervezet részére, amely a támogatás odaítélésékor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozata alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének,
- b) – a 4. és 5. alcím szerinti támogatás kivételével – nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
- c) – a 9., 12., 14. alcím szerinti támogatás kivételével – a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez,
- d) – a 9., 12., 14. alcím, valamint – ha a támogatás összegét nem a piacon vásárolt vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg – a 4., 5. és a 23/A. alcím szerinti támogatás kivételével – az 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásához és forgalmazásához,
- e) – a 8–9., 12., 14., 17–17/A. és 19–20. alcím szerinti támogatás kivételével – elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
- f) mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha
- fa) a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
- fb) a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
- g) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- h) abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- i) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
- j) – a 4. alcím szerinti támogatás kivételével – a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról szóló, 2010. december 10-i 2010/787/EU tanácsi határozat (HL L 336., 2010.12.24., 24. o.) hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák részére,
- k) – a 4. alcím szerinti támogatás kivételével – atomenergia termeléshez.
- (4) Amennyiben a kedvezményezett a (3) bekezdés c)–f) pontjában kizárt ágazatok bármelyikében és ezektől eltérő egy vagy több ágazatban egyaránt végez tevékenységet, a 4. és 5. alcím szerinti támogatás akkor nyújtható a kedvezményezett részére ez utóbbi egyéb tevékenységhez, ha a kedvezményezett megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztásával vagy számviteli elkülönítéssel – biztosítja, hogy a (3) bekezdés

c)–f) pontjában említett kizárt ágazatokban végzett tevékenységek ne részesüljenek a 4. és 5. alcím szerinti támogatásban.”

2. §

Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) A kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a 2023/2831/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, bármely három év során Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve a 2023/2831/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

(2) A kedvezményezettnek a 2023/2831/EU bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

(3) A támogatást nyújtó a kedvezményezett részére a 2023/2831/EU bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva a 2023/2831/EU bizottsági rendeletre.

(4) A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.

(5) A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.”

3. §

Az R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A közszolgáltatás ellátásával megbízott kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a 2023/2832/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, bármely három év során Magyarországon odaítélt csekély összegű közszolgáltatási támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 750 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve a 2023/2832/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

(2) A kedvezményezettnek a 2023/2832/EU bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

(3) A támogatást nyújtó a kedvezményezett részére a 2023/2832/EU bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva a 2023/2832/EU bizottsági rendeletre.

(4) A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.

(5) A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

(6) A támogatás nem halmozható ugyanazon közszolgáltatáshoz kapcsolódó más ellentételezéssel, függetlenül attól, hogy ez az ellentételezés uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősül-e.”

4. §

Az R. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) A közszolgáltatásért járó ellentételezés (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) kizárólag a közszolgáltatás ellátásával megbízott kedvezményezett – ide nem értve a szárazföldi közlekedést biztosító vállalkozásokat – részére nyújtható, amennyiben

a) a támogatás összege nem haladja meg éves szinten a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget, és

b) a támogatást közlekedésen és a közlekedési infrastruktúrán kívüli területeken nyújtják.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti támogatás összege a megbízás időszaka alatt változik, az éves összeg a megbízási időtartamra tervezett támogatás éves összegeinek átlagával egyezik meg.

- (3) Az (1) bekezdés szerinti 15 millió eurónak megfelelő forintösszegű éves támogatási maximum nem vonatkozik
- egészségügyi ellátást, adott esetben sürgősségi betegellátást végző kórházakra, és
  - szociális szükségleteket kielégítő közszolgáltatásokra az egészségügy és hosszú távú gondozás, gyermekgondozás, munkaerőpiacra való belépés és visszatérés, szociális lakáshoz juttatás, továbbá a sérülékeny társadalmi csoportok gondozása és társadalmi befogadása vonatkozásában.
- (4) A közszolgáltatási megbízás időtartama nem haladhatja meg a tíz évet, kivéve, ha kedvezményezett olyan jelentős beruházásra kényszerül, amely az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban nem amortizálható tíz év alatt.
- (5) A kedvezményezett egy vagy több aktussal kerül megbízásra az adott közszolgáltatás biztosításra, amely magában foglalja
- a közszolgáltatási kötelezettségek tartalmát és idejét,
  - a kedvezményezettet és adott esetben az érintett területet,
  - a támogatást nyújtó által a vállalkozásnak biztosított kizárólagos vagy speciális jogok jellegét,
  - a támogatási mechanizmus leírását és a támogatás kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paramétereit,
  - a túlkompenzáció elkerülésére és visszafizetésére hozott intézkedéseket, és
  - hivatkozást a 2012/21/EU bizottsági határozatra.
- (6) A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez szükséges nettó költséget. A támogatás mértékét a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikke szerint kell megállapítani.
- (7) Ha a kedvezményezett a (6) bekezdésben meghatározott összeget meghaladó támogatásban részesül, köteles a túlkompenzációt visszafizetni. Ha a túlkompenzáció összege nem haladja meg az átlagos éves támogatás összegének 10%-át, a túlkompenzáció átvihető a következő évre, azzal, hogy azt le kell vonni az arra az évre fizetendő támogatás összegéből.
- (8) A támogatást nyújtó a megbízás időtartama alatt legalább 3 évente, valamint a megbízás lejártakor ellenőrzi, hogy a kedvezményezett nem részesült túlkompenzációban.
- (9) Ha a kedvezményezett közszolgáltatás mellett más tevékenységet is végez, a közszolgáltatás költségeit és bevételeit a többi tevékenységétől elkülönítve kell kimutatnia, a költségek és bevételek elkülönítésének paramétereivel együtt.
- (10) Ha a közszolgáltatási megbízás időtartama alatt a jelen alcímben foglalt feltételek nem teljesülnek, a támogatás nyújtó az Atr. 7. §-a alapján köteles a támogatást bejelenteni az állami támogatások európai uniós versenyszempontú vizsgálatáért felelős szervezet részére."

5. § Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

6. § Az R.

1. § a) pontjában a „10. alpontja” szövegrész helyébe a „11. alpontja” szöveg,
  - 40/A. § (3) bekezdésében a „2023. december 31-ig” szövegrész helyébe a „2024. június 30-ig” szöveg,
  - 40/C. § (1) és (4) bekezdésében a „2 000 000” szövegrész helyébe a „2 250 000” szöveg,
  - 40/C. § (2) bekezdésében a „250 000” szövegrész helyébe a „280 000” szöveg,
  - 40/C. § (3) és (5) bekezdésében a „300 000” szövegrész helyébe a „335 000” szöveg,
  1. melléklet címében a „2023.” szövegrész helyébe a „2024.” szöveg,
  1. mellékletében foglalt táblázat D:8b. mezőjében a „Kérékpáros fejlesztések” szövegrész helyébe a „Kérékpárutak fenntartása, üzemeltetése” szöveg
- lép.

7. § Hatályát veszti az R.

- 2/B. § 1. pontjában a „14.” és a „17.” szövegrész,
42. § (29) bekezdésében a „, valamint 1. melléklet 16. és 22. sorát” szövegrész,
1. mellékletében foglalt táblázat 14., 16., 17., 18. és 22. sora.

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

9. §

Ez a rendelet

- a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i 2023/2831/EU bizottsági rendelet (HL L 2023.12.15., 1. o.),
- b) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.),
- c) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i 2023/2832/EU bizottsági rendelet (HL L 2023.12.15.),
- d) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozat (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.) és
- e) az „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret” című, 2023. március 17-i 2023/C 101/03. számú európai bizottsági közlemény

hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

1. melléklet a 4/2024. (IV. 9.) MvM rendelethez

1. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat 6. sora helyébe a következő sor lép:

	(A)	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	ÁHT azonosító	Címnév	Alcím- név	Jogcímsorozat név	Jogcímnév	Előirányzat célja	Kifizetésben részülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)
6.	385551			30/1/15 Nemzeti és történelmi emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok támogatása		Az előirányzat a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben, valamint a történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) Korm. rendeletben meghatározott nemzeti és történelmi emlékhelyek védelmével, megóvásával, fenntartásával, bemutatásával, fejlesztésével kapcsolatban felmerülő működési vagy felhalmozási jellegű kiadások támogatására szolgál. A költségvetési támogatás a támogatási igény benyújtásakor már megkezdett vagy megvalósult tevékenységre is nyújtható.	költségvetési szerv, közgyűjtemény, muzeális intézmény, helyi önkormányzat, helyi önkormányzat által fenntartott intézmény, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, alapítvány	az Áht. 48. § (1) bekezdése szerint, jogszabály vagy egyedi döntés alapján, pályázati rendszeren kívül kérelemre, támogatási szerződéssel vagy támogatói okirattal vagy megállapodással	előleg biztosítható	egy összegben vagy időarányos vagy teljesítésarányos részletekben	szerződés vagy okirat vagy megállapodás szerint	Az Ávr. 84. § (2) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás összegét meghaladó biztosítéki értékig vagy összehatár megjelölése nélkül.	-	igénybe vehető	-

2. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat 7a. sora helyébe a következő sor lép:

	(A)	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	ÁHT azonosító	Címnev	Alcím- nev	Jogcímcsoport név	Jogcímnev	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)
7a.	403762			30/1/17 A HUNGARORING Sport Zártkörűen Működő Részvénytársaság szakmai feladatainak támogatásai	Az előirányzat forrást biztosít a HUNGARORING Sport Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: HUNGARORING Sport Zrt.) szakmai feladatainak ellátására. A költségvetési támogatás a támogatási igény benyújtásakor már megkezdett vagy megvalósult tevékenységre is nyújtható.	HUNGARORING Sport Zrt.	az Áht. 48. § (1) bekezdése szerint, jogszabály vagy egyedi döntés alapján, pályázati rendszeren kívül kérelemre, támogatási okirattal, támogatási szerződéssel	előleg biztosítható	egy összegben vagy részletekben, időarányosan vagy teljesítés- arányosan történő kifizetéssel	szerződés vagy okirat szerint	az Ávr. 84. § (2) bekezdése alapján a költségvetési támogatás összegét meghaladó biztosítéki értékig vagy összeghatár megjelölése nélkül	-	igénybe vehető	-	

3. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat 19a. sora helyébe a következő sor lép:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	ÁHT azonosító	Címnev	Alcím- név	Jogcímsorozat név	Jogcímnév	Előirányzat célja	Kifizetésben részülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)
19a.	388217			30/1/75 Kulturális értékmegőrző beruházások		a) a Nemzeti Hauszmann Terv, valamint a Nemzeti Huszmann Program előkészítésével és végrehajtásával összefüggő feladatok, valamint a Budai Palotanegyed és a Polgárváros nagyszabású rekonstrukciója, továbbá Hauszmann Alajos építészeti és kulturális hagyatékházhoz, annak fenntartásához kapcsolódó egyéb feladatok és beruházások támogatása; b) a Hauszmann Alapítvány részére mint közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére a KEKVA tv., az alapító okirat és a Kormány egyedi döntésében meghatározott feladatok, célok és beruházások megvalósítása és az azzal kapcsolatos, működéshez szükséges kiadások finanszírozása érdekében pénzbeli vagyoni juttatás rendelkezésre bocsátása	az F:19a. mező a) pontja esetében civil szervezet, jogi személy, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzat által fenntartott intézmény, köztestület, egyesület, alapítvány, nonprofit, valamint közhasznú jogállású szervezet, költségvetési szerv, gazdasági társaság; az F:19a. mező b) pontja esetében a Hauszmann Alapítvány	az F:19a. mező a) pontja esetében az Áht. 48. § (1) bekezdése szerint, jogszabály vagy egyedi döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül kérelemre, támogatási szerződéssel vagy támogatói okirattal; az F:19a. mező b) pontja esetében –	az F:19a. mező a) pontja esetében előleg biztosítható; az F:19a. mező b) pontja esetében –	az F:19a. mező a) pontja esetében egy összegben vagy időarányos vagy teljesítésarányos részletekben; az F:19a. mező b) pontja esetében –	az F:19a. mező a) pontja esetében szerződés vagy okirat vagy megállapodás szerint; az F:19a. mező b) pontja esetében –	az F:19a. mező a) pontja esetében az Ávr. 84. § (2) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás összegét megaladó biztosítéki értékig vagy összeghatár megjelölése nélkül; az F:19a. mező b) pontja esetében –	–	az F:19a. mező a) pontja esetében igénybe vehető; az F:19a. mező b) pontja esetében –	–

Az agrárminiszter 15/2024. (IV. 9.) AM rendelete az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 1., 2., 10., 11., 15., 16., 18. pontja alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

1. *adatváltozás bejelentése*: az egységes kérelem adatainak vagy kötelező mellékletét képező igazoló dokumentumoknak a módosítására, kijavítására, visszavonására és az egyazon területen több növénykultúra egymás utáni termesztésének bejelentésére vonatkozó kérelem;
2. *agrár-erdészeti rendszerek*:
  - a) szántóterületen:
    - aa) szántóföldi növények és erdészeti vagy gyümölcsstermő fajok egyidejű, köztes termesztése egyazon területen, ahol a fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendezésben állnak, és számuk nem haladja meg a 250-et hektáronként, vagy
    - ab) a szántóföldi növények és rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzatú energetikai ültetvény egyidejű, köztes termesztése egyazon területen, ahol a fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendezésben állnak, és számuk nem haladja meg a 4000-et hektáronként,
  - b) állandó kultúrák esetén, ha önálló bejelentett területi elemek, és nem szántó- vagy gyepterület részeként keletkeztek:
    - ba) mezővédő fasorok, mezővédő fás sávok, fa- és bokorcsoportok, továbbá olyan egyéb speciális faültetvények – a rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzatú energetikai ültetvény és a karácsonyfa-ültetvények kivételével –, amelyek megfelelnek a nem termelő tájképi elemek kritériumainak, és ezáltal támogatható területnek minősülnek, vagy
    - bb) erdészeti és gyümölcsstermő fajok elegendővel telepített termelő ültetvények,
  - c) gyepterületen: fás legelők és fás kaszálók, ahol a kizárólag erdészeti fajokból és gyümölcsfákból álló fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendezésben állnak, és számuk nem haladja meg a 250-et hektáronként;
3. *agronómiai indokolt idő*: az előző növénykultúra tábláról való lekerülését követő legfeljebb egy hónap;
4. *agrotechnikai művelet*: jogszabályban vagy pályázati felhívásban foglalt feltételek, kötelezettségvállalások teljesítése módjának előzetes bejelentése és a teljesítés igazolása céljából bejelentett műveletek, tevékenységek;
5. *aktív mezőgazdasági termelő*: a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott egyes támogatások igénybeviteléhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelői minőség követelményeiről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Aktív gazda rendelet) szerinti mezőgazdasági termelő;
6. *állandó gyepterület és állandó legelő*: a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP I rendelet) 4. cikk (3) bekezdés c) pontja szerinti terület;
7. *állandó kultúra*: szőlő- és gyümölcsültetvények, faiskola, rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény, spárga, a Miscanthus nemzetségbe tartozó energianád fajok, olasz nád- és a szilfiumfajok mint lágyszárú energianövények, energianövények, fás szárú cserje és félcserje típusú, valamint élő gyógy-, aroma- és fűszernövények;
8. *állatalapú nyilvántartás*: az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173/EU bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/1173 rendelet] 5. cikk (5) bekezdése szerinti nyilvántartás;

9. *bejelentett tábla*: a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben bejelentett, legkisebb azonos hasznosítású, összefüggő földterület és a hozzá kapcsolódó nem termelő tájképi elem, illetve egyéb tájképi elem, amelyet nem metsz kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület;
10. *bejelentett területi elem*: bejelentett tábla, a másodvetés céljára használt terület, valamint az agrotechnikai művelettel érintett terület;
11. *bejelentett állatok*: az állatalapú támogatások keretében benyújtott kérelem által érintett állatok;
12. *bezárt terület*: azon földterület, amelyre
  - a) a tárgyévet két évvel megelőző évben az egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő bejelentett táblát nem jelölt meg, vagy a tárgyévet megelőző évi ellenőrzéseket követően az adott bejelentett tábla tekintetében a hatóság támogatási jogosultsággal érintett területet nem állapított meg, és
  - b) a tárgyévet megelőző évi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő bejelentett táblát nem jelölt meg, vagy a tárgyévi ellenőrzéseket követően az adott bejelentett tábla tekintetében a hatóság támogatási jogosultsággal érintett területet nem állapított meg;
13. *egybenművelt terület*: olyan, egy vagy több mezőgazdasági termelő által használt, azonos hasznosítású összefüggő földterület, amelyen belül az egyes hasznosított területek határai a helyszíni vizsgálat során nem különíthetők el;
14. *egyéb tájképi elem*: ökológiai határsáv, erózióvédelmi sáv, nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény, fás-bokros gyepterület, kis vizes élőhely;
15. *egységes kérelem*: a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 69. cikk (1)–(2) bekezdése alapján, az (EU) 2022/1173 rendelet 8–9. cikke szerint benyújtásra kerülő támogatási, illetve kifizetési kérelem;
16. *erózióvédelmi sáv*: legalább három, de legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező és legalább harminc méter hosszú olyan fás vagy lágyszárú növényzettel borított terület, amely a rétegvonallal párhuzamosan, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalon helyezkedik el, kifejezett rendeltetése a vízerózió megakadályozása vagy mérséklése és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló AM rendelet (a továbbiakban: MePAR rendelet) szerinti Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (a továbbiakban: MePAR) is lehatárolásra kerül;
17. *fa- és bokorcsoport*: MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, szántóterületen elhelyezkedő, 100 négyzetméternél nagyobb, de legfeljebb 5000 négyzetméter, jellemzően nem vonalas kiterjedéssel rendelkező, legalább 50%-ban fás szárú növényekkel borított terület, amely legalább 20%-ban, gyeperület felszínborítással is történő érintkezés esetén pedig legalább 50%-ban szántóval van körülvéve;
18. *faiskola*: olyan terület, amelyen fiatal fás szárú növényeket (szőlőoltvány iskola és alanyszőlő törzsiskola, gyümölcsfaiskola, díszfaiskola, kereskedelmi erdészeti faiskola – kivéve azok, amelyek az erdőterületen belül találhatóak, és az üzem saját szükségleteit elégítik ki –, valamint kertekbe, parkokba, utak mellé és töltésekre szánt fa és cserje) nevelnek szabadföldön, későbbi gyökeres átültetésre;
19. *fás-bokros gyepterület*: jellemzően mezőgazdasági művelés alatt álló speciális gyepterület, amelynek a művelése a fás szárú növényzet jelenléte miatt eltér a szokványos gyepterület művelésétől, hasznosítása többnyire legeltetéssel történik, és amelyen a becsült fás szárú növényzettel fedett terület aránya legfeljebb 30%;
20. *feltételeesség*: a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény) 10. § 6. pontjában meghatározott feltételrendszer;
21. *fiatal mezőgazdasági termelő*: a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv fiatal mezőgazdasági termelői támogatásáról szóló AM rendelet szerinti termelő;
22. *fizikai blokk*: a MePAR rendelet 1. § 6. pontjában meghatározott földterület;
23. *főnövény*: az a növény, amelyet az adott évben a földhasználó az adott évi egységes kérelemnek benyújtásakor első növényként jelöl meg;
24. *gazdálkodási napló*: ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által rendszeresített, az agrárpolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott és a NÉBIH honlapján közleményben közzétett nyomtatvány és annak adattartalma szerinti napló, vagy a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus felület, beleértve a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet] 30. §-a szerinti permetezési naplót is;

25. *gémeskút*: olyan kút, amelyből a talajvíz kiemelését a kétkarú emelő elvén működő, a föld felszíne felett található szerkezet szolgálja, és a MePAR-ban rögzítésre került;
26. *gyomnövény*: a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 1/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott növény vagy növényállomány;
27. *hasznosítás*: a mezőgazdasági területen az adott támogatási jogcímre vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban előírt növényfaj, növényfajta vagy azok keverékének közvetlen földterület-kapcsolattal történő termesztése, vagy a mezőgazdasági földterület parlagoltatása;
28. *hasznosító*: az egységes kérelemben bejelentett területi elem vonatkozásában hasznosítást végző mezőgazdasági termelő;
29. *ideiglenes gyep*: olyan gyep vagy egyéb, a herefélék (*Trifolium*) és a lucernafélék (*Medicago*) nemzetségébe tartozó fajok és ezek kizárólagos keverékei alkotta növényállományok kivételével az 1. mellékletben felsorolt fajokból álló takarmánynövény vetés nélküli vagy vetéssel történő termesztésére használt földterület, amely a telepítéstől számítva öt évnél fiatalabb, és nem az állandó gyepterület visszaállítási kötelezettség okán került telepítésre;
30. *kijavítás*: az egységes kérelemben megadott adatokra, illetve a kötelező mellékletet képező igazoló dokumentumokra vonatkozó minden olyan adatváltozás bejelentése – a 49. pont szerinti módosítás kivételével –, amely az egységes kérelemben megadott adatok valós állapothoz igazítására irányul;
31. *kis kiterjedésű tó*: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, 100 négyzetméternél nagyobb, de legfeljebb 5000 négyzetméter nagyságú, szántóval körülvett, mezőgazdaságilag időszakosan sem hasznosított vagy nyílt vízfelülettel és maximum 10 méter széles part menti vegetációval szegélyezett vagy legalább időszakosan vízjárta, de a száraz időszakokban is állandó, a vizes élőhelyekre jellemző növényzettel borított, mélyebb fekvésű terület;
32. *kis vizes élőhely*: a MePAR-ban rögzített vizes élőhely;
33. *konyhakert*: jellemzően vegyes hasznosítású olyan terület, amely megfelel az integrált mezőgazdasági statisztikákról szóló (EU) 2018/1091 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében a 2023-as referenciaévre vonatkozóan a változók listája és leírása tekintetében szolgáltatandó adatokról, valamint az 1200/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 16-i 2021/2286/EU bizottsági rendelet előírásainak;
34. *kölcsönös megfeleltetés*: a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint az egyes vidékfejlesztési és borpiaci támogatások egységes feltételrendszere, amely a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet [a továbbiakban: 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet] 1. melléklete szerinti értékelési szempontok és az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet (a továbbiakban: HMKÁ rendelet) 1. számú melléklete szerinti előírások érvényesítése;
35. *kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület*: a vonatkozó pályázati felhívások által meghatározott összefüggő földterület;
36. *Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszer*: az elektronikus közszolgáltatások nyújtását, illetve igénybevételét támogató központi informatikai és kommunikációs rendszer;
37. *KR dokumentum*: a mezőgazdasági termelő által a Központi Azonosítási Ügynök szolgáltatással történő azonosítással benyújtott vagy a kedvezményezett (a továbbiakban: mezőgazdasági termelő) elektronikus ügyintézésre szolgáló, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény és végrehajtási rendelete szabályainak megfelelő értesítési tárhelyére (a továbbiakban: értesítési tárhely) továbbított dokumentum tartalmát, valamint az elektronikus benyújtás vagy továbbítás adatait tartalmazó elektronikus dokumentum, amelyet a Magyar Államkincstár a mezőgazdasági termelő értesítési tárhelyére a Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszeren keresztül megküld;
38. *kunhalom*: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (3) bekezdés f) pontja szerinti földmű, a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett területi kiterjedéssel;
39. *magányosan álló fa*: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, szántóterületen található olyan egymagában álló fa, amely lombkoronájának átmérője legalább 4 méter;

40. *másodvetés*: a tárgyévre az egységes kérelemben bejelentett főnövény betakarítása után a következő év első főnövénye vetéséig betakarított vagy zöldtrágya-növényként talajba forgatott, bedolgozott vagy a mezőgazdasági területen legalább tarlóállapotban hagyott növénykultúra, ahol mind az első főnövény lekerülését követő, mind a második főnövény vetését megelőző talajmunkákra az agronómiailag indokolt időt figyelembe kell venni, és a másodvetésnek a megelőző főnövénytől különböző növénykultúrához kell tartoznia, azzal, hogy a Brassica napus (takarmányrepcse), Sinapis alba (fehérmustár), Raphanus sativus (retek) fajhoz tartozó növények egymás után még keverékben sem vethetőek;
41. *meghatározott állat*: az adott támogatásra vonatkozó miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás szerinti feltételeknek megfelelő állat;
42. *meghatározott terület*:
  - a) területalapú támogatások esetén az a terület, amelyre vonatkozóan minden támogathatósági feltétel vagy a támogatás odaítélésével kapcsolatos feltételekre vonatkozó minden egyéb kötelezettség teljesül, függetlenül a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló támogatási jogosultságok számától, vagy
  - b) területalapú támogatások esetén az ellenőrzések útján azonosított földterületek vagy táblák területe;
43. *meg nem felelés*:
  - a) az adott támogatásra vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban meghatározott, a támogatási feltétel bármilyen megsértése,
  - b) a kölcsönös megfeleltetést illetően a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint az egyes vidékfejlesztési és borpiaci támogatások egységes feltételrendszere, amely a 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet 1. melléklete szerinti értékelési szempontok és a HMKÁ rendelet 1. melléklete szerinti előírások bármilyen megsértése vagy
  - c) feltételeesség kapcsán a KAP I rendelet 12. cikke szerint, a III. mellékletében meghatározott előírások bármilyen megsértése;
44. *mezőgazdasági termelő*: a KAP I rendelet 3. cikk 1. pontja szerinti természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja, aki vagy amely a KAP I rendelet 4. cikk (2) bekezdése alapján meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytat;
45. *mezőgazdasági terület*: a szántóterület, az állandó gyepterület és állandó legelő vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület, beleértve az agrár-erdészeti rendszereket;
46. *mezőgazdasági tevékenység*:
  - a) mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, ideértve a betakarítást, a fejtést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást,
  - b) egy mezőgazdasági terület olyan állapotban tartása, hogy a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre, vagy
  - c) a 16. §-ban meghatározott minimumtevékenységek elvégzése a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken;
47. *mezőgazdasági üzem*: a KAP I rendelet 3. cikk 2. pontja szerinti, Magyarország területén található üzem;
48. *mérési tűréshatár*: a helyszíni vizsgálat vagy távérzékelés ellenőrzés során a bejelentett területi elem tekintetében használt tolerancia érték, mely egyenlő a méréssel érintett területi elem kerületének 1 méterrel – erdőterületet érintő mérések esetén 2 méterrel – létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt;
49. *módosítás*: a támogatáshoz, a bejelentett területi elemhez, erdőrészelethez, bejelentett állategyedhez, bejelentett állategységhez vagy bejelentett törzsállományhoz kapcsolódó, valamint méhcsaládra vonatkozó támogatási igény növelésére irányuló adatváltozás bejelentése, továbbá amennyiben a támogatási rendelet vagy pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, a támogatási jogosultság igazolásához szükséges dokumentum csatolása;
50. *nagymértékű, súlyos, lágyszárú gyomosodás*: a lágyszárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált táblán virágzó veszélyes gyom vagy a földterület 50%-át meghaladó mértékű lágyszárú gyomnövény található;
51. *nagymértékű, súlyos, fás szárú gyomosodás*: a fás szárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált tábla esetében a földterületen 100 db/hektárt meghaladó mértékben található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető

- vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre, és a terület a vegetációs idő alatt mezőgazdasági művelésre alkalmassá tehető;
52. *nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás*: a fás szárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált tábla esetében a földterületen 100 db/hektárt meghaladó mértékben található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre, és a terület a vegetációs idő alatt mezőgazdasági művelésre alkalmassá nem tehető;
53. *nem támogatható terület*: a MePAR rendelet 1. § 10. pontja szerinti terület;
54. *nem termelő beruházás keretében, szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény*: nem termelő beruházás keretében, szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény, amely a MePAR-ban is lehatárolásra kerül;
55. *nem termelő terület*: parlagon hagyott terület, ökológiai jelentőségű másodvetés, HMKÁ 8. előírás alatt elszámolt nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület;
56. *növénykultúra*:
- a termények botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúrája vagy azok keveréke,
  - a Brassicaceae (káposztafélék), Solanaceae (burgonyafélék) vagy Cucurbitaceae (tököfélék) növénycsaládokba tartozó bármely faj kultúrája,
  - a parlagon hagyott földterület vagy
  - gyep vagy egyéb takarmánynövény;
57. *ökológiai határsáv*: a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet) 1. § 12. pontja szerinti fogalom;
58. *őszi vetés*: az adott évben elvetett, és a következő évben betakarított növénykultúra, amely másodvetésként nem jelenthető be az egységes kérelembe;
59. *referenciaterület*:
- egy adott fizikai blokk,
  - egy adott fizikai blokk támogatható területe,
  - egy adott fizikai blokk nem támogatható területe,
  - az egybeművelt terület,
  - egy, a MePAR rendelet 1. § 19. pontja szerinti tematikus rétegek (a továbbiakban: tematikus fedvény) területe vagy
  - a MePAR-ban lehatárolt nem termelő tájképi elemek és egyéb tájképi elemek és ennek a maximálisan igényelhető területe;
60. *referenciaterület mérete*:
- egy adott fizikai blokk mérete,
  - egy adott fizikai blokk támogatható területének mérete,
  - egy adott fizikai blokk nem támogatható területének mérete,
  - az egybeművelt terület helyszíni ellenőrzése során mért területének mérete,
  - a tematikus fedvények területének mérete vagy
  - a MePAR-ban lehatárolt nem termelő tájképi elemek és egyéb tájképi elemek igényelhető területének mérete;
61. *rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzattal rendelkező energetikai ültetvény*: olyan, legfeljebb öt éves vágásfordulóval kezelt
- fehér nyár (*Populus alba*),
  - fekete nyár (*Populus nigra*),
  - szürke nyár (*Populus x canescens*),
  - rezgőnyár (*Populus tremula*),
  - fehér fűz (*Salix alba*),
  - kosárfonó fűz (*Salix viminalis*),
  - mézgás éger (*Alnus glutinosa*),
  - magas kőris (*Fraxinus excelsior*),

- i) keskenylevelű kóris (*Fraxinus angustifolia*) vagy
- j) korai juhar (*Acer platanoides*)
 alapfafajokból és azok erdészeti és energetikai célra engedélyezett fajtáikból álló sarjzatatos ültetvény,
 amely telepítési sűrűsége legalább 4000 db/ha;
- 62. *szántóterület*: ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik a szántóföldi növénytermesztés céljából megművelt vagy szántóföldi növénytermesztés céljára rendelkezésre álló földterület, amelybe a parlagon hagyott terület és az ideiglenes gyepterület is beleértendő;
- 63. *tárgyév*: amennyiben jogcím rendelet vagy pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, a támogatási időszak azon naptári éve, amelynek vonatkozásában a mezőgazdasági termelő a támogatási feltételeket teljesíti, és a támogatást kérelmezi, vagy amelyben a kifizetés alapját képező történelmi bázisjogosultság rendelkezésére áll;
- 64. *terasz*: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett legalább 1 méter magas mesterséges tereplépcső;
- 65. *termesztő berendezés*: a szántóterületen lévő üvegház, valamint olyan rögzített vagy mobil fedél, amely alatt a természeti kívánt növény közvetlen kapcsolatban áll a lefedett szántóterülettel, ide nem értve a talajtakaró fóliát;
- 66. *terménycsoport*: az alábbiak szerint megkülönböztetett területek:
  - a) a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás elnyerése céljából bejelentett területi elemek,
  - b) a fiatal mezőgazdasági termelőkre vonatkozó támogatások keretében nyújtható támogatásra alapot adó területek,
  - c) növénytermesztési ágazatban alkalmazandó termeléshez kötött támogatás céljából bejelentett területi elemek,
  - d) agro-ökológiai program keretében nyújtható támogatás elnyerése céljából bejelentett területi elemek,
  - e) bármely más területalapú támogatás vagy annak céljára bejelentett területi elemek csoportja, amelyre egységes támogatási mértéket kell alkalmazni,
  - f) az „egyéb hasznosítás” rovatban bejelentett területi elemek;
- 67. *védett tájképi elem*: magányosan álló fa, fa- és bokorcsoport, gémeskút, kunhalom, terasz és kis kiterjedésű tó;
- 68. *vízvédelmi sáv*: a Feltételeességi rendelet 1. § 22. pontja szerinti fogalom.

2. § (1) E rendelet hatálya a következő támogatásokra terjed ki:

- a) a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján az Európai Unió által társfinanszírozott mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 132/2004. (IX. 11.) FVM rendelet szerinti támogatás,
  - b) a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet) szerinti alaptámogatás,
  - c) az Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet szerinti újraelosztó támogatás,
  - d) a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Tkt rendelet) szerinti támogatások,
  - e) a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 17/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: AÖP rendelet) szerinti támogatás,
  - f) a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv fiatal mezőgazdasági termelői támogatásáról szóló 21/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: FIG rendelet) szerinti támogatás és
  - g) az Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet szerinti átmeneti nemzeti támogatások.
- (2) A 2007–2013 programozási időszak tekintetében a rendelet hatálya az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA) finanszírozott következő támogatásokra terjed ki:
- a) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet alapján igénybe vehető támogatás és

- b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet [a továbbiakban: 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet] alapján igénybe vehető támogatás.
- (3) E rendelet hatálya kiterjed az EMVA-ból finanszírozott, a 2014–2020 programozási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, következő kódszámú és megnevezésű támogatásokra:
1. VP4–10.1.1–21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés;
  2. VP4–11.1.1–11.2.1–21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása;
  3. VP5–8.1.1–16 Erdősítés támogatása;
  4. VP4–4.4.2.2–16 Vízüvelmi célú nem termelő beruházások: vízüvelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése;
  5. VP4–11.1.1–11.2.1–18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása;
  6. VP3–14.1.1–23 A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás;
  7. VP4–10.2.1.2–17 Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszükülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása;
  8. VP4–10.2.1.1–21 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése;
  9. VP4–15.1.1–17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések;
  10. VP5–8.2.1–16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása;
  11. VP5–8.3.1–17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése;
  12. VP5–8.5.1–17 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások;
  13. VP3–14.1.3–22 Kiskérődző állatjóléti támogatás;
  14. VP3–14.1.2–22 Méh állatjóléti támogatás és
  15. VP3–14.1.4–22 Baromfi állatjóléti támogatás.
- (4) E rendelet hatálya kiterjed az EMVA-ból finanszírozott, a 2023–2027 programozási időszakban a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett, következő kódszámú és megnevezésű támogatásokra:
1. RD16_1_24 – Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszer (MKR II. pillér): Díjtámogatott mezőgazdasági biztosítás;
  2. RD23_G06_NAG_72 – Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (ST – Natura 2000 gyep);
  3. RD34_F01_NAF_72 – Erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések;
  4. RD41_F08_INN_73 – Az erdőgazdálkodás környezeti fenntarthatóságát szolgáló beruházások (non-profit) – erdőkárr helyreállítás.
- (5) E rendeletet a 2. § (2)–(4) bekezdésében meghatározott támogatási rendeletek és pályázati felhívások alapján igényelhető támogatások tekintetében akkor kell alkalmazni, ha a támogatási rendeletek, pályázati felhívások vagy azokra vonatkozóan európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkeznek.
- (6) Az egységes kérelem a 2. § (1) bekezdésében meghatározott támogatások esetében – a 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás kivételével – támogatási és egyben kifizetési kérelemnek minősül.
- (7) Az egységes kérelem a 2. § (1) bekezdés a) pontjában, (2) és (3) bekezdésében meghatározott támogatások esetében kifizetési kérelemnek minősül.
- (8) Az egységes kérelem a 2. § (4) bekezdése esetében támogatási és egyben kifizetési kérelemnek minősül.

3. §

- (1) A mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk tv.) alapján az egységes kérelemben igényelheti az Mkk tv. 16. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződés díjához nyújtott támogatást.
- (2) Az Mkk tv. 6. § (1)–(2) bekezdése, 16. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben nyilatkozatot kell tennie az Mkk tv. 18. § (3) bekezdésében foglalt évet megelőző négy év vonatkozásában a használatában lévő összes termőterület nagyságának, valamint e termőterületen megtermelt összes termés mennyiségének hiányzó adatairól.
- (3) A (2) bekezdés, valamint az Mkk tv. 18. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozat kizárólag azon év vagy évek vonatkozásában tehető meg, amelyre vagy amelyekre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő valamely korábbi évben nem szolgáltatott az egységes kérelmében, az elektronikusan benyújtott kárenyhítő juttatás iránti kérelmében vagy az elektronikusan benyújtott biztosítási szerződés területösszesítő mellékletében hozamadatot. A mezőgazdasági termelő által a tárgyévi egységes kérelem benyújtása előtt megadott termésmennyiségi

adatok nem módosíthatók vagy javíthatók. A mezőgazdasági termelő a tárgyévi egységes kérelemben megadott termésmennyiségi adatokat – az egységes kérelemben – tárgyév július 15. napjáig kijavíthatja.

- (4) A szőlőültetvényekben végzett zöldszüretre igényelhető támogatásról szóló 22/2019. (V. 31.) AM rendelet 1. § b) pontja szerinti intézkedésbe vont, zöldszürettel érintett területen termesztett minőségi és egyéb borszőlőültetvény-kultúrára vonatkozóan
- a) ha a mezőgazdasági termelő a zöldszürettel érintett kárenyhítési évben nem igényelt kárenyhítő juttatást, akkor a zöldszürettel érintett kárenyhítési év hozamát az Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által meghatározott, zöldszürettel érintett kárenyhítési év országos átlaghozama alapján a Magyar Államkincstár mint agrárkár-enyhítési szerv állapítja meg,
  - b) ha a mezőgazdasági termelő a zöldszürettel érintett kárenyhítési évben igényelt kárenyhítő juttatást, akkor a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet [a továbbiakban: 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet] 7. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak szerint a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben már kiszámított, zöldszürettel érintett kárenyhítési év hozamát kell figyelembe venni.
- (5) A termőterületen megtermelt összes termésmennyiséget tonnában kell megadni az egységes kérelemben.

2. Az egységes kérelem tartalma

- 4. §**
- (1) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie, hogy mely, a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti támogatásra vonatkozik a kérelme, ki kell töltenie a megfelelő mezőket, és meg kell adnia a támogatásra való jogosultság megállapításához szükséges adatokat. Az egységes kérelemhez csatolni kell a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti támogatások szabályait megállapító rendeletekben vagy pályázati felhívásokban meghatározott tartalommal és időpontig előírt, a támogatási feltételek igazolását szolgáló mellékleteket.
  - (2) Az egységes kérelemben területalapú támogatások esetében a területadatokat a mezőgazdasági termelőnek a MePAR szerinti fizikai blokk alfanumerikus, továbbá a bejelentett területi elem numerikus és grafikus azonosításával, természetű berendezés esetén annak jelölésével, valamint a bejelentett területi elem hasznosítására vonatkozó adatok megjelölésével kell megadnia. A bejelentett táblák esetén a mezőgazdasági termelőnek meg kell jelölnie, mely táblán milyen típusú nem termelő területet vagy tájképi elemet kíván elszámolni.
  - (3) A bejelentett területi elem területe – a 2. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdés b) pontja, (3) bekezdés 10. és 11. pontja, valamint (4) bekezdés 1. és 4. pontja szerinti támogatások kivételével – a grafikus azonosítás alapján, négy tizedesjegy pontossággal, hektárban kerül megállapításra. A 2. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdés b) pontja, (3) bekezdés 9., 11. és 12. pontja, valamint (4) bekezdés 3. pontja szerinti támogatások esetén a területet a mezőgazdasági termelő négy tizedesjegy pontossággal adja meg.
  - (4) Az állatalapú támogatások esetében az egységes kérelem tartalmazza az érintett állatok számát, továbbá az állatok azonosítására vonatkozó adatokat, méhcsaládok számát, illetve állatállományt, továbbá az (EU) 2022/1173 rendelet 9. cikkében foglalt adatokat.
- 5. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben megjelöli az általa hasznosított összes támogatható és nem támogatható mezőgazdasági területet – függetlenül attól, hogy az adott területre igényel-e támogatást – a bejelentett táblák hasznosítására vonatkozó adatok megadásával.
  - (2) Ha miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, támogatható területnek minősül a KAP I rendelet 4. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott, a támogatás szempontjából valamennyi feltételnek megfelelő földterület, ideértve
    - a) az agrár-erdészeti rendszereket,
    - b) egyéb tájképi elemeket:
      - ba) ökológiai határsávot,
      - bb) erózióvédelmi sávot,
      - bc) nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítményt,
      - bd) fás-bokros gyepterületet és
      - be) kis vizes élőhelyet, valamint
    - c) nem termelő tájképi elemeket:
      - ca) a védett tájképi elemet,
      - cb) ökológiai határsávot,
      - cc) szántón elhelyezkedő, de szántóföldi művelés alatt nem álló vízvédelmi sávot,

- cd) szántón elhelyezkedő kis vizes élőhelyet,
  - ce) erózióvédelmi sávot és
  - cf) nem termelő beruházás keretében, szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítményt.
- (3) A támogatható terület tekintetében a nem termelő tájképi elem vagy elemek és egyéb tájképi elem vagy elemek együttes területe – ide nem értve a védett tájképi elemet és fás-bokros gyepterületet – a tábla legfeljebb 50%-át foglalhatja el.
- (4) A bejelentési kötelezettség az egyes támogatásokra vonatkozóan meghatározott, minimális támogatható méretet el nem érő mezőgazdasági táblára is vonatkozik. Ha a mezőgazdasági termelő egyetlen bejelentett tábla kapcsán sem igényel támogatást, azt az egységes kérelemben jeleznie kell.
- (5) A bejelentett területi elemet a grafikus azonosításkor – a MePAR rendelet 4. § (1) és (2) bekezdése szerinti adatokat felhasználva – úgy kell megadni, hogy
- a) az ne metsze a fizikai blokk és a támogatható terület határát, kivéve, ha a mezőgazdasági termelő legkésőbb a grafikus azonosítással egyidejűleg a MePAR rendelet 8. §-a szerinti változásvezetési bejelentést tesz,
  - b) a bejelentett területi elem beazonosítása – az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzésen, valamint a területi monitoring rendszerben történő felhasználása érdekében – a természetbeni állapot szerinti elhelyezkedést kövesse, továbbá
  - c) az nem metszheti a 2. § (3) bekezdés 1., 2., 4., 5. pontja szerinti intézkedések esetén a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek határát.
- (6) A 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet vonatkozásában a mezőgazdasági termelő a MePAR rendelet szerinti fizikai blokk alfanumerikus azonosításával, valamint az erdőrészlet azonosító megjelölésével adja meg a területadatokat. Az erdőállományok kézimunka-igényes ápolási célprogram részterületen történő megvalósítása esetén a mezőgazdasági termelő a MePAR rendelet szerinti fizikai blokk alfanumerikus, továbbá az erdőrészlet numerikus és grafikus azonosításával adja meg a területadatokat.
- (7) A 2. § (2) bekezdés b) pontja szerinti támogatási jogcímekek esetében a 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet vonatkozásában kizárólag az erdőállományok kézimunka-igényes ápolási célprogram részterületen történő megvalósítása esetén, a mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló, a koordináták pontosságát alátámasztó mérési jegyzőkönyvnek megfelelő adatok feltüntetésével adja meg a területadatokat.
- (8) A 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti miniszteri rendeletek vagy pályázati felhívások eltérő rendelkezése hiányában, az igénybe vehető támogatások alapjául szolgáló terület megállapításánál nem vehetők figyelembe a MePAR rendelet 1. § 12. pontjában felsorolt területek.
- (9) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie azokat a bejelentett területi elemeket, valamint konyhakerteket, amelyeken öntözési tevékenységet kíván végezni. A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben arra vonatkozóan is nyilatkoznia kell, hogy milyen öntözési technológiát kíván alkalmazni, illetve természetű berendezés alatt kíván-e termesztetni.
- (10) A mezőgazdasági termelőnek a HMKÁ 8. előírás szerinti parlagon hagyott területek vonatkozásában az egységes kérelemben nyilatkoznia kell a nem termelő tevékenységéről.
- (11) Az egységes kérelemben – a megszemélyesítés során a területalapú adatok tekintetében – az (EU) 2022/1173 rendelet 5. cikk (3) bekezdése szerinti adatok megjelenítése időpontját a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) az egységes kérelem végrehajtása tárgyában kiadott, honlapján közzé tett közleménye tartalmazza.
- (12) Az egységes kérelemben – a megszemélyesítés során az állatalapú támogatásokhoz kapcsolódó adatok tekintetében – az (EU) 2022/1173 rendelet 5. cikk (5) bekezdésében meghatározott adatokat kell megadni.
- (13) Az állategyed, törzsállományok, méhcsalád és állategység tekintetében az egységes benyújtására szolgáló elektronikus felületen (a továbbiakban: egységes kérelem felület) tett kijavítás nem minősül
- a) a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendeletben,
  - b) a sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 83/2015. (XII. 16.) FM rendeletben,
  - c) a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletben,
  - d) a Baromfi Információs Rendszer létrehozásáról és működtetésének rendjéről szóló 120/2007. (X. 18.) FVM rendeletben,
  - e) a lófélék egyedeinek azonosításáról szóló 110/2013. (IV. 9.) Korm. rendeletben, valamint

f) a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendeletben foglalt bejelentési kötelezettség teljesítésének, illetve a bejelentés kezdeményezésének.

- (14) A (11) és (12) bekezdés szerinti megszemélyesített adatok tájékoztató jelleggel kerülnek megjelenítésre, azokat a mezőgazdasági termelő a kérelem benyújtása során a tényleges állapotok alapján véglegesíti.
- (15) Az egységes kérelem benyújtásakor az igényelt támogatás tekintetében a mezőgazdasági termelő felelős a bejelentett adatok és a benyújtott dokumentumok helytállóságáért.

6. §

- (1) A Tkt rendelet 22. §-a szerinti támogatás esetén a mezőgazdasági termelőnek, aki
- közvetlenül termel cukorrépát, a Tkt rendelet 22. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szállítási szerződés másolatát,
  - cukorrépa integrátoron keresztül termel cukorrépát, a cukorrépa integrátorral kötött termeltetési szerződés másolatát
- kell az egységes kérelemhez csatolnia.
- (2) A Tkt rendelet
26. §-a szerinti támogatás esetén a mezőgazdasági termelőnek a Tkt rendelet 26. § (1) bekezdés d) pontja szerinti nyilatkozatot,
  27. §-a szerinti támogatás esetén a mezőgazdasági termelőnek a Tkt rendelet 27. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozatot
- kell az egységes kérelem felületen megtennie.
- (3) A Tkt rendelet 29. §-a szerinti támogatás esetén a mezőgazdasági termelőnek az első vetés évét, továbbá, ha a tárgyévben a Tkt rendelet 29. § (5) bekezdése szerinti felülvetés valósul meg, a felülvetés tényét és a felülvétessel érintett terület nagyságát az egységes kérelemben kell megjelölnie.
- (4) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben megjelöli, hogy az adott táblán termesztett növénykultúra – vagy az egymás után termesztett növénykultúrák esetében mely növénykultúra – vonatkozásában igényli a termeléshez kötött közvetlen támogatást.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő
- a Tkt rendelet 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti támogatást igényel,
  - ezen kultúrák tekintetében az 5. § (9) bekezdése alapján öntözés technológia alkalmazásáról nyilatkozik, és
  - nem rendelkezik a Tkt rendelet 7. § (3) bekezdés a) pontja szerinti vízjogi engedéllyel vagy bejelentéssel,
- akkor az egységes kérelem felületen nyilatkozhat arról, hogy az általa használt mezőgazdasági célú kút megfelel a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45/N. §-ában foglaltaknak.

7. §

- (1) Az AÖP rendelet szerinti támogatás esetén a mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben kell mezőgazdasági táblánként feltüntetnie a földhasználati kategóriának megfelelően választott, az AÖP rendelet 4. melléklete szerinti mezőgazdasági gyakorlatot (a továbbiakban: gyakorlat) és annak teljesítési módját.
- (2) A Feltételeességi rendelet 16. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás, valamint az AÖP rendelet 11. és 12. §-a által érintett mezőgazdasági termelőknek az egységes kérelemben kell mezőgazdasági táblánként feltüntetni
- a vetőmagkeverékek vetésének tényét,
  - a két vagy több növénykultúra külön sorokban történő vetésével megvalósuló vegyes növénytermesztés tényét, valamint
  - a tanúsító szervezet által tanúsított, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet [a továbbiakban: 34/2013. (V. 14.) VM rendelet] szerinti ökológiai hasznosítás tényét.
- (3) A Feltételeességi rendelet 17. §-a szerinti HMKÁ 8. előírás által érintett mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben – ha a mezőgazdasági üzem kérelmezett szántóterületének mérete a helyszíni ellenőrzés megállapításán kívüli okból megváltozik, tárgyév szeptember 30-ig – kell feltüntetnie a nem termelő tájképi elemek
- Feltételeességi rendelet 17. §-a szerinti típusát,
  - grafikusan megjelölt elhelyezkedését, valamint
  - kiterjedését a Feltételeességi rendelet 20. mellékletében foglalt fizikai kiterjedésre vonatkozó előírásoknak megfelelően.
- (4) A mezőgazdasági termelőnek a bejelentett területi elemek vonatkozásában az egységes kérelemben kell megneveznie az egyazon területen tárgyévben termesztett vagy termesztetni kívánt valamennyi növénykultúrát,

valamint meghatározni a tárgyévben több egymás után termesztett növénykultúrával érintett földterület nagyságát, azok fizikai elhelyezkedésének térképen történő megjelölésével. Ha a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben a tárgyévben egyazon területen másodvetés termesztését is bejelenti, akkor az első és minden további növénykultúra tekintetében is be kell jelenteni a vetés és a betakarítás tervezett megvalósulásának időpontját. Az egységes kérelem benyújtása után vetett növénykultúrák megvalósult vetési időpontját a 19. § szerint kell bejelenteni.

- (5) Az AÖP rendeletben vállalt feltételek teljesítéséhez szükséges adatszolgáltatási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő
- a 20. § szerinti agrotechnikai műveletek bejelentésével és
  - a növényvédőszer használatával összefüggő adatok (táblaazonosító, növényvédőszer megnevezés kijuttatás időpontja) megadásával teljesíti.
- (6) Az (5) bekezdés b) pontja szerinti adatokat a mezőgazdasági termelő tárgyévet követő év január 31-éig
- az egységes kérelem felületen a Kincstár által közleményben közzétett formában történő adatbevitellel, vagy
  - a gazdálkodási napló részét képező permetezési napló papír alapon történő vezetése esetén annak egységes kérelemre történő feltöltésével teljesíti.
- (7) Ha a mezőgazdasági termelő a növényvédőszer használat nyilvántartását a gazdálkodási napló tartalma alapján, a NÉBIH e célból létrehozott felületén elektronikusan vezeti, akkor a Kincstár részére a NÉBIH szolgáltatja az (5) bekezdés b) pontjában szereplő adatokat az egységes kérelem benyújtását követő év február 10. napjáig.

8. §

- (1) A fiatal mezőgazdasági termelőnek – a FIG rendelet szerinti támogatás igénylésének első évében – az egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 2. § (5) bekezdés a) pontjában foglaltakról, továbbá arról, hogy – figyelemmel a FIG rendelet 2. § (5) bekezdés a) pont ac) alpontjában foglaltakra – rendelkezik-e mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel (a továbbiakban: szakirányú képzettség). Ha a mezőgazdasági termelő szakirányú képzettséggel
- rendelkezik, akkor legkésőbb a tárgyévi egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg – a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.) 8. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a KAP törvény 13. § (1) bekezdés f) pontja szerinti képzettségi nyilvántartásban kezdeményezi a képzettségére vonatkozó adatok feltöltését,
  - nem rendelkezik, akkor a FIG rendelet 2. § (5) bekezdés a) pontja szerint nyilatkoznia kell, hogy rendelkezik legalább 730 nap, a FIG rendelet 2. § (5) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti gyakorlattal, és mellékelni kell a FIG rendelet 2. § (10) bekezdése szerinti igazolást.
- (2) A fiatal mezőgazdasági termelőnek a FIG rendelet szerinti támogatás igénylésekor az adott évi egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 2. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltakról.
- (3) Annak a mezőgazdasági termelőnek, amely a FIG rendeletben meghatározott támogatást jogi személyként igényli, az egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 1. § 5. pontja szerinti tényleges és hosszú távú ellenőrzést megvalósító fiatal mezőgazdasági termelő nevééről és támogatási azonosítójáról, valamint az egységes kérelemhez kell csatolnia a tényleges és hosszú távú ellenőrzést biztosító szavazati arányt igazoló dokumentum másolatát, ha az a (4) bekezdés szerinti okiratmásolat alapján nem állapítható meg.
- (4) A FIG rendelet szerinti támogatás igénylésekor a jogi személy igénylőnek az egységes kérelemhez csatolnia kell a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt hatályos létesítő okiratának másolatát.
- (5) Ha a (4) bekezdés szerinti okiratmásolat alapján megállapítható, hogy a FIG rendelet szerinti tényleges és hosszú távú ellenőrzést a jogi személy igénylő felett több – köztük legalább egy, az e rendelet szerinti támogatásra jogosult fiatal mezőgazdasági termelőnek minősülő – mezőgazdasági termelő együttesen gyakorolja, a jogi személy igénylőnek nyilatkoznia kell
- a jogi személy feletti tényleges és hosszú távú ellenőrzést a (3) bekezdés szerint megnevezett fiatal mezőgazdasági termelővel együttesen gyakorló valamennyi más mezőgazdasági termelő (a továbbiakban: más mezőgazdasági termelő) nevééről és támogatási azonosítójáról,
  - a más mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzést biztosító szavazati arányáról, az ezt igazoló dokumentum másolatát csatolva, továbbá egyidejűleg csatolva mindazon, a (4) bekezdés szerinti létesítő okirat másolatát is, amelyek igazolják, hogy a más mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú

távú ellenőrzést gyakorol olyan jogi személy vagy jogi személyek felett, amely vagy amelyek az Aktív gazda rendelet alapján aktív mezőgazdasági termelőnek minősül vagy minősülnek, valamint

- c) a más mezőgazdasági termelő – az Aktív gazda rendelet szerinti – közvetlen támogatásra való jogosultságának fennállásáról.
- (6) Ha a jogi személy mezőgazdasági termelő más jogi személy ellenőrzése alatt áll, az (1)–(5) bekezdésben meghatározottak mellett
- a) a FIG rendelet 4. § a) pontja szerinti uralmi szerződés másolatát vagy
  - b) a FIG rendelet 4. § b) pontja szerinti ellenőrzés esetén az ellenőrzést gyakorló jogi személynek módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirata másolatát is csatolnia kell az egységes kérelemhez.
- (7) Szövetkezet vezető tisztségviselőjének minősülő mezőgazdasági termelő mezőgazdasági termeléssel összefüggő személyes közreműködésének tényleges megvalósulását az ezt igazoló okirat másolatának az egységes kérelemhez történő csatolásával igazolja.
- (8) A fiatal mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben kell nyilatkoznia azon jogi személy nevééről, annak támogatási azonosítójáról, továbbá a tényleges és hosszú távú ellenőrzés megkezdésének időpontjáról, amelyben a fiatal mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági tevékenységét a FIG rendelet 6. § (1) bekezdése szerint megkezdte.

9. §

- (1) A kender termelésére használt területek tekintetében
  - a) az egységes kérelemnek tartalmaznia kell az (EU) 2022/1173 rendelet 8. cikk 3. bekezdés i) pontja szerinti információkat, és
  - b) az egységes kérelemhez mellékelni kell a vetőmag csomagolásán alkalmazott hatósági címke másolatát vagy – saját előállítás esetén – a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvány másolatát.
- (2) Ha a vetésre az egységes kérelem benyújtási határnapja után kerül sor, az (1) bekezdés b) pontja szerinti dokumentumokat legkésőbb a tárgyév szeptember 30-ig kell benyújtani.

10. §

A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben nyilatkozik

- a) az érintett növénykultúra esetén a termesztés típusáról és
- b) bejelentett ültetvény esetén a 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 4. § (13) bekezdése szerinti termőre fordulás tényéről.

3. Az egységes kérelem benyújtásának szabályai

11. §

- (1) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelmet a tárgyév június 10-éig nyújthatja be az egységes kérelem felületen, amely határidő jogvesztő.
- (2) Az egységes kérelem benyújtási időpontjának az egységes kérelem utolsó, tárgyév június 10-én vagy azt megelőzően történő benyújtás napja minősül.
- (3) A tárgyév június 10. napját követően vagy nem elektronikus úton benyújtott egységes kérelem visszautasításra kerül.
- (4) A területalapú támogatások esetén – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – a mezőgazdasági termelő csak akkor jogosult a támogatásra, ha az adott területalapú támogatás vonatkozásában a támogatható terület eléri vagy meghaladja az 1 hektárt. Ha a támogatható terület több bejelentett táblából áll, az egyes bejelentett táblák, ellenőrzés alapján támogatható területének – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – el kell érnie a 0,25 hektárt.
- (5) Állatalapú támogatások esetén – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – közvetlen támogatásra jogosult a tárgyév tekintetében az a mezőgazdasági termelő, aki vagy amely a tárgyévben az egységes kérelem beadására nyitva álló határidő utolsó napján nem rendelkezik a (4) bekezdés szerinti minimális területnagysággal, de az adott naptári évben igényelt vagy kapott állatokra vonatkozó, létszámalapú, termeléshez kötött közvetlen támogatásainak összege – a különböző levonások alkalmazását megelőzően – legalább száz eurónak megfelelő forintösszeget.

12. §

- (1) A rendelet szerinti kérelem, nyilatkozat, valamint észrevétel Kincstár általi elektronikus fogadásának tényét az ezeket tartalmazó KR dokumentumnak a benyújtó értesítési tárhelyére történő feltöltése jelenti, beérkezésének időpontját pedig KR dokumentum igazolja.

- (2) Az (1) bekezdés szerinti értesítés tartalmazza
  - a) a támogatási azonosítót,
  - b) a beérkezés időpontját (év, hónap, nap, óra, perc),
  - c) az érkeztetési számot, valamint
  - d) a mellékletek darabszámát.
- (3) Az egységes kérelem benyújtásáról szóló igazolást a Kincstár a mezőgazdasági termelő írásbeli kérelmére harminc napon belül papír alapon is kiállítja és megküldi a mezőgazdasági termelő részére.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazolás az egységes kérelemben foglaltaknak megfelelően tartalmazza
  - a) a támogatási azonosítót,
  - b) a bejelentett területi elemek adatait az alábbiak szerint:
    - ba) a fizikai blokk azonosító számát,
    - bb) a bejelentett területi elem sorszámát,
    - bc) a hasznosítás típusát,
    - bd) a bejelentett terület nagyságát,
  - c) a bejelentett támogatási jogcímekeket,
  - d) az egységes kérelem benyújtásának időpontját,
  - e) a kérelmezett állategyed vagy törzsállomány azonosító számát, méhcsaládok számát, ha az adott támogatás tekintetében releváns, állategységét, valamint
  - f) az egységes kérelemmel érintett állatok számát.

- 13. §**
- (1) A mezőgazdasági terület a KAP I rendelet 4. cikk (4) bekezdés a) pontja alapján ideiglenesen nem mezőgazdasági célra is hasznosítható.
  - (2) A támogathatóság tekintetében a nem mezőgazdasági célra ideiglenesen használt terület mezőgazdasági célokra kívül eső hasznosítás időszakát úgy kell megválasztani, hogy az ne veszélyeztesse a mezőgazdasági főtevékenységet, és annak időtartama ne haladja meg az évi hatvan napot. Az adott terület vonatkozásában jogszerű földhasználó mezőgazdasági termelőnek a nem mezőgazdasági tevékenység időtartamát és jellegét a Kincstár részére a tevékenység megkezdését követő tíz napon belül, a Kincstár által biztosított elektronikus felületen kell bejelentenie.
  - (3) Nem minősül nem mezőgazdasági célra ideiglenesen használt területnek
    - a) szántóterület bejelentett kultúra szerinti vegetációs időszakán belüli ideiglenesen más célú használata,
    - b) a sportolási tevékenységre, illetve rekreációs célra használt gyepterület,
    - c) a honvédelmi gyakorló terület,
    - d) a szabadidős célra használt terület,
    - e) a napelempark és
    - f) az erdészeti nyiladék.

4. Adatváltozás bejelentése

- 14. §**
- (1) A benyújtott egységes kérelemben megadott adatokra vonatkozó adatváltozás bejelentése – a 11. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – tárgyév június 10. napját követően tehető meg az egységes kérelem felületen.
  - (2) Az adatváltozás bejelentésben benyújtott, az egységes kérelem visszavonására irányuló kérelmet a Kincstár a tárgyév december 31-ig bírálja el.
  - (3) Az adatváltozás bejelentéséhez kapcsolódóan a 2. § (1)–(3) bekezdése szerinti miniszteri rendeletekben vagy pályázati felhívásokban foglalt jogkövetkezményeket kell alkalmazni.
  - (4) Az egységes kérelemben igényelt támogatás a hasznosító személyének változásától függetlenül az egységes kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek kerül kifizetésre.
  - (5) Ha állatalapú támogatások esetében a támogatás feltételeként a Tkt rendelet 1. § 3. pontja szerinti birtokon tartás időszaka (a továbbiakban: birtokon tartás időszaka) kerül megállapításra, a támogatásra bejelentett állatállománynak a birtokon tartás időszaka alatti átruházása – ha a vonatkozó rendelet másképp nem rendelkezik – az érintett állatok tekintetében a kérelem visszavonásának minősül.
  - (6) A hasznosító személyében bekövetkezett változásra vonatkozó, e rendelet szerinti rendelkezéseket abban az esetben kell alkalmazni, ha a 2. § (1) bekezdése szerinti miniszteri rendelet eltérően nem rendelkezik.
  - (7) Az 1. § 49. pontja szerinti módosításra tárgyév június 10-ig van lehetőség a benyújtott egységes kérelem a mezőgazdasági táblák, állategyedek, törzsállományok vagy állategységek vonatkozásában.

- (8) Ha miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, a (7) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell az egységes kérelem 6–10. § szerinti kötelező mellékletét képező dokumentumokra is.

5. Az egységes kérelem kijavítása, részben vagy teljes egészében történő visszavonása

- 15. §** (1) Az egységes kérelem kijavítására, valamint az egységes kérelem részleges vagy teljes visszavonására – a termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása kivételével – a tárgyév szeptember 30-ig van lehetőség.
- (2) Termeléshez kötött anyatehéntartás támogatás esetén a kérelem kijavítása, részleges vagy teljes visszavonása tárgyév december 20-ig lehetséges.
- (3) A területi monitoring rendszer hatálya alá tartozó területalapú támogatások esetében, ha a Kincstár előzetesen értesítette a mezőgazdasági termelőt a helyszíni vizsgálatról, az értesítéssel érintett bejelentett területi elemre vonatkozó igénylés kijavítására, részleges vagy teljes visszavonására az értesítést követően nincs lehetőség a tárgyév szeptember 30-át megelőzően sem.
- (4) A területi monitoring rendszer hatálya alá tartozó területalapú támogatások esetében, ha értesítés nélkül végzett helyszíni vizsgálat során olyan meg nem felelés került megállapításra, amelyet a területi monitoring rendszer vagy az adminisztratív ellenőrzés nem észlelt, a tárgyév szeptember 30. napját megelőzően sem kerülhet sor kijavításra vagy visszavonásra a meg nem felelés által érintett bejelentett területi elemekkel kapcsolatban.
- (5) A területi monitoring rendszer hatálya alá nem tartozó területalapú támogatások, valamint a feltételeesség esetében, ha a Kincstár jár el hatáskörrel rendelkező hatóságként, és előzetesen értesítette a mezőgazdasági termelőt a helyszíni vizsgálatról, amelynek során meg nem felelést tár fel, az értesítést követően már nincs lehetőség a meg nem feleléssel érintett rész kijavítására vagy visszavonására. Ha értesítés hiányában végzett helyszíni vizsgálat során meg nem felelés került megállapításra, akkor a meg nem felelésnek a mezőgazdasági termelő tudomására jutását követően a tárgyév szeptember 30. napját megelőzően sincs lehetősége a meg nem felelés által érintett rész kijavítására vagy visszavonására.
- (6) Ha a feltételeesség tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságként eljáró Kincstár a helyszíni vizsgálatról szóló értesítést megtette, és az meg nem felelést tár fel, a tárgyév szeptember 30. napját, termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása esetén tárgyév december 20. napját megelőzően sincs lehetőség a meg nem felelés által érintett állategyeddel, törzsállománnyal, állategységgel kapcsolatban kijavításra vagy visszavonásra. Ha értesítés hiányában végzett helyszíni vizsgálat során meg nem felelés került megállapításra, akkor az arról készült jegyzőkönyv kézhezvételét követően a meg nem felelés által érintett állategyed, törzsállomány, állategység tekintetében sincs lehetőség kijavításra vagy visszavonásra a tárgyév szeptember 30. napját, termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása esetén tárgyév december 20. napját megelőzően.
- (7) Ha a vonatkozó miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, állatalapú támogatások esetében az egységes kérelemben megjelölt szarvasmarha vagy juh állategyednek a mezőgazdasági termelő tenyészetéből a birtokon tartás időszakában történő kikerüléséről az állatalapú nyilvántartásba küldött értesítés a kérelmezett egyed visszavonásának tekintendő.

6. A szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartása

- 16. §** (1) A KAP I rendelet 13. cikke alapján az e rendelet szerint meghatározott mezőgazdasági terület abban az esetben támogatható, ha
- a) a szántóterületen, az állandó gyepterületen vagy az állandó kultúrával fedett területen a tárgyévben
- aa) mezőgazdasági termelés folyik, vagy
- ab) mezőgazdasági termelés nem folyik az eseti tisztító kaszálás kivételével, de a gyomok – ideértve a 2. mellékletben meghatározott veszélyes gyomnövényeket, valamint a nádat – és a hasznosítás szempontjából nemkívánatos fás szárú növények legfeljebb olyan mértékben vannak jelen, hogy nem áll fenn a szántóterület, az állandó gyepterület vagy az állandó kultúrával fedett terület nagymértékű, súlyos lágyszárú vagy fás szárú gyomosodása vagy nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodása;
- b) az állandó gyepterületen és az ideiglenes gyepterületen
- ba) nem áll fenn olyan helytelen legeltetési módból eredő károsodás (túllegeltetés), amelynek során az állományalkotó fűfélék rövidre rágása és taposása következtében a gyep foltokban kiritkul, és a talajfelszín legalább 50%-ban fedetlenné válik, vagy

- bb) ha a tárgyévben mezőgazdasági termelés nem folyik, a gyepalkotó fűfajok – a nád kivételével – és takarmánynövények túlsúlyban vannak, és nem található a tárgyévet megelőző vegetációs időszakból maradt olyan növedék, amelynek szaporító képletei is elnyíltak; vagy
  - c) a fás szárú gyümölcs- és szőlőültetvények a gyommentesen tartási kritériumon túlmenően az ültetvényben a térállásból számított hektáronkénti tőszámot alapul véve a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya nem haladja meg a 30%-ot.
- (2) Az a terület, amelyen mezőgazdasági termelés folyik, de nagymértékű, súlyos lágyszárú vagy fás szárú gyomosodás vagy nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás észlelhető, a vizsgált támogatási évben nem támogatható. A nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás esetén a területet a MePAR rendelet értelmében nem támogatható területté kell átsorolni.
  - (3) Az a fás szárú gyümölcs- és szőlőültetvény, amelyen az ültetvényben a térállásból számított hektáronkénti tőszámot alapul véve a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya meghaladja a 30%-ot, a vizsgált támogatási évben nem támogatható.
  - (4) A nem termelő tájképi elemekként és egyéb tájképi elemekként megjelölt bejelentett területi elemeken a mezőgazdasági termelőnek meg kell akadályoznia a 2. melléklet szerinti veszélyes gyomnövények és a 3. melléklet szerinti inváziós növények megtelepedését.
  - (5) Ha a nem termelő tájképi elem vagy egyéb tájképi elem vonatkozásában az inváziós növények jelenléte meghaladja az adott tájképi elem területének a 10%-át, az adott tájképi elem területe a támogatás szempontjából nem vehető figyelembe.
  - (6) Gyep újratelepítésére tárgyév január 1. és március 31. vagy a tárgyév november 1. és december 31. közötti időszakban van lehetőség.
  - (7) Állandó kultúra újratelepítésére tárgyév január 1. és március 31. vagy a tárgyév október 1. és december 31. közötti időszakban van lehetőség.

7. Az előzetes ellenőrzés

- 17. §**
- (1) A KAP törvény 34. §-a szerinti ellenőrzés keretén belül végzett előzetes ellenőrzés kiterjed a bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, állatállományok, valamint az egységes kérelemben igényelt támogatások tekintetében a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti miniszteri rendeletekben vagy pályázati felhívásokban előírt kötelező mellékletek csatolása tényének vizsgálatára, amely nem érinti a mellékletek tartalmát.
  - (2) Ha a Kincstár az egységes kérelem előzetes ellenőrzése során megállapítja, hogy a bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategységek esetében valószínűsíthetően meg nem felelés megállapítása lenne indokolt, vagy kötelező melléklet hiányzik, úgy erről a megállapításáról értesíti a mezőgazdasági termelőt.
  - (3) A mezőgazdasági termelő a tárgyévi egységes kérelmét a (2) bekezdés szerinti megállapításoknak megfelelően legkésőbb tárgyév szeptember 30. napjáig a 2. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése és (3) bekezdés 3–4., 6–15. pontjában meghatározott miniszteri rendeletek és pályázati felhívások tekintetében jogkövetkezmények nélkül kijavíthatja, valamint egyéb adatváltozást jelenthet be, kivéve, ha a mezőgazdasági termelőt a Kincstár már értesítette a helyszíni ellenőrzés végzésére irányuló szándékáról. A 2. § (1) bekezdés b)–g) pontja, (3) bekezdés 1–2., 5. pontja, valamint (4) bekezdése szerinti támogatások tekintetében az egységes kérelem kijavításra a 16. § (1) bekezdése szerinti határidő az irányadó.
  - (4) Az előzetes ellenőrzésről szóló értesítésre adott válasz benyújtási időpontjának a (3) bekezdésben foglalt határidőig utoljára történt elektronikus feltöltés napja minősül.
  - (5) Ha a (3) bekezdés szerinti határidőket követően a 2. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése és (3) bekezdés 3–4., 6–15. pontja szerinti támogatások tekintetében a bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategységek esetében az előzetes ellenőrzés során valószínűsített meg nem felelés valamely esete továbbra is fennáll, a benyújtott kifizetési kérelmek tekintetében a Kincstár az előzetes egyeztetéssel érintett bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategység tekintetében az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak az integrált igazgatási és kontrollrendszer, a vidékfejlesztési intézkedések és a kölcsönös megfeleltetés tekintetében történő megállapításáról szóló 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: 809/2014/EU bizottsági rendelet) 3. cikk (2) bekezdésében és 15. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint jár el.
  - (6) A 22. § (3) bekezdése szerinti egyeztetés, a jogszerű földhasználat igazolására felszólítás, a 23. § (5) bekezdés a) pontja, illetve a 24. § (1) és (2) bekezdése szerinti egyeztetésre felszólítás – e rendelet vagy más jogszabály eltérő

rendelet hiányában – a 809/2014/EU bizottsági rendelet 15. cikk (1a) bekezdése szerinti előzetes ellenőrzésről történő értesítésnek minősül.

8. A másodvetés bejelentése

- 18. §**
- (1) A tervezett másodvetés bejelentése során a mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie
    - a) a másodvetéssel érintett terület nagyságát,
    - b) a másodvetésben érintett hasznosítás megnevezését,
    - c) a másodvetés tervezett vetési időpontját,
    - d) a másodvetés fizikai elhelyezkedését és
    - e) a másodvetés célját.
  - (2) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben bejelentett tábláin megvalósított másodvetés tényleges vetését, annak helyét, a hasznosítás megnevezését és a betakarítását vagy beforgatását – a vetést, a betakarítást vagy beforgatást követő tizenöt napon belül – külön be kell jelentenie a Kincstár részére az egységes kérelem felületen. Az egy másodvetésre vonatkozó tényleges vetési, betakarítási vagy beforgatási időpontokat külön-külön kell bejelenteni.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti határidő elmulasztásakor a másodvetés nem kerül figyelembevételre az egyes támogatások és a feltételeesség vonatkozásában.
  - (4) Ha az új bejelentéssel érintett terület kisebb, mint a kiváltani kívánt másodvetés területe, akkor a jogszabályban vagy pályázati felhívásban előírt feltétel teljesítéséhez a csökkentett csere terület kerül a vonatkozó támogatás szempontjából figyelembevételre.
  - (5) Nem vehető figyelembe olyan másodvetés, amely nem képez összefüggő talajborítottságot a mezőgazdasági táblán, vagy a tárgyév november 30. és a tárgyévet követő év február 14. napja között kerül elvetésre.
  - (6) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, akkor nem fogadható el olyan másodvetés, amely nincs jelen legalább tarlóállapotban a mezőgazdasági termelő földterületén az első főnövény betakarítása és a következő évi első növénykultúra vetése, telepítése, létrehozása között, figyelembe véve mind az első főnövény lekerülését követő, mind a második főnövény vetését megelőző talajmunkákra vonatkozó agronómiailag indokolt időt.
  - (7) A másodvetésnek mindkét főnövénytől különböző növénykultúrának kell lennie.
  - (8) A másodvetés céljára bejelentett terület nem metszheti a bejelentett tábla grafikus határát.

9. Agrotechnikai műveletek bejelentése

- 19. §**
- (1) A 2. § (1) bekezdés e) pontja és (3) bekezdés 1. pontja szerinti támogatások és a feltételeesség esetén az agrotechnikai műveletekkel kapcsolatos bejelentést az egységes kérelem elektronikus felületén kell megadni az adott intézkedésekre vonatkozó rendelkezések, illetve időpontok figyelembevételével.
  - (2) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, az agrotechnikai művelet bejelentése során a mezőgazdasági termelőnek – az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn belül – ki kell választania
    - a) az agrotechnikai művelet tervezett típusát,
    - b) az agrotechnikai művelet elvégzésének tervezett helyét,
    - c) a kaszálás mint agrotechnikai művelet esetén az elvégzésének tervezett időpontját.
  - (3) Az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn túl új, tervezési adatokkal is érintett agrotechnikai művelet csak akkor jelenthető be és vehető figyelembe, ha azzal a mezőgazdasági termelő az AÖP rendelet 10. §-a, 25. §-a, valamint 26. §-a szerinti kötelezettségének tesz eleget.
  - (4) Az agrotechnikai műveletek megvalósulását követő tizenöt napon belül az egységes kérelem felületen be kell jelenteni az elvégzett tevékenységet, valamint annak időpontját.
  - (5) Az egységes kérelem benyújtását megelőzően elvégzett agrotechnikai művelet bejelentését az egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg kell bejelenteni.
  - (6) Az egyévi növényekkel történő sorköztakarás esetén a sorköztakaró növény vetését, lekerülését – betakarítását, beforgatását vagy bedolgozását – követő tizenöt napon belül az elvégzett tevékenységet és annak dátumát be kell jelenteni.
  - (7) Ha őszi vetésű növények vagy talajtakaró növények agrotechnikai műveletként történő bejelentésére kerül sor – a tevékenység elvégzését követő tizenöt napon belül – a bejelentésnek tartalmaznia kell a vetés tényleges időpontját és a termesztett növénykultúra megnevezését.

- (8) Ha a bejelentésre kerülő agrotechnikai művelet nem a gyakorlattal érintett tábla egészére vonatkozik, akkor az agrotechnikai művelet céljára bejelentett terület nem metszheti a bejelentett tábla grafikus határát.
- (9) A (4)–(7) bekezdés szerinti határidők elmulasztása esetén az egységes kérelemben bejelentett, tervezési adatokkal is érintett, illetve tervezési adatokkal nem érintett agrotechnikai művelet nem vehető figyelembe az egyes támogatások és a feltételeesség vonatkozásában.

10. A gazdálkodási napló

- 20. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplót – figyelemmel a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 29. § (6) bekezdésére és 30. § (7) bekezdésére – jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározottak szerint elektronikusan vagy papír alapon vezeti.
  - (2) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, a gazdálkodási napló vezetését az egységes kérelem benyújtásától, de legkésőbb az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig meg kell kezdeni, és azt a tárgyév egésze vonatkozásában kell vezetni.
  - (3) A gazdálkodási napló vezetését a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében vizsgálja.
  - (4) A papíralapú gazdálkodási napló kitöltésére vonatkozó, a Nemzeti Irányító Hatóság által jóváhagyott útmutatót a NÉBIH a honlapján közleményben teszi közzé.
  - (5) A gazdálkodási napló adattartalmát a Kincstár és a végrehajtásban közreműködő szerv az eljárásban a támogatási feltételek ellenőrzésére használhatja fel.

11. Hiánypótlás

- 21. §** Kizárt a hiánypótlás az egységes kérelem kötelező tartalmát képező, 4. § szerinti adatok, valamint ezen adatok igazolására szolgáló, az egységes kérelem mellékletét képező dokumentumok tekintetében.

12. Az egységes kérelem vizsgálata

- 22. §**
- (1) A 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja és a 2. § (4) bekezdés 1. pontja szerinti támogatás kizárólag az Aktív gazda rendeletnek megfelelő mezőgazdasági termelő részére nyújtható.
  - (2) A mezőgazdasági termelő földhasználati jogosultságát a Kincstár a KAP törvény 14. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a KAP Vhr. 61. § (4) bekezdése szerinti dokumentumok alapján vizsgálja. A jogszerű földhasználatlal nem igazolt területek után a mezőgazdasági termelő nem jogosult támogatásra, ezen területeket jogosulatlanul igényelt területként kell figyelembe venni.
  - (3) A KAP Vhr. 61. § (4) bekezdésében felsorolt, jogszerű földhasználat igazolásaként elfogadható okiratok közül – ha a jogszerű földhasználat igazolása földhasználati szerződéssel történik – a Kincstár kizárólag azt fogadja el, amely a megkötése időpontjában hatályos jogszabályok alapján érvényes földhasználati vagy föld hasznosítására irányuló jogcímnak minősül.
  - (4) A jogszerű földhasználat igazolására vonatkozó felszólítás, a 23. § (5) bekezdés a) pontja, a 24. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 25. § (2) bekezdés a) pontja szerinti egyeztetésre vonatkozó felszólítás – e rendelet vagy más jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az (EU) 2022/1173 rendelet 7. cikk (2) bekezdése szerinti adminisztratív ellenőrzésről történő értesítésnek minősül.
  - (5) A Feltételeességi rendelet 16. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás tekintetében az ökológiai tanúsító szervezet tárgyév augusztus 31. napjáig – a Kincstár adatszolgáltatása alapján – tájékoztatást nyújt a Kincstár részére a mezőgazdasági termelő támogatási kérelmében megjelölt ökológiai gazdálkodásba vont területének a 34/2013. (V. 14.) VM rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelésről.
  - (6) Ha az (5) bekezdés szerinti földterület ökológiai státusza megszüntetésre vagy visszaminősítésre kerül, akkor az ökológiai tanúsító szervezet nyolc napon belül megküldi a Kincstárnak az érintett földterület és a mezőgazdasági termelő azonosító adatait. A mezőgazdasági termelő tárgyéven belüli ökológiai státusz megszüntetéssel vagy visszaminősítéssel érintett terület tekintetében nem mentesül a Feltételeességi rendelet 16. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás alól.
  - (7) A 2. § (3) bekezdése szerinti állatalapú támogatásra kizárólag az a támogatási azonosítóval rendelkező mezőgazdasági termelő jogosult, aki a Tenyészet Információs Rendszerben a kérelemben szereplő állatok, állományok, méhcsaládok tenyészetének állattartójaként szerepel.

- 23. §** (1) Az egységes kérelem tartalmának, valamint a támogatási feltételek vizsgálatára
- az e rendeletben,
  - a Feltételeességi rendeletben és
  - a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti miniszteri rendeletekben és pályázati felhívásokban
- foglaltak szerint kerül sor az 5. § (5) bekezdés a) pontja szerinti grafikus azonosítással egyidejűleg kezdeményezett, a MePAR rendelet 8. §-a szerinti változásátvezetési bejelentés feldolgozása során megállapított tények, adatok figyelembevételével.
- Az egységes kérelem vizsgálata a bejelentett területi elem grafikusan megadott vagy az ellenőrzések eredményeképpen megállapított adatain alapul.
  - Ha az adott referenciaterületre benyújtott egységes kérelemben szereplő igénylések, valamint az (1) bekezdés alapján végzett ellenőrzések által lefedett terület összesen nagyobb, mint a referenciaterület mértéke, akkor túligénylés kerül megállapításra.
  - Ha a túligénylés nem haladja meg a referenciaterület méretének mérési tőrésathatárral számolt területét, akkor a Kincstár a referenciaterület méretéig csökkenti a referenciaterületen belüli támogatási igénylésekben megjelölt területeket.
  - Ha a túligénylés meghaladja a mérési tőrésathatárral számolt referenciaterületet, akkor a Kincstár
    - egyeztetésre szólítja fel az érintett mezőgazdasági termelőket a kérelemben megadott adatok, tények megfelelő kijavítására, vagy
    - ellenőrzést folytat le az érintett referenciaterület vonatkozásában.
  - Ha a 2. § (1) bekezdés b)–g) pontja szerinti jogcímek esetében a túligénylés vizsgálata során a Kincstár megállapítja, hogy az adott referenciaterületen egyetlen mezőgazdasági termelő érintett, a Kincstár a támogatási igénylésekben megjelölt területet csökkenti a referenciaterület mértékéig.
  - Ha az adott referenciaterületre végzett helyszíni vizsgálat eredményeként a mérési tőrésathatár figyelembevételével meghatározott területek összessége meghaladja a referenciaterületet, akkor a Kincstár a referenciaterület feletti területet az egyes táblákra meghatározott területek arányában levonja a referenciaterületen belüli támogatható táblák területeiből.
- 24. §** (1) Ha adott referenciaterületen a mezőgazdasági termelők által az 5. § (5) bekezdés b) pontja szerint bejelentett táblák grafikus adatai egymással, valamint a megállapított táblák – beleértve a nem termelő tájképi elemeket és az egyéb tájképi elemeket – grafikus adatai egymással minimum 5% vagy minimum 0,1 hektár, a pontszerű tájképi elem esetében 100% átfedést mutatnak, akkor a Kincstár az érintett területek vonatkozásában
- egyeztetésre szólítja fel az érintett mezőgazdasági termelőt a megadott grafikus tábla adatainak kijavítására, vagy
  - ellenőrzést folytat le az érintett bejelentett tábla, nem termelő tájképi elem vagy egyéb tájképi elem vonatkozásában.
- Ha adott referenciaterülettel a mezőgazdasági termelők által az 5. § (5) bekezdés b) pontja szerint bejelentett területi elemek grafikus adatai a MePAR rendelet 8. § (1) bekezdésében foglalt tőrésathatárt meghaladó mértékben ráfedést mutatnak, akkor a Kincstár az érintett területek vonatkozásában
    - egyeztetésre szólítja fel az érintett mezőgazdasági termelőt a bejelentett területi elem grafikus adatainak kijavítására, vagy
    - ellenőrzést folytat le.
- 25. §** (1) A Kincstár az érintett referenciaterületeken az ellenőrzés során az 5. § (5) bekezdés a) pontja szerinti grafikus azonosítástól eltérően is megállapíthatja a kérelmezett terület valós elhelyezkedését.
- Ha a jogszerű földhasználat vizsgálat alapján nem oldható fel a 24. § (1) bekezdése alapján megállapított többszörös igénylés, abban az esetben a Kincstár felszólít minden érintett mezőgazdasági termelőt annak igazolására, hogy a területen valós mezőgazdasági tevékenységet folytat, az adott területnek tényleges használója.
  - A 23. § (4) és (6) bekezdése szerinti területcsökkentések jogosulatlan területként kerülnek figyelembevételre.
  - Ha a 23. § (4)–(7) bekezdése, 24. §-a és az (1) és (2) bekezdés szerinti eljárás eredményeképpen sem szüntethető meg a 23. § (4) bekezdése és a 24. § (1) és (2) bekezdése szerinti meg nem felelés, akkor az minden érintett egységes kérelem esetében jogosulatlan igénylésnek számít.
  - A (3) bekezdés szerinti terület – a jogosulatlan igényléshez kapcsolódó jogkövetkezmények számítása szempontjából – nem haladhatja meg a kérelmezett terület 100%-át.

- (6) Jogvita esetén a 23. § (4) bekezdése és a 24. § (1) bekezdése szerinti meg nem felelés mindaddig fennáll, amíg valamelyik érintett mezőgazdasági termelő a jogvitát lezáró végleges döntéssel vagy jogerős bírósági határozattal nem igazolja jogosultságát, vagy az érintett mezőgazdasági termelők nem javítják ki a kérelmeiket.
- (7) Részben vagy egészben bezárt területre történő igénylés esetén a Kincstár az adott táblákat a jogszerű földhasználat vizsgálatra vonatkozó kiválasztási eljárásában kockázati tényezőként veszi figyelembe.

26. § Ugyanazon állatalapú támogatás esetén, ha több egységes kérelem alapján többszörös támogatási igénylés kerül benyújtásra, a Kincstár azon mezőgazdasági termelő számára állapítja meg a támogatást, amely mezőgazdasági termelő az állatalapú nyilvántartás alapján az állategyed, méhcsalád, állatállomány, állategység tartójának minősül, és megfelel a vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban előírt feltételeknek.

27. § Ha a mezőgazdasági termelő nem tesz eleget a tárgyév június 10. napjáig valamennyi mezőgazdasági tábla bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, és az egységes kérelmében bejelentett összes mezőgazdasági tábla területének, valamint az általa bejelentett és be nem jelentett mezőgazdasági táblák területének összege közötti különbséget

- a) meghaladja a bejelentett területek 3%-át, de nem éri el a 10%-ot, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 1%-kal,
  - b) a bejelentett területek legalább 10%-a, de nem éri el a 20%-ot, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 2%-kal,
  - c) a bejelentett területek legalább 20%-a, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 3%-kal
- kerül csökkentésre.

28. § (1) Az adminisztratív ellenőrzés a KAP II rendelet 78. cikke szerinti keresztellenőrzéseket (a továbbiakban: keresztellenőrzés) is magában foglalja az alábbiak szerint:

- a) bejelentett területi elemre vonatkozó keresztellenőrzés abból a célból, hogy megelőzhető legyen ugyanazon támogatás többszörös odaítélése ugyanarra a naptári vagy igénylési évre,
  - b) a támogatási jogosultságokra vonatkozó keresztellenőrzés a jogosultságok meglétének és a támogathatóságnak az ellenőrzésére,
  - c) az egységes kérelemben bejelentett területi elemek és a MePAR-ban az egyes referenciaterületek vonatkozásában szereplő adatok és tények közötti keresztellenőrzés annak vizsgálata érdekében, hogy az érintett terület támogatható-e,
  - d) a támogatási jogosultságok és a meghatározott terület közötti keresztellenőrzés annak vizsgálata érdekében, hogy rendelkezésre áll-e a vonatkozó miniszteri rendeletekben vagy pályázati felhívásokban meghatározott, legalább a minimum területnagysággal, erdőrészlet-nagysággal vagy táblanagysággal megegyező támogatható hektár,
  - e) az állatalapú nyilvántartás segítségével végzett keresztellenőrzés a támogathatóság vizsgálatára, valamint annak érdekében, hogy elkerülhető legyen ugyanazon támogatás jogosulatlan odaítélése ugyanarra a naptári vagy igénylési évre és
  - f) állatalapú támogatások esetén a támogatási jogosultságok és a meghatározott állatok közötti keresztellenőrzés.
- (2) A keresztellenőrzéseket a bejelentett területi elemrajz adatok és a MePAR-ban rögzített adatok grafikus összevetésével kell elvégezni.
- (3) Az egységes kérelem benyújtásakor vagy az ellenőrzések után nem elfogadhatónak vagy nem támogathatónak minősített kérelmek vagy mezőgazdasági termelők adatait fel kell használni az (1) bekezdés a), c) és e) pontja szerinti keresztellenőrzésekhez.

29. § (1) A KAP II rendelet 65. cikk (2) bekezdése szerinti integrált rendszer hatálya alá tartozó terület- és állatalapú támogatások vonatkozásában a helyszíni vizsgálatra történő kijelölést a Kincstár ellenőrzési minta kiválasztásával végzi el. Ez a minta azon mezőgazdasági termelők teljes köréből kerül kiválasztásra, akik esetében a kiválasztás időpontjáig nem került megállapításra támogatási jogosultság hiánya, továbbá a támogatási kérelmüket nem vonták vissza.

- (2) Az (1) bekezdés szerinti minta kiválasztást nem kell alkalmazni azon támogatási feltételek vonatkozásában, amelyek teljesszűriően ellenőrizhetők egyéb ellenőrzési eszközökkel.

- (3) Az (1) bekezdés szerinti minta két részből áll:
  - a) egy véletlenszerűen kiválasztott részből, valamint
  - b) egy kockázatelemzés alapján kiválasztott részből, amely azon területekre összpontosít, ahol a legmagasabb a hibakockázat.
- (4) Az évente elvégzett helyszíni vizsgálatok mintájába bele kell foglalni az (1) bekezdés szerinti integrált rendszer hatálya alá tartozó támogatást igénylő mezőgazdasági termelők legalább 5%-át és a kendertermelésre bejelentett táblák 30%-át.
- (5) Az ellenőrzési minta – a meg nem felelés valószínűsége alapján – legalább 20%-át, de legfeljebb 40%-át véletlenszerűen, a fennmaradó részét kockázatelemzés alapján kell kiválasztani. Ha egy támogatás alkalmazása első évében a meg nem felelés valószínűsége előzetesen nem állapítható meg, lehetőség van kizárólag véletlenszerű módszer alkalmazására.
- (6) A Kincstár a kockázatelemzés hatékonyságát évente értékeli, tényezőit frissíti, összevetve a kockázatelemzés alapján kiválasztott, illetve a véletlenszerűen kiválasztott minta eredményeit. A Kincstár nyilvántartást vezet az egyes mezőgazdasági termelők helyszíni vizsgálatra való kiválasztásának okairól. A helyszíni vizsgálatot végző ellenőrt, annak megkezdése előtt megfelelően tájékoztatni kell.
- (7) Az ellenőrzési rendszer hatékonyságáról és a szükséges módosításokról a Nemzeti Irányító Hatóságot a Kincstár a tárgyévet követő év február 28-ig tájékoztatja.
- (8) Ha egy adott támogatással összefüggésben a véletlenszerűen kiválasztott kérelmek helyszíni ellenőrzése jelentős meg nem felelést tár fel, a Kincstár a következő évben – kizárólag a helyszíni vizsgálaton feltárt, jelentős meg nem felelés alapján – növeli a vizsgálatnak alávetendő mezőgazdasági termelők számát.

30. §

- (1) A helyszíni vizsgálatokat a támogatási feltételek hatékony ellenőrzését biztosító időszakon belül kell elvégezni. A helyszíni ellenőrzéseket úgy kell ütemezni, hogy az adott mezőgazdasági üzemben tett látogatások száma a szükséges minimumra korlátozódjon.
- (2) A helyszíni vizsgálatra vonatkozó bejelentés megtétele és annak megkezdése közötti időszakot a szükséges legrövidebb időtartamra kell korlátozni, amely nem haladhatja meg a tizennégy napot. Az állatalapú támogatásokat érintő helyszíni vizsgálat esetén a bejelentés az ellenőrzés megkezdésének időpontja előtt legfeljebb 5 nappal tehető meg.
- (3) Az előírt minimális helyszíni vizsgálati arány legalább 50%-át kell elvégezni a birtokon tartás időszaka alatt az állatalapú támogatások esetében. Ha a birtokon tartás időszaka előre határozható meg, vagy az az egységes kérelem benyújtását megelőzően kezdődik, akkor az előírt helyszíni vizsgálatokat az egységes kérelem beadása és a kifizetés közötti időszakon belül elosztva kell elvégezni.
- (4) A helyszíni vizsgálatok keretében – a területi monitoring rendszer útján ellenőrizhető feltételek kivételével – azon támogatási feltételek betartását kell ellenőrizni, amelyek a helyszínen ellenőrizhetőek, és amelyek tekintetében az adott mezőgazdasági termelőt kiválasztották.
- (5) A helyszíni ellenőrzésnek ki kell terjednie minden olyan bejelentett területi elemre és állategyedre, törzsállományra, méhcsaládra és állategységre, amelyre az integrált rendszer hatálya alá eső támogatási intézkedések keretében támogatást igényelnek, és egyéb eszközökkel nem ellenőrizhető.
- (6) A helyszíni vizsgálat vagy a távérzékeléses ellenőrzés során területmérésre is sor kerülhet. A GNSS vagy ortofotók, úrfelvételek felhasználásával végrehajtott területmérésekre vonatkozóan mérési tűréshatárt kell megállapítani.
- (7) A bejelentett területi elemekkel összefüggő támogatási feltételek helyszíni vizsgálata az olyan mezőgazdasági területi elemek véletlenszerűen kiválasztott mintájának legalább 50%-ára korlátozható, amelyekre vonatkozóan kérelmet nyújtottak be.
- (8) Ha a véletlenszerűen vagy a kockázatértékelés alapján kiválasztott minta meg nem felelést tár fel, valamennyi mezőgazdasági területi elem esetében el kell végezni a támogatási feltételek ellenőrzését, illetve extrapolálni kell a minta eredményeit.
- (9) A terhelő megállapítást tartalmazó jegyzőkönyv egy másolati példányát az ellenőr – ha az ehhez szükséges technikai feltételek adottak, és a KAP Vhr. 43. §-a szerinti papíralapú jegyzőkönyv készült – a helyszínen átadja, vagy azt a kedvezményezett részére a jegyzőkönyv lezárásától számított tizenöt napon belül megküldi. Ha a kedvezményezett kéri, a jegyzőkönyv egy másolati példányát minden esetben át kell adni vagy meg kell küldeni részére.

- 31. §** (1) Állatalapú támogatások esetében a helyszíni vizsgálat az alábbiakra terjed ki:
- az egységes kérelemben szereplő, a mezőgazdasági üzemben tartott állatok száma megegyezik-e az állatalapú nyilvántartásba bejegyzett, illetve bejelentett számmal,
  - az állatalapú nyilvántartás bejegyzései és az abba történő bejelentései helytállóságának és koherenciájának ellenőrzésére, az adott állatfajra vonatkozó ENAR rendelet szerinti igazoló okmányokból vett minta alapján,
  - annak igazolására, hogy a szarvasmarhaféléket, juh- és kecskeféléket vagy sertéseket megjelölték füljelzővel vagy más azonosító eszközzel, ellátták őket marhalevéllal vagy mozgásra vonatkozó dokumentummal,
  - az egységes kérelemben szereplő állategyedek, állományok, méhcsaládok, adott esetben tenyészetek és tartási helyek megfelelnek-e a támogatási feltételeknek.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés véletlenszerű mintavételezéssel is történhet. Ha a minta ellenőrzése meg nem felelést tár fel, ellenőrizni kell a tenyészetben, illetve a tartási helyen található összes állatot.
- 32. §** (1) A kenderfajták ellenőrzése és a tetrahidrokannabinol-tartalom (a továbbiakban: THC-tartalom) mennyiségi meghatározása tekintetében az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/126 rendelet] 3. cikkében foglaltak az irányadóak. A THC-tartalommal kapcsolatos eredmények nyilvántartását a Kincstár vezeti.
- (2) A kender termesztésre vonatkozó követelmények tekintetében az (EU) 2022/126 rendelet 5. cikkében foglaltak az irányadóak.

13. Területalapú támogatások kiszámításának alapja

- 33. §** (1) Ha ugyanaz a terület több különböző területalapú támogatás alapjául is szolgál, az adott területet külön kell figyelembe venni minden egyes támogatás tekintetében.
- (2) Ha az egységes kérelemmel bejelentett terület meghaladja egy adott terménycsoportra vonatkozóan a meghatározott terület nagyságát, a támogatást az adott terménycsoportra meghatározott terület alapján kell kiszámítani.
- (3) Ha egy meghatározott terménycsoport területéről megállapításra kerül, hogy nagyobb az egységes kérelemben bejelentett területnél, a támogatást a bejelentett terület alapján kell kiszámítani.
- (4) Ha a meghatározott összterület és
- a közvetlen támogatásokra vonatkozóan támogatásra bejelentett teljes terület vagy
  - valamely területalapú támogatásra vonatkozóan támogatásra bejelentett teljes terület
- közötti különbség 0,1 hektár vagy annál kevesebb, a meghatározott terület és a bejelentett terület nagyságát egyenlőnek kell tekinteni. E számításnál kizárólag a terménycsoportok szintjén tett, túlzott mértékű bejelentéseket kell figyelembe venni.
- (5) A (4) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha az említett különbség a támogatásra bejelentett összterület több mint 20%-ának felel meg.
- 34. §** (1) Ha egy adott terménycsoport tekintetében valamely területalapú támogatás keretében bejelentett terület meghaladja a meghatározott területet, a meghatározott terület alapján kiszámított támogatást a hektárban megállapított különbség 0,75-szeresével kell csökkenteni, ha ez a különbség 3%-nál vagy 2 hektárnál nagyobb, de legfeljebb a meghatározott terület 20%-a. Ezen terület eltérés enyhe eltérésnek minősül.
- (2) Ha az (1) bekezdés szerinti különbség meghaladja a meghatározott terület 20%-át, az érintett terménycsoportra meghatározott területet a hektárban megállapított különbség másfélszeresével kell csökkenteni. Ezen terület eltérés közepes eltérésnek minősül.
- (3) Ha az (1) bekezdés szerinti különbség meghaladja a meghatározott terület 50%-át, az érintett terménycsoportra támogatás nem nyújtható. Ezen terület eltérés súlyos eltérésnek minősül.
- (4) Ha egy mezőgazdasági termelő esetén előző évben már megállapításra került egy érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatásra vonatkozóan legalább enyhe mértékű eltérés, és a következő évben enyhe eltérés kerül megállapításra, a megállapítással érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatást a megállapított különbség másfélszeresével kell csökkenteni.

- (5) Ha egy mezőgazdasági termelő esetén előző évben már megállapításra került egy érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatásra vonatkozóan legalább enyhe mértékű eltérés, és a következő évben közepes eltérés kerül megállapításra, a megállapítással érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatást a megállapított különbség háromszorosával kell csökkenteni.
- (6) A levonandó összeg azonban nem haladhatja meg az érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatás 100%-át.

14. Állatalapú támogatások kiszámításának alapja

- 35. §**
- (1) A kérelemben feltüntetettől több állategyedre, méhcsaládra és állategységre vonatkozóan nem nyújtható támogatás.
  - (2) A mezőgazdasági üzem területén lévő állategyedeket, méhcsaládokat és állategységet csak akkor lehet meghatározottnak tekinteni, ha azokat az egységes kérelemben azonosították, és megfelelnek a vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban foglalt feltételeknek.
  - (3) Ha az egységes kérelemben bejelentett állatlétszám meghaladja az ellenőrzések eredményeként meghatározott létszámot, akkor a támogatást a meghatározott állatok alapján kell kiszámítani.
  - (4) Az állatalapú nyilvántartással kapcsolatos meg nem felelés esetén
    - a) a mezőgazdasági üzem területén lévő azon szarvasmarhát, amely a két azonosító eszköze egyikét elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, feltéve, hogy a szarvasmarhafélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének a szárazföldi állatokat tartó létesítményekre és a keltetőkre, valamint a bizonyos tartott szárazföldi állatok és keltetőtojások nyomonkövethetőségére vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. június 28-i 2019/2035 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2019/2035/EU rendelet) I. Címében foglaltak alapján egyértelműen és egyedileg azonosítani lehet,
    - b) a mezőgazdasági üzem területén lévő azon juhot vagy kecskét, amely egyik azonosító eszközét elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, ha az állat a 2019/2035/EU rendelet II. Cím 4. cikk (2) bekezdés a) pontjával összhangban valamely első azonosító eszközzel továbbra is azonosítható, és ha a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének valamennyi egyéb előírása teljesül,
    - c) ha egy, a mezőgazdasági üzem területén lévő szarvasmarha, juh vagy kecske mindkét azonosító eszközét elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, feltéve, hogy a 2019/2035/EU rendelet I. vagy II. Címében foglalt nyilvántartás, marhalevél, adatbázis vagy egyéb eszközök segítségével továbbra is egyedileg azonosítható, és ha az állattartó bizonyítani tudja, hogy az adott állatfajra vonatkozó ENAR rendelet szerinti előírásoknak megfelelően intézkedéseket tett az azonosító eszközök pótlására,
    - d) az állatot meghatározottnak kell tekinteni, ha a feltárt meg nem felelés az állatalapú nyilvántartásban vagy a marhalevélben szereplő hibás bejegyzésekkel kapcsolatos, de a támogatás jogosultsági feltételei szempontjából nem releváns, és a Kincstár a meg nem felelés tényéről a tenyészet helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatalt tájékoztatja,
    - e) az érintett állatot meghatározottnak kell tekinteni, ha a támogatási jogosultság szempontjából releváns kritériummal összefüggésben feltárt meg nem felelés az állatokkal kapcsolatos események állatalapú nyilvántartásba történő késedelmes bejelentéséhez kapcsolódik, és a bejelentésre az egységes kérelem benyújtásáig, a hízott bikatartás és anyajuhtartás támogatása esetén pedig a birtokon tartás időszakának kezdete előtt sor került.

15. Az állatalapú támogatások keretében bejelentett állatok tekintetében meghatározott támogatáscsökkentések

- 36. §**
- (1) Azon támogatás teljes összegét, amelyre a mezőgazdasági termelő állatalapú támogatás keretében a tárgyévben jogosult, a meghatározott állatlétszám, méhcsalád, állategység alapján kell kifizetni, ha az ellenőrzések eredményeként
    - a) a 2. § (1) bekezdés d) és g) pontja szerinti állatalapú támogatások tekintetében legfeljebb három állat minősül nem meghatározottnak, és
    - b) a nem meghatározottnak minősülő szarvasmarha-, juh- és kecskefélék egyedileg azonosíthatók az állatalapú nyilvántartásban.
  - (2) Ha háromnál több állat minősül nem meghatározottnak, vagy ha a nem meghatározottnak minősülő szarvasmarha-, juh- és kecskefélék egyedileg nem azonosíthatók az állatalapú nyilvántartásban, akkor azon támogatás teljes

összegét, amelyre a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés szerinti támogatás vagy a támogatáson belüli, KAP I rendelet 3. cikk 4. pontja szerinti művelet (a továbbiakban: művelet) keretében a tárgyévben jogosult, az alábbi mértékkel kell csökkenteni:

- a) a (4) bekezdésnek megfelelően megállapított arányban, ha az nem több 20%-nál,
  - b) a (4) bekezdésnek megfelelően megállapított arány kétszeresével, ha az 20%-nál több, de nem több 30%-nál.
- (3) Ha a (4) bekezdés alapján megállapított érték meghaladja a 30%-ot, a mezőgazdasági termelő nem jogosult az (1) bekezdés szerinti támogatásra.
- (4) A támogatásban nem meghatározottnak minősített állatok számának és az adott támogatás tekintetében a tárgyévre vonatkozóan meghatározott állatok számának százalékban kifejezett hányadosa adja az alapját a (2) és (3) bekezdésben foglalt százalékos arányok megállapításának.

16. A támogatás csökkentés, kiigazítás és elutasítás kiszámításának sorrendje

37. § Az egységes kérelem keretében igényelhető támogatások tekintetében a támogatás csökkentését, kiigazítását és elutasítását a következő sorrendben kell kiszámítani:

- a) a 34–36. § szerinti csökkentést a teljes támogatási összegre kell alkalmazni;
- b) az a) pont szerinti összeg képezi az adott támogatás feltételeinek nem teljesítése miatt alkalmazandó, miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban foglalt elutasítás vagy csökkentés kiszámításának alapját;
- c) a b) pont szerinti összeg képezi a 27. § alapján történő csökkentés kiszámításának alapját;
- d) a c) pont szerinti összeg képezi a KAP II rendelet 17. cikke szerinti kiigazítási arány alkalmazásának alapját;
- e) a d) pont szerinti összeg képezi a kölcsönös megfeleltetés vagy a feltételelenség szabályainak be nem tartása miatt alkalmazott csökkentés kiszámításának alapját.

- 38. §** (1) A 37. § a)–c) és e) pontja szerinti támogatáscsökkentést és elutasítást nem kell alkalmazni, ha az azt kiváltó meg nem felelés oka valamely hatóság mulasztására vagy tévedésére vezethető vissza, és az a mezőgazdasági termelő részére nem felróható.
- (2) A 36. § a)–c) és e) pontja szerinti támogatáscsökkentést nem kell alkalmazni, ha az azt kiváltó meg nem felelés a mezőgazdasági termelő részére nem felróható, feltéve, hogy e tény a mezőgazdasági termelő igazolni tudja, vagy arról a Kincstár más módon meggyőződött.

- 39. §** (1) Ha a mezőgazdasági termelő a 2. § (1), (3) és (4) bekezdésében felsorolt támogatás vonatkozásában mesterségesen teremtette meg a körülményeket a támogatási feltételek teljesítése érdekében, az így megszerzett támogatás jogosulatlan igénybevételnek minősül. A körülmények mesterséges megteremtésének kell tekinteni különösen azokat az eseteket, amikor a mezőgazdasági termelő, illetve a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója használatában lévő földterületet az elérhető legmagasabb támogatási összeg igénybevétele céljából feldarabolják.
- (2) Ha a rendelkezésre álló adatok és az elvégzett ellenőrzések ezt teljeskörűen alátámasztják, az (1) bekezdésben foglaltakról a Kincstár a mezőgazdasági termelőt egyeztetésre szólítja fel. A mezőgazdasági termelő az egyeztetés keretében a Kincstár megállapításaival szemben ellenbizonyítással élhet.

17. Kifizetés

- 40. §** (1) Ha a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, akkor a támogatás kifizetése a tárgyév december 1. és a tárgyévet követő év június 30. között a mezőgazdasági termelőnek a Kincstár által vezetett Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben nyilvántartott fizetési számla számla történő átutalással történik.
- (2) Ha a 2. § (1)–(4) bekezdése szerinti miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, a támogatás euróban kerül megállapításra, és forintban kerül kifizetésre.
- 41. §** (1) A 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti támogatások esetében a fajlagos támogatási összeg az adott támogatásra rendelkezésre álló pénzügyi keret és az ellenőrzések alapján megállapított összes terület vagy állat hányadosaként meghatározott összeg, azzal, hogy ennek az összegnek az adott miniszteri rendelet mellékletében rögzített értékhatárokon belül kell maradnia.

- (2) Ha a tárgyévben az (1) bekezdés szerinti fajlagos támogatási összeg az ott hivatkozott értékhatárokon kívül esik, és ezáltal a legkisebb értéket nem éri el, vagy meghaladja a legnagyobb értéket, lehetőség van a tárgyév vonatkozásában a 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti támogatások keretösszegei közötti forrásátcsoportosításra.
- (3) A (2) bekezdés szerinti forrásátcsoportosítás során figyelemmel kell lenni minden érintett fajlagos támogatási összeghez kötődő értékhatárra, valamint a KAP I rendelet vonatkozó szabályaira.
- (4) A (2) bekezdés szerinti forrásátcsoportosítás csak a tárgyévre vonatkozik, a soron következő pénzügyi évek keretösszegeit nem változtatja meg.

18. Záró rendelkezések

42. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

43. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i 2021/2115/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i 2021/2116/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i 2022/1172/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i 2022/1173/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- e) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet
- végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 15/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Gyepalkotó és egyéb takarmánynövény fajok listája

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Angol perje	Lolium perenne
3.	Réti perje	Poa pratensis
4.	Vörös csenkesz	Festuca rubra
5.	Olaszperje	Lolium multiflorum
6.	Magyar rozsok	Bromus inermis
7.	Nádkéjú csenkesz	Festuca arundinacea
8.	Zöld pántlikafű	Phalaris arundinacea

9.	Bíborhere	Trifolium incarnatum L.
10.	Vöröshere	Trifolium pratense L.
11.	Féherhere	Trifolium repens L.
12.	Perzsahere	Trifolium resupinatum L.
13.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
14.	Korcshere	Trifolium hybridum
15.	Lódi lóhere	Trifolium repens L. var. Giganteum
16.	Fonák lóhere	Trifolium resupinatum
17.	Lucerna	Medicago sativa L.
18.	Komlós lucerna	Medicago lupulina
19.	Sárkerep lucerna	Medicago falcata
20.	Tarkavirágú vagy homoki lucerna	Medicago x. varia

2. melléklet a 15/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Veszélyes gyomnövények listája

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Aranka fajok	Cuscuta spp.
3.	Parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
4.	Selyemkóró	Asclepias syriaca

3. melléklet a 15/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az inváziós növények listája

I. Nem termelő tájképi elemekre és egyéb tájképi elemekre vonatkozó inváziós fajok

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	zöld juhar	Acer negundo
3.	mirigyes bálványfa	Ailanthus altissima
4.	parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
5.	gyalogakác	Amorpha fruticosa
6.	közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
7.	nyugati ostorfa	Celtis occidentalis
8.	aranka fajok	Cuscuta spp.
9.	süntök	Echinocystis lobata
10.	keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
11.	japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
12.	amerikai kőris	Fraxinus americana
13.	lepényfa	Gleditsia triacanthos
14.	kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
15.	perzsa medvetalp	Heracleum persicum

16.	Szosznovszkij-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
17.	japán komló	Humulus scandens
18.	bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
19.	kisvirágú nebáncsvirág	Impatiens parviflora
20.	közönséges ördögcérna	Lycium barbarum
21.	amerikai alkörmös	Phytolacca americana
22.	kínai alkörmös	Phytolacca esculenta
23.	arany ribiszke	Ribes aureum
24.	keseű csucsor	Solanum dulcamara
25.	kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
26.	magas aranyvessző	Solidago gigante

II. Gyephasznosítású táblán elhelyezkedő elemek esetén kitételrel érintett inváziós fajok (kivéve védett tájképi elemek)

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	fekete fenyő	Pinus nigra
3.	erdei fenyő	Pinus sylvestris
4.	kései meggy	Prunus serotina
5.	fehér akác	Robinia pseudoacacia

III. Vízínövények (kis vizes élőhelyek)

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	karoliniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
3.	közönséges vízijácint	Eichhornia crassipes
4.	cingár átokhínár	Elodea nuttallii
5.	mexikói vízibojt	Gymnocoronis spilanthoides
6.	hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
7.	nagy fodros-átokhínár	Lagarosiphon major
8.	nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
9.	sárga tóalma	Ludwigia peploides
10.	strucctoll-süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
11.	felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
12.	úszó kagylótutaj	Pistia stratiotes
13.	átellenes rucaöröm	Salvinia molesta (Salvinia adnata)

Az agrárminiszter 16/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 10. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

- direktvetés*: megmunkálatlan, vagy a talajfelszín legfeljebb csekély mértékű bolygatása után, nyitócsoreszlyás vetőgéppel végzett vetés;
- egységes kérelem*: az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendeletben (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) meghatározott kérelem;
- elhanyagolható meg nem felelés*: az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9. cikk (4) bekezdése szerinti meg nem felelés;
- erózió veszélyeztetett terület*: a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (a továbbiakban: MePAR) lehatárolásra került 12%-nál nagyobb lejtésű, valamint egyéb erózióval érintett területeket meghatározó fedvény szerinti terület;
- gondatlanság*: a kedvezményezett, illetve az általa igénybe vett közreműködője, képviselője magatartása, ha az a 16. pont szerint nem minősíthető szándékos magatartásnak;
- hatáskörrel rendelkező hatóság*: a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 24/A. §-a szerinti hatóságok;
- hüvelyes növény*: az 1. melléklet szerinti nitrogénmegkötő növény;
- jelentős meg nem felelés*: az a meg nem felelés, amely már nem minősül elhanyagolható meg nem felelésnek, és még nem tekinthető különösen súlyos meg nem felelésnek;
- környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület*: az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó, Natura 2000 területnek minősülő és a MePAR-ban lehatárolt tematikus fedvény szerinti földterület;
- különösen súlyos meg nem felelés*: az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9. cikk (2) bekezdése szerinti meg nem felelés;
- nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület*: olyan, a MePAR-ban támogathatóként megjelölt terület, amely az 1. melléklet szerinti listában felsorolt nitrogénmegkötő növény valamelyikével vagy azok keverékével vagy fajlistában szereplő nitrogénmegkötő növény és egyéb más nem nitrogénmegkötő növény keverékével van bevetve, amely keverékben a nitrogénmegkötő növény csíraszámaránya meghaladja az 50%-ot;
- ökológiai határsáv*: olyan, a szántó hasznosítású táblán belül elhelyezkedő, természetes fás vagy lágú szárú vegetációval borított, minimum három, legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező, jellemzően sávszerű kiterjedésű földterület, amelyet mesterséges elem legfeljebb két méter hosszan szakít meg, valamint amely a tábla művelt részével legalább harminc méter hosszan érintkezik, úgy, hogy a teljes elem kerületének kevesebb, mint 30 százaléka érintkezik állandó gyepterülettel;
- ökológiai jelentőségű másodvetés*: zöldtrágya-növényként talajba forgatott vagy bedolgozott, a 2. mellékletben felsorolt legalább két növényfaj keveréként a főnövény után vetett másodvetés;
- partvonal*: a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. § 12. pontjában meghatározott fogalom;

15. *pihentetési időszak*: tárgyév január 1. és augusztus 31. közötti időszak;
16. *sekély tarlóhántás*: legfeljebb 10 centiméter mély mélységben végzett olyan talajmunka, amely a betakarított vagy egyéb módon lekerülő növény vagy növényi maradványok részbeni talajba dolgozását szolgálja, amely után az összefüggő talajtakarás biztosított marad;
17. *szándékosság*: a kedvezményezett, illetve az általa igénybe vett közreműködő, képviselő magatartása, ha a kedvezményezett vagy az általa igénybe vett közreműködő, képviselő tudatában van annak, hogy a tanúsított tevőleges magatartás vagy mulasztás a támogatásokkal összefüggésben a támogatási jogosultság jogosulatlan megszerzése, annak fenntartása, illetve a támogatásokkal összefüggésben jogosultságának bármely eleme vonatkozásában kedvezőbb elbírálást biztosít, mint a tanúsított tevőleges magatartás vagy mulasztás nélkül;
18. *talajtakarásos parlag*: adott tárgyévre vonatkozóan támogatható területen elhelyezkedő olyan, 3. melléklet szerinti növényvel borított szántóterület, amelyen a pihentetési időszakban semmilyen növénykultúrát nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be, és amelyen kizárólag tisztító kaszálást, mechanikai gyomirtást és szárzúzást végezhetnek;
19. *talajtakarás nélküli pihentetett terület*: adott tárgyévre vonatkozóan támogatható területen elhelyezkedő olyan szántóterület, amelyen január 1. és július 14. között semmilyen növénykultúrát nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be, és amelyen kizárólag a tisztító kaszálást és a mechanikai gyomirtást végezhetnek;
20. *vadvirágos keverék*: olyan, legalább három fajtából álló keverék, amelynek összetevőit az Egységes kérelem rendelet 1. melléklete vagy a 2. melléklet, továbbá a 4. melléklet tartalmazza úgy, hogy az ott felsorolt fajok aránya a teljes keveréken belül legalább a 10 százalékot eléri;
21. *víz alatt álló kultúra*: rizs, indiánrizs;
22. *vízvédelmi sáv*: a vizek partvonalától meghatározott, vízminőségi célokat szolgáló területsáv;
23. *völgyszáró-gátas halastó*: olyan keresztgátas halastó, amely állandó vízfolyások duzzasztásával jön létre, és amelyen a tápláló vízfolyás keresztül folyik;
24. *zárlati károsító*: a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelő károsító;
25. *zöldugar*: olyan, fennálló állandó vagy többéves zöldnövényi borítottság, amelyet az 5. melléklet szerinti legalább három faj – amelyből egy évelő szálás pillangós – vetésével alakítottak ki.

2. A rendelet hatálya

- 2. §** (1) E rendelet meghatározza a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 83. cikke szerinti kedvezményezett (a továbbiakban: mezőgazdasági termelő) esetében a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP I rendelet) III. címének II. fejezete szerinti közvetlen kifizetések, továbbá a 70–72. cikke szerinti intézkedések igénybevétele során betartandó
- a) a KAP I rendelet III. mellékletében meghatározott jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket (a továbbiakban: JFGK),
  - b) a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó e rendelet szerinti előírásokat (a továbbiakban: HMKÁ előírások), valamint
  - c) az a) pont szerinti JFGK és a b) pont szerinti HMKÁ előírások (a továbbiakban együtt: előírások) szerinti követelmények és előírások betartásának ellenőrzésére és az alkalmazandó jogkövetkezményekre vonatkozó előírásokat.
- (2) A mezőgazdasági üzemnek az Egységes kérelem rendelet szerinti, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatásból erdősített területei vonatkozásában a feltételelességnek a nem földhasználat-specifikus előírásait, valamint követelményeit kell alkalmazni.

- (3) A feltételeességhez kapcsolódó eljárás során a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) a döntését a szükséges összes ellenőrzési adat rendelkezésre állását követő hetven napon belül hozza meg.

3. Helyszíni vizsgálat

- 3. §**
- (1) A helyszíni vizsgálat alá vont mezőgazdasági termelőt a Kincstár választja ki. Az ellenőrzési mintának a KAP II rendelet 83. cikk (6) bekezdés d) pont (ii) alpontja szerinti véletlenszerű minta aránya legalább 20%, legfeljebb 30%.
- (2) Előzetes kiválasztás esetén az ellenőrzési minta meghatározása a tárgyévi egységes kérelem benyújtása előtt rendelkezésre álló adatok figyelembevételével történik.
- (3) A KAP II rendelet 83. cikk (6) bekezdés d) pont (iii) alpontja szerinti minimális ellenőrzési arány elérhető egyes előírások, vagy előírások csoportja szintjén. Az ellenőrzési minta kiválasztható a jogosultsági ellenőrzésre kiválasztottak közül.
- (4) A Kincstár az ellenőrzési mintát azon mezőgazdasági termelők teljes köréből választja ki, akik esetében a helyszíni vizsgálatra történő kiválasztás időpontjáig nem került megállapításra támogatási jogosultság hiánya, továbbá az egységes kérelmüket nem vonták vissza.
- (5) Ha a hatáskörrel rendelkező hatóság egy adott előírással összefüggésben a véletlenszerűen kiválasztottak helyszíni vizsgálata során jelentős meg nem felelést tár fel, a Kincstár a következő évben a 6. melléklet szerinti mértékben, kizárólag a helyszíni vizsgálat során feltárt meg nem felelések alapján növeli azon mezőgazdasági termelőknek a számát, amelyek tekintetében helyszíni vizsgálatot fog lefolytatni (a továbbiakban: rátaemelés).
- (6) A különösen súlyos meg nem felelés az (5) bekezdés szerinti rátaemelés meghatározásakor az 5% támogatáscsökkentéssel járó meg nem felelésekkel együtt kerül figyelembevételre.
- 4. §**
- (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság a helyszíni vizsgálat időpontját úgy határozza meg, hogy az előírásoknak való megfelelés ténylegesen ellenőrizhető legyen.
- (2) A helyszíni vizsgálatról a mezőgazdasági termelőt akkor lehet értesíteni, ha az értesítés a vizsgálat célját vagy hatékonyságát nem befolyásolja. Az értesítés és a vizsgálat végrehajtása közötti időszakot a szükséges legrövidebb időtartamra kell korlátozni, amely – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – nem haladhatja meg a 14 napot.
- (3) Az állatjóléti előírásokat is érintő helyszíni vizsgálat esetében az értesítés legfeljebb 5 nappal korábban tehető meg.
- 5. §**
- (1) A helyszíni vizsgálat során a hatáskörrel rendelkező hatóság a hatáskörébe tartozó előírásoknak való megfelelés tekintetében ellenőrzi a kiválasztott mezőgazdasági termelőket.
- (2) A helyszíni vizsgálat az intézkedés jellegétől függően a mezőgazdasági üzem valamennyi mezőgazdasági hasznosítású földterületére kiterjed, azonban korlátozható olyan mezőgazdasági parcellamintára, amely a mezőgazdasági üzem területén található és a vonatkozó előírással érintett mezőgazdasági parcelláknak legalább a felét magában foglalja, feltéve, hogy az előírások tekintetében az érintett minta megbízható és reprezentatív ellenőrzést biztosít.
- (3) Ha a (2) bekezdés szerinti minta vizsgálata meg nem felelést tár fel, a ténylegesen ellenőrzött mezőgazdasági parcellaminta elemszámát növelni kell.
- (4) Ha kötelezően alkalmazandó európai uniós jogi aktus vagy jogszabály eltérően nem rendelkezik a helyszíni vizsgálat az ellenőrzésre kerülő elemek reprezentatív mintájára korlátozódhat.
- (5) A mezőgazdasági üzemek szintjén végrehajtandó helyszíni vizsgálat adminisztratív ellenőrzéssel helyettesíthető, ha annak hatékonysága legalább azonos a helyszíni vizsgálattal.
- (6) A helyszíni vizsgálat elvégezhető távérzékelési technológiák alkalmazásával, vagy a Kopernikus Sentinel műholdak adatai vagy azokkal egyenértékű adatok felhasználásával, ha az adott előírás jellege ezt lehetővé teszi.

4. Egyszerűsített ellenőrzési rendszer

- 6. §**
- (1) Ha a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben bejelentett területe alapján legfeljebb 5 hektár mezőgazdasági területtel rendelkezik, és az általa tartott állatok létszáma nem haladja meg a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 28. pontja szerinti magánszemélyek háztartási igényeit, úgy a mezőgazdasági termelő az egyszerűsített ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozik.

- (2) Az egyszerűsített ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozó mezőgazdasági termelők esetében kizárólag a HMKÁ előírások kerülnek ellenőrzésre.

5. A támogatáscsökkentés szabályai

- 7. §**
- (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzése során megállapított meg nem feleléseket az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet] 7. cikke alapján, valamint a 7–16. melléklet szerinti mérték, súlyosság és tartósság szempontjából értékeli.
  - (2) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzés során tett megállapításokról és azok e rendelet szerinti értékeléséről döntést hoz, amelynek a támogatáscsökkentéshez szükséges adatait a Kincstár részére megküldi. Ha nem kerül sor meg nem felelés megállapítására, a hatáskörrel rendelkező hatóság az eljárást megszünteti.
  - (3) A Kincstár a megállapított meg nem felelés alapján dönt a mezőgazdasági termelő számára folyósítandó vagy folyósított támogatás összegének csökkentéséről, visszavonásáról vagy a mezőgazdasági termelő támogatottak köréből történő kizárásáról.
- 8. §**
- (1) A támogatáscsökkentés mértékét – minden meg nem felelés esetén önállóan – a Kincstár a 17. melléklet szerint állapítja meg.
  - (2) Gondatlan és szándékos meg nem felelések, illetve a meg nem felelések ismétlődése esetén a KAP II rendelet 85. cikkében, valamint az (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet 8–11. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.
  - (3) Ha egy cselekmény vagy mulasztás egyidejűleg JFGK-t és HMKÁ előírást is sért, akkor a támogatáscsökkentés számításakor az (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet 11. cikk (1) bekezdése szerint a JFGK után járó jogkövetkezményt kell alkalmazni.
  - (4) Ha a mezőgazdasági terület, a mezőgazdasági üzem vagy azok egy része a meg nem felelés megállapításának évében átruházásra kerül, akkor a meg nem felelés miatti támogatáscsökkentést a KAP II rendelet 84. cikk (2) bekezdés a) pontja szerint olyan arányban kell az átadó és átvevő között megosztani, amilyen arányban a felelősségük megállapítható. Ha nem állapítható meg a felelősség aránya, akkor az átruházás tárgyévén belüli időpontjához igazodó arányban terheli az átadót és az átvevőt.
  - (5) Ha a meg nem felelés miatt alkalmazandó teljes támogatáscsökkentés a tárgyévben nem haladja meg a 100 eurónak megfelelő forintösszeget, a támogatáscsökkentés kiszabásától el kell tekinteni.
  - (6) Ha két egymást követő évben ugyanazon elhanyagolható meg nem felelés megállapításra kerül, akkor a meg nem felelés megállapítása második évétől – azok számától függetlenül – 1% támogatáscsökkentést kell kiszabni.
  - (7) A 2024. támogatási évben a 2022-ben és 2023-ban lefolytatott kölcsönös megfeleltetés ellenőrzése során megállapított meg nem feleléseket az ismétlődés megállapításakor figyelembe kell venni, amennyiben azok alapján egyértelműen megállapítható valamely feltételeesség szerinti előírás megsértése.

6. Állandó gyepterület – HMKÁ 1. előírás

- 9. §**
- (1) Az állandó gyepterületet fenn kell tartani országos szinten a 2018-as referenciaévnél megfelelő mértékben, amely az állandó gyepterületnek a mezőgazdasági területhez viszonyított aránya alapján került meghatározásra.
  - (2) Az állandó gyepterület mértékét országos szinten minden évben a Kincstár állapítja meg az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozás-típusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/126 bizottsági rendelet] 48. cikke szerint.
  - (3) Az állandó gyepterület elhelyezkedését, valamint feltörésének tényét a Kincstár az egységes kérelem adatai, a MePAR-ban rendelkezésre álló adatok, valamint a helyszíni vizsgálat eredménye alapján állapítja meg.
  - (4) Ha a (2) bekezdés szerint megállapított tárgyévi állandó gyepterület aránya több mint 5%-kal csökken a 2018. évi referenciaarányhoz képest, és az állandó gyepterület tárgyévi összterülete 0,5%-ot meghaladó mértékben csökken a referenciaarányban szereplő állandó gyepterület összterületéhez képest, akkor egyes, állandó gyepterületnek nem minősülő területeket állandó gyepterületté kell visszaállítani. A referenciaarány megállapításánál az (EU) 2022/126 bizottsági rendelet 48. cikk (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

- (5) Ha az állandó gyepterület aránya országos szinten 3%-ot meghaladó mértékben csökken a (4) bekezdés szerinti referenciaarányhoz képest, akkor a Kincstár erről a tényről tájékoztatja a hatáskörrel rendelkező hatóságot.
- (6) Állandó gyepterület visszaállítására azt a mezőgazdasági termelőt kell kötelezni, aki az állandó gyepterület arányának (4) bekezdés szerinti csökkenésének évét megelőző két naptári évben benyújtott egységes kérelme alapján olyan földterülettel rendelkezik, amely állandó gyepterületként használt földterületből más célú földterületté került átalakításra. A visszaállítási kötelezettség alól mentesül az a mezőgazdasági termelő, akinek terhére legfeljebb 0,25 hektár nagyságú területet érintő visszaállítási kötelezettség lenne megállapítható.
- (7) A visszaállítási kötelezettség megállapítása során az utólagos erdőtelepítéssel érintett állandó gyepterületet – a karácsonyfa-ültetvények és energetikai faültetvények kivételével –, valamint a mezőgazdasági hasznosítás alól véglegesen kikerülő gyepterületet figyelmen kívül kell hagyni.
- (8) A mezőgazdasági termelő visszaállítási kötelezettségének mértékét a mezőgazdasági termelő által az állandó gyepterület arányának (4) bekezdés szerinti csökkenésének évét megelőző két naptári évben benyújtott egységes kérelme alapján más célú földterületté átalakított állandó legelőnek és állandó gyepterületnek minősülő földterületek méretével arányosan kell megállapítani.
- (9) A Kincstár a tárgyév végéig dönt a mezőgazdasági termelőt terhelő egyéni visszaállítási kötelezettségről, annak mértékéről és határidejéről, amelynek megvalósítása nem eshet a következő évi egységes kérelem benyújtására előírt határidő lejártánál későbbi időpontra.

- 10. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő a 9. § (6) bekezdése szerinti visszaállítási kötelezettségének
    - a) a feltört vagy átalakított állandó gyepterület állandó gyepterületté történő visszaállításával,
    - b) a feltört vagy átalakított állandó gyepterület helyett – az erdőterület kivételével – más terület állandó gyepterületté alakításával vagy
    - c) a meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításával tehet eleget.
  - (2) A visszaállítást az erre vonatkozó kötelezettséggel érintett földterületenként legalább 0,25 hektár kiterjedésű földterületen kell elvégezni. A visszaállítási kötelezettség akkor teljesíthető ökológiai gazdálkodásban részt vevő szántó művelési ágú területen, ha a mezőgazdasági termelő a visszaállítási kötelezettség idejére nem rendelkezik más megfelelő nagyságú területtel a visszaállítási kötelezettség teljesítésére.
  - (3) A visszaállítási kötelezettség teljesítését a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévet követő egységes kérelemben kell bejelentenie, megjelölve az állandó gyepterületei közül azon területeket, amelyeket az előző évi visszaállítási kötelezettség teljesítése során alakított ki. Ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakítása esetén a mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben arról is nyilatkoznia kell, hogy hány évre visszamenőlegesen minősül az érintett földterület ideiglenes gyepterületnek.
  - (4) A visszaállítási kötelezettségnek való megfelelést a Kincstár ellenőrzi.
  - (5) Az állandó gyepterületté visszaállított vagy állandó gyepterületként létrehozott terület a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától állandó gyepterületnek minősül, és azt a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától számított öt évig fenn kell tartani. Meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításának esetében a fenntartási kötelezettség az ideiglenes gyepterület telepítésétől számított öt évig áll fenn.
  - (6) Ha a mezőgazdasági termelő a tárgyévet megelőző évben bejelentett és elismert elháríthatatlan külső ok (a továbbiakban: vis maior) miatt nem teljesítette a visszaállítási kötelezettségét, úgy a tárgyévben köteles ennek eleget tenni, továbbá a tárgyévi egységes kérelemben állandó gyepterületként bejelentett földterületei tekintetében további olyan vis maior bejelentés nem fogadható el, amelyben a visszaállítási kötelezettség alóli mentesítést kezdeményezi.

7. Vizes élőhelyek és tőzeglápok megőrzése – HMKÁ 2. előírás

- 11. §** A MePAR-ban vizes élőhelyként lehatárolt elem fenntartása kötelező.

8. Tarló, nád, valamint növényi maradvány égetésének tilalma – HMKÁ 3. előírás

- 12. §** Tarló, nád, valamint növényi maradvány égetése tilos, kivéve zárlati károsító megjelenése esetén, az erre vonatkozó hatósági határozat alapján.

9. A felszíni vizek mentén vízvédelmi sávok kialakítása – HMKÁ 4. előírás

- 13. §** (1) A víztestek mentén vízvédelmi sávokat kell kialakítani, amelyekre nem juttatható ki műtrágya, szerves trágya, növényvédőszer, talajkondicionáló készítmény és növénykondicionáló készítmény
- a völgyzáró gátas halastavak esetében a partvonalától mért 5 méteres sávban,
  - a MePAR-ban grafikusán megjelölt 5000 négyzetméter feletti állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban, valamint
  - a MePAR-ban grafikusán megjelölt egyéb felszíni vizek partvonalától mért 5 méteres sávban, amely 3 méterre csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 méternél nem szélesebb és 1 hektárnál kisebb területű.
- (2) A szerves trágya esetében a meghatározott védőtávolságok nem vonatkoznak a legeltetett állatok által elhullatott trágyára, ha az az itatóhely megközelítése miatt következik be.
- (3) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés c) pontja szerinti területet szántóföldi termeléssel nem érintett vízvédelmi sávként figyelembe kívánja vetetni, a védőtávolság 5 méter alá nem csökkenthető.

10. A talajromlás és a talajerózió kockázatát csökkentő talajművelés, ideértve a lejtők dőlésszögének figyelembevételét is – HMKÁ 5. előírás

- 14. §** (1) Direktvetés, szintvonalas vagy rétegvonalakkal párhuzamos művelés, továbbá az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon erózióvédelmi sávok kialakításával folytatott művelés kivételével tilos a 12%-nál nagyobb lejtésű területen a 18. melléklet szerinti erózió szempontjából kockázatos kapásnövények termesztése, valamint őszi káposztarepce átlagosan 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztése.
- (2) A tábla 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedőnek minősül, ha
- 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el; valamint
  - 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.
- (3) Szőlőültetvények esetében az erózió ellen kialakított teraszok megőrzése kötelező.
- (4) Erózióvédelmi sáv az (1) bekezdésben hivatkozott kivételként akkor fogadható el, ha a 12% feletti lejtésű tábla lejtővel párhuzamos tengelyén mérve legalább, átlagosan 100 méterenként kerül kialakításra, azzal a feltétellel, hogy
- ha a MePAR rendelet 8. § (1) bekezdésében foglalt toleranciára is figyelemmel összeköti a tábla az Egységes kérelem rendelet 1. § 16. pontja szerinti erózióvédelmi sáv minimális hosszúságára megállapított, átlagosan 30 méternél kisebb távolságra lévő lejtővel párhuzamos oldalait;
  - ha a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan 30 és 50 méter közötti távolságra helyezkednek el egymástól, az erózióvédelmi sávnak legalább 30 méter hosszúnak kell lennie, és a sáv, valamint a tábla széle közötti távolság nem lehet nagyobb 10 méternél, vagy
  - ha a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan több mint 50 méterre helyezkednek el egymástól, úgy az erózióvédelmi sávnak olyan hosszúnak kell lennie, hogy a tábla két szélén egyenként legfeljebb 10 méteres távolság legyen a sáv vége és a tábla széle között.

11. Minimális talajborításra vonatkozó előírások – HMKÁ 6. előírás

- 15. §** (1) Fenn kell tartani a minimális talajborítást július 15-től legalább szeptember 30-ig
- őszi vetéssel, amit az előző kultúra lekerülése után az agronómiaileg indokolt időn belül el kell vetni,
  - a tarló fenntartásával vagy Egységes kérelem rendelet 1. § 40. pontja szerinti másodvetéssel, amennyiben a nyári betakarítású kultúra lekerülése és az őszi vetés között az agronómiaileg indokolt időnél hosszabb idő telik el, az ezen időn felüli periódusban, vagy
  - növény vagy tarló megőrzésével, azzal, hogy tarlóval borított területen legfeljebb sekély tarlóhántás és -ápolás végezhető.
- (2) Amennyiben tárgyévben a mezőgazdasági termelő az adott tábla vonatkozásában talajtakarás nélküli parlag hasznosítást jelölt az egységes kérelemben, úgy a július 15-től szeptember 30-ig tartó időszakban gondoskodnia kell a talajtakarásról az (1) bekezdésben foglaltak szerint vagy a spontán megjelenő növényzet megőrzésével.

- (3) A 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedő ültetvényeken legalább mulcsozással vagy egynyári növények vetésével gondoskodni kell a sorköztakarásról. Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, arra nem használható fel istállótrágya, komposzt, talajtakaró fólia, geotextil, egyéb szövetek, gyomgátló szőnyeg, zúzottkő, kavics, műfű, gumigranulátum, bármilyen egyéb szintetikus anyag vagy hulladék.
- (4) Az állandó kultúrával hasznosított tábla 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedőnek minősül
  - a) a 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében, ha a tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el, vagy
  - b) a 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.
- (5) Lejtőszögtől függetlenül az ültetvény kivágása esetén a kivágás és az újratelepítési munkálatok megkezdése közötti időszakban, de legalább július 15. és szeptember 30. között gondoskodni kell a talajtakarásról.

12. Vetésváltás a szántóterületeken, kivéve a víz alatt álló kultúrákat – HMKÁ 7. előírás

- 16. §**
- (1) A mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén gondoskodni kell – e §-ban foglaltak kivételével – az éves vetésváltásról.
  - (2) A mezőgazdasági termelő az éves vetésváltást megvalósíthatja azáltal, hogy
    - a) a tárgyévben a mezőgazdasági üzem szántóterülete, a (4), (9) és (10) bekezdésben foglalt kivételekkel nem érintett részének legalább 1/3-án valósít meg vetésváltást, és
    - b) gondoskodik róla, hogy az a) pont szerinti szántóterületen megvalósul a vetésváltás legfeljebb három egymást követő éven belül úgy, hogy a három évből legalább egyszer az (5) bekezdés szerint különböző növénykultúrát termeszt, mint a másik két évben.
  - (3) Burgonya, napraforgó, káposztarepce, szójabab, cukorrépa, olajtök, valamint dinnye önmaga után nem vethető abban az esetben sem, ha
    - a) a mezőgazdasági termelő a (2) bekezdés szerint valósítja meg a vetésváltást, vagy
    - b) a (8) bekezdés a) pontja alapján mentesülne a vetésváltás megvalósítása alól.
  - (4) A vetőmagtermesztés céljából vetett hibridkukorica egymás után legfeljebb négy évig termesztendő.
  - (5) A vetésváltás szempontjából különböző növénykultúrának kell tekinteni:
    - a) a termények botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúráját,
    - b) a Brassicaceae, Solanaceae vagy Cucurbitaceae növény családkba tartozó bármely faj kultúráját,
    - c) a parlagon hagyott földterületet,
    - d) ideiglenes gyepet, valamint
    - e) másodvetést, amely kizárólag abban az esetben vehető figyelembe vetésváltásként, ha megfelel az Egységes kérelem rendelet 1. § 40. pontjában foglaltaknak, és annak minden komponense különböző kultúrának tekinthető az előveteményhez és a másodveteményhez képest, továbbá az Egységes kérelem rendelet szerint megfelelően bejelentésre került az Egységes kérelem rendelet 1. § 4. pontja szerinti agrotechnikai műveletként.
  - (6) A két főnövény között vetett bármilyen növénykultúrának mindkét főnövénytől különböző növénykultúrának kell lennie.
  - (7) Ha az Egységes kérelem rendelet szerint bejelentett növénykultúra nem szerepel a 19. mellékletben, akkor a Kincstár az egységes nemzetközi binominális nomenklatúra alapján állapítja meg, hogy az adott növénykultúra különböző növénykultúrának minősül-e.
  - (8) A mezőgazdasági termelőnek a vetésváltást nem kell megvalósítania abban az esetben, ha
    - a) a mezőgazdasági üzem szántóterülete 10 hektárnál kisebb,
    - b) támogatható mezőgazdasági területének több mint 75%-át
      - ba) állandó gyeper, és azt gyeper vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
      - bb) az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt álló kultúrák termesztésére vagy
      - bc) a ba) és a bb) alponton foglaltak kombinációjára használják, vagy
    - c) szántóterületének több mint 75%-át
      - ca) gyeper vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
      - cb) parlagon hagyott földterületként, függetlenül attól, hogy van-e rajta bármilyen talajtakarás,

- cc) a hüvelyes növények – szója kivételével – termesztésére vagy
  - cd) a ca)–cc) alpont céljai közül többre is használják.
- (9) A vetésváltást nem kell megvalósítani
- a) évelő szántóföldi kultúrákkal borított területen, beleértve az ideiglenes gyepet,
  - b) víz alatt álló kultúrákkal borított területen,
  - c) a talajtakarásos parlag területen vagy
  - d) talajtakarás nélküli pihentetett területen.
- (10) Az ökológiai gazdálkodás szerint tanúsított területeket úgy kell tekinteni, mint amelyek megfelelnek e § előírásainak.
- (11) A mezőgazdasági termelő nem mentesül az e §-ban foglalt előírások alól a támogatási kérelmében ökológiai gazdálkodásban részt vevő területként nem jelölt terület és az ökológiai tanúsító szervezet által nem igazolt földterület tekintetében, ha
- a) párhuzamos gazdálkodást folytat, vagy
  - b) az ökológiai tanúsító szervezet szerint a mezőgazdasági üzem szántóterületének nem az egésze az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tanúsítással rendelkező terület.

13. Biológiai sokféleség megőrzése – HMKÁ 8. előírás

17. §

A biológiai sokféleség megőrzését

- a) a nem termelő tájképi elemek és területek, azaz:
  - aa) az Egységes kérelem rendelet 1. § 67. pontja szerinti védett tájképi elemek,
  - ab) ökológiai határsáv,
  - ac) szántóföldi művelés alatt nem álló vízvédelmi sáv,
  - ad) az Egységes kérelem rendelet 1. § 32. pontja szerinti kis vizes élőhely,
  - ae) erózióvédelmi sáv,
  - af) az Egységes kérelem rendelet 1. § 54. pontja szerinti nem termelő beruházás keretében szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény,
  - ag) parlagon hagyott terület,
  - ah) ökológiai jelentőségű másodvetés vagy
  - ai) nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület minimális arányának fenntartásával,
- b) a védett tájképi elemek megőrzésével, valamint
- c) a mezőgazdasági hasznosítású táblákon a költési és fiókanevelési időszakban a nem mezőgazdasági termelési célú sövények és fák kivágásának, metszésének és egyéb csonkításának tilalmával kell biztosítani.

18. §

- (1) A nem termelő tájképi elem és terület minimális arányának fenntartása keretében a mezőgazdasági üzem szántóterületének
- a) legalább 4%-át a 17. § a) pont aa)–ag) alpontjában felsorolt nem termelő tájképi elemnek, illetve területnek kell borítania,
  - b) legalább 7%-át a 17. § a) pontja szerinti nem termelő tájképi elemnek, illetve területnek – beleértve a parlagon hagyott területet is –, növényvédő szerek használata nélkül termesztett ökológiai jelentőségű másodvetésnek vagy nitrogénmegkötő növényeknek kell borítania, azzal, hogy a szántóterületének legalább 3%-ának a 17. § a) pont aa)–ag) alpontja szerinti nem termelő tájképi elemnek vagy területnek kell lennie, vagy
  - c) a 2024. év tekintetében legalább 4%-át a 17. § a) pontja szerinti nem termelő tájképi elemnek, illetve területnek – beleértve a parlagon hagyott területet is –, növényvédő szerek használata nélkül termesztett ökológiai jelentőségű másodvetésnek vagy nitrogénmegkötő növényeknek kell borítania.
- (2) A mezőgazdasági termelő mentesül az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése alól, ha a mezőgazdasági üzem
- a) szántóterülete 10 hektárnál kisebb,
  - b) támogatható mezőgazdasági területének több mint 75%-át

- ba) állandó gyepterületként,
- bb) gyep vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
- bc) az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt álló kultúrák termesztésére vagy
- bd) a ba) és bc) alpontban foglaltak kombinációjára
használják, vagy
- c) szántóterületének több mint 75%-át
  - ca) gyep vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
  - cb) parlagon hagyott földterületként – függetlenül attól, hogy van-e rajta bármilyen talajtakarás –,
  - cc) a hüvelyes növények termesztésére vagy
  - cd) a ca)–cc) alpont céljai közül többre is
használják.

- 19. §** (1) Nem termelő tájképi elem, illetve terület – e rendelet eltérő rendelkezése hiányában – abban az esetben vehető figyelembe a HMKÁ 8. előírás alkalmazása során, ha megfelel az Egységes kérelem rendeletben meghatározott minimális és maximális határértékeknek, és a szántó hasznosítású mezőgazdasági tábla részét képezi.
- (2) Adott támogatási év vonatkozásában ugyanazon földterületen kizárólag egy nem termelő tájképi elem terület vehető figyelembe.
- (3) Az egyes nem termelő tájképi elemeknek önállóan kell megfelelniük a méretkorlátoknak.
- (4) Ha egy adott gazdasági évben egy nem termelő tájképi elemet vagy területet tartalmazó táblát kizárnak a támogatásból, akkor az adott gazdálkodási évben az adott nem termelő tájképi elem vagy terület nem számolható el.
- (5) A nem védett nem termelő tájképi elemeket, abban az évben, amelyben a mezőgazdasági termelő el kívánja számolni, meg kell őriznie, azzal, hogy az Egységes kérelem rendelet 2. melléklete szerinti veszélyes gyomnövények és 3. melléklete szerinti inváziós növények elleni védekezést köteles ellátni.
- 20. §** (1) Olyan kunhalom és gémeskút fogadható el a HMKÁ 8. előírás alkalmazása során, amely a MePAR-ban lehatárolásra került, HMKÁ előírásban védett, és szántóterületen helyezkedik el.
- (2) A MePAR-ban a kunhalmok a teljes területükkel poligonosan kerülnek feltüntetésre. A gémeskutak pontszerűen kerülnek jelölésre, 25 m²-nek megfelelő területtel lehatárolva.
- (3) A mezőgazdasági termelőnek a gémeskutat a Kincstár által felmért 2010. évi állapotnak megfelelően kell fenntartani.
- (4) A kunhalom területén semmilyen mezőgazdasági talajmunka nem végezhető, a gyep felszínborítás helyreállítása érdekében történő előkészítő beavatkozás kivételével. A kunhalom területén végzett fakivágás során tilos a földmű bolygatása.
- 21. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az ökológiai határsáv is elfogadható.
- (2) Ha az ökológiai határsáv területén található fás szárú vegetáció helyszíni vizsgálat keretében megállapított térmértéke érzékelhetően lecsökkent, akkor a következő évi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjáig a hiányzó fás szárú vegetációt
- a) az adott ökológiai határsáv területén, vagy
  - b) a mezőgazdasági üzem bármely más területén
- legalább a hiányzó fás szárú vegetáció térmértékének megfelelő kiterjedésben pótolni kell.
- 22. §** A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan erózióvédelmi sáv fogadható el, amely megfelel
- a) az Egységes kérelem rendelet 1. § 16. pontja szerint fogalomnak vagy
  - b) a 14. § (4) bekezdésében foglaltaknak, azzal, hogy az erózióvédelmi sáv kizárólag a minimális hosszát tekintve térhet el.
- 23. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet 1. § 39. pontja szerinti magányosan álló fa fogadható el.
- (2) A MePAR-ban a pontszerűen jelölt magányosan álló fák mindegyike 20 m²-nek megfelelő területtel kerül lehatárolásra.
- (3) Magányosan álló fát tilos kivágni.

- 24. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet 1. § 17. pontja szerinti fa- és bokorcsoport fogadható el.
- (2) Fa- és bokorcsoport területén bárminemű mezőgazdasági talajmunka végzése tilos, a visszafásítás vagy a gyep felszínborítás helyreállítása érdekében történő előkészítő beavatkozás kivételével.
- 25. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során a parlagon hagyott területről a pihentetési időszakban a kaszálékot nem lehet lehordani.
- (2) A parlagon hagyott területen a mezőgazdasági termelő a pihentetés időszaka alatt
- talajtakarásos parlaggal, ideértve a zöldugar kultúrával borított területet is,
  - vadvirágos keverékkel,
  - méhlegelő létesítésével vagy
  - tarlómaradványok, illetve a spontán megjelenő zöld növényzet területen hagyásával gondoskodik a talaj takarásáról.
- (3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti talajtakarási mód esetében a növénykeverékek a pihentetési időszak előtt vethetők el.
- (4) A (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti talajtakarási mód esetében a növénykeverékek tárgyév április 15-ig vethetők el.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő a (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti talajtakarási módot választja, úgy a méhlegelő vagy a vadvirágos keverék összetételét igazoló bizonylattal kell rendelkeznie.
- (6) A (2) bekezdés d) pontja szerinti talajtakarási mód akkor fogadható el, ha ott a spontán megjelenő zöld növényzet tekintetében kaszálással vagy szárzúzással megakadályozták a virágzást és a szaporítóképletek kialakulását.
- (7) A parlagon hagyott területen a kultúrállapot fenntartása érdekében a tisztító kaszálás és a szárzúzás megengedett.
- (8) A parlagon hagyott területen a pihentetési időszakban növényvédő szer – beleértve a csávázott vetőmagot – nem juttatható ki.
- (9) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell arról, hogy a parlagon hagyott területen a pihentetési időszakban nem folytat mezőgazdasági termelést és nem juttat ki növényvédő szert. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata vagy a helyszíni vizsgálat szerint megállapításra kerül, hogy a pihentetési időszakban mezőgazdasági termelést folytat, a terület nem fogadható el HMKÁ 8. előírásban beszámítható területnek.
- (10) A parlagon hagyott területként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a (8) bekezdés szerinti időszak alatt a növényvédőszer-használati tilalom betartását az Egységes kérelem rendelet 1. § 24. pontja szerinti gazdálkodási napló (a továbbiakban: gazdálkodási napló) adataival kell igazolnia, és azokat tíz évig meg kell őriznie. A gazdálkodási naplót a Kincstár a szükség szerinti mintavételezést is tartalmazó helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (11) A terület nem fogadható el parlagon hagyott területként, ha az ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- nem vagy a parlagon hagyott terület szempontjából hiányosan vezeti a gazdálkodási naplót,
  - a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a 3. melléklet szerinti növényfajok keverékének felhasználását,
  - gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni, hogy a pihentetési időszakban betartotta a parlagon hagyott terület teljes egészén a (8) bekezdés szerinti növényvédő szer és csávázószer-mentességi előírást.
- (12) Az öt évnél hosszabb ideig a HMKÁ 8. előírás keretében parlagon hagyott területként elszámolt területet továbbra is szántóterületnek kell tekinteni.
- 26. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan erózióvédelmi létesítmény fogadható el, amely Magyarország KAP Stratégiai Terve alapján meghirdetett nem termelő beruházás keretében megvalósult, és a tárgyévben a MePAR-ban már lehatárolásra került, vagy a tárgyévi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő jelzi az erózióvédelmi létesítmény meglétét, és a MePAR változásvezetési eljárás során megállapításra kerül annak megléte.
- (2) Az erózióvédelmi létesítmény vonalas kiterjedés esetén 1 méter szélességgel kerül elszámolásra.

- 27. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan vízvédelmi sáv fogadható el, amely megfelel a 13. § szerinti mérethatároknak.
- (2) A HMKÁ 8. előírás keretében elszámolandó vízvédelmi sávokon tilos mezőgazdasági termelést végezni, kivéve a mezőgazdasági kultúrállapot fenntartása érdekében végzett tisztító kaszálást és mechanikai gyomirtást.
- (3) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell arról, hogy a HMKÁ 8. előírása kapcsán elszámolni kívánt vízvédelmi sávon nem folytat mezőgazdasági termelést. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerint vagy az ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerül, hogy mezőgazdasági termelést folytat, a terület nem fogadható el a HMKÁ 8. előírásban beszámítható területnek.
- (4) A HMKÁ e rendelet szerinti további előírásainak betartása a vízvédelmi sávokon is kötelező. Adott vízvédelmi sáv a nem termelő tájképi elem és terület minimális arányára vonatkozó előírás kapcsán nem vehető figyelembe, ha helyszíni vizsgálat a HMKÁ 4. előírásban szereplő növényvédő szer, trágya, növénykondicionáló vagy talajkondicionáló készítmény kijuttatási tilalom megszegését állapítja meg.
- 28. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az ökológiai jelentőségű másodvetéssel bevetett terület akkor fogadható el, ha
- a) a terület a MePAR-ban támogatható területként került lehatárolásra,
- b) a területet a tárgyév október 1-jéig zöldtrágyának, vagy téli takarónövénynek használt, legalább 2 faj – a 2. mellékletben meghatározott növények – keverékével bevetettek, és a vetés megvalósulását agrotechnikai műveletként bejelentették,
- c) a területen a másodvetés a vetéstől számított legalább 60 napig jelen van, és
- d) a másodvetéssel érintett területen a másodvetés vetésétől kezdve annak beforgatásáig növényvédő szer – beleértve a csávázott vetőmagot – nem kerül kijuttatásra, és amelyet a következő évi első növény vetése előtt beforgattak vagy bedolgoztak, és ezt agrotechnikai műveletként bejelentettek.
- (2) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell az (1) bekezdés d) pontja szerinti növényvédőszer-tilalom betartásáról. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerint vagy a helyszíni vizsgálat eredményeképpen megállapításra kerül, hogy a területen a kötelező fenntartási időszak alatt növényvédő szert vagy csávázott vetőmagot használ, a terület nem fogadható el ökológiai jelentőségű másodvetésként.
- (3) Az ökológiai jelentőségű másodvetésként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a 2. melléklet szerinti növényfajok keverékéből álló vetőmagok felhasználását és az nem termelő területen az (1) bekezdés szerinti időszak alatt a növényvédőszer-használati tilalom betartását a gazdálkodási napló adataival kell igazolnia, és azokat tíz évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni az esetleges mintavételezéssel együtt.
- (4) Ha a mezőgazdasági termelő a 60 napos időszakot közvetlenül megelőző, illetve a kötelező fenntartást követő időszakban, de még tárgyévben használ növényvédő szert, vagy fennáll annak a veszélye, hogy a talajból a vetést megelőző növényvédőszer-használat miatt szermaradvány mutatható ki, akkor az (1) bekezdésben foglalt feltétel teljesítését a tárgyév vagy a növényvédőszer-használat évére vonatkozó gazdálkodási napló adataival igazolja.
- (5) Ha az ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) nem vagy ökológiai jelentőségű másodvetés szempontjából hiányosan vezeti a gazdálkodási naplót,
- b) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a 2. melléklet szerinti növényfajok keverékének felhasználását,
- c) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni azt, hogy legkésőbb tárgyév október 1-jéig teljesítette a vetési kötelezettségét,
- d) gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni az (1) bekezdés szerinti teljes időszakban a másodvetés a területen megtalálható volt, vagy
- e) gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni, hogy az (1) bekezdésben előírt teljes időszakban betartotta az ökológiai jelentőségű másodvetés teljes egészén az (1) bekezdés d) pontja szerinti növényvédő szer és csávázószer mentességi előírást,
- akkor a terület nem fogadható el ökológiai jelentőségű másodvetésként.
- 29. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során a nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület akkor fogadható el, ha
- a) a terület a MePAR-ban támogatható területként került lehatárolásra,
- b) a terület az 1. melléklet szerinti nitrogénmegkötő növény valamelyikével vagy azok keverékével, vagy a fajlistában szereplő nitrogénmegkötő növény és egyéb nem nitrogénmegkötő növénykeverékkel kerül bevetésre, amely keverékben a nitrogénmegkötő növény csíraszámaránya meghaladja az 50%-ot, és
- c) a területen betartották a (2) bekezdés szerint a növényvédőszer-használat tilalmát.

- (2) Az egynyári növények esetén a vetéstől a betakarításig, évelő növények esetén az igénylés naptári évének azon részében, amikor a növény a területen van, nem használható növényvédő szer, illetve csávázott vetőmag, kivéve, ha az évelő növényvel bevetett terület a vetést követő évben vagy években kerül a HMKÁ 8. előírás tekintetében elszámolásra.
- (3) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell a (2) bekezdés szerinti növényvédőszer-tilalom betartásáról. Ha a mezőgazdasági termelő – nyilatkozata vagy a helyszíni vizsgálat megállapítása szerint – az adott nem termelő területen növényvédő szert vagy csávázott vetőmagot használ, akkor a terület nem fogadható el a HMKÁ 8. előírás tekintetében nem termelő területként.
- (4) A nitrogénmegkötő növényekkel, azok keverékeivel vagy a nitrogénmegkötő növényekkel és nem nitrogénmegkötő növények keverékével bevetett területként figyelembe vett földterületen a mezőgazdasági termelőnek – évelő növénykultúra vetése esetén az e rendelet hatálybalépését követően bevetett földterületen, egynyári növénykultúra vetése esetén a (6) bekezdésben foglalt kivétellel – minősített szaporítóanyagot vagy saját előállítás esetén a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által elvégzett szántóföldi ellenőrzés és szemle alapján kiállított igazolásban alkalmasnak minősített szaporítóanyagot kell használnia.
- (5) A nitrogénmegkötő növényekkel, azok keverékeivel vagy a nitrogénmegkötő növényekkel és nem nitrogénmegkötő növények keverékeivel bevetett területként figyelembe vett területen a minősített szaporítóanyag felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
  - a) a minősített szaporítóanyag címkéjének másolatával vagy
  - b) saját névre szóló érvényes, fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - c) a minősítést igazoló bizonyítvány másolatávalkell igazolnia, és a minősített szaporítóanyagot igazoló dokumentumokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (6) A mezei borsóval bevetett földterület nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként történő figyelembevételéhez a mezőgazdasági termelőnek a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet 28. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint kell eljárnia.
- (7) A nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek
  - a) a nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékeiben előforduló növények csíraszámárányát,
  - b) a (12) bekezdés szerinti növénycsoportok esetében a növényeknek a termesztési időszak alatti jelenlétét a földterületen és
  - c) a növényvédőszer-használati tilalom betartásáta gazdálkodási naplóval kell igazolnia, amelyet a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében és mintavétellel jogosult ellenőrizni.
- (8) Ha a mezőgazdasági termelő
  - a) nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület szempontjából hiányosan vezeti, vagy nem vezeti a gazdálkodási naplót,
  - b) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a nitrogénmegkötő növény 50%-os csíraszámárányának meglétét,
  - c) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a (11) bekezdés szerinti termesztési időszakok tartását, vagy
  - d) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni, hogy a (11) bekezdésben előírt teljes időszakban betartotta a nitrogénkötő növényekkel bevetett terület egészén a (2) bekezdésben előírt növényvédő szer és csávázószer mentességi előírást, akkor a földterület nem fogadható el nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként a HMKÁ 8. előírás tekintetében.
- (9) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdésben hivatkozott, a vetés időpontját közvetlenül megelőző, illetve a betakarítást, befogatást vagy a talajba történő bedolgozást követő időszakban, de még tárgyévben használ növényvédő szert, vagy fennáll annak a veszélye, hogy a talajból a vetést megelőző növényvédőszer-használat miatt szermaradvány mutatható ki, akkor a (2) bekezdésben foglalt feltétel teljesítését az abban foglalt kivételeken túl a tárgyév vagy a növényvédőszer-használat évére vonatkozó gazdálkodási napló adataival igazolja.
- (10) Ha az ellenőrzések során bizonyításra kerül, hogy a nitrát érzékeny területen gazdálkodó mezőgazdasági termelő az adott területen nem tartja be az e rendeletben foglaltakat, valamint a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint

az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet hatóanyag-kijuttatási korlátra vonatkozó előírásait, akkor az adott terület nem termelő területként nem vehető figyelembe.

- (11) A nitrogénmegkötő növényfajok esetében a termesztési időszak az évelő növények esetében május 1-től szeptember 30-ig, az egyévi növények esetében április 1-től június 20-ig – szója esetében május 15-től július 15-ig, zöldborsó esetében április 15-től június 10-ig, lóbab esetében április 15-től június 30-ig, közönséges vagy veteménybab esetében május 10-től július 20-ig – tart.
- (12) A nem termelő területként elszámolni kívánt nitrogénmegkötő növénykultúrának a (11) bekezdés szerinti termesztési időszakok teljes tartamában – évelő növények esetében a növénykultúra telepítésének és kiforgatásának évében is – jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő területén. A nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékének vetése esetén a keveréknek a nitrogénmegkötő növénytermesztési időszakának teljes tartamában – évelő növény esetében a növény telepítésének és kiforgatásának évében is – jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő területén.
- (13) Ha az adminisztratív ellenőrzés vagy helyszíni vizsgálat keretében megállapításra kerül, hogy a nitrogénmegkötő növények, keverékek vagy a nitrogénmegkötő növények és nem nitrogénmegkötő növények keverékei a (11) bekezdés szerinti termesztési időszakokban nincsenek jelen a mezőgazdasági termelő földterületén, akkor a földterület nem vehető figyelembe nitrogénmegkötő növényekkel bevetett nem termelő területként.

- 30. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet 1. § 31. pontja szerinti kis kiterjedésű tó fogadható el.
  - (2) A kis kiterjedésű tó esetében a figyelembe vehető terület nagyságába a kis kiterjedésű tó partja mentén fekvő, legfeljebb 10 méter széles vegetációs sáv is beszámítható.
  - (3) A kis kiterjedésű tavat annak vegetációs sávjával együtt a MePAR szerinti lehatárolás térmértékében kell megőrizni.

- 31. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során a MePAR-ban rögzített, szántó táblára korlátozódó kis vizes élőhelyként az elem akkor fogadható el, ha az egységes kérelemben teljes egészében igényelt elemként került megjelölésre.
  - (2) A kis vizes élőhely határát ott kell megjelölni a táblán belül, ahol a táblán termesztett haszonnövény művelése véget ér.
  - (3) Egy kis vizes élőhely egy termelő egyetlen táblájának részeként igényelhető.
  - (4) Az (1) bekezdés szerinti kis vizes élőhely helye a MePAR-ban a mezőgazdasági termelő igénylése alapján keletkezik változásvezetéssel.
  - (5) Magyarország KAP Stratégiai Terve szerinti nem termelő beruházások keretében létrehozott kis vizes élőhelyként olyan terület fogadható el, amely
    - a) megvalósult,
    - b) már benne van a tárgyévi MePAR-ban, vagy
    - c) a tárgyévi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő jelzi, hogy van ilyen eleme.
  - (6) Az (5) bekezdés szerinti kis vizes élőhely elfogadhatóságának feltétele a HMKÁ 8. előírásban, hogy a lefolytatott ellenőrzések visszaigazolják a kérelmezett elem meglétét és megfelelését.

- 32. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet 1. § 64. pontja szerinti terasz fogadható el.
  - (2) A teraszok megőrzése kötelező.
  - (3) A teraszokat a kérelemben vonalasan kell megjeleníteni, és 2 méter szélességgel számolhatóak el. A terasz minden egyes métere 2 m²-nek felel meg. A gazdálkodó szántóterületén elhelyezkedő terasz minimális hossza 10 méter.

- 33. §**
- (1) A nem termelő terület típusát, az átváltási és súlyozási tényezőket a 20. melléklet tartalmazza.
  - (2) A HMKÁ 8. előírás alapjának meghatározásához a mezőgazdasági termelő által bejelentett szántóterület, valamint a szántóterületen elhelyezkedő nem termelő tájképi elemet vagy területet kell figyelembe venni. A szántóterületen elhelyezkedő nem termelő tájképi elemet vagy területet abban az esetben is bele kell számítani az nem termelő terület kijelölésének kötelezettsége alapjául szolgáló területbe, ha azt nem jelentették be nem termelő területként.
  - (3) Ha a védett tájképi elem esetében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő nem őrizte meg a HMKÁ 8. előírásainak és az Egységes kérelem rendeletben foglalt minimumkövetelménynek megfelelően, úgy a tárgyévben a védett tájképi elem nem vehető figyelembe nem termelő tájképi elemként.

- 34. §** (1) A nem termelő tájképi elemnek vagy területnek a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelmében bejelentett, MePAR-ban támogatható szántóterületen kell elhelyezkednie.
- (2) Az egyes nem termelő tájképi elemeknek és területeknek önállóan kell megfelelniük a méretkorlátoknak, azonban az ökológiai határsáv és vízvédelmi sáv egy másik nem termelő tájképi elem által teljesen körülvett belső területként nem vehető figyelembe.

35. § A MePAR-ban rögzített védett tájképi elemek megőrzése kötelező.

36. § Mezőgazdasági hasznosítású táblán található, nem mezőgazdasági termelési célú fát, bokrot és sövényt március 1. és augusztus 31. között tilos kivágni, metszeni vagy egyéb módon csonkítani.

14. Környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületként megjelölt gyepterületek átalakításának vagy felszántásának tilalma a Natura 2000 területeken – HMKÁ 9. előírás

- 37. §** (1) A környezeti szempontból érzékeny Natura 2000 állandó gyepterületek más hasznosítású területté történő átalakítása és felszántása, a gyeptermés megbontása tilos.
- (2) A meg nem felelés bármely ellenőrzés eredményeként vagy az illetékes ellenőrző hatóság vagy kifizető ügynökség bármely más jelzése alapján megállapítható.
- (3) A feltörést megállapítottak kell tekinteni, ha a környezeti szempontból érzékeny állandó Natura 2000 gyepterület változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben feltörésre vagy átalakításra kerül.
- (4) Nem minősül a környezeti szempontból érzékeny Natura 2000 állandó gyepterület mezőgazdasági hasznosítása átalakításának, ha a természetvédelmi hatóság engedélye mellett véglegesen megszűnik annak mezőgazdasági hasznosítása és az adott terület elveszíti a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelem-támogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelem-támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti alptámogatás szempontjából történő támogathatóságát.
- (5) A (3) bekezdés szerint megállapított meg nem felelés ismétlődése a környezeti szempontból érzékeny gyepterület visszaállításával kerülhető el. A visszaállítási kötelezettség teljesítését a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévét követő egységes kérelemben kell bejelentenie, megjelölve a környezeti szempontból érzékeny Natura 2000 állandó gyepterületet, amelyre teljesítette a visszaállítást.

15. Mezőgazdasági eredetű diffúz foszfátszennyezés és az öntözési célú vízhasználatra vonatkozó (JFGK1) ellenőrzésekhez kapcsolódó rendelkezések

- 38. §** (1) A gazdálkodási napló vezetése kötelező a 7. melléklet szerinti JFGK 1. tekintetében az alábbi esetek bármelyikében:
- a) erózió veszélyeztetett területen történő gazdálkodás esetén;
- b) hígtrágya, szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt, talajjavító mederanyag vagy kezelt mederiszap kijuttatása esetén.
- (2) Erózió veszélyeztetett területen meg kell akadályozni a műtrágyából vagy szerves trágyából a vizekbe történő foszfát kimosódást.

16. Vis maiorra vonatkozó rendelkezések

- 39. §** (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság a vis maiorra csak abban az esetben veszi figyelembe, ha azt a mezőgazdasági termelő a támogatás igénybevétele során a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint a JFGK és HMKÁ előírások betartásával összefüggésben bejelenti.
- (2) A helyszíni vizsgálaton jelen lévő mezőgazdasági termelő legkésőbb a támogatás igénybevételehez kapcsolódó JFGK és HMKÁ előírások betartásával összefüggő helyszíni vizsgálat során jelezheti, ha a gazdasága vis maiorral érintett, továbbá kérheti az ellenőrzés során az azt megelőzően a gazdaságával összefüggésben bejelentett vis maior eset figyelembevételét.
- (3) Ha a helyszíni vizsgálaton sem a mezőgazdasági termelő, sem a képviselője nem volt jelen, a mezőgazdasági termelő legkésőbb a részére megküldött ellenőrzési jegyzőkönyv észrevételezése során jelezheti, hogy gazdasága

vis maiorral érintett, továbbá kérheti az ellenőrzést megelőzően a gazdaságával összefüggésben bejelentett vis maior eset figyelembevételét.

- (4) A vis maior elektronikus úton, a Kincstár honlapján elérhető elektronikus felületen kell bejelenteni.
- (5) A hatáskörrel rendelkező hatóság dönt a vis maior kérelemben foglaltak és a támogatás igénybevételéhez kapcsolódó JFGK és HMKÁ előírások megszegése közötti ok okozati összefüggés fennállásáról, és döntését az ellenőrzés során tett megállapításokat tartalmazó határozatban közli az érintett mezőgazdasági termelővel.
- (6) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet az irányadó.

17. Záró rendelkezések

- 40. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 11. § 2025. január 1-jén lép hatályba.
- 41. §** (1) Ha a 2024. támogatási évben a mezőgazdasági termelő a 25. § (2) bekezdés a) pontja szerinti talajtakarást választja az adott területen, és 2023 őszén oda már elvetett a 21. mellékletben szereplő növényt, úgy a teljes területen legkésőbb az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak végéig szárazúzást kell végezni, és azt az Egységes kérelem rendelet szerint be kell jelenteni.
(2) A 2024. támogatási év tekintetében a 20. melléklet C:12. mezőjében az ökológiai jelentőségű másodvetés súlyozási tényezője 1.
- 42. §** Ez a rendelet
1. a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  2. a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  3. az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  4. az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozás-típusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  5. az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelettől a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó 8. sz. előírás (8. sz. GAEC-előírás) alkalmazása, az EMGA-hozzájárulásban részesülő kiadások támogathatósági időpontja, valamint a KAP stratégiai tervek egyes agrár-ökológiai programok módosítása céljából történő módosításának szabályai tekintetében a 2024. igénylési évre biztosított eltérésekről szóló, 2024. február 12-i (EU) 2024/587 végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A nitrogénmegkötő növényfajok listája

	A	B
1.	Megnevezés	Típus
2.	Fehérvirágú somkóró (<i>Melilotus albus</i>)	évelő
3.	Szegletes lednek (<i>Lathyrus sativus</i> L.)	egyéves
4.	Csicseriborsó (<i>Cicer arietinum</i> L.)	egyéves
5.	Tarka koronafürt (<i>Securigera varia</i>)	évelő
6.	Keleti kecskeruta (<i>Galega orientalis</i> L.)	évelő
7.	Szarvaskerep (<i>Lotus corniculatus</i> L.)	évelő
8.	Fehér virágú csillagfürt (<i>Lupinus albus</i> L.)	egyéves
9.	Sárga virágú csillagfürt (<i>Lupinus luteus</i> L.)	egyéves
10.	Kék virágú csillagfürt (<i>Lupinus angustifolius</i> L.)	egyéves
11.	Édes csillagfürt (fehér, sárga vagy kék virágú) (<i>Lupinus alba</i>)	egyéves
12.	Lucerna (<i>Medicago sativa</i> L.)	évelő
13.	Komlós lucerna (<i>Medicago lupulina</i>)	évelő
14.	Sárkerep lucerna (<i>Medicago falcata</i>)	évelő
15.	Tarkavirágú vagy homoki lucerna (<i>Medicago x. varia</i>)	évelő
16.	Baltacim (<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.)	évelő
17.	Takarmányborsó (<i>Pisum sativum</i> L.)	egyéves
18.	Bíborhere (<i>Trifolium incarnatum</i> L.)	egyéves
19.	Vöröshere (<i>Trifolium pratense</i> L.)	évelő
20.	Fehérhere (<i>Trifolium repens</i> L.)	évelő
21.	Perzsahere (<i>Trifolium resupinatum</i> L.)	egyéves
22.	Alexandriai here (<i>Trifolium alexandrinum</i>)	egyéves
23.	Korcshere (<i>Trifolium hybridum</i>)	évelő
24.	Görögszéna (<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.)	egyéves
25.	Lóbab (<i>Vicia faba</i> L.)	egyéves
26.	Pannonbükköny (<i>Vicia pannonica</i> Cr.)	egyéves
27.	Tavaszi bükköny (<i>Vicia sativa</i> L.)	egyéves
28.	Szója (<i>Glycine max</i> L.)	egyéves
29.	Szöszös bükköny (<i>Vicia villosa</i>)	egyéves
30.	Közönséges vagy veteménybab (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.)	egyéves
31.	Lencse (<i>Lens culinaris</i>)	egyéves
32.	Zöldborsó (<i>Pisum sativum</i>)	egyéves
33.	Sárgaborsó (<i>Pisum sativum</i>)	egyéves
34.	Mezei borsó (<i>Pisum arvense</i>)	egyéves

2. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az ökológiai jelentőségű másodvetések fajlistája

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Lóbab	Vicia faba var. major
3.	Szegletes lednek	Vicia sativa
4.	Takarmánybükköny	Vicia sativa
5.	Hajdina	Fagopyrum esculentum
6.	Mézontófű (facélia)	Phacelia tanacetifolia
7.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
8.	Cirok	Sorghum vulgare
9.	Kerti zsázsa	Lepidium sativum
10.	Fehérvirágú csillagfürt	Lupinus albus
11.	Sárga virágú csillagfürt	Lupinusluteus L.
12.	Kék virágú csillagfürt	Lupinus angustifolius L.
13.	Édes csillagfürt (fehér, sárga vagy kék virágú)	Lupinus alba
14.	Somkóró	Melilotus albus
15.	Perzsahere	Trifolium resupinatum
16.	Vöröshere	Trifolium pratense L.
17.	Fehérhere	Trifolium repens L.
18.	Korcshere	Trifolium hybridum
19.	Szöszösbükköny	Vicia villosa Roth
20.	Bíborhere	Trifolium incarnatum
21.	Olaszperje	Lolium multiflorum
22.	Olajretek	Raphanus sativus L. var. oleiformis Pers.
23.	Fehérmustár	Sinapis alba
24.	Takarmányrepce	Brassica napus
25.	Zöld rozs	Secale cereale
26.	Sziki kender	Crotalaria juncea L.
27.	Négermag	Guizotia abyssinica
28.	Abesszin vagy etiópiai mustár	Brassica carinata
29.	Fekete zab	Avena strigosa
30.	Pannonbükköny	Vicia pannonica
31.	Len	Linum usitatissimum
32.	Takarmánybaltacim	Onobrychis viciifolia
33.	Meliorációs retek	Raphanus sativus var. longipinnatus
34.	Magvas gomborka	Camelina sativa
35.	Takarmányborsó	Pisum sativum
36.	Olasz muhar (mohar)	Setaria italica L.
37.	Szarvaskerep	Lotus corniculatus
38.	Édeskömény	Foeniculum vulgare
39.	Szudánifű	Sorghum sudanense
40.	Tehénborsó (homoki bab)	Vigna unguiculata
41.	Görögszéna	Trigonella foenum-graecum
42.	Fénymag	Phalaris canariensis

3. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Talajtakarásos parlagként elismerhető növények listája

	A	B
1.	Növény	Kizárólag keverékben vethető vagy telepíthető
2.	Fehérvirágú édes csillagfűrt	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
3.	Sárgavirágú édes csillagfűrt	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
4.	Kékvirágú édes csillagfűrt	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
5.	Takarmánybükköny (Tavaszi bükköny)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
6.	Szöszösbükköny	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
7.	Pannonbükköny	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
8.	Lucerna	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
9.	Komlós lucerna	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
10.	Sárkerep lucerna	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
11.	Tarkavirágú lucerna	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
12.	Vöröshere	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
13.	Bíborhere	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
14.	Fehérhere	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
15.	Korcshere (svédhere)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
16.	Perzsa here (fonákhere)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
17.	Alexandriai here	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
18.	Lódi lóhere	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
19.	Sárgavirágú somkóró (orvosi somkóró)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
20.	Fehérvirágú somkóró	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
21.	Takarmánybaltacim	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
22.	Szarvaskerep	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
23.	Nyúlszapuka	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
24.	Szeradella	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
25.	Koronás baltavirág	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
26.	Réparepce	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
27.	Tífon	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
28.	Tarlórépa	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
29.	Takarmányrépa	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
30.	Csicsóka	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
31.	Murokrépa	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
32.	Tarka koronafűrt	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
33.	Keleti kecskeruta	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
34.	Mézontófü (Facélia)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
35.	Füves lucerna	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
36.	Füves here	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
37.	Takarmánymályva	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
38.	Lósóska	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek

39.	Ideiglenes gyep (kaszált)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
40.	Füves mezsgye	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
41.	Zöldugar kultúra	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
42.	Ebtippán	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
43.	Óriás tippán	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
44.	Fehér tippán	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
45.	Cérnatippán	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
46.	Francia perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
47.	Csenkeszperje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
48.	Olasz perje (szálkás perje)	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
49.	Angol perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
50.	Hibrid perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
51.	Ligeti perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
52.	Réti perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
53.	Mocsári perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
54.	Sovány perje	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
55.	Magyar rozsnok	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
56.	Zöld Pántlikafű	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
57.	Csomós ebír	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
58.	Nádképző csenkesz	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
59.	Juhcsenkesz	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
60.	Réti csenkesz	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
61.	Vörös csenkesz	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
62.	Veresnadrág csenkesz	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
63.	Gumós komócsin	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
64.	Réti komócsin	Önmagában is vethető vagy telepíthető takarónövénynek
65.	Rozs	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek
66.	Fekete zab (homoki zab)	Kizárólag ezen lista más növényével keverékben telepíthető vagy vethető takarónövénynek

4. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Vadvirágos keveréket legalább 10 százalékban alkotó vadvirág növényfajok listája

	A	B
1.	Vadvirág tudományos neve	Vadvirág magyar neve
2.	<i>Achillea millefolium</i>	Közönséges cickafark
3.	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Közönséges párlófű
4.	<i>Angelica sylvestris</i>	Erdei angyalgyökér
5.	<i>Anthemis arvensis</i>	Parlagi pipitér
6.	<i>Anthemis tinctoria</i>	Festő pipitér
7.	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Borjúpázsit
8.	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Erdei turbolya
9.	<i>Barbarea vulgaris</i>	Borbálafű
10.	<i>Bellis perennis</i>	Százsorszép
11.	<i>Betonica officinalis</i>	Bakfű
12.	<i>Calendula officinalis</i>	Körömvirág
13.	<i>Campanula persicifolia</i>	Harangvirág
14.	<i>Campanula rapunculus</i>	Raponcharangvirág
15.	<i>Campanula rotundifolia</i>	Kereklevelű harangvirág
16.	<i>Campanula trachelium</i>	Csalánlevelű harangvirág
17.	<i>Capsella bursa pastoris</i>	Pásztortáska
18.	<i>Carduus nutans</i>	Fodros bogáncs
19.	<i>Centaurea cyanus</i>	Búzavirág
20.	<i>Centaurea jacea</i>	Réti imola
21.	<i>Centaurea scabiosa</i>	Vastövű imola
22.	<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>	Vad margaréta
23.	<i>Cichorium intybus</i>	Mezei katáng
24.	<i>Clinopodium vulgare</i>	Borsfű
25.	<i>Consolida orientalis</i>	Keleti szarkaláb
26.	<i>Consolida regalis</i>	Vetési szarkaláb
27.	<i>Coronilla varia</i>	Tarka koronafürt
28.	<i>Crepis biennis</i>	Réti zörgőfű
29.	<i>Crepis rhoaedifolia</i>	Pipacslevelű zörgőfű
30.	<i>Cynoglossum officinale</i>	Ebnyelvűfű
31.	<i>Dianthus deltoides</i>	Réti szegfű
32.	<i>Dipsacus fullonum</i>	Erdei mácsonya
33.	<i>Eryngium planum</i>	Kék iringó
34.	<i>Eupatorium cannabinum</i>	Sédkender
35.	<i>Filipendula ulmaria</i>	Réti legyezőfű
36.	<i>Galium verum</i>	Tejoltó galaj
37.	<i>Hypericum perforatum</i>	Közönséges orbáncfű
38.	<i>Hypochaeris radicata</i>	Kacúros véreslapu
39.	<i>Isatis tinctoria</i>	Festő csülleng
40.	<i>Knautia arvensis</i>	Mezei varfű
41.	<i>Lathyrus pratensis</i>	Réti lednek
42.	<i>Leontodon hispidus</i>	Közönséges oroszlánfog

43.	<i>Leonurus cardiaca</i>	Szúrós gyöngyajak
44.	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Réti margitvirág
45.	<i>Linaria vulgaris</i>	Közönséges gyújtóványfű
46.	<i>Linum perenne</i>	Vad len
47.	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Réti kakukkszegfű
48.	<i>Lysimachia vulgaris</i>	Közönséges lizinka
49.	<i>Lythrum salicaria</i>	Réti füzény
50.	<i>Malva moschata</i>	Pézsmamályva
51.	<i>Malva sylvestris</i>	Erdei mályva
52.	<i>Melandryum noctiflorum</i>	Estvéli mécsvirág
53.	<i>Orlaya grandiflora</i>	Nagyvirágú laputurbolya
54.	<i>Ornithopus sativus</i>	Csibeláb
55.	<i>Papaver rhoeas</i>	Mezei pipacs
56.	<i>Pastinaca sativa</i>	Pasztinák
57.	<i>Pimpinella major</i>	Nagy földitömjén
58.	<i>Pimpinella saxifraga</i>	Hasznos földitömjén
59.	<i>Plantago lanceolata</i>	Lándzsás útifű
60.	<i>Plantago media</i>	Réti útifű
61.	<i>Potentilla neumanniana</i>	Tavaszi pimpó
62.	<i>Prunella vulgaris</i>	Közönséges gyíkfű
63.	<i>Reseda lutea</i>	Vadrezeda
64.	<i>Rumex acetosa</i>	Mezei sóska
65.	<i>Salvia austriaca</i>	Osztrák zsálya
66.	<i>Salvia pratensis</i>	Mezei zsálya
67.	<i>Sanguisorba minor</i>	Csabaíre
68.	<i>Saponaria officinalis</i>	Orvosi szappanfű
69.	<i>Silene dioica</i>	Piros mécsvirág
70.	<i>Silene latifolia</i>	Fehér mécsvirág
71.	<i>Silene vulgaris</i>	Hólyagos hatszegfű
72.	<i>Sinapis arvensis</i>	Vadrepce
73.	<i>Tanacetum vulgare</i>	Gilisztaűző varádics
74.	<i>Thymus pulegioides</i>	Hegyi kakukkfű
75.	<i>Tragopogon orientale</i>	Közönséges bakszakáll
76.	<i>Tragopogon pratensis</i>	Réti bakszakáll
77.	<i>Trifolium arvense</i>	Tarlóhere
78.	<i>Trifolium campestre</i>	Mezei here
79.	<i>Trifolium vesiculosum</i>	Hólyagos here
80.	<i>Tripleurospermum inodora</i>	Kaporlevelű ebszékfű
81.	<i>Verbascum lychnitis</i>	Csilláros ökörfarkkóró
82.	<i>Verbascum nigrum</i>	Fekete ökörfarkkóró
83.	<i>Verbascum thapsiforme</i>	Ökörfarkkóró
84.	<i>Vicia angustifolia</i>	Vetési bükköny
85.	<i>Xeranthemum annua</i>	Vasvirág

5. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Zöldugar kultúrák listája

	Megnevezés	Évelő szálas pillangós?
1.	Őszi búza	nem
2.	Tavaszi búza	nem
3.	Őszi durumbúza	nem
4.	Tavaszi durumbúza	nem
5.	Őszi tönkölybúza	nem
6.	Tavaszi tönkölybúza	nem
7.	Őszi novum búza	nem
8.	Tavaszi novum búza	nem
9.	Őszi tönke búza	nem
10.	Tavaszi tönke búza	nem
11.	Őszi alakor búza	nem
12.	Tavaszi alakor búza	nem
13.	Rozs	nem
14.	Évelő rozs	nem
15.	Őszi árpa	nem
16.	Tavaszi árpa	nem
17.	Tavaszi zab	nem
18.	Őszi zab	nem
19.	Kukorica	nem
20.	Pattogatni való kukorica	nem
21.	Csemegekukorica	nem
22.	Silókukorica	nem
23.	Hibrid kukorica	nem
24.	Tavaszi tritikálé	nem
25.	Őszi tritikálé	nem
26.	Pohánka (Hajdina)	nem
27.	Mohar	nem
28.	Cukorcirok	nem
29.	Seprúcirok	nem
30.	Szemescirok	nem
31.	Silócirok	nem
32.	Szudáni cirokfű	nem
33.	Indiánrizs	nem
34.	Termesztett köles	nem
35.	Indiai köles	nem
36.	Fénymag	nem
37.	Fekete zab (homoki zab)	nem
38.	Rizs	nem
39.	Cukorborsó	nem
40.	Mezei borsó	nem
41.	Őszi takarmányborsó	nem
42.	Őszi zöldborsó	nem

43.	Szárazborsó (Sárgaborsó)	nem
44.	Tavaszi takarmányborsó	nem
45.	Tavaszi zöldborsó	nem
46.	Lóbab (Disznóbab)	nem
47.	Futóbab	nem
48.	Szárazbab	nem
49.	Zöldbab	nem
50.	Homoki bab (tehénborsó)	nem
51.	Fehérvirágú édes csillagfürt	nem
52.	Fehérvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	nem
53.	Fehérvirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)	nem
54.	Sárgavirágú édes csillagfürt	nem
55.	Sárgavirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	nem
56.	Sárgavirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)	nem
57.	Kékvirágú édes csillagfürt	nem
58.	Kékvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	nem
59.	Kékvirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)	nem
60.	Lencse	nem
61.	Takarmánybükköny (Tavaszi bükköny)	nem
62.	Szöszösbükköny	nem
63.	Pannonbükköny	nem
64.	Csicseriborsó	nem
65.	Szegletes lednek	nem
66.	Mogyorós lednek	nem
67.	Burgonya	nem
68.	Cukorrépa	nem
69.	Dohány – Burley	nem
70.	Dohány – Virginia	nem
71.	Komló	nem
72.	Szójabab	nem
73.	Őszi káposztarepce	nem
74.	Tavaszi káposztarepce	nem
75.	Szezám	nem
76.	Olajlen	nem
77.	Rostlen	nem
78.	Földimogyoró	nem
79.	Fehér mustár	nem
80.	Fekete mustár	nem
81.	Ricinus	nem
82.	Mák (tavaszi)	nem
83.	Mák (őszi)	nem
84.	Retek	nem
85.	Olajreték	nem
86.	Takarmányreték	nem
87.	Négermag	nem
88.	Vadrepce	nem
89.	Gomborka (magvas)	nem

90.	Cikória	nem
91.	Napraforgó	nem
92.	Hibrid napraforgó	nem
93.	Kender	nem
94.	Karfiol	nem
95.	Brokkoli	nem
96.	Bimbóskel	nem
97.	Fejes káposzta	nem
98.	Kelkáposzta	nem
99.	Vöröskáposzta	nem
100.	Takarmánykáposzta	nem
101.	Karalábé	nem
102.	Kínai kel	nem
103.	Zeller	nem
104.	Póréhagyma	nem
105.	Őszi fokhagyma	nem
106.	Tavaszi fokhagyma	nem
107.	Csemegehagyma	nem
108.	Őszi vöröshagyma	nem
109.	Tavaszi vöröshagyma	nem
110.	Lilahagyma	nem
111.	Metélőhagyma	nem
112.	Fejessaláta	nem
113.	Endívia	nem
114.	Sóska	nem
115.	Spenót	nem
116.	Articsóka	nem
117.	Spanyol Articsóka	nem
118.	Petrezselyem gyökér (fehérrépa)	nem
119.	Petrezselyem levél	nem
120.	Rebarbara	nem
121.	Galambegysaláta	nem
122.	Zsázsa	nem
123.	Paradicsom	nem
124.	Uborka	nem
125.	Padlizsán (Tojásgyümölcs)	nem
126.	Főzőtök	nem
127.	Sütőtök	nem
128.	Káposztatök	nem
129.	Olajtök	nem
130.	Csillagtök/patiszon	nem
131.	Spárgatök	nem
132.	Cukkini	nem
133.	Paprika	nem
134.	Fűszerpaprika	nem
135.	Sárgarépa	nem
136.	Cékla	nem

137.	Feketegyökér	nem
138.	Torma	nem
139.	Pasztinák	nem
140.	Újzélandi spenót	nem
141.	Mezei csibehúr	nem
142.	Batáta (édesburgonya)	nem
143.	Borsmustár (rukkola)	nem
144.	Egyéb zöldség	nem
145.	Lucerna	igen
146.	Lucerna erjesztett takarmány	igen
147.	Lucerna zöldtakarmány	igen
148.	Komlós lucerna	igen
149.	Sárkerek lucerna	igen
150.	Tarkavirágú lucerna	igen
151.	Vöröshere	igen
152.	Bíborhere	nem
153.	Fehérhere	igen
154.	Korcshere (svédhere)	igen
155.	Perzsahere (fonákhely)	nem
156.	Alexandriai here	nem
157.	Lódi lóhere	igen
158.	Sárgavirágú somkóró (orvosi somkóró)	igen
159.	Fehérvirágú somkóró	igen
160.	Takarmánybaltacim	igen
161.	Szarvaskerep	igen
162.	Nyúlszapuka	igen
163.	Szeradella	igen
164.	Koronás baltavirág	igen
165.	Réparepce	nem
166.	Tifon	nem
167.	Tarlórépa	nem
168.	Takarmányrépa	nem
169.	Csicsóka	nem
170.	Murokrépa	nem
171.	Tarka koronafürt	igen
172.	Görög széna	nem
173.	Keleti kecskeruta	igen
174.	Mézontófű (Facélia)	nem
175.	Takarmánymályva	nem
176.	Angyalgyökér (Angelika)	nem
177.	Ánizs	nem
178.	Ánizsízóp	nem
179.	Ánizsmenta	nem
180.	Anyarozs	nem
181.	Bazsalikom	nem
182.	Borsikafű (egyéb)	nem
183.	Borágó	nem

184.	Citromfű	nem
185.	Digitalis	nem
186.	Izóp	nem
187.	Jázmin	nem
188.	Kamilla	nem
189.	Kapor	nem
190.	Fűszerkömény	nem
191.	Koriander	nem
192.	Körömvirág	nem
193.	Lestyán	nem
194.	Macskagyökérfű	nem
195.	Majoranna	nem
196.	Máriatövis	nem
197.	Menta (egyéb)	nem
198.	Meténg (egyéb)	nem
199.	Utifű (Psyllium)	nem
200.	Rozmaring	nem
201.	Sáfrány	nem
202.	Sáfrányos szeklice	nem
203.	Szöszös ökörfarkkóró	nem
204.	Tárkony	nem
205.	Tárnics	nem
206.	Gyermekláncfű	nem
207.	Jázminpakóca (stevia)	nem
208.	Fehér üröm	nem
209.	Római kamilla	nem
210.	Nagy csalán	nem
211.	Orbánfű	nem
212.	Vasfű (Verbena)	nem
213.	Kisvirágú fűzike	nem
214.	Orvosi pemetefű	nem
215.	Évelő borsfű (borsikafű)	nem
216.	orvosi ziliz (fehérmályva)	nem
217.	Tavaszi kankalin	nem
218.	Kis télizöld meténg	nem
219.	Borsmenta	nem
220.	Csombormenta	nem
221.	Lómenta	nem
222.	Terjőke kígyószisz	nem
223.	Pillangóvirág	nem
224.	Egyéb szántóföldi termelt növény	nem
225.	Ebtippán	nem
226.	Óriás tippán	nem
227.	Fehér tippán	nem
228.	Cérnatippán	nem
229.	Francia perje	nem
230.	Csenkeszperje	nem

231.	Olasz perje (szálkás perje)	nem
232.	Angol perje	nem
233.	Hibrid perje	nem
234.	Ligeti perje	nem
235.	Réti perje	nem
236.	Mocsári perje	nem
237.	Sovány perje	nem
238.	Magyar rozsnok	nem
239.	Zöld Pántlikafű	nem
240.	Csomós ebír	nem
241.	Nádképű csenkesz	nem
242.	Juhcsenkesz	nem
243.	Réti csenkesz	nem
244.	Vörös csenkesz	nem
245.	Veresnadrág csenkesz	nem
246.	Gumós komócsin	nem
247.	Réti komócsin	nem
248.	Sziki kender	nem
249.	Abesszin (etiópii) mustár	nem
250.	Meliorációs retek	nem

6. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A rátameghatározási segédtábla

1.	A	B			C
	Azon mezőgazdasági termelők aránya, ahol a helyszíni vizsgálat adott előírás vagy követelmény tekintetében egy vagy több meg nem felelést tárt fel	A feltárt meg nem felelések miatti támogatáscsökkentés %-a gondatlanság esetén			
		1%	3%	5%	
2.	> 5% – 10%	Ráta	Ráta	Ráta	Ráta × 2,5
3.	> 10% – 25%	Ráta × 1,25	Ráta × 1,5	Ráta × 2,5	Ráta × 5,0
4.	> 25% – 50%	Ráta × 1,5	Ráta × 3,0	Ráta × 5,0	Ráta × 10,0
5.	> 50%	Ráta × 3,0	Ráta × 6,0	Ráta × 10,0	Ráta = 20%

JFGK 1. követelmény- és minősítési tábla – Mezőgazdasági eredetű diffúz foszfátszennyezés és az öntözési célú vízhasználatra vonatkozó ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	Engedélyköteles öntözési célú vízhasználat csak érvényes vízjogi üzemeltetési engedély alapján, a víztermelés nyilvántarthatóságának biztosításával végezhető	A vizsgált öntözés esetében nem áll rendelkezésre vízkivételi mennyiség mérésre vagy meghatározására alkalmas mérőeszköz vagy módszer.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
3.		A vizsgált területre vonatkozólag nem áll rendelkezésre hatályos vízjogi üzemeltetési vagy fennmaradási engedély.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.		A mezőgazdasági termelőnél nem áll rendelkezésre öntözési üzemnapló, vagy azt nem naprakészen vezet.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.	A naptári évre vonatkozóan a 38. § (1) bekezdés szerinti esetekben folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyaggazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra vonatkozó lapjain.	1.0.3 A gazdálkodó nem vezet a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Naplót az erózió veszélyeztetett területeken történő gazdálkodásról.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.		1.0.4 A Gazdálkodási Napló hiányos, mert egyes adatok hiányoznak belőle, vagy egymásnak ellentmondó, illetve valótlan adatok szerepelnek benne.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

7.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles szántó területen talajfedettséget szolgáló növényeket természetni, olyan művelési módot alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megővásával, talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvíz talajba jutását, és/vagy szintvonalas művelést folytatni.	1.1.1. Erózió veszélyeztetett szántó területen gyenge, rossz fedettséget biztosító, korán lekerülő növényt termeszt, vagy nem gondoskodik a talaj fedéséről másodvetéssel, vagy nem létesít erózióvédelmi sávot.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		1.1.2 Erózió veszélyeztetett szántó területen változó mélységű talajművelésről nem gondoskodott, vagy 12%-nál nagyobb lejtésű területen lejtőirányú talajművelést végez anélkül, hogy a csapadékvíz beszivárgását elősegítené.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
9.		1.1.3 Erózió veszélyeztetett szántó területen nem szintvonalas művelést folytatott.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
10.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles ültetvény területen szintvonalakkal párhuzamos irányú telepítést végezni, vagy a sorközök fedettségét gypesítéssel, talajtakarással biztosítani.	1.2.1 Erózió veszélyeztetett ültetvény területen szintvonalakkal nem párhuzamos irányú telepítést végzett, vagy nem gondoskodott a sorköz fedettségéről.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
11.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles gyepterületen fokozott gondot fordítani a talajt kémelő legeltetésre, valamint ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani.	1.3.1 Nem folytatott talajkímélő legeltetést.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.		1.3.2 A gyeptakaró a talajvédelem követelményeknek nem felelt meg, felújítással helyreállítása nem történt meg.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
13.	Az erózió veszélyeztetett területen az erózió elleni védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyp-, cserje- és erdősávokat meg kell őrizni.	1.4.1 Erózió ellen védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyp-, cserje- és erdősávokat nem őrizte meg.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	Hígrágya vagy talajjavító mederanyag termőföldön történő felhasználása a talajvédelmi hatóságnak történő bejelentéssel történhet.	1.5.1 A gazdálkodó erózió veszélyeztetett területén a hígrágyát vagy talajjavító mederanyagot nem a talajvédelmi hatósághoz történt bejelentés szerint használta fel.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
15.	Hígrágyával kijuttatott foszfor hatóanyag mennyisége nem lehet több, mint 150 kg/ha/év.	1.5.2 A mezőgazdasági területre kijuttatott foszfor hatóanyag mennyiség meghaladta a 150 kg/ha mennyiséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

16.	Szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt vagy kezelt mederiszap kizárólag a talajvédelmi hatóság engedélye mellett, a talajvédelmi terv vagy az egyszerűsített talajvédelmi terv betartásával juttatható ki mezőgazdasági területre.	1.6.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területére engedély nélküli szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt vagy kezelt mederiszap kijuttatás történt.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
17.		1.6.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén nem csak a talajvédelmi tervben szereplő területekre történt szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt vagy kezelt mederiszap kijuttatás.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
18.		1.6.3 A kijuttatott szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt vagy kezelt mederiszap nem a talajvédelmi tervben foglaltak betartásával és az abban meghatározott mennyiségben került kijuttatásra.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
19.	Erózió veszélyeztetett területen műtrágya vagy szerves trágya csak a lejtés szögének figyelembevételével juttatható ki, illetve műtrágya vagy szerves trágya a felszíni vizek védelme érdekében a partvonalától mért védőtávolságon belül nem juttatható ki.	1.7.1 A gazdálkodó nem dolgozta be azonnal a műtrágyát vagy szerves trágyát 12%-nál nagyobb lejtésű területen.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
20.		1.7.3 A gazdálkodó műtrágyát vagy szerves trágyát juttatott ki a felszíni vizek partvonalának 2 méteres sávjában, szerves trágya esetében: felszíni vizektől mért 5 méteres sávban, tavak partvonalától mért 20 méteres sávban, forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres körzetben.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 2. követelmény- és minősítési tábla – Mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés esetén az ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	2.0 A naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyaggazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.	2.0.3 A gazdálkodó a naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást nem vezet a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyaggazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
3.	3.0 A naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyaggazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.	2.0.4 A Gazdálkodási Napló hiányos, mert egyes adatok hiányoznak belőle, vagy egymásnak ellentmondó, illetve valótlan adatok szerepelnek benne.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	2.1 Évente mezőgazdasági területre szerves trágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal és szennyvíziszap komposztal kijuttatott mennyiséget is.	2.1.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén (kivéve gyepterületek) szerves trágyával szennyvízzel, szennyvíziszappal, szennyvíziszap komposztal kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyiség a vizsgált év vonatkozásában meghaladja a 170 kg/ha értéket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
5.	2.1 Évente mezőgazdasági területre szerves trágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal és szennyvíziszap komposztal kijuttatott mennyiséget is.	2.1.2 A gazdálkodó gyepterületén a szerves trágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyiség a vizsgált év vonatkozásában meghaladja a 170 kg/ha értéket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
6.	2.2 November 30-tól február 15-ig – az őszi kalászosok fejtrágyázásán kívül – tilos a trágyakijuttatás.	2.2.1 Az őszi kalászosok fejtrágyázásán kívül november 30. és február 15. között trágyakijuttatás történt.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	2.2 November 30-tól február 15-ig – az őszi kalászosok fejtrágyázásán kívül – tilos a trágyakijuttatás.	2.2.2 Őszi kalászosok fejtrágyázása február 1. előtt történt.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

8.	2.3 Fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra trágya nem juttatható ki.	2.3.1 A gazdálkodó fagyott, vízzel telített vagy összefüggő hótakaróval borított területén trágyakijuttatás történt.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
9.	2.4 A trágyát egyenletesen kell kijuttatni, és az istállótrágyát haladéktalanul a talajba bedolgozni.	2.4.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén a trágyát nem egyenletesen juttatta ki.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.		2.4.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén az istállótrágyát nem dolgozta be a kijuttatást követő 4 órán belül a talajba.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.	2.5 Lejtős területen történő trágyázás csak a lejtő meredekségének megfelelően előírt módon történhet.	2.5.2 12%-nál meredekebb lejtésű területen a gazdálkodó nem dolgozta be a kijuttatást követő 4 órán belül a műtrágyát.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		2.5.4. 15 és 17% közötti lejtésű ültetvényben erózió elleni védelem biztosítása nélkül történt trágyakijuttatás.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
13.		2.5.5 17%-nál meredekebb lejtésű területen trágyakijuttatás történt.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
14.	2.6 Nem juttatható ki műtrágya és szerves trágya a felszíni vizek partvonalától mért – az e rendeletben meghatározott – védőtávolságon belül.	2.6.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén műtrágya került kijuttatásra a felszíni vizek partvonalának 2 méteres sávjában.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
15.		2.6.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén szerves trágya került kijuttatásra a tavak partvonalától mért 20 méteres sávban, vagy egyéb felszíni vizektől mért 5 méteres sávban, illetve a védőtávolság csökkentése esetén 3 méteres sávban.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
16.		2.6.3 A gazdálkodó mezőgazdasági területén szerves trágya került kijuttatásra forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres sávban.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

17.	2.7 Hígrágya termőföldön történő felhasználása a talajvédelmi hatóságnak történő bejelentéssel történhet.	2.7.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területére engedély, vagy bejelentés nélküli hígrágya kijuttatás történt.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
18.		2.7.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén nem csak a hatósági engedélyben vagy a bejelentésről szóló igazolásban szereplő területekre történt hígrágya kijuttatás.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
19.	2.8. A kijuttatandó nitrogén műtrágya hatóanyag mennyiségét talajvizsgálatokra alapozottan kell meghatározni.	2.8.1 A gazdálkodó a műtrágyázott mezőgazdasági területeire vonatkozóan nem rendelkezik 5 éven belüli talajvizsgálati eredménnyel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.	2.9 Tilos kijuttatni könnyen oldódó nitrogén trágyát a betakarítás után, amennyiben megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetésére 15 napot követően nem kerül sor, vagy a szármaradványok lebomlása azt nem igényli.	2.9.1 A könnyen oldódó nitrogén trágya kijuttatása (kivéve a szármaradványok lebontásához szükséges mennyiséget) után 15 napon belül nem történt vetés.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
21.		2.9.2 A szármaradványok lebontásához a szükséges hatóanyag mennyiségnél több könnyen oldódó nitrogén trágya került kijuttatásra.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.	2.10 Mezőgazdasági területen történő istállótrágya tárolása során be kell tartani a jogszabályi előírásokat.	2.10.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén az istállótrágya ideiglenes tárolására vonatkozó előírások nem kerültek betartásra.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.	2.11 Az erózió megakadályozása érdekében 2%-nál meredekebb lejtésű területen olyan művelési módot kell alkalmazni, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását.	2.11.1 A 2%-nál meredekebb lejtésű területen alkalmazott művelési mód nem segíti elő a csapadékvizek talajba jutását.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
24.	2.12 A silótereket szigetelt aljzattal kell készíteni. Az érlelés során keletkező silólevet szivárgásmentes, szigetelt aknában kell gyűjteni.	2.12.1 A silótér aljzata nem szigetelt, illetve nem kapcsolódik hozzá szigetelt akna.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

25.	2.13 Állattartó telepen képződött trágyát megfelelő méretben és minőségben kialakított trágyatárolóban kell gyűjteni a külön jogszabályban meghatározott időpontot követően.	2.13.1 A gazdálkodó nem rendelkezik a jogszabály szerint szükséges méretű, megfelelő műszaki paraméterekkel rendelkező trágyatárolóval, azonban szemrevételezés, illetve a rendelkezésre álló információk alapján új eljárás keretén belül vízvédelmi hatáskörű intézkedés megtétele nem szükséges.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.		2.13.2 A gazdálkodó nem rendelkezik a jogszabály szerint szükséges méretű, megfelelő műszaki paraméterekkel rendelkező trágyatárolóval és a szemrevételezés, illetve a rendelkezésre álló információk alapján új eljárás keretén belül vízvédelmi hatáskörű intézkedés megtétele szükséges.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
27.		2.13.3 A trágyatároló kapacitása nem felel meg a jogszabályban előírtaknak.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 3–4. követelmény- és minősítési tábla

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	Ideiglenes gyepek feltörése, felülvetése	A feltört vagy felülvetett Natura 2000 gyepterület vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
3.	Fa kivágása, telepítése	Natura 2000 területen kivágott vagy telepített fa vagy facsoport vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
4.	Mezőgazdasági terület erdősítése	Natura 2000 területen telepített erdő vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes erdő telepítési-kivitelezési tervvel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
5.	Termőföld más célú hasznosítása	Natura 2000 területen a termőföld mezőgazdasági hasznosításon kívüli más célú használata vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

6.	Földhasználati szabályok betartása	A gazdálkodó nem tartotta be maradéktalanul a Natura 2000 gyepterületek kötelező érvényű földhasználati szabályokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe akkor, ha a H3–H7, illetve H9–H22 szempontok közül egyet (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
Közepes akkor, ha kettőt vagy hármat (3)					
Súlyos akkor, ha több mint hármat sértett meg a mezőgazdasági termelő (5)					
9.	Védett állatfajok zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése	Látható jele van annak, hogy a gazdálkodó mezőgazdasági területén védett állatfajok egyedét zavarta, károsította, kínozta, elpusztította, szaporodását és más élettevékenységét veszélyeztette.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
10.	Védelemben részesülő állatfajok lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyének lerombolása, károsítása	Látható jele van annak, hogy a gazdálkodó mezőgazdasági területén védett állatfajok lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyét lerombolta, károsította.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
11.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásnak megfelelően, (különösen idős, böhönc) faegyedek visszahagyását	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem valósította meg az egyedi jellegzetességgel bíró faegyedek visszahagyását.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Maradandó (5)
12.	A gazdálkodó az erdőtervben szereplő előírásnak megfelelően tartsa be az őshonos cserjeszint, erdőszegély megőrzésére vonatkozó kötelezettségét	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem tett eleget az őshonos cserjeszint, erdőszegély megőrzési kötelezettségének.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

13.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásokat, nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok, egészségügyi fakitermelés esetén, valamint a hagyásfa csoportok területén álló és fekvő holtfa visszahagyására	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok egészségügyi kitermelés esetén, valamint a hagyásfa csoportok területén az előírt álló, illetve fekvő holtfa visszahagyásáról. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 28. § (1) bekezdés b) pont.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
14.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásokat véghasználat esetén a hagyásfák, vagy hagyásfa csoportok visszahagyására	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem gondoskodott a hagyásfák, vagy a hagyásfa csoportok visszahagyásáról a véghasználat során.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
15.	Az erdőgazdálkodó az erdőtervben előírt, az Evt. 27. és 28. §-ában meghaladóan előírt korlátozásoknak nem tett eleget	Az erdőtervben foglalt, az erdészeti hatóság által előírt egyéb korlátozóknak nem tett eleget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 5. követelmény- és minősítési tábla – Élelmiszerbiztonság

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	NYOMONKÖVETHETŐSÉG ÉS FELELŐSSÉG				
3.	5.1. Nyilvántartás vezetése a beszállítókról, és olyan nyomon követési rendszer alkalmazása, amely lehetővé teszi az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését a hatóság felé.	5.1. A gazdálkodó nem vezet nyilvántartást a beszállítókról, így nem biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.		5.1.a) A gazdálkodó beszállítókról vezetett nyilvántartása nem teljes (nincs meg a beszállító-termék kapcsolat), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.		5.1.b) A gazdálkodó beszállítókról vezetett nyilvántartása nem teljes (nem tartalmazza a beszállítás időpontját / szállított termék mennyiségét), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.		5.2. A gazdálkodó nem vezet nyilvántartást azokról a vevőkről, akiknek a termékeiket kiszállítja, így nem biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.		5.2.a) A gazdálkodó azokról a vevőkről vezetett nyilvántartása, akiknek a termékeket kiszállítja, nem teljes (nincs meg a vásárló-termék kapcsolat), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		5.2.b) A gazdálkodó azokról a vevőkről vezetett nyilvántartása, akiknek a termékeket kiszállítja, nem teljes (nem tartalmazza a kiszállítás időpontját / a szállított termék mennyiségét), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

9.		5.3.1. A forgalomba hozott élelmiszereket vagy takarmányokat nem látták el címkékkel vagy azonosító eszközökkel.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.	5.3. A forgalomba hozott, illetve valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat az előállítás nyomon követhetősége érdekében el kell látni címkékkel vagy azonosító eszközökkel.	5.3.1.a) A forgalomba hozott élelmiszereket vagy takarmányokat ellátták jelöléssel, de az nem alkalmas a nyomon követhetőségre, illetve az azonosítást nem teszi lehetővé.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.		5.3.2. A valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat nem látták el címkékkel vagy azonosító eszközökkel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		5.3.2.a) A valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat ellátták jelöléssel, de az nem alkalmas a nyomon követhetőségre, illetve az azonosítást nem teszi lehetővé.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
13.		5.4. A hatósági ellenőrzések során azonosított problémák alapján hozott helyesbítő/megelőző intézkedések megtétele.	5.4.1.a) Annak ellenére, hogy az élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó a hatósági ellenőrzések során azonosított problémákról tájékoztatást kapott, nem tett megfelelő helyreigazító/megelőző intézkedéseket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)
14.	5.5. Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó kivonja a piacról termékét amennyiben úgy véli, okkal feltételezi vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer és/vagy takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek, illetve pontos felvilágosítást ad kifogásolt terméke kapcsán a fogyasztók/felhasználók részére.	5.5.a) Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó nem vonta ki a piacról termékét, annak ellenére, hogy úgy vélte, okkal feltételezte vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer és/vagy takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
15.		5.5.b) Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó nem adott felvilágosítást a kifogásolt terméke kapcsán a fogyasztók/felhasználók részére.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

16.	5.6. Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó értesíti az illetékes hatóságot, amennyiben úgy véli, okkal feltételezi vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer és/vagy takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	5.6. Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó nem értesítette az illetékes hatóságot, annak ellenére, hogy úgy vélte, okkal feltételezte vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer és/vagy takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
17.	5.7. Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó a nem biztonságos élelmiszer és/vagy takarmány tételével kapcsolatban fogatosított intézkedéseiről az illetékes hatóságot tájékoztatja.	5.7.a) Az élelmiszeripari és/vagy takarmányipari vállalkozó a nem biztonságos élelmiszer és/vagy takarmány tételéről, illetve az azzal kapcsolatban fogatosított intézkedéseiről az illetékes hatóságot nem tájékoztatta.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
18.	ÁLLATTARTÓKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/a. blokk)				
19.	5/a. Foglalkozik-e a gazdálkodó élelmiszer-termelő állatok tartásával?				
20.	5.11. A hulladékok és veszélyes anyagok megfelelő tárolása a szennyezés megakadályozása érdekében az állattartás és az állati eredetű alaptermék előállítás során.	5.11. A gazdálkodó nem megfelelően tárolja az állattartás és állati eredetű alaptermék előállítás során keletkezett hulladékot és veszélyes anyagokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

21.	5.12. Az emberekre élelmiszerekkel átvihető járványos betegségek behurcolásának, illetve állati eredetű termékeken keresztül történő elterjedésének megakadályozása, beleértve az állatok elkülönítését is.	5.12.1. A gazdálkodó nem végzi el az új állomány betelepítésekor szükséges járványügyi megelőző intézkedéseket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.		5.12.2. A telepen rágcsáló jelenlétére utaló jelek láthatók, járványügyi higiéniai kockázat áll fenn.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.		5.12.3. A telepen rovarkátevők jelenlétére utaló jelek láthatók, járványügyi higiéniai kockázat áll fenn.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
24.		5.12.4. Nem végzik el rendszeresen és az előírásoknak megfelelően a kártevőirtást.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.		5.12.5. A gazdálkodó nem tesz eleget az általános járványügyi higiéniai kötelezettségeknek.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.		5.12.6. A beteg állatok elkülönítése nem megoldott.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
27.	5.13. Takarmány-adalékanyagok és állatgyógyászati készítmények helyes használata.	5.13.1. A gazdálkodó nem az előírtaknak megfelelően használja a takarmány-adalékanyagokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.		5.13.2. A gazdálkodó nem az előírtaknak megfelelően használja az állatgyógyászati készítményeket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
29.		5.13.3. A gazdálkodónál a reziduum-toxicológiai monitoring terv szerinti mintavétel eredménye valamely takarmány-adalékanyag vagy állatgyógyászati készítmény hatóanyag jogellenes használatát igazolta.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

30.		5.14.1. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást az állatok etetésére használt takarmány jellegéről és eredetéről.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
31.	5.14. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozóknak a következőkről kell nyilvántartást vezetniük: – az állatok etetésére használt takarmány jellege és eredete; – az állatoknak adott állatgyógyászati készítmények vagy egyéb kezelések, a beadás dátumai és az élelmezés-egészségügyi várakozási idő; – az állatokból vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos, diagnosztikai célra vett mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményei és – az állatokon vagy állati eredetű termékeken végzett vizsgálatokról szóló vonatkozó jelentések.	5.14.2. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a gyógyszeres kezelésekről.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
32.		5.14.2.a) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények neve.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
33.		5.14.2.b) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények élelmezés-egészségügyi várakozási ideje.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
34.		5.14.2.c) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának módja.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
35.		5.14.2.d) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának megkezdésének ideje.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
36.		5.14.2.e) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának időtartama.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
37.		5.14.2.f) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának indoka.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
38.		5.14.2.g) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban a kezelt állatok/ állatcsoportok nem azonosíthatók.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

39.		5.14.3. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást az állatokból vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos, diagnosztikai célra vett mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményeiről, jelentéséről.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
40.	5.15. A takarmányt a kemikáliáktól és a gyógyszeres takarmánytól elkülönítetten kell tárolni és kezelni.	5.15. A takarmányt a kemikáliáktól és a gyógyszeres takarmánytól nem elkülönítetten tárolják és kezelik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
41.	5.16. A gyógyszeres takarmányokat úgy kell tárolni, hogy felhasználásukkor összetévesztésük esélye a lehető legkisebb legyen.	5.16. A gyógyszeres takarmányok összetévesztésre esélyt adó tárolása.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
42.	5.17. Csak nyilvántartott létesítményben előállító termelőtől lehet takarmányt beszerezni.	5.17.a) Nem nyilvántartott/engedélyezett létesítményből történő takarmánybeszerzés.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
43.	TEJTERMELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/b. blokk)				
44.	5/b. Foglalkozik-e a gazdálkodó tejtermelő állatok tartásával?				

45.	5.18. A nyerstejnek olyan állatokból kell származnia, – amelyek jó általános egészségi állapotban vannak, nem mutatják olyan betegség jeleit, amely a tej fertőződését eredményezheti, és különösen nem szenvednek az ivarszervek váladékos fertőzésében, hasmenéssel és lázzal járó bélgyulladásban vagy a tőgy felismerhető gyulladásában;	5.18.1. Nem fejik elkülönítetten a tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
46.	– amelyeknek nincs olyan tőgysebük, amely hatással lenne a tejre;	5.18.1.a) A tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatok tejét nem kezelik külön, nem bizonyítható, hogy nem kerül bele az emberi fogyasztásra szánt elegytejbe.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
47.	– amelyek a 96/23/EK irányelv értelmében nem kaptak tiltott szereket vagy készítményeket, és amelyek nem estek át illegális kezeléssel;	5.18.2. A gyógyszeres kezelésben részesült tejtermelő állatok esetében nem tartották be a vonatkozó élelmezés-egészségügyi várakozási időket.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
48.	– amelyek vonatkozásában, amennyiben kaptak engedélyezett szereket vagy készítményeket, betartották az említett szerekre vagy készítményekre előírt élelmezés-egészségügyi várakozási időket.	5.18.3. Egyértelmű jele van annak, hogy illegális kezeléssel átesett, illetve tiltott szerekkel kezelt állatból származó tej kerül az emberi fogyasztásra szánt elegytejbe.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
49.	5.19. Csak olyan bivaly- és tehéntej használható fel emberi fogyasztásra, amely olyan állományból származik, amely – Brucellózistól hivatalosan mentes vagy – Brucellózistól mentes vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha Brucellózis-tesztje nem pozitív, Brucellózisra utaló tüneteket nem mutat, tejét hőkezelték, és a tej az alkalikus foszfátáz próbára negatív reakciót mutat; ÉS – Gümőkórtól hivatalosan mentes, vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha gümőkór-tesztje nem pozitív, gümőkórra utaló tüneteket nem mutat, tejét hőkezelték, és a tej az alkalikus foszfátáz próbára negatív.	5.19. Egyértelműen bizonyítható, hogy emberi fogyasztásra szánt tej olyan szarvasmarha (bivaly) állományból vagy olyan állattól származik, amelynek nincs igazolása brucellózis és gümőkór mentességről, vagy nincs külön engedélyük a tej hőkezelés utáni felhasználására.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

50.	<p>5.20. Csak olyan juh- és kecsketej használható fel emberi fogyasztásra, amely olyan állományból származik, amely</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brucellózistól hivatalosan mentes vagy – Brucellózistól mentes, vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha Brucellózisra utaló tüneteket és B-tesztre pozitív reakciót nem mutat, vagy hivatalos mentesítési program keretében Brucellózis ellen vakcinázták, feltéve, ha az ilyen állomány tejét legkevesebb két hónapos érlelésű sajt gyártására szánják, vagy hőkezelik, és utána az alkalikus foszfátáz próbára negatív reakciót mutat, <p>ÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tehénnel együtt tartott kecskék esetében a gümőkórra irányuló vizsgálatot és tesztet elvégezték. 	<p>5.20. Egyértelműen bizonyítható, hogy emberi fogyasztásra szánt tej olyan juh- vagy kecskeállományból vagy olyan állattól származik, amelynek nincs igazolása brucellózis és (kecskék tehénnel való együtt tartása esetén) gümőkór mentességéről, vagy nincs külön engedélyük a tej hőkezelés utáni felhasználására.</p>	<p>Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)</p>	<p>Súlyos (5)</p>	<p>Rövid távon helyrehozható (1)</p>
51.	<p>5.21. Tilos olyan állat nyerstejének emberi fogyasztásra való felhasználása, amely a 853/2004/EK Rendelet III. melléklet IX. szakasz 1. fejezet 1–3. pontja előírásainak nem felel meg, különös tekintettel arra az állatra, amelynek profilaktikus tesztje pozitív eredménnyel zárult.</p>	<p>5.21. Egyértelmű jele van annak, hogy a brucellózissal vagy gümőkórral fertőzött vagy fertőzésnyánus állatokból származó nyerstej emberi fogyasztásra felhasználásra kerül.</p>	<p>Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)</p>	<p>Súlyos (5)</p>	<p>Rövid távon helyrehozható (1)</p>
52.	<p>5.22. A 853/2004/EK Rendelet III. melléklet IX. szakasz 1. fejezet 1–2. pontja előírásainak nem megfelelő állat hatékony elkülönítése.</p>	<p>5.22.1. A tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatok nem különíthetők el hatékonyan.</p>	<p>Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)</p>	<p>Közepes (3)</p>	<p>Rövid távon helyrehozható (1)</p>
53.		<p>5.22.2. A brucellózissal vagy gümőkórral fertőzött vagy fertőzésnyánus állatok nem különíthetők el hatékonyan.</p>	<p>Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)</p>	<p>Közepes (3)</p>	<p>Rövid távon helyrehozható (1)</p>

54.	5.23. A fejőberendezéseket és azokat a helyiségeket, amelyekben a tejet tárolják, kezelik vagy hűtik, úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy a tej szennyeződésének kockázata minimális legyen. A tej raktározására használt helyiségeket védeni kell a kártevők ellen, megfelelően el kell különíteni azoktól a helyiségektől, ahol az állatokat tartják, és (a jogszabályi kivételekkel) megfelelő hűtőberendezéssel kell felszerelni.	5.23.1. A fejőberendezések és a tej tárolására, kezelésére és hűtésére szolgáló helyiségek nem úgy vannak elhelyezve és kialakítva, hogy a tej szennyeződésének kockázata minimális legyen.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
55.		5.23.2. A tej raktározására szolgáló helyiségeket a kártevők ellen nem védik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
56.		5.23.3. A tej raktározására szolgáló helyiségek az állattartó helyiségektől nincsenek különítve.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
57.		5.23.4. A tej raktározására szolgáló helyiségek nincsenek felszerelve a megfelelő hűtőberendezésekkel, annak ellenére, hogy a jogszabályi előírások szerint a tejet hűteniük kellene.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
58.	5.24. A berendezések olyan felületei, amelyek érintkezésbe kerülnek a tejjel, legyenek könnyen tisztíthatók, és szükség szerint fertőtleníthetők, valamint jó állapotban legyenek.	5.24. A berendezések tejjel érintkező felületei nem tisztíthatók, fertőtleníthetők könnyen és nincsenek jó állapotban.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
59.	5.25. A tejjel érintkező felületeket használat után tisztítani kell, és amennyiben szükséges, fertőtleníteni kell. Minden szállítás után, de minden esetben legalább naponta egyszer a nyerstej szállítására használt tartályokat ki kell tisztítani, és fertőtleníteni kell az újbóli használat előtt.	5.25.1. A tejjel érintkező felületeket nem tisztítják használat után, illetve nem fertőtlenítik szükség esetén.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
60.		5.25.2. A nyerstej szállítására használt tartályokat nem tisztítják és fertőtlenítik minden szállítás után, de legalább naponta egyszer.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

61.	5.26. A fejést higiénikusan kell végezni, különösen annak biztosítása mellett: – hogy a fejés megkezdése előtt a tőgybimbók, a tőgy és a környező részek tiszták;	5.26.1. Nem biztosítják, hogy a fejés megkezdése előtt a tőgybimbók, a tőgy és a környező részek tiszták legyenek.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
62.	– hogy az olyan állatorvosi kezelésen átesett állatokat, amelyek kezelése során maradékanyagok juthatnak a tejbe, azonosítják, valamint, hogy az előírt élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt az ilyen állatoktól származó tejet nem használják emberi fogyasztásra.	5.26.2. Nem azonosítják az olyan állatorvosi kezelésen átesett állatokat, amelyek kezelése során maradékanyagok juthatnak a tejbe, illetve nem biztosítják, hogy az élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt az ilyen állatoktól származó tejet emberi fogyasztásra ne használják fel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
63.		5.27.1. A tejet nem hűtik, holott fejés után nem kerül két órán belül feldolgozásra, és engedélyük sincsen technológiai okokból magasabb hőmérsékleten tartani a tejet.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
64.	5.27. A tej megfelelő hőmérsékleten történő tárolása a fejés után.	5.27.2. A tejet naponta csak egyszer szállítják el, mégsem hűtik le az elszállításig legalább 8 °C hőmérsékletre.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
65.		5.27.3. A tejet csak több nap után szállítják el, mégsem hűtik le az elszállításig legalább 6 °C hőmérsékletre.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
66.	TOJÁSTERMELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/c. blokk)				
67.	5/c. Foglalkozik-e a gazdálkodó árutőjés-termelő háztyúk tartásával?				
68.	5.28. A tojásokat tisztán, szárazon, idegen szagoktól mentesen, a rázkódástól és a közvetlen napfénytől hatékonyan védve kell tartani a termelő helyiségeiben a fogyasztónak történő értékesítésig.	5.28. A tojásokat nem tisztán, szárazon, idegen szagoktól mentesen, a rázkódástól és a közvetlen napfénytől hatékonyan védve tartják a termelő helyiségeiben a fogyasztónak történő értékesítésig.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
69.	NÖVÉNYTERMESZTŐKRE vagy TAKARMÁNYIPARI VÁLLALKOZÓKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/d. blokk)				
70.	5/d. Foglalkozik-e a gazdálkodó élelmiszernek szánt növény termesztésével, illetve takarmánytermesztéssel?				
71.	5.29. A hulladék és veszélyes anyagok helyes, szennyeződés megakadályozására alkalmas tárolása növénytermesztés és betakarítás során.	5.29. A gazdálkodó nem megfelelően tárolja a növénytermesztés és betakarítás során keletkezett hulladékot és veszélyes anyagokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

72.		5.30.1. Nem engedélyezett növényvédő szereket, biocidokat alkalmaztak.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
73.	5.30. A növényvédő szerek, biocidok megfelelő használata.	5.30.2. A növényvédő szereket, biocidokat nem az engedély okiratban (törzskönyvben, használati utasításban) előírtak szerint alkalmazták.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
74.		5.30.3. A növényvédő szereket, biocidokat nem az élelmiszertől, takarmánytól elkülönítetten tárolják.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
75.		5.31. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozók a következőkről vezetnek nyilvántartást: – a növényvédőszerek és biocidok használata; – a növényekből vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményei.	5.31.1. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a növényvédő szerek és biocidok használatáról.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)
76.	5.31.2. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a növényekből vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményeiről.		Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 6. követelmény- és minősítési tábla – Egyes hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyagokra és β -agonistákra vonatkozó felhasználási tilalom az állattenyésztésben

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	6.1. Tilos a 96/22/EK irányelv II. és III. mellékletében szereplő anyagok (tiroosztatikus anyagok, stilbének, ösztradiol-17-béta, béta-agonisták; ösztrogén, androgén, gesztagén hatású anyagok) használata haszonállatokon, és tilos az ilyen anyaggal kezelt állatok tartása, forgalomba hozatala, húsának	6.1.1. Haszonállatot tiroosztatikus anyaggal, stilbén vagy ösztradiol-17-béta tartalmú anyaggal kezeltek, vagy ilyen anyagokkal kezelt haszonállatot tartanak.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
3.	forgalomba hozatala, húsának tartása, forgalomba hozatala, húsának	6.1.2. Forgalomba hoztak olyan haszonállatot vagy húsát, amelyet tiroosztatikus anyaggal, stilbén vagy ösztradiol-17-béta tartalmú anyaggal kezeltek.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
4.	6.3. követelmény szerinti kezelés.	6.1.3. A reziduum-toxicológiai monitoring vizsgálat kimutatta hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyag, illetve béta-agonista jogellenes használatát.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
5.	6.2. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú hormonkezelését (tesztoszteron, progeszteron, alliltrenbolon, béta-agonista tartalmú szerek felhasználását) a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell végrehajtani.	6.2. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú hormonkezelését (tesztoszteron, progeszteron, alliltrenbolon, béta-agonista tartalmú szerek felhasználását) nem a jogszabályi korlátozások figyelembevételével hajtották végre.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
6.	6.3. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezelését (ösztrogén, androgén, illetve gesztagén tartalmú szerek felhasználását) a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell végrehajtani.	6.3. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezelését (ösztrogén, androgén, illetve gesztagén tartalmú szerek felhasználását) nem a jogszabályi korlátozások figyelembevételével hajtották végre.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

7.	6.4. A kivételes esetekben lehetséges hormonkezelésen átesett állatokat és termékeiket csak a várakozási idők betartásával lehet forgalomba hozni, a kezelésekről vezetett nyilvántartás adatainak figyelembevételével.	6.4. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú vagy tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezeléseiről nem vezetnek nyilvántartást, ezért nincs biztosítva, hogy az állatokat és termékeiket a várakozási idő letelte előtt nem hozzák forgalomba.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		6.4.a) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények neve.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		6.4.b) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények élelmezés-egészségügyi várakozási ideje.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.		6.4.c) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának módja.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.		6.4.d) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának megkezdésének ideje.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		6.4.e) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának időtartama.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
13.		6.4.f) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának indoka.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.		6.4.g) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban a kezelt állatok/ állatcsoportok nem azonosíthatók.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 7–8. követelmény- és minősítési tábla – Növényvédő szerek kezelése, tárolása, felhasználása, valamint a növényvédő szerek csomagolóeszköz-hulladékának – az ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	78.1 Engedélyköteles terméket Magyarországon csak az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kiadott engedély alapján, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény végrehajtására kiadott külön jogszabály szerint lehet felhasználni.	78.1.1 Magyarországon felhasználási, kísérleti, szükséghelyzeti vagy párhuzamos behozatali engedéllyel nem rendelkező növényvédő szer felhasználása.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
3.	78.2. A növényvédő szer címkéjén, illetve a használati utasításban, valamint a speciális engedélyekben foglalt előírásokat, korlátozásokat be kell tartani.	78.2.1 A gazdálkodó a növényvédő szert olyan kultúrában használta fel, amely a címkén, az engedélyokiratban, illetve a speciális engedélyekben nem szerepel.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.		78.2.2 A gazdálkodó nem tartotta be a címkén, az engedélyokiratban, illetve a speciális engedélyekben szereplő dózisokat.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.		78.2.3 A gazdálkodó nem tartotta be a címkén, az engedélyokiratban, illetve a speciális engedélyekben szereplő munkaegészségügyi, vagy élelmezés-egészségügyi várakozási időt, valamint a kezelések száma túllépte az évenkénti alkalmazás maximális számát.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

6.	78.3 I. forgalmi kategóriájú növényvédő szert forgalmazó csak növényorvosi vény ellenében adhat át. I. és II. forgalmi kategóriájú növényvédő szer vásárlására és szállítására az arra nem jogosult személy csak a szakirányító által kiállított, egyszeri vásárlásra jogosító növényorvosi vénnel jogosult. I. és II. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szereket kizárólag érvényes I. vagy II. forgalmi kategóriájú növényvédő szer forgalmazási, vásárlási és felhasználási engedéllyel rendelkező személy használhat fel.	78.3.1 A permetezési naplóban szerepel olyan I. vagy II. forgalmi kategóriás növényvédő szerrel végzett kezelés, amelyet engedéllyel nem rendelkező személy felügyelt vagy juttatott ki.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	78.4. Az elvégzett növényvédő szeres kezelésekről permetezési naplót kell vezetni.	78.4.1 A gazdálkodó nem vezetett permetezési naplót az értékesítésre szánt növények és növényi termékek növényvédő szeres kezeléséről tárgyévben.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		78.4.2 A permetezési napló hiányos, mert egyes adatok hiányoznak belőle, vagy egymásnak ellentmondó, illetve valótlan adatok szerepelnek benne.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.	78.5. Növényvédő szerek raktárkészletéről a forgalmi kategóriának megfelelő nyilvántartást kell vezetni.	78.5.1 A gazdálkodó egyáltalán nem vezet nyilvántartást az I. forgalmi kategóriájú szerek készletéről, vagy a gazdálkodó 25 kg feletti mennyiségben tart II. és III. forgalmi kategóriájú szert, de azok készletéről nem vezet nyilvántartást.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.		78.5.2 A gazdálkodó birtokában vannak olyan I. forgalmi kategóriájú, vagy 25 kg feletti mennyiségben II. és III. forgalmi kategóriájú növényvédő szerek, amelyek nem szerepelnek a gazdálkodó nyilvántartásában.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

11.	78.6. A növényvédő szereket elkülönített raktárban, a vizek, a környezet és az emberi egészség védelmét szolgáló intézkedések betartásával lehet tárolni.	78.6.1 A növényvédő szert a gazdálkodó olyan helyen tárolja, ahol emberek vagy állatok tartózkodhatnak, illetve élelmiszert vagy takarmányt tárolnak, vagy illetéktelen személyek által hozzáférhető helyen és módon elhelyezett szekrényben tárolja.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		78.6.2 A raktár ajtaján nincs jól láthatón feltüntetve, hogy "Idegeneknek belépni tilos", raktáron belül nem szerepel a „Növényvédő szer raktár” felirat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Elhanyagolható (0)	Rövid távon helyrehozható (1)
13.		78.6.3 A gazdálkodó olyan alkalmi raktárban tárol növényvédő szert, amely nem zárható.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	78.7 Növényvédő szert más célra szolgáló csomagolóeszközbe (például élelmiszer, gyógyszer, kozmetikum, takarmány) tölteni és csomagolni tilos. Az átcsomagolt növényvédő szer csomagolóeszközén fel kell tüntetni a növényvédő szer nevét, engedélyokiratának számát, hatóanyagát, veszélyességi osztályba sorolását, forgalmi kategóriáját, az átcsomagolás időpontját, a felhasználhatósági időt.	78.7.1 Nem került feltüntetésre az átcsomagolt növényvédő szer csomagolóeszközén a növényvédő szer neve, engedélyokiratának száma, hatóanyaga, veszélyességi osztályba sorolása, forgalmi kategóriája, az átcsomagolás időpontja, a felhasználhatósági idő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
15.	78.8 A növényvédelmi gépeken – a kézi, illetve háti növényvédelmi berendezések kivételével – az Európai Unió területén történt első üzembe helyezést követő első öt évben egy alkalommal, ezt követően háromévente időszakos műszaki felülvizsgálatot kell végezni felülvizsgálatra jogosult állomásnak és a vizsgálatról műszaki felülvizsgálatot igazoló jegyzőkönyvet kell kiadni, valamint a felülvizsgálaton megfelelt növényvédelmi gépen tanúsító matricát kell elhelyezni.	78.8.2 A növényvédelmi szolgáltatás és áruterelés során használt növényvédelmi gép nem rendelkezik három évnél nem régebbi időszakos műszaki felülvizsgálatot igazoló dokumentumokkal.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
16.	A növényvédelmi gépet munkavégzés után meg kell tisztítani.	78.8.3 A növényvédő szer kijuttatására alkalmazott gép nincs megfelelően megtisztított állapotban.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

17.	78.9 A csávázott vetőmagról ledörzsölődő port pneumatikus vetőgéppel történő vetés esetén, az elsodródás megakadályozása céljából megfelelő csővezetékkel, eszközzel (deflektorral) a talaj felszínére vagy a barázdába kell vezetni, abban az esetben, ha azt a csávázószer engedélykirata előírja.	78.9.1 A csávázott vetőmag vetése során használt pneumatikus vetőgép nincs felszerelve deflektorral.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
18.	78.10 Növényvédő szer nem használható a vizek, vízfolyások, illetve az ásványi nyersanyag külszíni kitermelése során létrejött tavak környezetében mért 5 m-es biztonsági távolságon belül. Amennyiben az engedélykirat ettől szigorúbb előírást tartalmaz, a növényvédő szer kijuttatása során a nagyobb biztonsági távolságot kell alkalmazni.	78.10.1 A növényvédő szer kijuttatása során nem került betartásra a vizek, vízfolyások, tavak környezetében az engedélykiratban meghatározott, ennek hiányában az 5 m-es biztonsági távolság.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
19.	78.11 Tilos növényvédő szert tárolni fürdésre alkalmas víz partvonalától, természeti területek, védett természeti területek határától 1 km távolságon belül, tároló vízművek, víznyerő helyek, víztározók védőterületén belül, illetve	78.11.1 A növényvédő szer raktár vagy tároló 1 km távolságon belül található a fürdésre alkalmas víz partvonalától, továbbá természeti területek, valamint védett természeti területek határától.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.	ár- és belvízveszélyes területen 25 kg felett.	78.11.2 A növényvédő szer raktár vagy tároló vízművek, víznyerő helyek, víztározók védőterületén továbbá ár- és belvízveszélyes területeken helyezkedik el.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

21.	78.12 A növényvédő szer csomagolóeszköz-hulladékot, továbbá egyéb, a növényvédő szerek raktározása, felhasználása során keletkezett veszélyes hulladékot elkülönítetten kell tárolni.	78.12.0 A veszélyes hulladék tárolása nem elkülönítetten történik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.	A tisztított csomagolóeszköz-hulladékot illetéktelenektől elzárva kell gyűjteni és ott legfeljebb 1 évig szabad tárolni. A tárolt csomagolóeszköz-hulladék mennyiségéről és fajtájáról folyamatos nyilvántartást kell vezetni.	78.12.1 1 évnél régebbi csomagolóeszköz hulladék található a tárolóban, raktárban.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.	A tisztított csomagolóeszköz-hulladék leadásáról rendelkeznie kell átvételi elismervénnyel.	78.12.2 A kiürült növényvédő szer csomagolóeszköz szemmel láthatóan (anyagmaradékot tartalmaz) nincs megfelelően megtisztítva.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
24.	A veszélyes hulladékok tárolásának, elszállításának a külön jogszabályban előírtaknak megfelelően kell történnie.	78.12.3 A tisztított csomagolóeszköz-hulladék leadására vonatkozó 5 évnél nem régebbi elismervénnyel nem rendelkezik a gazdálkodó.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.		78.12.4 A veszélyes hulladék tárolása és szállítása nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően történt.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 9. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (borjak védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdéseire tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	MOZGÁSSZABADSÁG, FÉRŐHELYSZÜKSÉGLET				
3.	9.1. A borjuszállás kialakításánál minden egyes borjú számára biztosítani kell a lefekvés, a pihenés, a felkelés, a saját maga nehézség nélküli ellátásának a lehetőségét.	9.1.1. A borjuszállás kialakítása nem megfelelő, mert a borjak nem tudnak egyszerre lefeküdni, egyszerre felállni, illetve egyszerre ellátni magukat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	9.2. Borjakat nyolchetes korukig szabad egyedi ketrecben tartani (ezt követően csak indokolt esetben, kezelési céllal lehet). A ketreceket legalább a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint kell méretezni és kialakítani. Az anyjokkal együtt tartott szopósborjak tartására, valamint azon állattartóhelyekre, ahol 6 borjúnál kevesebb állatot tartanak, a követelményt nem kell alkalmazni.	9.2.1. Nyolchetesnél idősebb borjút tartanak úgy egyedi ketrecben, hogy az elkülönítés nem indokolt.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.		9.2.2. Található olyan egyedi boksza a telepen, amelynek szélessége nem éri el a benne tartott állat marmagasságát, illetve hossza nem éri el az állat orra hegyétől az ülőgumója hátsó végéig mért távolság 1,1-szeresét.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.		9.2.3. Az egyedi férőhelyek kialakítása nem teszi lehetővé, hogy a borjak láthassák fajtársaikat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	9.3. A borjak számára biztosítani kell a súlycsoportonként meghatározott fajlagos férőhelyszükségletet. Az anyjokkal együtt tartott szopósborjak tartására, valamint azon állattartóhelyekre, ahol 6 borjúnál kevesebb állatot tartanak, a követelményt nem kell alkalmazni.	9.3.1. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 150 kg testtömeg alatti állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,5 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		9.3.2. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 150 és 220 kg közötti testtömegű állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,7 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		9.3.3. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 220 kg testtömeg feletti állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,8 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

10.	9.4. Leköttni csak a csoportosan tartott borjakat szabad az etetés idejére (legfeljebb egy órára).	9.4.1. Olyan borjat lekötve tartottak vagy tartanak, amelyre nem vonatkozik a jogszabály szerinti kivétel.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.	9.5. A lekötőrendszerek sérülést nem okozhatnak és a borjak kényelmét nem akadályozhatják (lefekvés, pihenés, saját maga ellátása).	9.5.1. A lekötő eszközök sérülést okozhatnak, illetve a borjak kényelmét akadályozhatják.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
12.	ÁLLATOK ELLENŐRZÉSE, BETEG ÉS SÉRÜLT ÁLLATOKKAL VALÓ BÁNÁSMÓD				
13.	9.6. Az állattartónak minden egyedileg vagy csoportosan tartott, istállózott borjút legalább naponta kétszer, szabadon tartott borjút legalább naponta egyszer ellenőriznie kell.	9.6.1. Az istállózott borjakat legalább naponta kétszer, a szabadtartásos borjakat legalább naponta egyszer nem ellenőrzik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	9.7. Amikor szükségessé válik, a beteg vagy sérült borjút száraz, kényelmes fekvést biztosító alommal ellátott elkülönítőbe kell helyezni.	9.7.1. Nem áll rendelkezésre a beteg borjak elkülönítésére szolgáló, megfelelő kialakítású férőhely.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
15.	9.8. Minden sérült vagy betegnek tűnő borjút azonnal megfelelő kezelésben kell részesíteni. Az olyan esetekben, amelyek meghaladják az állattartó ismereteit, állatorvosi tanácsot kell kérni.	9.8.1. Nem gondoskodnak megfelelően a sérültnek vagy betegnek tűnő borjakról, illetve nem kérik állatorvos tanácsát a szükséges esetekben.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
16.	ÉPÜLETEK, MIKROKLÍMA				
17.	9.9. A borjak tartására szolgáló épületeknek, karámoknak, valamint azok kialakításának, anyagának és berendezéseinek, továbbá az egyéb eszközöknek jól tisztíthatóaknak és fertőtleníthetőeknek kell lenniük és azokat rendszeresen tisztítani és fertőtleníteni kell; valamint a borjakra nézve ártalmas anyagot nem tartalmazhatnak.	9.9.1. Az ártalmatlanság, tisztaság és a tisztíthatóság szempontjából a férőhelyek és a borjak tartására szolgáló berendezések anyaga és kialakítása, karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
18.	9.10. Az elektromos áramkörök és az elektromos berendezések nem okozhatnak áramütést.	9.10.1. Az elektromos áramkörök és/vagy az elektromos berendezések érintésvédelmi szempontból nem megfelelőek.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

19.		9.11.1. A borjak tartására szolgáló épületben a hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.	9.11. A borjak tartására szolgáló épület szigetelésének, fűtésének és szellőzésének biztosítania kell a megfelelő légáramlást, hőmérsékletet, relatív páratartalmat, por- és gázkoncentrációt.	9.11.2. A borjak tartására szolgáló épületben a szellőzés, illetve a relatív páratartalom nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
21.		9.11.3. A borjak tartására szolgáló épületben a porszint elfogadhatatlanul magas.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.		9.11.4. A borjak tartására szolgáló épületben a káros gázok koncentrációja meghaladja az elfogadható mértéket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.		9.12. A padozatnak simának és egyenletesnek, megfelelő vízelvezető képességűnek, de egyúttal csúszásmentesnek kell lennie, és nem okozhat sérülést vagy szenvedést sem fekvés, sem felállás közben.	9.12.1. A padozat nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)
24.	9.13. A kéthetesnél fiatalabb borjak számára megfelelő almozást kell biztosítani.	9.13.1. A kéthetesnél fiatalabb borjakat almozatlan vagy gyéren almozott férőhelyen tartják.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.	MEGVILÁGÍTÁS, MŰSZAKI BERENDEZÉSEK				
26.	9.14. Tilos a borjakat állandó sötétben tartani.	9.14.1. Van olyan borjú, amelyet állandó sötétben tartanak.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
27.	9.15. A borjaknak természetes megvilágítást, vagy legalább a természetes nappali fényvel megegyező időtartamú mesterséges megvilágítást kell biztosítani az istállóban (általában reggel 9h-től este 17h-ig).	9.15.1. Nem biztosítják a borjak számára a természetes megvilágítást, vagy mesterséges megvilágítású istállóban a megvilágítás nem éri el a természetes nappali fényvel megegyező időtartamot.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.	9.16. Minden borjú bármely időpontban történő ellenőrzéséhez elegendő fényerejű rögzített vagy hordozható kiegészítő fényforrást kell biztosítani.	9.16.1. Sem rögzített, sem hordozható kiegészítő fényforrás nem áll rendelkezésre, amellyel a nap bármely időpontjában megvizsgálható minden állat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Elhanyagolható (0)	Rövid távon helyrehozható (1)

29.	9.17. Valamennyi, a borjak egészsége és jóléte szempontjából lényeges automatikus üzemi vagy mechanikus működésű berendezést legalább naponta egy alkalommal ellenőrizni kell. Az észlelt meghibásodást azonnal meg kell szüntetni.	9.17.1. A borjak egészsége és jóléte szempontjából lényeges műszaki berendezéseket nem ellenőrzik naponta, illetve a hibák kijavításáról nem gondoskodnak.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
30.	9.18. Amennyiben valamely műszaki berendezés meghibásodása azonnal nem szüntethető meg, egy olyan alternatív megoldást kell alkalmazni, amely biztosítja a folyadék- és takarmányellátást és a megfelelő környezeti állapot fenntartását.	9.18.1. Nincsenek felkészülve az olyan esetekre, amikor az állatok igényeit a beépített műszaki berendezések nélkül kell kielégíteni.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
31.	9.19. Rendelkezni kell olyan megfelelő kiegészítő megoldással, ami biztosítja a légcserét a mesterséges szellőztetési rendszer meghibásodása esetén is.	9.19.1. A mesterséges szellőztető berendezés meghibásodása esetén a megfelelő mértékű légcseré nem biztosítható.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
32.	9.20. A mesterséges szellőztető berendezés meghibásodása esetén a gondozót riasztórendszernek kell figyelmeztetnie. A riasztórendszert rendszeresen ellenőrizni kell.	9.20.1. Nincs működőképes, a borjuszálláson lévő mesterséges szellőztető berendezés meghibásodására figyelmeztető riasztórendszer.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
33.	TAKARMÁNYOZÁS, IVÓVÍZELLÁTÁS				
34.	9.21. Gondoskodni kell a borjú korának, testtömegének, szokásainak, fiziológiai szükségleteinek megfelelő takarmányozásról, annak érdekében, hogy a borjú megfelelő egészségi állapota és jó közérzete fenntartható legyen.	9.21.1. A takarmány nem elégíti ki a borjak szükségleteit.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
35.	9.22. Az etető- és itatóberendezésekben minimalizálni kell az elszennyeződés lehetőségét.	9.22.1. A borjú etető-, illetve itatóberendezések kialakítása, elhelyezése és üzemeltetése nem biztosítja, hogy az elszennyeződés lehetősége a lehető legkisebb legyen.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
36.	9.23. A borjakat naponta legalább két alkalommal kell etetni.	9.23.1. A borjak naponta egyszer vagy ritkábban jutnak takarmányhoz.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

37.	9.24. Csoportosan tartott borjak esetében minden egyes állatnak lehetőleg egyszerre és egyenlő eséllyel kell a takarmányhoz hozzáférnie.	9.24.1. Csoportosan tartott borjak esetében nem biztosított, hogy minden állat egyszerre és egyenlő eséllyel hozzáférjen a takarmányhoz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
38.	9.25. Minden kéthetesnél idősebb borjú számára biztosítani kell a megfelelő mennyiségű friss itatóvizet, illetve azt, hogy folyadékbeviteli igényét más folyadékkal kielégíthesse.	9.25.1. Kéthetesnél idősebb borjat úgy tartanak, hogy nem biztosított számára a megfelelő mennyiségű friss ivóvíz vagy más folyadék.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
39.	9.26. Hőségben és beteg állatok esetében a friss folyadéknak folyamatosan rendelkezésre kell állnia.	9.26.1. A beteg állatok részére nem biztosítható, illetve nem áll rendelkezésre folyamatosan a friss folyadék.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
40.		9.26.2. Hőségben nem biztosítható, illetve nem áll rendelkezésre folyamatosan a friss folyadék az állatok részére.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
41.	9.27. A borjúnak közvetlenül születése után, de legkésőbb hat órán belül colostrumhoz kell jutnia.	9.27.1. A borjak nem juthatnak a születésüket követő hat órán belül colostrumhoz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
42.	9.28. A takarmánynak elegendő vasat kell tartalmaznia annak biztosítására, hogy a kéthetesnél idősebb borjak vérében a hemoglobin literenkénti szintje átlagosan legalább 4,5 mmol legyen.	9.28.1. A kéthetesnél idősebb borjakkal etetett takarmány nem tartalmaz elegendő vasat ahhoz, hogy a borjak élettani szükségletét biztosítsa.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
43.	9.29. A kéthetesnél idősebb borjaknak minden nap kell rostos takarmányt adni. Nyolchetes koruktól húszhetes korukig a napi takarmány rostanyag-tartalmát fokozatosan 50 grammról minimum 250 grammra kell emelni.	9.29.1. A kéthetesnél idősebb borjak takarmányadagja az előírtnál kevesebb rostot tartalmaz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
44.	9.30. A borjakra szájkosarat rakni tilos.	9.30.1. Van olyan borjú, amelyre szájkosarat raktak.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 10. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (sertések védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK				
3.	10.1. Betonból készült ráncpadozat esetén biztosítani kell a nyílások szélességére vonatkozó maximum, és a rácsok szélességére vonatkozó minimum értékeket.	10.1.1. Malacok esetében a betonból készült ráncpadozat nyílásai szélesebbek mint 11 mm, illetve a rácsok keskenyebbek mint 50 mm.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
4.		10.1.2. Utónevelt malacok esetében a betonból készült ráncpadozat nyílásai szélesebbek mint 14 mm, illetve a rácsok keskenyebbek mint 50 mm.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
5.		10.1.3. Hízók esetében a nyílások szélesebbek mint 18 mm, illetve a rácsok keskenyebbek mint 80 mm.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
6.		10.1.4. Termékenyített kocasüldők és kocák esetében a betonból készült ráncpadozat nyílásai szélesebbek mint 20 mm, illetve a rácsok keskenyebbek mint 80 mm.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
7.	10.2. Biztosítani kell, hogy a sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a folyamatos zajszint ne legyen 85 dBA vagy annál nagyobb. Kerülni kell az állandó vagy hirtelen zajt is.	10.2.1. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a folyamatos zajszint meghaladja a 85 dBA-t.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
8.		10.2.2. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben nem kerülnek a hirtelen, illetve állandó zajok keltését.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.	10.3. A sertések tartására használt épületrészben a fényerő legalább napi 8 órában minimum 40 lux kell, hogy legyen.	10.3.1. A sertések tartására használt épületrészben a megvilágítás nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

10.		10.4.1. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.	10.4. A sertések elhelyezését úgy kell kialakítani, hogy lehetővé tegye az állatok számára a megfelelő hőmérsékletet, vízelvezetést, a kényelmes, tiszta fekvőhelyet az összes állat számára egyidejűleg; a megfelelő pihenést és felállást; és hogy egymást láthassák (kivétel: a fialás előtti héten és a fialás alatt a kocákat és kocasüldőket ki lehet vonni fajtársaik látóköréből).	10.4.2. A sertések elhelyezése nem teszi lehetővé valamennyi sertés számára a kényelmes, megfelelő vízelvezetéssel ellátott és tiszta fekvőhelyhez való hozzáférést, illetve azt, hogy az összes állat egyidejűleg fekhessen.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.		10.4.3. A sertések elhelyezése nem teszi lehetővé valamennyi sertés számára a megfelelő pihenést és felállást.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
13.		10.4.4. A sertések nem láthatják egymást.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	10.5. A sertéseknek állandó jelleggel hozzá kell férniük a fürkésző és manipulációs tevékenységekhez szükséges, elegendő mennyiségű, a sertések egészségére nem ártalmas anyaghoz, mint szalmához, szénához, fához, fűrészporhoz, gombakomposzthoz, tőzeghez, illetve ezek keverékéhez.	10.5.1. A sertések nem férnek hozzá semmilyen anyaghoz, amellyel ki tudnák elégíteni fürkésző, túró igényüket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
15.	10.6. A padozatnak simának, de csúszásmentesnek kell lennie, és úgy kell megtervezni, kialakítani és karbantartani, hogy ne okozzon sérülést vagy fájdalmat a sertéseknek. A padozat kialakításának meg kell felelnie a sertések nagyságának és súlyának, és almozás hiányában szilárd, egyenletes és stabil felületet kell képeznie.	10.6.1. A padozat kialakítása, illetve karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
16.	10.7. Amennyiben a sertéseket csoportokban etetik, minden sertésnek a csoport többi tagjával azonos időben kell a takarmányhoz jutnia (kivéve: ad libitum etetés, vagy az állatok egyéni etetését biztosító automatikus működtetésű takarmányellátó berendezés alkalmazása esetén).	10.7.1. Csoportos etetés esetén nem biztosított, hogy a csoport minden egyede egyszerre jut takarmányhoz.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

17.	10.8. Minden sertést naponta legalább egyszer meg kell etetni.	10.8.1. Nem biztosítják a sertések megfelelő időközönkénti takarmányellátását.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
18.	Minden kététhetesnél idősebb sertés számára elegendő mennyiségű friss vizet kell biztosítani.	10.8.2. A kététhetesnél idősebb sertések számára nem biztosítanak elegendő mennyiségű friss vizet.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
19.	10.9. A csonkításokat a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell elvégezni.	10.9.1. Olyan csonkítással járó beavatkozást is végeznek az állatokon, amely az adott korú és nemű sertéseknél nem megengedett.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
20.		10.9.2. Az állattartó nem tette meg a szükséges megelőző intézkedéseket a farokkurtítás, illetve a fogak megrövidítése előtt, mégis rutinszerűen végzik azokat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
21.		10.9.3. Az ivartalanítást, illetve a farokkurtítást 7 napos kor fölött érzéstelenítés és tartós fájdalomcsillapítás nélkül, illetve állatorvos igénybevétele nélkül végzik.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
22.		10.9.4. A sertések csonkolásával járó beavatkozásoknál nem tartják be a személyi, tárgyi és higiéniai feltételeket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
23.	KANOK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				
24.	10.10. A kankutricákat olyan módon kell elhelyezni és kialakítani, hogy az állat megfordulhasson, hallhassa, láthassa a többi sertést és érezhesse azok szagát. Egy kifejlett kan számára legalább 6 m ² nagyságú, természetes fedezettséghez is használt kutrica esetében legalább 10 m ² nagyságú, akadálymentes alapterületet kell biztosítani.	10.10.1. A természetes fedezettségre nem használt kankutrica akadálymentes alapterülete kisebb, mint 6 m ² .	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.		10.10.2. A természetes fedezettségre is használt kankutrica akadálymentes alapterülete kisebb, mint 10 m ² .	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.		10.10.3. A kankutrica elhelyezése, illetve kialakítása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
27.	KOCÁK ÉS KOCASÜLDŐK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				

28.	10.11. Csoportos tartás esetén a termékenyített kocasüldők és kocák számára biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális szabad alapterületet, illetve a kutricák oldalfalainak minimális méretét. A kocákat és a kocasüldőket – a 10 kocánál kevesebbet tartó telepek kivételével – a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a fialás várható időpontja előtti napig csoportosan kell tartani.	10.11.1. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 6 egyednél kisebb csoportok esetében legalább 1,8 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2,5 m ² alapterület vemhes kocáknként).	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
29.		10.11.2. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 6–40 egyedtel tartalmazó csoportok esetében legalább 1,64 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2,25 m ² alapterület vemhes kocáknként).	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
30.		10.11.3. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 40 egyednél nagyobb csoportok esetében legalább 1,5 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2 m ² alapterület vemhes kocáknként).	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
31.		10.11.4. A vemhes kocasüldők vagy vemhes kocák tartására szolgáló kutrica méretei nem megfelelőek (6 egyednél kisebb csoportokban a kutricák valamennyi oldala legalább 2,4 m kell hogy legyen).	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
32.		10.11.5. A vemhes kocasüldők vagy vemhes kocák tartására szolgáló kutrica méretei nem megfelelőek (6 egyed vagy annál nagyobb csoport esetén a kutricák valamennyi oldala legalább 2,8 m kell hogy legyen).	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
33.		10.11.6. Nem tartják csoportosan a vemhes kocákat, illetve kocasüldőket az előírt időszakban.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

34.	10.12. A 10 kocánál kevesebbet tartó gazdaságokban a kocák és kocasüldők a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a falás várható időpontja előtti napig akkor tarthatók elkülönítve, ha saját rekeszükben kényelmesen meg tudnak fordulni.	10.12.1. A 10 kocánál kevesebbet tartó gazdaságban oly módon tartják elkülönítve a kocákat, illetve a kocasüldőket a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a falás várható időpontja előtti napig, hogy az állat nem tud kényelmesen megfordulni saját rekeszében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
35.		10.13.1. A termékenyített kocasüldők számára kevesebb, mint 0,95 m ² szilárd padozatfelület áll rendelkezésre egyedenként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
36.	10.13. Termékenyített kocák és kocasüldők esetében egyedenként biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális méretű, szilárd padozatfelületet, melyből legfeljebb 15%-ot foglalhatnak el a vízelvezető nyílások.	10.13.2. A termékenyített kocasüldők számára rendelkezésre álló tömör padozatfelület több, mint 15 %-át teszik ki a vízelvezető nyílások.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
37.		10.13.3. A vemhes kocák számára kevesebb, mint 1,3 m ² szilárd padozatfelület áll rendelkezésre egyedenként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
38.		10.13.4. A vemhes kocák számára rendelkezésre álló tömör padozatfelület több, mint 15 %-át teszik ki a vízelvezető nyílások.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
39.		10.14. Kocákat és kocasüldőket tilos lekötve tartani. Tilos a kocák és kocasüldők lekötve tartására szolgáló épület létesítése, valamint az épületek e célból történő átalakítása.	10.14.1. Kocákat vagy kocasüldőket lekötve tartottak, illetve az esetleges lekötésnek szemmel látható jelei vannak.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)
40.	10.15. A csoportosan tartott kocák és kocasüldők takarmányozására olyan rendszert kell alkalmazni, amely versenytársak jelenlétében is lehetővé teszi minden egyed számára az elegendő takarmány felvételét.	10.15.1. A csoportosan tartott kocák és kocasüldők takarmányozására nem olyan rendszert alkalmaznak, amely versenytársak jelenlétében is lehetővé teszi minden egyed számára az elegendő takarmány felvételét.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

41.	10.16. Szárazon álló vemhes kocának és kocasüldőnek az éhség csillapításához és rágási igényeik kielégítéséhez elegendő mennyiségű ballaszt- vagy magas rosttartalmú, valamint magas energiataartalmú takarmányt kell biztosítani.	10.16.1. A szárazon álló vemhes kocák és kocasüldők nem kapnak megfelelő rostot rágási igényük, illetve megfelelő energiataartalmú takarmányt éhségük csillapítására.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
42.	10.17. Az agresszív, beteg vagy sérült állatok esetében ideiglenes jelleggel alkalmazott egyedi kutrica méreteit úgy kell kialakítani, hogy az állat kényelmesen megfordulhasson, hacsak ez nem ellentétes a konkrét állatorvosi utasítással.	10.17.1. Az agresszív, beteg vagy sérült állatok egyedi elkülönítését szolgáló férőhelyen az állat nem tud megfordulni.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
43.	10.18. A kocák és a kocasüldők tartása során meg kell tenni minden szükséges intézkedést a csoporton belüli agresszió visszaszorítására.	10.18.1. Nem tettek meg minden szükséges intézkedést a kocák és kocasüldők csoporton belüli agressziójának visszaszorítására.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
44.	10.19. Szükség esetén a vemhes kocákat és a kocasüldőket a külső és belső élősködők ellen kezelni kell, valamint teljes testfelületüket alaposan meg kell tisztítani a fiattató kutricába való telepítés előtt.	10.19.1. A fiattató kutricába telepítendő kocák és kocasüldők szükség szerinti parazitamentesítése és testfelületük tisztítása nem történik meg.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
45.	10.20. A várható fialási idő előtti héten a kocákat és kocasüldőket el kell látni megfelelő és elegendő mennyiségű alomanyaggal, kivéve, ha ezt a létesítményben alkalmazott hígtrágyakezelő rendszer technikailag nem teszi lehetővé.	10.20.1. Az istállóban a fialás előtt álló kocák alatt nem található megfelelő mennyiségű és minőségű alom, holott a trágyakezelő rendszer ezt technikailag lehetővé tenné.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
46.	10.21. A koca, illetve kocasüldő részére fialáskor olyan szabad területet kell kialakítani, amely lehetővé teszi a zavartalan fialást és a fialásban történő segítségnyújtást. Az olyan fiattatókutricákban, amelyekben a kocákat szabadon tartják, gondoskodni kell a malacok védelmét biztosító valamilyen eszközről, például malacvédő rácstről.	10.21.1. Nincs megfelelő terület biztosítva a zavartalan fialáshoz, illetve a fialásban történő segítségnyújtáshoz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
47.		10.21.2. A malacok védelme nem biztosított a fiattató kutricában.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
48.	MALACOK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				

49.	10.22. A malacok számára olyan szilárd padozatú vagy szőnyeggel borított, szalmával vagy egyéb erre alkalmas anyaggal almozott fekvőhelyet kell biztosítani, amely lehetővé teszi az összes malac egyidejű pihenését. A fiaztató ketrecekben elégséges helyet kell biztosítani ahhoz, hogy a malacok akadálytalanul szophassanak.	10.22.1. A malacok számára nem biztosított olyan szilárd padozatú vagy szőnyeggel borított, szalmával vagy egyéb erre alkalmas anyaggal almozott fekvőhely, amely lehetővé teszi az összes malac egyidejű pihenését.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
50.		10.22.2. A fiaztató ketrecekben nem áll rendelkezésre elégséges hely ahhoz, hogy a malacok akadálytalanul szophassanak.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
51.	10.23. A malacokat 28 napos koruk előtt csak abban az esetben szabad elválasztani, ha a koca vagy a malacok egészsége vagy jóléte veszélyeztetett. A malacokat azonban akár hét nappal korábban is el lehet választani, amennyiben azokat olyan, kifejezetten erre a célra kialakított épületbe telepítik át, amelyet minden újabb csoport betelepítése előtt kiürítenek, valamint alaposan kitisztítanak és fertőtlenítenek, továbbá amelyet elkülönítenek a kocák tartására szolgáló épületektől annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék a betegségek áttérjedését a malacokra.	10.23.1. A malacok elválasztása nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
52.	UTÓNEVELT MALACOK ÉS HÍZÓK TARTÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI				

53.	10.24. A csoportosan tartott minden egyes utónevelt malac, illetve hízó számára biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális szabad alapterületet.	10.24.1. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (10 kg-os testtömeg alatt 0,15 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
54.		10.24.2. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (10–20 kg-os testtömeg között 0,2 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
55.		10.24.3. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (20–30 kg-os testtömeg között 0,3 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
56.		10.24.4. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (30–50 kg-os testtömeg között 0,4 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
57.		10.24.5. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (50–85 kg-os testtömeg között 0,55 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
58.		10.24.6. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (85–110 kg-os testtömeg között 0,65 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
59.		10.24.7. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (110 kg-os testtömeg felett 1 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

60.	10.25. A csoportos tartásnál lehetőség szerint korlátozni kell a különböző csoportok között az állatok áthelyezését. Ha egymást nem ismerő egyedek egy csoportba helyezésére van szükség, akkor azt a lehető legkorábban, lehetőség szerint az elválasztás előtt vagy legfeljebb egy héttel az elválasztás után kell megtenni.	10.25.1. Csoportos tartásnál nem korlátozzák a lehetőségek szerint az állatok csoportok közötti áthelyezését.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
61.	Az egyedek különböző csoportok között történő áthelyezésénél nyugtatószeret csak rendkívüli esetben és állatorvos szakvéleménye alapján lehet alkalmazni.	10.25.2. Az egymást nem ismerő egyedek egy csoportba helyezését (falkásítását) nem a lehető legkorábban végzik.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
62.	10.26. Csoporton belüli agresszió, valamint annak látható nyomainak felfedezése esetén haladéktalanul fel kell deríteni az arra vezető okokat, valamint meg kell tenni minden szükséges lépést annak megszüntetésére. A különösen veszélyeztetett vagy agresszív egyedeket el kell különíteni a csoporttól.	10.25.3. Az állatorvos szakvéleménye nélkül, indokolatlanul nyugtatószeret alkalmaznak a falkásításkor.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
63.		10.26.1. A csoporton belüli agresszióra utaló nyomok tapasztalhatóak, és nem tették meg a szükséges intézkedéseket annak okának megszüntetésére.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 11. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (mezőgazdasági haszonállatok védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdéseire tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	SZEMÉLYZET, ÁLLATOK ELLENŐRZÉSE, NYILVÁNTARTÁSOK				
3.	11.1. Az állatokról elegendő számú, megfelelő képességgel, ismeretekkel és szakmai hozzáértéssel rendelkező személyzetnek kell gondoskodnia.	11.1.1. A személyzet létszáma vagy szakismerete nem elegendő valamennyi egyed szükség szerinti megfigyeléséhez és kifogástalan ellátásához.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	11.2. Minden olyan tenyésztési rendszerben tartott állatot, amelyben az állatok jóléte a gyakori emberi figyelemtől függ, naponta legalább egyszer meg kell vizsgálni. A más rendszerekben tartott állatokat olyan időközönként kell megvizsgálni, hogy elkerülhető legyen az állatoknak okozott szenvedés.	11.2.1. Az állatokat nem ellenőrzik a szükséges időközönként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.	11.3. Megfelelő (rögzített vagy hordozható) világításnak kell rendelkezésre állnia annak érdekében, hogy az állatokat bármikor alaposan megvizsgálhassák.	11.3.1. Sem rögzített, sem hordozható kiegészítő fényforrás nem áll rendelkezésre, amellyel a nap bármely időpontjában megvizsgálható minden állat.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Elhanyagolható (0)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.	11.4. Bármely betegnek vagy sérültnek tűnő állatról késelem nélkül megfelelően gondoskodni kell, és ha egy állat nem reagál az ilyen gondoskodásra, a lehető legrövidebb időn belül állatorvos tanácsát kell kérni. Szükség esetén a beteg vagy sérült állatokat megfelelő helyen kell elkülöníteni, adott esetben, száraz és kényelmes alommal.	11.4.1. Nem gondoskodnak megfelelően a sérültnek vagy betegnek tűnő állatokról, illetve nem kérik állatorvos tanácsát a szükséges esetekben.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.		11.4.2. Nem áll rendelkezésre a beteg állatok elkülönítésére szolgáló, megfelelő kialakítású férőhely.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
8.	11.5. Az állatok tulajdonosának vagy tartójának minden elvégzett orvosi kezelésről és az egyes ellenőrzések során megállapított elhullások számáról nyilvántartást kell vezetnie.	11.5.1. Nincs olyan nyilvántartás, melyben az alkalmazott orvosi kezelések és az ellenőrzések során megállapított elhullások száma rögzítve van.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

9.	11.6. A kezelési naplót és elhullási naplót vagy az azzal egyenértékű nyilvántartásokat legalább három évig meg kell őrizni, és ellenőrzés alkalmával vagy kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani.	11.6.1. Az állattartó nem tudja bemutatni a kezelési naplót és elhullási naplót vagy az azzal egyenértékű nyilvántartásokat 3 évre visszamenően.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
10.	MOZGÁSSZABADSÁG				
11.	11.7. Az állatok mozgásszabadságát, tekintettel az állat fajára, valamint a gyakorlati tapasztalatokkal és tudományos ismeretekkel összhangban, nem szabad oly módon korlátozni, mely szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz. Ha egy állatot folyamatosan vagy rendszeresen megkötnék, vagy bezárnak, a gyakorlati tapasztalatokkal és tudományos ismeretekkel összhangban élettani és etológiai szükségleteinek megfelelő teret kell biztosítani számára.	11.7.1. Az állat fajának megfelelő mozgásszabadságát oly módon korlátozzák, hogy az az állatnak szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.		11.7.2. Nem biztosított valamennyi állat számára az élettani és etológiai szükségleteinek megfelelő tér.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
13.	ÉPÜLETEK, MIKROKLÍMA				
14.	11.8. A szálláshelyek, és különösen a kutricák, illetve felszerelések építéséhez használt anyagok, amelyekkel az állatok kapcsolatba kerülhetnek, nem lehetnek károsak az állatokra nézve, és alaposan tisztíthatóak és fertőtleníthetőnek kell lenniük.	11.8.1. Az ártalmatlanság, tisztaság és a tisztíthatóság szempontjából a férőhelyek és a berendezések anyaga és kialakítása, karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
15.	11.9. Az állatok megkötésére használt szálláshelyeket és felszereléseket úgy kell kialakítani és fenntartani, hogy ne legyenek éles szegélyek vagy kiemelkedések, amelyek az állatok sérülését okozhatják.	11.9.1. Az állatok megkötésére használt szálláshelyek és felszerelések kialakítása nem megfelelő, és az állatok sérülését okozhatják.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

16.	11.10. Az állattartási helyen a légáramlást, a levegő portartalmát, a hőmérsékletet, a relatív páratartalmat, a zajintenzitást és a gázkoncentrációt az állatra nézve nem káros értékek között kell tartani.	11.10.1. Az állattartó épületben, épületrészben a szellőzés, illetve a relatív páratartalom nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
17.		11.10.2. Az állattartó épületben, épületrészben a porszint elfogadhatatlanul magas.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
18.		11.10.3. Az adott fajú és korú állatok számára az állattartó épületben vagy épületrészben uralkodó hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
19.		11.10.4. Az állattartó épületben vagy épületrészben a káros gázok koncentrációja meghaladja az elfogadható mértéket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.	11.11. Az épületben tartott állatokat sem állandó sötétségben, sem a mesterséges világítás megfelelő megszakítása nélkül nem lehet tartani. Ha a rendelkezésre álló természetes fény kevés az állatok élettani és etológiai szükségleteinek kielégítésére, megfelelő mesterséges világításról kell gondoskodni.	11.11.1. Az állatok megvilágítása nem megfelelő.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
21.		11.11.2. Az állatok élettani és viselkedésbeli szükségleteinek megfelelő természetes vagy mesterséges világítás nem biztosított.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.	11.12. A nem épületben tartott állatok számára, ha ez szükséges és lehetséges, védelmet kell biztosítani a káros időjárási hatásokkal, ragadozókkal és egészségi kockázatokkal szemben.	11.12.1. A nem épületben tartott állatok számára, habár szükséges és lehetséges lenne, mégsem biztosítanak védelmet a káros időjárási hatásokkal, ragadozókkal és egészségi kockázatokkal szemben.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
23.	MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉS				

24.	11.13. Minden olyan automatikus vagy mechanikus berendezést, amely alapvető az állatok egészségéhez és jólétéhez, legalább naponta egyszer ellenőrizni kell. A felfedezett meghibásodásokat azonnal	11.13.1. Az állatok egészsége és jóléte szempontjából lényeges műszaki berendezéseket nem ellenőrzik naponta, illetve a hibák kijavításáról nem gondoskodnak.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
25.	ki kell javítani, vagy – amennyiben ez nem lehetséges – a hiba kijavításáig meg kell tenni a megfelelő lépéseket az állatok egészségének és jólétének biztosítása érdekében. Ha az állatok egészsége és jóléte mesterséges szellőztetőberendezéstől függ, gondoskodni kell megfelelő tartalék rendszerről, amely a berendezés meghibásodása esetén biztosítja az állatok egészségének és jólétének megőrzéséhez szükséges légcserét, valamint a hibát jelző riasztórendszerrel. A riasztórendszert rendszeresen ellenőrizni kell.	11.13.2. Nincsenek felkészülve az olyan esetekre, amikor az állatok igényeit a beépített műszaki berendezések nélkül kell kielégíteni.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
26.		11.13.3. Nincs működőképessé, a mesterséges szellőztető berendezés meghibásodására figyelmeztető riasztórendszer.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
27.	TAKARMÁNYOZÁS, IVÓVÍZELLÁTÁS				
28.	11.14. Az állatokat koruknak és fajuknak megfelelő, egészséges táplálékon kell tartani, amelyet, jó egészségük megőrzése és táplálkozási szükségleteik kielégítése érdekében, elegendő mennyiségben kell adagolni. Egyetlen állatot sem lehet olyan takarmánnyal vagy folyadékkal ellátni, amely szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz.	11.14.1. A takarmány nem elégíti ki az állatok szükségleteit, nem biztosítja egészségük megőrzését.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
29.	11.15. Minden állat számára hozzáférést kell biztosítani az élettani szükségleteinek megfelelő időközönként a takarmányhoz.	11.15.1. Nem biztosított valamennyi állat takarmányhoz való hozzáférése a megfelelő időközönként.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
30.	11.16. Minden állat számára biztosítani kell a megfelelő vízellátást, vagy azt, hogy folyadékbeviteli igényét más módon ki tudja elégíteni.	11.16.1. A megfelelő vízellátás, illetve a folyadékbeviteli igény más módon történő kielégítésének lehetősége nem biztosított valamennyi egyed számára.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

31.	11.17. Az etető- és itatóberendezéseket úgy kell megtervezni, kialakítani és elhelyezni, hogy a takarmány és az ivóvíz elszennyeződése és az állatok közötti versengés káros hatásai minimálisra csökkenjenek.	11.17.1. Az etető-, illetve itatóberendezések kialakítása, elhelyezése és üzemeltetése nem biztosítja, hogy az elszennyeződés lehetősége a lehető legkisebb legyen.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
32.		11.17.2. Csoportosan tartott állatok esetében nem biztosított, hogy minden állat egyszerre és egyenlő eséllyel hozzáférjen a takarmányhoz.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
33.	11.18. A terápiás vagy megelőző célból, vagy a 96/22/EGK irányelv 1. cikk (2) bekezdés c) pontjában meghatározott tenyésztéstechnológiai kezelés céljából adott anyagok kivételével más anyag nem adható állatnak, hacsak nem bizonyított az állatok jólétével kapcsolatos tudományos ismeretek vagy gyakorlati tapasztalatok alapján, hogy az adott anyag hatása nem ártalmas az állatok egészségére vagy jólétére.	11.18.1. Olyan anyagot is adnak az állatnak, amelynek ártalmatlanságáról nem áll rendelkezésre információ.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
34.	ÉRZÉSTELENÍTÉS NÉLKÜLI BEAVATKOZÁS				
35.	11.19. A csonkításokat a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell elvégezni.	11.19.1. A csonkolással járó beavatkozásoknál nem tartják be a személyi, tárgyi és higiéniai feltételeket.	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
36.		11.19.2. Olyan csonkítással járó beavatkozást is végeznek az állatokon, amely az adott állatfajnál nem megengedett.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Különösen súlyos (6)	Maradandó (5)
37.	ÁLLATTARTÁSBAN HASZNÁLATOS ELJÁRÁSOK				
38.	11.20.1. Okozhat-e az állattartó által alkalmazott tenyésztési eljárás szenvedést vagy sérülést az állatoknak (leszámítva a szükséges beavatkozások idején okozott minimális vagy pillanatnyi szenvedést, sérülést)?	11.20.1. Az állattartó olyan tenyésztési eljárást alkalmaz, amely indokolatlanul szenvedést vagy sérülést okozhat, illetve okoz az állatoknak.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

39.	11.21. Nem tartható mezőgazdasági célra olyan állat, melynek tartása – genotípusa vagy fenotípusa alapján – káros hatással van az egészségére vagy jólétére.	11.21.1. A gazdálkodó olyan állatfajt tart mezőgazdasági célra, amelynek tartása – genotípusa vagy fenotípusa alapján – káros hatással van az egészségére, illetve jólétére.	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
-----	--	--	--	------------	---------------

HMKÁ követelmény- és minősítési tábla

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Súlyosság	Mérték	Folytonosság
2.	HMKÁ 1. állandó gyepterület-visszaállítási kötelezettség az állandó gyepterület arányának a 2018-as referenciaévhez képest történő, több mint 5%-os csökkenése esetén	az előírt visszaállítási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő nem teljesítette	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
3.		az előírt visszaállítási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő csak részben teljesítette	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	HMKÁ 2. vizes élőhelyek és a tőzezláp védelme	a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági tevékenysége során talajforgatással vagy növényvédőszer-használattal, tápanyag-kijuttatással vagy egyéb módon károsította az élőhelyet, illetve engedély nélküli tőzegkitermelés történt	Különösen súlyos (6)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)
5.		a mezőgazdasági termelő részben vagy teljesen lecsapolta vagy levezette a vizet a vizes élőhelyről	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
6.	HMKÁ 3. tarló, nád és egyéb növényi maradványok égetése tilos	tarló, növényi maradvány égetése; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.		nád égetése; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		tarló, növényi maradvány égetése; a meg nem felelés hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		nád égetése; a meg nem felelés hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

10.	HMKÁ 4. a vízfolyások mentén kialakított védelmi sávokban trágya és növényvédő szer kijuttatása tilos	a vízvédelmi sáv szélessége kevesebb mint 50%-kal kisebb az előírtnál	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.		a vízvédelmi sáv szélessége több mint 50%-kal kisebb az előírtnál	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.	HMKÁ 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
13.		a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

14.	<p>a meg nem feeléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került;</p> <p>a meg nem feelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)</p>	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem feelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
15.	<p>a meg nem feeléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került;</p> <p>a meg nem feelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)</p>	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem feelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
16.	<p>a meg nem feeléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem feelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)</p>	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem feelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

17.		<p>a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)</p>	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
18.		<p>a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)</p>	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
19.		<p>a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)</p>	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

20.	HMKÁ 6. minimális talajborítás	a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével (ültetvények esetén nem megállapítható); a meg nem feleléssel érintett tábla nem fed 12%-nál nagyobb lejtésű területre; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
21.		a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével; 12% feletti lejtésű területen fekvő ültetvény sorköztakarása nem valósult meg mulcsozással vagy egynyári növények vetésével; az ültetvény kivágása után nem történt meg a talajtakarás; a meg nem feleléssel érintett tábla 12%-nál nagyobb lejtésű területre fed; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
22.		a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével (ültetvények esetén nem megállapítható); a meg nem feleléssel érintett tábla nem fed 12%-nál nagyobb lejtésű területre; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)

23.		a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével; 12% feletti lejtésű területen fekvő ültetvény sorköztakarása nem valósult meg mulcsozással vagy egynyári növények vetésével; az ültetvény kivágása után nem történt meg a talajtakarás; a meg nem feleléssel érintett tábla 12%-nál nagyobb lejtésű területre fed; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)
24.	HMKÁ 7. vetésforgó	önmaga után nem termesztendő növény termesztése vagy vetőmag célú hibridkukorica 4 éven túl történő termesztése	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.		a gazdaságának legalább 1/3-án nem gondoskodott a vetésváltás vagy megfelelően vetett másodvetés alkalmazásáról	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.		3 éven belül nem gondoskodott a gazdaság minden szántóterületén (kivéve vetőmag célú hibridkukorica) a vetésváltás vagy megfelelően vetett másodvetés alkalmazásáról	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

27.	HMKÁ 8/a. nem termelési célú területek minimum aránya	a mezőgazdasági termelő a 4%-os előírást választotta, de nem jelölt be (elegendő) nem termelési célú területet	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.		a mezőgazdasági termelő a 7%-os előírást választotta, de nem jelölt be (elegendő) nem termelési célú területet, nitrogénkötő növényekkel beültetett vagy ökológiai másodvetéssel hasznosított területet	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
29.		a mezőgazdasági termelő a 7%-os előírást választotta, de a nem termelési célú tájképi elemek és parlagon hagyott területek aránya a 3%-ot nem éri el	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
30.		a mezőgazdasági termelő a figyelembe vetetni kívánt területen nem az előírásoknak megfelelő gazdálkodást folytat (növényvédőszer-használat, nem megfelelő faj termesztése, parlag definíciónak nem megfelelő gazdálkodás)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
31.		a mezőgazdasági termelő nem pótolta az ökológiai határsáv területén azonosított, hiányzó fás szárú vegetációt a megadott határidőig	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
32.	HMKÁ 8/b. megőrzendő tájképi elemek	a megőrzendő tájképi elem területe csökkent (fa- és bokorcsoport), talajmunkával részben érintett (kunhalom, kis tó), állapota romlott (gémeskút, terasz)	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
33.		a megőrzendő tájképi elem eltűnt (fa- és bokorcsoport, magányos fa, gémeskút, terasz), vagy a táblára eső teljes területe talajműveléssel érintett (kunhalom, kis tó)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
34.		a megőrzendő tájképi elem megőrzésének a mezőgazdasági termelő saját gazdaságán túlnyúló mértékben nem tett eleget, a meg nem felelés vagy annak hatása a szomszédos gazdaság területére is kiterjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)

35.	HMKÁ 8/c. kivágási tilalom	fa, bokor vagy sövény márc. 1. és aug. 31. között kivágásra került	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
36.		fa, bokor vagy sövény márc. 1. és aug. 31. között metszésre vagy csonkításra került	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
37.	HMKÁ 9. Natura 2000 területeken állandó gyepterületek átállításának vagy felszántásának tilalma	Natura 2000 jelölésű területen a mezőgazdasági termelő feltörte, vagy más hasznosításúvá állította át a gyepet	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

A támogatáscsökkentés számítási alapjai

1. Az egyes meg nem felelések 2–11. mellékletek szerinti értékelése alapján a következő besorolást kell elvégezni:

	A					B		C		
1.	Súlyosság szerint					Mérték szerint		Tartósság szerint		
2.	Elhanyagolható	Enyhe	Közepes	Súlyos	Különösen súlyos	Gazdaságon belüli vagy kismértékű	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű	Rövid távon helyrehozható	Hosszú távon helyrehozható	Maradandó
3.	0	1	3	5	6	1	5	1	3	5

2. Az adott gondatlannak minősülő meg nem felelés esetében a támogatáscsökkentést az 1. pont szerinti besorolásnak megfelelően az alábbi kombinációk alkalmazásával kell meghatározni. A kombináció kialakításánál az „1” és az „5” besorolási érték a súlyosságot, a mértéket és a tartósságot, a „3” besorolási érték a súlyosságot és a tartósságot jelenti.

	A			B
1.	Kombinációk (súlyosság szerint, mérték szerint, tartósság szerint)			Támogatáscsökkentés
2.	A kategóriánkénti értékelés összege kevesebb, mint 3.			0%
3.	1	1	1	1%
4.	1	1	3	
5.	1	3	3	3%
6.	1	1	5	
7.	1	3	5	
8.	1	5	5	
9.	3	3	5	
10.	3	5	5	5%
11.	5	5	5	
12.	6	5	5	7%

3. Az adott szándékosnak minősülő meg nem felelés esetében a támogatáscsökkentést az 1. pont szerinti besorolásnak megfelelően az alábbi kombinációk alkalmazásával kell meghatározni. A kombináció kialakításánál az „1”, a „3” és az „5” besorolási érték bármely értékelési szempontot, a súlyosságot, a mértéket és a tartósságot is jelentheti.

	A			B
1.	Kombinációk (súlyosság szerint, mérték szerint, tartósság szerint)			Támogatáscsökkentés
2.	1	1	1	15%
3.	1	1	3	
4.	1	3	3	
5.	1	1	5	20%
6.	1	3	5	
7.	3	3	5	
8.	1	5	5	30%
9.	3	5	5	
10.	5	5	5	50%
11.	6	5	5	100%

18. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az erózió szempontjából kockázatos kapásnövények listája

	A	B
	Tudományos név	Magyar név
1.	<i>Zea mays</i> L.	Kukorica
2.	<i>Helianthus annuus</i> L.	Napraforgó
3.	<i>Nicotiana</i> spp.	Dohány
4.	<i>Beta vulgaris</i> L. provar. <i>altissima</i>	Cukorrépa
5.	<i>Beta vulgaris</i> L. convar. <i>crassa</i> provar. <i>crassa</i>	Takarmányrépa
6.	<i>Solanum tuberosum</i> L.	Burgonya
7.	<i>Helianthus tuberosus</i> L.	Csicsóka
8.	<i>Ipomoea batatas</i> (L.) Lam.	Édesburgonya

19. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Különböző növénykultúrák nemzetségi és család szerinti besorolása

	A	B	C
1.	Megnevezés	Növénynemzetség	Család
2.	Kukorica	Zea	Poaceae
3.	Pattogatni való kukorica	Zea	Poaceae
4.	Csemegekukorica	Zea	Poaceae
5.	Silókukorica	Zea	Poaceae
6.	Hibrid kukorica (vetőmag célra)	Zea	Poaceae
7.	Cukorcirok	Sorghum	Poaceae
8.	Seprűcirok	Sorghum	Poaceae
9.	Szemescirok	Sorghum	Poaceae
10.	Vöröshagyma	Allium	Amaryllidaceae
11.	Lilahagyma	Allium	Amaryllidaceae
12.	Póréhagyma	Allium	Amaryllidaceae
13.	Metélőhagyma	Allium	Amaryllidaceae
14.	Szárazborsó	Pisum	Fabaceae
15.	Cukorborsó	Pisum	Fabaceae
16.	Mezei borsó	Pisum	Fabaceae
17.	Vöröshere	Trifolium	Fabaceae
18.	Bíborhere	Trifolium	Fabaceae
19.	Fehérhere	Trifolium	Fabaceae
20.	Korcshere	Trifolium	Fabaceae
21.	Perzsahere	Trifolium	Fabaceae
22.	Alexandriai here	Trifolium	Fabaceae
23.	Alexandriai here (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
24.	Korcs v. svédhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
25.	Bíborhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
26.	Vöröshere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
27.	Fehérhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
28.	Lódi lóhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
29.	Fonák lóhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
30.	Lóbab	Vicia	Fabaceae
31.	Disznóbab	Vicia	Fabaceae
32.	Takarmánybükköny	Vicia	Fabaceae
33.	Szöszös bükköny (vetőmag célra)	Vicia	Fabaceae
34.	Lucerna	Medicago	Fabaceae
35.	Komlós lucerna	Medicago	Fabaceae
36.	Sárkerep lucerna	Medicago	Fabaceae
37.	Tarkavirágú lucerna	Medicago	Fabaceae
38.	Komlós lucerna (vetőmag célra)	Medicago	Fabaceae
39.	Takarmánylucerna (vetőmag célra)	Medicago	Fabaceae
40.	Cukorrépa	Beta	Amaranthaceae
41.	Takarmányrépa	Beta	Amaranthaceae
42.	Cékla	Beta	Amaranthaceae
43.	Futóbab	Phaseolus	Fabaceae

44.	Szárazbab	Phaseolus	Fabaceae
45.	Zöldbab	Phaseolus	Fabaceae
46.	Ebtippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
47.	Óriás tippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
48.	Fehér tippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
49.	Cérnatippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
50.	Ligeti perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
51.	Réti perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
52.	Mocsári perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
53.	Sovány perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
54.	Nádkéű csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
55.	Juhcsenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
56.	Réti csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
57.	Vörös csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
58.	Olasz perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
59.	Angol perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
60.	Hibrid perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
61.	Somkóró	Melilotus	Fabaceae
62.	Fehérvirágú somkóró	Melilotus	Fabaceae
63.	Gumós komócsin (vetőmag célra)	Phleum	Poaceae
64.	Réti komócsin (vetőmag célra)	Phleum	Poaceae
65.	Szudáni cirokfű	Sorghum	Poaceae
66.	Silócirok	Sorghum	Poaceae
67.	Csicsóka	Helianthus	Asteraceae
68.	Napraforgómag	Helianthus	Asteraceae
69.	Hibrid napraforgó (vetőmag célra)	Helianthus	Asteraceae
70.	Rost célra termesztett kender	Cannabis	Cannabaceae
71.	Kender (vetőmag célra)	Cannabis	Cannabaceae
72.	Egyéb kender (rost és vetőmag céltól eltérő célból termesztett kender)	Cannabis	Cannabaceae
73.	Cikóriagyökér	Cichorium	Asteraceae
74.	Endívia	Cichorium	Asteraceae
75.	Rozs	Secale	Poaceae
76.	Évelő rozs	Secale	Poaceae
77.	Olajlenmag	Linum	Linaceae
78.	Rostlen (vetőmag célra)	Linum	Linaceae
79.	Articsóka	Cynara	Asteraceae
80.	Spanyol articsóka	Cynara	Asteraceae
81.	Sárgarépa	Daucus	Apiaceae
82.	Murokrépa	Daucus	Apiaceae
83.	Takarmánybaltacim	Onobrychis	Fabaceae
84.	Indiánrizs	Zizania	Poaceae
85.	Pohánka	Fagopyrum	Polygonaceae
86.	Mohar	Setaria	Poaceae
87.	Homoki bab	Vigna	Fabaceae
88.	Köles	Panicum, Pennisetum	Poaceae
89.	Fénymag	Phalaris	Poaceae

90.	Rizs	Oryza	Poaceae
91.	Édes csillagfűrt (mag)	Lupinus	Fabaceae
92.	Lencse	Lens	Fabaceae
93.	Csicseriborsó	Cicer	Fabaceae
94.	Szegletes lednek	Lathyrus	Fabaceae
95.	Komló	Humulus	Cannabaceae
96.	Szójabab	Glycine	Fabaceae
97.	* Szezám	Sesamum	Pedaliaceae
98.	Földimogyoró	Arachis	Fabaceae
99.	* Sáfrányos szeklice	Crocus	Asteraceae
100.	* Ricinus	Ricinus	Euphorbiaceae
101.	Mák	Papaver	Papaveraceae
102.	Négermag	Guizotia	Asteraceae
103.	Zeller	Apium	Apiaceae
104.	Fejessaláta	Lactuca	Asteraceae
105.	Sóska	Rumex	Polygonaceae
106.	Spenót	Spinacia	Amaranthaceae
107.	Spárga	Asparagus	Asparagaceae
108.	Petrezselyem	Petroselinum	Apiaceae
109.	Rebarbara	Rheum	Polygonaceae
110.	Édeskömény	Foeniculum	Apiaceae
111.	Galambbegysaláta	Valerianella	Caprifoliaceae
112.	Feketegyökér	Scorzonera	Asteraceae
113.	Pasztinák	Pastinaca	Apiaceae
114.	Újzélandi spenót	Tetragonia	Amaranthaceae
115.	Mezei csibehúr	Spergula	Caryophyllaceae
116.	Földieper (szamóca)	Fragaria	Rosaceae
117.	Szarvaskerep	Lotus	Fabaceae
118.	Nyúlzapuka	Anthyllis	Fabaceae
119.	Szeradella	Ornithopus	Fabaceae
120.	Tarka koronafűrt	Securigera	Fabaceae
121.	Görög széna	Trigonella	Fabaceae
122.	Mézontófü	Phacelia	Boraginaceae
123.	Takarmánymályva	Malva	Malvaceae
124.	Francia perje (vetőmag célra)	Arrhenatherum	Poaceae
125.	Csomós ebír (vetőmag célra)	Dactylis	Poaceae
126.	Csenkeszperje (vetőmag célra)	Festulolium	Poaceae
127.	Koronás baltavirág (vetőmag célra)	Hedysarum	Fabaceae
128.	Közönséges búza	Triticum	Poaceae
129.	Durumbúza	Triticum	Poaceae
130.	Tönkölybúza	Triticum	Poaceae
131.	Novum búza	Triticum	Poaceae
132.	Tönke búza	Triticum	Poaceae
133.	Alakor búza	Triticum	Poaceae
134.	Árpa	Hordeum	Poaceae
135.	Zab	Avena	Poaceae
136.	Tritikálé	Triticosecale	Poaceae

20. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A biológiai sokféleség megőrzésének elemeire vonatkozó átváltási és súlyozási tényezők

	A	B	C
1.	Megnevezés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező
2.	Parlag	nincs	1
3.	Terasz	2 méter szélességgel kell figyelembe venni (méterenként 2 m ² számolható el, min. 10 méter hosszan kell a táblára fednie)	2
4.	Ökológiai határsáv	nincs (min. 30 m hosszan kell a szántó hasznosítású táblára fednie)	1,5
5.	Magányosan álló fa	20 m ²	1,5
6.	Fa- és bokorcsoport	nincs	1,5
7.	Kis kiterjedésű tavak	nincs	1,5
8.	Kunhalom	nincs	1
9.	Gémeskút	25 m ²	1
10.	Védelmi sávok (folyóvíz)	nincs	1,5
11.	Védelmi sávok (tavak)	nincs	1,5
12.	Ökológiai jelentőségű másodvetés	nincs	0,3
13.	Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek	nincs	1
14.	Erózióvédelmi sáv	nincs	1,5
15.	Kis vizes élőhely	nincs (minimum 5000 m ² , teljes egészében az ügyfél tábláján kell elhelyezkednie)	2
16.	NTB keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény	1 méter szélességgel kell figyelembe venni (méterenként 1 m ² számolható el)	2

21. melléklet a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

2024-ben szárazúzással talajtakarásos parlagként elfogadható növények

	Elnevezés
1.	Őszi búza
2.	Őszi durum búza
3.	Őszi tönkölybúza
4.	Őszi novum búza
5.	Őszi tönke búza
6.	Őszi alakor búza
7.	Őszi árpa
8.	Őszi zab
9.	Őszi tritikálé
10.	Őszi káposztarepce
11.	Mák (őszi)

Az agrárminiszter 17/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. § E rendelet alkalmazásában

- állategység*: az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 2. § a) pontja és 5. melléklete szerinti egyenérték;
- egyéb állandó kultúra*: különleges állandó kultúrának nem minősülő állandó kultúra;
- egyéb gyep*: olyan gyep, amely nem Natura 2000 területen helyezkedik el;
- egyéves sorköztakaró növény*: az 1. mellékletben felsorolt, legfeljebb 24 cm-es sortávra vetett növények vagy ezen növények kizárólagos keverékei;
- extenzív gyep*: olyan gyep, ahol öntözés nem valósul meg;
- feromon légtértelítési eszköz*: feromon légtértelítési eszközként engedélyezett termék;
- forгатás nélküli művelés*: olyan művelési mód, amelynek keretében szántás vagy 10 cm-nél mélyebb tárcsázás nem történik;
- földhasználati kategória*: szántó, Natura 2000 gyep, egyéb gyep, egyéb állandó kultúra, valamint különleges állandó kultúra;
- gyep*: az állandó és az ideiglenes gyepterület;
- kötelezettség alap*: a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet) szerinti Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (a továbbiakban: HMKÁ) 8. előírásának nem termelő tájképi elemek és területek minimális arányának kijelölésére vonatkozó kötelezettség alapja;
- különleges állandó kultúra*: a 2. melléklet szerinti rövid vágásfordulójú sarjztatásos energetikai ültetvények, vagy a mezőgazdasági területeken EMOGA vagy EMVA forrásból létesített ipari faültetvények, valamint az energianád-, olasz nád- és szilfiumfajok;
- méhlegelő*: legalább nyolc, a 3. melléklet szerinti növényfajból álló, megfelelő fajösszetétellel kialakított, a beporzó rovaroknak a lehető leghosszabb időtartamig megfelelő táplálékot biztosító többéves növénykultúra;
- mikroöntözés*: a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 22. pontja szerinti fogalom;
- Natura 2000 gyep*: az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján Natura 2000 területnek minősülő, a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben lehatárolt tematikus fedvény szerinti földterület, amely esetében az adott táblának legalább 50%-a érintett;
- pásztor*: a legelőn tartott állatok felügyeletét ellátó személy.

II. FEJEZET

AZ AGRO-ÖKOLÓGIAI PROGRAM KERETÉBEN NYÚJTANDÓ TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. A támogatás igénybevételének feltételei

- 2. §** (1) A mezőgazdasági termelésnek a megváltozott környezeti feltételekhez való igazítását célzó, a környezet- és klímatudatos gazdálkodási gyakorlatok alkalmazását ösztönző Agro-ökológiai Program (a továbbiakban: támogatási program) keretében támogatásra (a továbbiakban: támogatás) az az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) szerinti egységes kérelmet benyújtó aktív mezőgazdasági termelő jogosult, aki
- a támogatási programmal érintett területe vonatkozásában a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet alapján jogosult fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alaptámogatás);
  - a mezőgazdasági üzem teljes területén elvégzett tevékenységek Egységes kérelem rendelet 7. § (6) bekezdése szerinti adatszolgáltatásának (a továbbiakban: adatszolgáltatás) eleget tesz;
  - az egységes kérelemben vállalja a mezőgazdasági üzem e rendelet szerinti minden földhasználati kategóriájára a 4. mellékletben felsorolt egy vagy több mezőgazdasági gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat) teljesítését a 4. mellékletben meghatározott pontozási rendszer alapján legalább 2 pont, de legfeljebb 4 pont értékben; és
  - a c) pont szerinti gyakorlatot a III–V. fejezetben meghatározott előírásoknak megfelelően földhasználati kategóriánként legalább 2 pont értékben teljesíti.
- (2) A mezőgazdasági termelőnek az (1) bekezdés c) pontjában foglaltaktól eltérően nem kötelező gyakorlatot vállalnia az adott földhasználati kategóriára,
- ha tárgyévben a mezőgazdasági üzem
    - szántóterületeinek együttes nagysága az 5 hektárt,
    - egyéb gyepterületeinek együttes nagysága az 5 hektárt,
    - egyéb állandó kultúra területeinek együttes nagysága az 1 hektártnem éri el;
  - Natura 2000 gyepterület, valamint a különleges állandó kultúra vonatkozásában, mérethatártól függetlenül.
- (3) A mezőgazdasági termelő a támogatási programban – az alaptámogatásban részesülő, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló erdősített terület kivételével – a mezőgazdasági üzemének teljes területével vesz részt, azzal, hogy a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott területméret alatti földhasználati kategóriába tartozó terület, valamint a Natura 2000 gyepterület, valamint a különleges állandó kultúra (a továbbiakban együtt: gyakorlat teljesítése alól mentesített terület) akkor részesülhet támogatásban, ha a mezőgazdasági termelő ezen terület vonatkozásában az egységes kérelemben gyakorlatot vállal.

2. Az egységes kérelem keretében benyújtott támogatási és egyben kifizetési kérelem benyújtása

- 3. §** (1) A mezőgazdasági termelő támogatást évente, az egységes kérelem keretében benyújtott támogatási és egyben kifizetési kérelemmel (a továbbiakban: támogatási kérelem) jogosult igényelni az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig.
- (2) A támogatási kérelemben be kell jelteni az egyes földhasználati kategóriákra vonatkozó választott gyakorlatot, azzal, hogy azon gyakorlat esetében, amely nem az adott földhasználati kategóriával érintett terület teljes egészére vonatkozik, meg kell jelölni, hogy a mezőgazdasági termelő mely táblákon kívánja a választott gyakorlatot teljesíteni.
- (3) A támogatási kérelem benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően a megjelölt gyakorlat nem módosítható, és új gyakorlat nem választható.

3. A támogatás mértéke, a támogatási döntés

- 4. §**
- (1) A támogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket az 5. melléklet tartalmazza.
  - (2) A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.) 66. §-a szerinti előrehozott kifizetés maximális fajlagos összege az e rendelet szerinti támogatáshoz kapcsolódó támogatási összegekről szóló Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerül meghatározásra.
  - (3) A mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő támogatás fajlagos összegét, a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) a (2) bekezdés szerinti pénzügyi keret és az ellenőrzések alapján megállapított összes támogatható terület hányadosa alapján – a 3. § szabályaira is figyelemmel – állapítja meg.
  - (4) A Kincstár mint közreműködő szervezet a Nemzeti Irányító Hatóság nevében hozza meg a támogatási döntést, amely tartalmazza
    - a) azon földterület nagyságát, amelyre a támogatási kérelemben támogatást igényeltek,
    - b) a támogatható földterület nagyságát,
    - c) a mezőgazdasági termelőt megillető támogatás összegét és
    - d) az esetlegesen alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást.
  - (5) A mezőgazdasági termelő a teljes összegű támogatásra a vállalt gyakorlat teljesítésével érintett földterület után akkor jogosult, ha a mezőgazdasági üzem minden földhasználati kategóriájában teljesít összesen legalább 2 pont értékű, támogatási kérelemben vállalt gyakorlatot.
  - (6) Az (5) bekezdéstől eltérően, ha kizárólag a gyakorlat alól mentesített területek vonatkozásában nem kerül sor a vállalt gyakorlatok teljesítésére, úgy a támogatás a mezőgazdasági üzem fennmaradó részére teljes összegében kifizethető.
  - (7) Az egyes gyakorlatok teljesítése során minden esetben az adott földhasználati kategória Egységes kérelem rendelet 1. § 42. pontja szerinti meghatározott területét kell alapul venni.

4. Részleges teljesítés miatti támogatáscsökkentés

- 5. §**
- (1) Ha a mezőgazdasági termelő legfeljebb egy, gyakorlat teljesítése alól nem mentesített területekkel rendelkező földhasználati kategóriáján nem teljesíti a 2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti minimum 2 pontot, abban az esetben a támogatás előírásainak nem teljes gazdaságra történő betartása miatt csökkentett támogatási összeg kerül megállapításra.
  - (2) Ha a meg nem feleléssel érintett földhasználati kategória teljes meghatározott területe a gazdaság teljes meghatározott területének
    - a) legfeljebb 30%-át érinti, akkor a 4. § (5) bekezdése szerinti teljes támogatási összeg 50%-kal,
    - b) legfeljebb 50%-át érinti, akkor a 4. § (5) bekezdése szerinti teljes támogatási összeg 70%-kal csökkentésre kerül.
  - (3) Nem nyújtható támogatás, ha a meg nem felelés mértéke a gazdaság teljes meghatározott területének több mint 50%-át érinti.
  - (4) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában a gazdaság teljes meghatározott területébe nem értendő bele a gyakorlat teljesítése alól mentesített terület abban az esetben, ha a mezőgazdasági termelő e területek vonatkozásában nem teljesíti a 2 pontot.
- 6. §**
- Nem nyújtható támogatás, ha a mezőgazdasági termelő egynél több földhasználati kategória területén – ide nem értve a gyakorlat teljesítése alól mentesített területeket – nem teljesíti a 2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti minimum 2 pontot.

5. Ellenőrzés

- 7. §** (1) A választott gyakorlatok teljesítése adminisztratív ellenőrzéssel és helyszíni vizsgálattal (a továbbiakban együtt: ellenőrzés) történik, amelyet a Kincstár az egységes kérelem keretében benyújtott adatok alapján, a 2. § (1) bekezdés b) pontja szerinti követelmények, valamint a gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapja alapján végez el.
- (2) Ha az ellenőrzés során megállapított adatok eltérnek az adatszolgáltatás keretében megadott vagy az egységes kérelemben rögzített adatoktól, és az ellenőrzés olyan hibát tár fel, amely az adatszolgáltatás keretében megadott, vagy az egységes kérelemben rögzített adatok alapján nem volt megállapítható, az ellenőrzés adatait kell figyelembe venni a támogathatóság és a támogatási összeg megállapítása során.
- (3) Ha egy választott gyakorlat olyan elemeket is tartalmaz, amelyeket be kell jelenteni az egységes kérelemben, akkor az egységes kérelemben szereplő adatok hibája vagy hiányossága nem pótolható és nem javítható ki az adatszolgáltatás keretében megadott adatok figyelembevételével.
- (4) Ha az ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy a gyakorlattal érintett terület eltér az egységes kérelemben bejelentett területtől, az ellenőrzés eredménye szerinti területet kell a gyakorlat teljesítése szempontjából figyelembe venni.

6. Támogatás igénybevételét kizáró feltétel

- 8. §** (1) A mezőgazdasági termelő nem jogosult támogatásra
- a) azon földterület vonatkozásában, amely tekintetében alaptámogatásra nem jogosult, és
- b) ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- ba) a mezőgazdasági termelő a tárgyévben nem teljesítette az adatszolgáltatást vagy a gyakorlat11 vagy gyakorlat14 vállalása esetében nem vezette a gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapját,
- bb) a mezőgazdasági termelő nem teljesítette a mezőgazdasági üzem teljes területére – ide nem értve a gyakorlat teljesítése alól mentesített területet és az 5. § (2) bekezdés a) és b) pontjának eseteit – kiterjedően minden földhasználati kategóriában legalább 2 pont értékű gyakorlatot.
- (2) Az adott táblán nem teljesül a választott gyakorlat, ha annak megállapított hasznosítása nem felel meg a választott gyakorlat földhasználati kategóriájának.
- (3) Ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a tárgyévben a mezőgazdasági termelő egy vagy több táblán megsértette az Egységes kérelem rendelet 17. §-a szerinti követelményeket, és a mezőgazdasági termelő az adott földhasználati kategóriában olyan gyakorlatot választ, amely
- a) nem a földhasználati kategória teljes területén teljesítendő, akkor az ily módon nem támogatható táblán vagy táblákon a gyakorlat teljesítése nem fogadható el; vagy
- b) a földhasználati kategória teljes területén teljesítendő, és az ily módon nem támogatható terület eléri vagy meghaladja az adott földhasználati kategória teljes területének 10 százalékát, akkor a gyakorlat nem teljesítettnek tekintendő.

III. FEJEZET

SZÁNTÓ FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK

- 9. §** A szántó földhasználati kategória esetén választható valamely gyakorlat kizárólag olyan szántóterületen választható, amelyen nem ideiglenes gyep termesztése folyik.

7. Talajtakarás szántóterületeken

- 10. §** (1) A mezőgazdasági termelőnek a talajtakarás szántóterületen gyakorlatot (a továbbiakban: gyakorlat1) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén teljesítenie kell őszi vetésű növénykultúra vagy annak hiányában takarónövény vetésével vagy tarló fennhagyásával.
- (2) A gyakorlat1 azzal valósul meg, hogy a mezőgazdasági termelő a Feltételeességi rendelet szerinti HMKÁ 6. előírások követelményein túl gondoskodik a folyamatos talajtakarásról a tárgyévet követő évi tavaszi növénykultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább tárgyévet követő év február 28-ig

- a) őszi vetéssel,
  - b) takarónövényekkel, azzal, hogy a takarónövényállomány lekaszálása vagy szárazúzása esetén is gondoskodni kell legalább 10 centiméteres tarló megőrzéséről és a kaszálék helyben hagyásáról vagy
  - c) a tarló fennhagyásával annak kultúrállapotban tartása mellett
- [az a)–c) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: talajtakarási mód].
- (3) A (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti talajtakarási módok a 6. melléklet szerinti növényekkel valósíthatók meg.
  - (4) A 7. mellékletben felsorolt növénykultúrák betakarítása után visszamaradó földterületen a (2) bekezdés c) pontja szerinti talajtakarási mód mulcsozással teljesíthető.
  - (5) A gyakorlat1-et választó mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelem keretében a gyakorlat1-gyel érintett táblák vonatkozásában meg kell jelölnie a talajtakarás megvalósításának módját. Egy táblán egy talajtakarási mód választható.
  - (6) A gyakorlat1-et a mezőgazdasági termelő őszi vetésű növénykultúra vagy takarónövény vetésével akkor teljesíti, ha
    - a) az őszi vetésű növény vagy a takarónövény vetését a főnövény betakarítása vagy annak esetleges beforgatása vagy bedolgozása után 15 napon belül elvégzi, azzal, hogy amennyiben a főnövény betakarítását követően hosszabb idő telik el az őszi növény vagy a takarónövény vetéséig, akkor a tarlót fenn kell hagyni legalább a vetést megelőző 15. napig,
    - b) a takarónövény tervezett vetését és az elvetni kívánt növényfajt vagy magkeverék összetételét bejelenti a támogatási kérelemben, és
    - c) az agrotechnikai művelet bejelentését az Egységes kérelem rendelet szerint megteszi.
  - (7) A gyakorlat1-et a mezőgazdasági termelő évelő szántóföldi növénykultúrák esetében a tárgyévben elvégzett kaszálást követő tarló fennhagyással is teljesítheti.
  - (8) A gyakorlat1-et a teljes szántóterület vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) nem, vagy nem a főnövény betakarítása vagy tarlója lekerülése után 15 napon belül került elvetésre az őszi vetésű növénykultúra vagy takarónövény;
    - b) nem a (3) bekezdés szerinti takarónövény került elvetésre;
    - c) a mezőgazdasági termelő az Egységes kérelem rendeletben szabályozott agrotechnikai művelet bejelentésének nem, vagy nem határidőn belül tett eleget;
    - d) a mezőgazdasági termelő nem biztosította a talajtakarást a támogatási kérelemben választott talajtakarási módnak megfelelően legalább a tárgyévét követő év február 28. napjáig;
    - e) a mezőgazdasági termelő a nem termelő területként bejelentett ökológiai másodvetés és az agrár-környezetgazdálkodási támogatás (a továbbiakban: AKG) keretében zöldtrágyaként vetett másodvetéssel kívánta teljesíteni a gyakorlat1-et a táblán;
    - f) a mezőgazdasági termelő az évelő szántóföldi növénykultúra esetében, amennyiben a (2) bekezdés c) pontja szerinti talajtakarási módot választotta és a tárgyévben nem kaszálta le a területet; vagy
    - g) a tárgyév bármely szakaszában a terület talajtakarás nélküli parlagként volt hasznosítva.

8. Növénytermesztés diverzifikációja szántóterületeken

- 11.5**
- (1) A növénytermesztés diverzifikációja gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat2) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia.
  - (2) A gyakorlat2 keretében biztosítani kell, hogy
    - a) a legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő tárgyévben a szántóterületein legalább két különböző növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a két legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 80%-át foglalhatja el, a 10 hektár feletti, de legfeljebb 30 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő tárgyévben legalább háromféle szántóföldi növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a három legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át,
    - c) a 30 hektár feletti, de legfeljebb 300 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább négyféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a négy legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és

- a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt,
- d) a 300 hektár feletti, de legfeljebb 1000 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább ötféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy az öt legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt,
- e) az 1000 hektár feletti szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább hatféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a hat legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt.
- (3) A különböző növénykultúrák arányának kiszámítása során az egységes kérelem benyújtásának évében május 1. napjától szeptember 30. napjáig tartó időszakot kell figyelembe venni.
- (4) A mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén belül minden egyes hektárt igénylési évenként csak egyszer lehet figyelembe venni a különböző növénykultúrák arányának kiszámítása céljából.
- (5) A különböző növénykultúrák arányának kiszámításához egy adott növénykultúrával borított terület magában foglalja a Feltételeességi rendeletben szabályozott nem termelő tájképi elemeket, amelyek a támogatható terület részét képezik.
- (6) A gyakorlat2 szempontjából a Feltételeességi rendelet 19. melléklete szerinti növénykultúrák minősülnek különbözőnek.
- (7) A talajtakarás nélküli és a tarlómaradvánnyal borított parlagot a gyakorlat2 szempontjából parlagként kell figyelembe venni.
- (8) A vetett vagy telepített növénytakaróval rendelkező parlagot a gyakorlat2 szempontjából a vetőmagkeverékekkel bevetett területekre vonatkozó szabályok szerint kell figyelembe venni.
- (9) A másodvetés a gyakorlat2 szempontjából külön növénykultúráként akkor vehető figyelembe, ha a másodvetés tárgyév május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakban a leghosszabb ideig van jelen a mezőgazdasági termelő egységes kérelmében bejelentett szántóterületén.
- (10) Azokat a területeket, amelyeken vetőmagkeveréket vetnek, a keverékben található egyes növénykultúráktól függetlenül úgy kell tekinteni, hogy az adott területet egyetlen növénykultúra borítja. Több vetőmagkeverék használata esetén, ha a vetőmagkeverékek összetevői legalább egy komponens tekintetében egymástól eltérnek, akkor a vetőmagkeverékeket különböző növénykultúráknak kell tekinteni.
- (11) A mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben egyéb, nem beazonosítható diverzifikációs növénykultúráként bejelentett területeken elhelyezkedő növénykultúrákat a diverzifikáció szempontjából azonos, egyéb növénykultúráknak kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a területen milyen növényfajba tartozó növénykultúrát termesztene.
- (12) Azon a területen, ahol a vegyes növénytermesztés úgy valósul meg, hogy két vagy több növénykultúrát külön sorban termesztene, az adott növénykultúra akkor számít külön növénykultúráknak, ha az érintett terület legalább 25%-át elfoglalja.
- (13) A mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben konyhakertként bejelentett területen elhelyezkedő növénykultúrákat a diverzifikáció szempontjából azonos növénykultúráknak kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelő a területen milyen növényfajba tartozó növénykultúrát termeszt.
- (14) A gyakorlat2-t a teljes szántóterületre vonatkozóan nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a) a mezőgazdasági termelő a (2) bekezdésben meghatározottnál kevesebb számú növénykultúrát termeszt, vagy
- b) a növénykultúrák aránya nem felel meg a (2) bekezdésben foglaltaknak.

9. Nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése szántóterületeken

- 12. §** (1) A nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat3) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére vonatkozik.
- (2) A gyakorlat3 keretében növényvédő szer használatának tilalma mellett
- az Egységes kérelem rendelet szerinti nem termelő tájképi elemek és területek együttes arányának el kell érnie a kötelezettségalap 10%-át, és
  - az a) pont szerinti területen belül a nem termelő tájképi elemek és a HMKÁ 8. szerinti parlagon hagyott területek – ide nem értve az AKG keretében létrehozott zöldugart – együttes arányának 2024-ben el kell érnie a kötelezettségalap 1%-át, 2025-től az 5%-át.
- (3) A gyakorlat3 teljesítése során nem vehető figyelembe olyan nem termelő tájképi elem vagy terület, amelynek fenntartására vagy ápolására egyéb forrásból finanszírozott támogatást igényeltek.
- (4) A Feltételeesség rendelet szerinti pihentetési időszak alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy a tarlómaradványok megtartásával. Ha a tábla vonatkozásában az AKG keretében a termelő olyan kötelezettséget vállalt, amelyet zöld ugar gyakorlattal teljesít, akkor az a gyakorlat3 szempontjából parlagon hagyott területként nem vehető figyelembe.
- (5) Az ökológiai jelentőségű másodvetés nem vehető figyelembe olyan területen, amelyet a mezőgazdasági termelő az AKG keretében zöldtrágyaként vetett másodvetésként számol el.
- (6) A nem termelő területként bejelentett ökológiai határsáv nem vehető figyelembe olyan területen, amelyet a mezőgazdasági termelő az AKG keretében növényvédőszer-mentes táblaszegélyként vagy füves mezsgyeként elszámolni kíván.
- (7) Az ideiglenes gyepeken elhelyezkedő nem termelő tájképi elem a gyakorlat3 teljesítése szempontjából figyelembe vehető.
- (8) A gyakorlat3-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- az egységes kérelemben bejelentett, az ellenőrzések alapján elfogadható nem termelő tájképi elemek és területek nagysága nem éri el a kötelezettségalap 10%-át, vagy
  - a nem termelő tájképi elemek és a HMKÁ 8. szerinti parlagon hagyott területek – ide nem értve az AKG keretében létrehozott zöldugart – együttes nagysága nem éri el a kötelezettségalap 2024-ben az 1%-át, 2025-től az 5%-át.
- (9) A gyakorlat3 teljesítésére megjelölt nem termelő tájképi elem vagy terület nem vehető figyelembe, amennyiben az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- növényvédő szert juttattak ki a nem termelő tájképi elem vagy területen,
  - a Feltételeesség rendelet szerinti pihentetési időszak alatt nem gondoskodott a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy tarlómaradványok megtartásával, vagy
  - a gyakorlat keretében megjelölt tájképi elem vagy terület nem felel meg a HMKÁ 8. előírásainak.

10. Táblaméret korlátozása szántóterületeken

- 13. §** (1) A táblaméret korlátozása gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat4) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat4 keretében a szántóföldi művelésben tartott táblák maximális mérete nem haladhatja meg a 30 hektárt, ha a mezőgazdasági üzemben belül a szántóterületek együttes nagysága meghaladja az 50 hektárt.
- (3) A gyakorlat4-et nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki
- táblaméret korlátozásra irányuló egyéb forrásból finanszírozott támogatást igényelt, vagy
  - mezőgazdasági üzemének szántóterülete nem éri el az 50 hektárt.
- (4) Ha két szomszédos táblán – beleértve a különböző mezőgazdasági termelők által művelt táblákat is – ugyanazon növényfaj vagy magkeverék vetése történik, a táblák elkülönítése érdekében legalább 2 méter szélességű bevetetlen vagy legfeljebb fűfélékkel vagy a 3. melléklet szerinti, a szomszédos táblától eltérő, legalább 8 növényből álló méhlegelő növények keverékével bevetett területet kell biztosítani a táblák között.
- (5) A gyakorlat4-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- bármely tábla mérete meghaladja a 30 hektárt;
  - bármely tábla egybeművelésben vesz részt;
  - ugyanazon növénykultúrával borított táblák között nem tartotta meg a legalább 2 méter széles elkülönítő sávot;

- d) a mezőgazdasági üzem szántóterülete együttesen nem haladja meg az 50 hektárt; vagy
- e) olyan mezőgazdasági termelő választja a gyakorlat4-et, aki részt vesz táblaméret korlátozásra irányuló egyéb forrásból finanszírozott intézkedésben.

11. Méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántóterületeken

- 14. §** (1) A méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántóföldön gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat5) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia.
- (2) A gyakorlat5 keretében növényvédelmi kezelések során az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékeltén veszélyes vagy kockázatos besorolású növényvédő szer hatóanyagok használata tilos.
- (3) A gyakorlat5 keretében fel nem használható növényvédőszer-hatóanyagok listáját a Nemzeti Irányító Hatóság a NÉBIH javaslata alapján évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzéteszi.
- (4) A növényvédelmi kezelés során alkalmazott növényvédő szerek használatát az adatszolgáltatás adatai alapján, illetve szermaradvány kimutatására irányuló mintavételezéssel a Kincstár ellenőrzi.
- (5) A gyakorlat5-öt nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy fel nem használható hatóanyag került kijuttatásra a szántóterületen.

12. Karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóterületeken

- 15. §** (1) A karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat6) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább egy tábláján, de a szántóterületének legalább 5%-án karbamidtartalmú műtrágyát juttat ki. A gyakorlat6 keretében a kijuttatandó karbamid tartalmú műtrágyából és egyéb karbamid tartalmú készítményből származó összes nitrogén hatóanyag hektáronként minimálisan 35 kg, maximálisan 90 kg.
- (2) A gyakorlat6 keretében szilárd halmazállapotú karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák, beleértve a sekély tarlólántást és -ápolást, valamint minden olyan talajművelési munkálatot, ami garantálja, hogy a készítmény talajfelszín alá kerül.
- (3) A gyakorlat6 keretében folyékony halmazállapotú karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák – beleértve a sekély tarlólántást és -ápolást, valamint minden olyan talajművelési munkálatot, ami garantálja, hogy a készítmény talajfelszín alá kerül –, vagy azonnali bedolgozás hiányában ureáz gátló készítményt alkalmaznak a kijuttatás során.
- (4) A (3) bekezdés szerinti feltételnek megfelelő ureáz gátló készítmények listáját a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján teszi közzé.
- (5) A gyakorlat6-ot a mezőgazdasági üzem szántó földhasználati kategóriájának minden olyan tábláján be kell tartani, ahol tárgyévben karbamid műtrágyát juttatnak ki.
- (6) A gyakorlat6-ot választó mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni valamennyi olyan táblát, ahol karbamid tartalmú műtrágyát vagy egyéb karbamid tartalmú készítményt juttatott ki,
  - b) agrotechnikai műveletként minden szántóföldi növény termesztésére használt tábla vonatkozásában be kell jelentenie
    - ba) a karbamid tartalmú műtrágya kijuttatásának időpontját,
    - bb) a szilárd halmazállapotú karbamid műtrágya alkalmazása esetén annak azonnali bedolgozását és
    - bc) a folyékony halmazállapotú karbamid műtrágya alkalmazása esetén az azonnali bedolgozását vagy annak hiányában a felhasznált ureáz gátló készítmény megnevezését.
- (7) A karbamid műtrágya minimális mennyiségének, valamint az alkalmazott ureáz gátló készítmény felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott karbamid műtrágya mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető,

- őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
- bc) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
- c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel
- kell igazolnia, és az igazoló dokumentumokat a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (8) A gyakorlat6 kizárólag akkor teljesíthető a gyakorlat9 keretében is kiválasztott táblán, amennyiben ott úgy juttatnak ki ureáz gátló készítménnyel kezelt folyékony halmazállapotú karbamid tartalmú műtrágyát, hogy azt nem dolgozzák be a talajba.
- (9) A gyakorlat6 lábon álló kultúrában kizárólag akkor teljesíthető, amennyiben az adott táblán ureáz gátló készítménnyel kezelt folyékony halmazállapotú karbamid tartalmú műtrágyát juttatnak ki azonnali beforgatás vagy bedolgozás nélkül.
- (10) A gyakorlat6-ot nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a tárgyévben a mezőgazdasági termelő
- a) nem juttatott ki egyetlen táblán sem karbamid műtrágyát, vagy nem a szántóterületének legalább 5%-án juttatott ki karbamid műtrágyát;
- b) nem az (1) bekezdésben meghatározott mennyiséget juttatta ki;
- c) a kijuttatott szilárd halmazállapotú karbamid műtrágyát nem forgatta vagy nem dolgozta be azonnal;
- d) a kijuttatott folyékony halmazállapotú karbamid műtrágyát nem forgatta, vagy nem dolgozta be, vagy bedolgozás vagy beforgatás hiányában nem alkalmazott a (4) bekezdés szerint meghatározott ureáz gátló készítményt;
- e) nem vagy nem határidőben jelentette be agrotechnikai műveletként a kijuttatást, bedolgozást, és az ureáz gátló készítmény alkalmazását az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint;
- f) olyan táblára juttatott ki, és forgatott vagy dolgozott be karbamid műtrágyát, amelyen a gyakorlat9 került kiválasztásra és teljesítésre.

13. Mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóterületeken

- 16. §** (1) A mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat7) keretében a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább 50%-án a talajéletet és a talajállapotot javító mikrobiológiai készítményeket kell alkalmaznia a következő módok valamelyike szerint vagy azok tetszőleges kombinációjában: a vetés előtt, vagy a vetéssel egy menetben kijuttatva és a talajba dolgozva vagy szármadarványokra kijuttatva, majd azokat a talajba dolgozva, beleértve a sekély tarlóhántást és -ápolást.
- (2) A gyakorlat7 teljesítése során kizárólag olyan mikrobiológiai készítmény kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
- b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzétett, felhasználható mikrobiológiai készítmények listáján, és
- c) amelyet a kijuttatás módja, a kijuttatásra engedélyezett kultúra és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélyokiratával összhangban
- ca) vetés vagy ültetés előtt vagy azokkal egy menetben juttattak ki és dolgoztak a talajba, illetve
- cb) szármadarványokra juttatták ki, majd azokat a talajba keverték.
- (3) A mikrobiológiai készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
- b) termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
- ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
- bb) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott mikrobiológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető,

- őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
- bc) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
- c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (5) A gyakorlat7 nem teljesíthető
- a) mikrobiológiai készítmények lábön álló kultúrában történő alkalmazásával,
- b) mikrobiológiai készítmény csávázószerként történő kijuttatásával vagy
- c) olyan táblán, ahol az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt a tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető.
- (6) A gyakorlat7 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat7-et be kívánja tartani, és
- b) agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a kijuttatott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (7) A gyakorlat7-et nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat7-tel érintett szántó típusú tábla valamelyikén nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
- aa) a mikrobiológiai készítmény használatát,
- ab) az alkalmazott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját;
- b) nem teljesítette a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételt; vagy
- c) által bejelentett tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt.
- (8) A gyakorlat7-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület több mint 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően juttatta ki a mikrobiológiai készítményt.

14. Talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóterületeken

- 17. §** (1) A talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat8) keretében a mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább 50%-án talajkondicionáló, növénykondicionáló – beleértve a csávázószerként használt mikrobiológiai készítményt – vagy nitrogénmegkötő készítményt (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: kondicionáló) kell alkalmaznia a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat8 nem teljesíthető olyan táblán, ahol az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt a tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető.
- (3) A gyakorlat8 teljesítése során kizárólag olyan kondicionáló kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
- b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a gyakorlat8 vonatkozásában elfogadott kondicionálók listáján, és
- c) amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott kondicionáló engedélyokiratával összhangban juttattak ki a megfelelő növénykultúrára.
- (4) A gyakorlat8 vonatkozásában elfogadott kondicionáló megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
- b) termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén

- ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
  - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott kondicionáló mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
  - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
- c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (5) A (4) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (6) A gyakorlat8 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölnie azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyek tekintetében a gyakorlat8-at be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a kondicionáló pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (7) Ha a kondicionálót csávázószerként juttatják ki, a kijuttatás időpontjának meg kell egyeznie a vetés időpontjával.
- (8) A gyakorlat8-at a gyakorlat8 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra került, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat8-cal érintett szántó típusú tábla valamelyikén nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
    - aa) a kondicionáló használatát,
    - ab) az alkalmazott kondicionálók pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját;
  - b) nem teljesítette a (3) bekezdésben meghatározott valamely feltételt;
  - c) a táblán nem juttatott ki kondicionálót; vagy
  - d) által bejelentett tábla területének több mint 15%-a nem kezelhető az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt.
- (9) A gyakorlat8-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület legalább 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(7) bekezdésben foglaltaknak megfelelően juttatott ki kondicionálót.

15. Forgatás nélküli talajművelés szántóterületeken

- 18. §**
- (1) A forgatás nélküli talajművelés gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat9) keretében a művelésbe vont szántóterület legalább 50%-án forgatás nélküli művelésmód alkalmazása szükséges szűkített növényvédőszer-használat mellett.
- (2) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák között nem szerepelhet
- a) a tárgyévben parlagként vagy élőlő szántóföldi növényként bejelentett terület és
  - b) olyan tábla, amely tekintetében a mezőgazdasági termelő a gyakorlat1 vagy gyakorlat6-ot választotta.
- (3) A gyakorlat9 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyek tekintetében a gyakorlat9-et be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák vonatkozásában valamennyi, tárgyévben elvégzett 8. melléklet szerinti talajművelési munkálatot.
- (4) A felhasználható növényvédő szerek listáját a Nemzeti Irányító Hatóság évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzéteszi.
- (5) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblákon a talajművelés – ideértve a szervestrágya vagy növényi maradványok talajba dolgozását is – során olyan technológiát kell választani, amely nem jár a talaj forgatásával.
- (6) A gyakorlat9 kizárólag akkor teljesíthető a gyakorlat6 keretében is kiválasztott táblán, amennyiben ott a gyakorlat6 keretében úgy juttatnak ki ureáz gátló készítménnyel kezelt folyékony halmazállapotú karbamid tartalmú műtrágyát, hogy azt nem dolgozzák be a talajba.

- (7) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák vonatkozásában a termesztés során alkalmazott növényvédő szerek használatát az adatszolgáltatás adatai alapján a Kincstár ellenőrzi.
- (8) A gyakorlat9-et a gyakorlat9 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat9 teljesítésébe bevont területek valamelyikén
    - aa) forgatásos talajművelést végzett, vagy
    - ab) növényi maradványokat vagy egyéb anyagokat forgatott be;
  - b) a gyakorlat9 teljesítésébe bevont területek valamelyikén olyan növényvédő szert juttatott ki, amely nem szerepel a gyakorlat9 keretében felhasználható szerek listáján;
  - c) nem jelentette be a műveleteket az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint agrotechnikai műveletként; vagy
  - d) a gyakorlat9-be bevont táblán gyakorlat1-et vagy gyakorlat6-ot teljesítette.
- (9) A gyakorlat9-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület több mint 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően alkalmazott forgatás nélküli művelést szűkített növényvédőszer-használat mellett.

IV. FEJEZET

NATURA 2000 GYEP ÉS EGYÉB GYEP FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK

16. Közös szabályok

- 19. §**
- (1) Gyep földhasználati kategóriákra vonatkozó gyakorlat esetén, ha az adott gyakorlat Natura 2000 gyep és egyéb gyep területen is választható, az egyes földhasználati kategóriákban külön-külön kell kiválasztani és teljesíteni a gyakorlatot.
  - (2) Az ellenőrzés során a gyakorlatnak való megfelelés a Natura 2000 gyep és egyéb gyep földhasználati kategóriákra vonatkozóan külön kerül ellenőrzésre.
  - (3) Amennyiben a mezőgazdasági termelő minimális állatsűrűséget előíró gyakorlatokat választ Natura 2000 gyep és egyéb gyep földhasználati kategóriákban, akkor a gyakorlat teljesítéséhez szükséges minimális állatsűrűséget először az egyéb gyep földhasználati kategóriában kell figyelembe venni.
  - (4) Amennyiben a gyep földhasználati kategóriákra vonatkozó gyakorlatban részt vevő tábla tartalmaz védett tájképi elemet, nem termelő tájképi elemet vagy egyéb tájképi elemet (a továbbiakban: tájképi elem), úgy a tájképi elem területén nem kell teljesíteni a választott gyakorlatot.
  - (5) Natura 2000 gyepterületeken a vállalt gyakorlatok teljesítését a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet 3–5. §-a szerinti kötelező földhasználati szabályok figyelembevételével kell megállapítani.
  - (6) A vállalt gyakorlatok teljesítését az AKG gyep tematikus előírás csoportokban résztvevő területek esetében – amennyiben a gazdálkodó kaszálatlan terület fennhagyását vállalta – az AKG vállalásban foglaltak figyelembevételével kell megállapítani.

17. Gyeppek megőrzése

- 20. §**
- (1) A gyeppek megőrzése gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat10) keretében a tárgyév megelőző év gyepterületeit meg kell őrizni azzal, hogy az állandó gyepet parcella szinten kell megőrizni a jogszerű földhasználó személyében bekövetkező változástól függetlenül, míg az ideiglenes gyeppek elhelyezkedése változhat.
  - (2) A gyepterületek feltörése, szántása, más hasznosítással történő átalakítása a tárgyévben tilos.
  - (3) Az ideiglenes gyep területének előző évhez képest történő csökkenése csak abban az esetben fogadható el, amennyiben a csökkenés oka az ideiglenes gyep állandó gyepévé történő átminősítése.
  - (4) Az állandó gyepterület változása abban az esetben fogadható el, ha a mezőgazdasági termelő állandó gyepterülete az előző évi gyepterület megőrzése mellett növekszik, vagy csökken, azzal, hogy az előző évi gyepterületei egy részének már más mezőgazdasági termelő a jogszerű földhasználója.
  - (5) A gyakorlat10-et nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki részt vesz a gyepterületek fenntartására, illetve legeltetéses vagy kaszálásos hasznosítására irányuló, egyéb forrásból finanszírozott támogatásban.
  - (6) A gyakorlat10 teljesítésébe Natura 2000 gyepterület nem vonható be.

- (7) A gyakorlat10-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a tárgyévben december 31-ig a gyakorlat10 teljesítésébe bevont területek valamelyikén a változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben a mezőgazdasági termelő feltörte, felszántotta, vagy más módon hasznosította a gyepet;
  - a tárgyévet megelőző évben állandó gyepterületként hasznosított területen a változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben a mezőgazdasági termelő feltörte, felszántotta, vagy más módon hasznosította a gyepet, és azt nem alakította vissza gyepé az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak kezdetéig;
  - a vállalásba bevont területek Natura 2000 fedvényen helyezkednek el; vagy
  - a gazdaság egészét tekintve csökkent az ideiglenes gyepterület nagysága, ide nem értve azon területeket, amelyeket tárgyévben állandó gyepé minősítettek át, vagy a (4) bekezdés szerinti esetet.

18. Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés

- 21. §**
- (1) A pásztoroló, illetve szakaszos legeltetésgyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat11) keretében a mezőgazdasági termelőnek tárgyév április 24-től október 30-áig (a továbbiakban: legeltetési időszak) folyamatosan pásztoroló, illetve szakaszos legeltetést kell folytatnia saját állatállománnyal a mezőgazdasági üzem adott földhasználati kategóriába tartozó gyepterülete legalább 50%-án.
  - (2) A gyakorlat11 Natura 2000 gyep és egyéb gyep földhasználati kategóriában is választható.
  - (3) A gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblák mindegyikének legeltetési hasznosításának kell lennie a tárgyévben, valamint területének legfeljebb 30 százalékát foglalhatja el nem termelő vagy egyéb tájképi elem.
  - (4) A gyakorlat11 teljesítésébe bevont gyepterületre vonatkozóan hektáronként legalább 0,2 állategység legeltethető állatállomány megléte szükséges a legeltetési időszakban, a napi létszámok átlagát figyelembe véve. A számítás alapja a gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblák meghatározott területeinek összessége.
  - (5) A legeltethető állatfajok közé a szarvasmarha, a bivaly, a lófélék, a juh és a kecske tartoznak.
  - (6) Amennyiben a mezőgazdasági termelő részt vesz a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatási intézkedésben, úgy az intézkedésben támogatható szarvasmarha fajták egyedei a gyakorlat11-ben nem vehetők figyelembe a legeltethető állatállomány megállapítása során.
  - (7) A legeltethető állategyedek és a minimális állategység megléte adminisztratív ellenőrzés keretében, a Tenyészet Információs Rendszer, az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, valamint az Országos Lóinformációs Rendszer adatai alapján kerülnek ellenőrzésre.
  - (8) A (7) bekezdés szerinti nyilvántartásokban a teljes legeltetési időszakban az állatállomány tartójaként a gyakorlat11 teljesítését vállaló mezőgazdasági termelőnek kell szerepelnie.
  - (9) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie
    - a gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblákat és
    - a gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblánként a legeltetés tervezett típusát, valamint a legeltetni tervezett állatfajt.
  - (10) A gyakorlat11-et az adott földhasználati kategória tekintetében nem választhatja az a mezőgazdasági termelő, aki ugyanazon földhasználati kategóriában választotta a 27. § szerinti gyakorlat14-et.
- 22. §**
- (1) A pásztoroló legeltetés akkor valósul meg, ha a legeltetési időszakban a teljesítésbe bevont táblán legeltetett állatokat pásztor felügyeli.
  - (2) Ha nem a mezőgazdasági termelő látja el a pásztori feladatot, akkor a pásztor olyan személy, aki
    - a mezőgazdasági termelővel legalább a legeltetési időszak alatt foglalkoztatotti jogviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll, és a szerződésben kifejezetten szerepelnek a legeltetett állatok őrzésével és felügyeletével kapcsolatos teendők; vagy
    - a mezőgazdasági termelővel azonos őstermelők családi gazdaságának tagja.
  - (3) Pásztoroló legeltetés esetén a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben nyilatkozik a pásztori feladatok ellátásának (2) bekezdés szerinti módjáról.
  - (4) A (2) bekezdés szerinti
    - foglalkoztatotti vagy megbízási jogviszonyt vagy
    - őstermelők családi gazdaságának tagságát
 igazoló dokumentumokat a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.

- 23. §** (1) A szakaszos legeltetés akkor valósul meg, ha egyszerre a szakaszos legeltetésre megjelölt terület legfeljebb 50%-án legel a legeltetési időszakban állat, azzal, hogy egy szakasz legeltetése nem haladhatja meg a 12 napot.
- (2) Szakaszos legeltetés esetében, ha a saját állományon kívül egyéb legeltetett állat is jelen van a területen, a szakaszos legeltetés szabályait arra is alkalmazni kell.
- 24. §** (1) A pásztoroló, illetve szakaszos legeltetéssel kapcsolatos műveleteket a mezőgazdasági termelő felvezeti a gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapjára, amelyet a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében ellenőriz.
- (2) A gyakorlat11-et nem teljesítettnek kell tekinteni a teljesítésbe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a szakaszos legeltetéssel hasznosított területen kialakított bármely legelőszakaszon megszakítás nélkül 12 napot meghaladó ideig történt legeltetés;
  - a tábla legeltetéssel kapcsolatos adatait nem, vagy nem megfelelően rögzítette a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplóban, vagy a legeltetést nem a gyakorlat teljesítésébe bevont táblán valósította meg anélkül, hogy a változást agrotechnikai műveletként bejelentette volna; vagy
  - pásztoroló legeltetéssel hasznosított terület esetében a legeltetett állatot nem felügyeli pásztor.
- (3) A gyakorlat11-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a gyakorlat11 teljesítésével érintett terület nem éri el a mezőgazdasági üzem gyepterületének 50%-át;
  - a gyakorlat11-gyel érintett területhez képest a bejelentett legeltethető állategyedek száma nem éri el hektáronként a 0,2 állategység állatállományt a legeltetési időszakban; vagy
  - a mezőgazdasági termelő nem rendelkezik a gyakorlat11-gyel érintett teljes területre vonatkozó legeltetési napló betétlappal.

19. Az extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása

- 25. §** (1) Az extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat12) keretében az extenzív gyepek évi egyszeri, a május 1. és szeptember 30. közötti időszakban történő, kaszálék begyűjtésével járó kaszálásának kell megvalósulnia.
- (2) A gyakorlat12 a gyakorlat13-mal és a gyakorlat15-tel együtt nem választható.
- (3) A gyakorlat12 kizárólag egyéb gyepek földhasználati kategóriában választható, azzal, hogy a mezőgazdasági üzem valamennyi egyéb gyepterületén teljesíteni kell a gyakorlat12-t.
- (4) A gyakorlat12-t nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki az AKG keretében gyepterületek legeltetési vagy kaszálási hasznosítására irányuló támogatásban részesül.
- (5) A mezőgazdasági termelőnek a gyakorlat12-vel érintett táblák vonatkozásában az egységes kérelem benyújtására szolgáló elektronikus felületen (a továbbiakban: egységes kérelem felület) be kell jelentenie agrotechnikai művelet keretében
- a kaszálás vagy kaszálások tervezett időpontját és
  - a kaszálás vagy kaszálások elvégzésének dátumát.
- (6) A gyakorlat12 teljesítéséhez szükséges kaszálást vagy kaszálásokat – kaszálással hasznosított terület esetén a tisztító kaszálást is ideértve – a tárgyévben kell elvégezni.
- (7) A gyakorlat12-t nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a mezőgazdasági termelő a gyakorlat12-vel érintett gyepek hasznosítású tábla esetében nem, vagy nem az (5) bekezdésben foglaltak szerint jelentette be a kaszálást;
  - a mezőgazdasági termelő a gyakorlat12 teljesítéséhez szükséges kaszálást nem teljesítette a vállalással érintett valamennyi gyeptábla esetében;
  - nincs extenzív gyeptábla a mezőgazdasági üzemben;
  - a mezőgazdasági termelő a gyakorlat13-at vagy a gyakorlat15-öt választotta;
  - a gyakorlat12-vel érintett táblák valamelyike része az AKG keretében támogatott területeknek;
  - nem extenzív gyeptábla is része a mezőgazdasági üzem gyakorlat12-vel érintett területének; vagy
  - a gyakorlat12-vel érintett tábla Natura 2000 gyepterületen helyezkedik el.

20. Kizárólag alternáló kasza vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott, szársértő nélküli kasza használata

- 26. §**
- (1) A kizárólag alternáló kasza vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott kasza használata gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat13) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem – a 19. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – adott földhasználati kategória szerinti valamennyi gyepterületen a tárgyévben valamennyi kaszálást alternáló kasza vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott kasza használatával valósítja meg, azzal, hogy a gyepterületet legalább évente egy alkalommal lekaszálja.
  - (2) A gyakorlat keretében olyan kasza használható, amelyen nincsen szársértő berendezés. Amennyiben a kaszát gyárilag szársértő berendezéssel látták el, úgy azt a gyakorlat teljesítésének idejére – beleértve a georeferált fénykép elkészítésének pillanatát – le kell szerelni a kaszáról.
  - (3) A gyakorlat13 a gyakorlat12-vel együtt nem választható.
  - (4) A gyakorlat13 Natura 2000 gyepek és egyéb gyepek földhasználati kategóriában is választható.
  - (5) A mezőgazdasági termelőnek a gyakorlat13-mal érintett táblák vonatkozásában az egységes kérelem felületen agrotechnikai műveletként be kell jelentenie
    - a) a kaszálás tervezett időpontját és
    - b) a kaszálás elvégzésének dátumát.
  - (6) Az (5) bekezdés b) pontja szerinti bejelentéshez csatolni kell a mobilGazda alkalmazás segítségével a tevékenységgel érintett földhasználati kategóriánként legalább a területek egyikén, legalább egy georeferált fényképet, amelyen vagy amelyeken szerepel
    - a) a kaszálóeszköz;
    - b) a felfüggesztés vagy csatlakozás módja;
    - c) a kaszálóeszköz vágófelülete és
    - d) a szársértő berendezés hiánya.
  - (7) A gyakorlat13-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
    - a) a gyakorlat13-mal érintett gyepek hasznosítású tábla valamelyikének vonatkozásában nem teljesítette az (5) bekezdésben foglalt feltételt;
    - b) nem teljesítette a (6) bekezdésben foglalt feltételt, vagy a mobilGazda alkalmazás segítségével készített georeferált fénykép nem a mezőgazdasági termelő valamely, a gyakorlattal érintett területén készült, vagy azon az eszköz, annak felfüggesztési vagy csatlakoztatási módja, illetve vágófelülete vagy szársértő hiánya nem jól látható;
    - c) a gyakorlat13-mal érintett valamely gyepek hasznosítású táblán
      - ca) a tárgyévben nem végzett kaszálást,
      - cb) az adott gazdálkodási évben nem alternáló vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott, szársértő nélküli kaszával végezte a kaszálást; vagy
    - d) a gyakorlat12-t is választotta.

21. Őshonos haszonállatokkal történő legeltetés

- 27. §**
- (1) Az őshonos haszonállatokkal történő legeltetés gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat14) keretében a mezőgazdasági termelőnek a legeltetési időszakban folyamatosan legeltetést kell folytatnia saját állatállománnyal a mezőgazdasági üzem adott földhasználati kategóriába tartozó gyepterülete legalább 50%-án.
  - (2) A gyakorlat14 Natura 2000 gyepek és egyéb gyepek földhasználati kategóriában is választható.
  - (3) A gyakorlat14 teljesítésébe bevont táblák mindegyikének legeltetési hasznosításúnak kell lennie a tárgyévben, valamint területének legfeljebb 30 százalékát foglalhatja el nem termelő vagy egyéb tájképi elem.
  - (4) A gyakorlat14 teljesítésébe bevont gyepterületre vonatkozóan hektáronként legalább 0,2 és legfeljebb 1,4 állategység legeltethető állatállomány megléte szükséges a legeltetési időszakban, a napi létszámok átlagát figyelembe véve. A számítás alapja a gyakorlat14 teljesítésébe bevont táblák meghatározott területeinek összessége.
  - (5) A legeltethető őshonos állatfajták listáját a 9. melléklet tartalmazza.
  - (6) A legeltethető állategyedek és a minimális állategység megléte adminisztratív ellenőrzés keretében, a Tenyészet Információs Rendszer, az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, valamint az Országos Lóinformációs Rendszer adatai alapján kerülnek ellenőrzésre.

- (7) A (6) bekezdés szerinti nyilvántartásokban a teljes legeltetési időszakban az állatállomány tartójaként a gyakorlat14 teljesítését vállaló mezőgazdasági termelőnek kell szerepelnie.
- (8) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben megjelöli
  - a) a gyakorlat14 teljesítésébe bevont táblákat és
  - b) a gyakorlat14 teljesítésébe bevont tábláknak a legeltetni tervezett állatfajokat.

- 28. §**
- (1) A legeltetéssel kapcsolatos műveleteket a mezőgazdasági termelő felvezeti a gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapjára, amelyet a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében ellenőriz.
  - (2) A gyakorlat14-et nem teljesítettnek kell tekinteni a teljesítésbe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a tábla legeltetéssel kapcsolatos adatait nem, vagy nem megfelelően rögzítette a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplóban, vagy a legeltetést nem a gyakorlat teljesítésébe bevont táblán valósította meg anélkül, hogy a változást agrotechnikai műveletként bejelentette volna.
  - (3) A gyakorlat14-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a gyakorlat14 teljesítésével érintett terület nem éri el a mezőgazdasági üzem gyepterületének 50%-át;
    - b) a gyakorlat14-gyel érintett területhez képest a bejelentett, 9. mellékletben felsorolt, legeltethető állategyedek száma nem éri el hektáronként a 0,2, vagy meghaladja az 1,4 állategység állatállományt a legeltetési időszakban; vagy
    - c) a mezőgazdasági termelő nem rendelkezik a gyakorlat14-gyel érintett teljes területre vonatkozó legeltetési napló betétlappal.

22. Kaszálás során legalább 10 cm-es tarlómagasság meghagyása

- 29. §**
- (1) A kaszálás során legalább 10 cm-es tarlómagasság meghagyása gyepterületeken gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat15) keretében a gyepek évi legalább egyszeri kaszálásának meg kell valósulnia úgy, hogy minden kaszálás során legalább 10 cm-es tarlót hagynak.
  - (2) A gyakorlat15 a gyakorlat12-vel együtt nem választható.
  - (3) A gyakorlat15 Natura 2000 gyepek és egyéb gyepek földhasználati kategóriában is választható, azzal, hogy az adott földhasználati kategória valamennyi gyepterületén teljesíteni kell a gyakorlat15-öt.
  - (4) A mezőgazdasági termelőnek a gyakorlat15-tel érintett táblák vonatkozásában az egységes kérelem felületen be kell jelentenie agrotechnikai művelet keretében
    - a) a kaszálás vagy kaszálások tervezett időpontját és
    - b) a kaszálás vagy kaszálások elvégzésének dátumát.
  - (5) A (4) bekezdés b) pontja szerinti bejelentéshez csatolni kell a mobilGazda alkalmazás segítségével a tevékenységgel érintett földhasználati kategóriánként legalább a területek egyikén, legalább egy georeferált fényképet, amelyen a kaszált terület és a tarlómagasság is egyértelműen megállapítható.
  - (6) A gyakorlat15 teljesítéséhez szükséges kaszálást a tárgyévben a teljes területen kell elvégezni.
  - (7) A gyakorlat15-öt nem teljesítettnek kell tekinteni az adott földhasználati kategória tekintetében, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat15-tel érintett gyepek hasznosítású tábla esetében nem, vagy nem a (4) bekezdésben foglaltak szerint jelentette be a kaszálást;
    - b) a mezőgazdasági termelő nem teljesítette az (5) bekezdésben foglalt feltételt, vagy a mobilGazda alkalmazás segítségével készített georeferált fénykép nem a mezőgazdasági termelő valamely, a gyakorlattal érintett területén készült, vagy a kaszált terület és a tarlómagasság nem jól látható;
    - c) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat15 teljesítéséhez szükséges kaszálást nem teljesítette a gyakorlattal érintett földhasználati kategória valamennyi gyeptáblája esetében;
    - d) a gyakorlattal érintett földhasználati kategória területén bármelyik kaszálás során 10 cm-nél alacsonyabb tarlót hagyott a mezőgazdasági termelő; vagy
    - e) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat12-t is választotta.

V. FEJEZET**EGYÉB ÁLLANDÓ KULTÚRA ÉS KÜLÖNLEGES ÁLLANDÓ KULTÚRA FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK****23. Közös szabályok**

- 30. §** (1) Állandó kultúra földhasználati kategóriákra vonatkozó gyakorlat esetén, ha az adott gyakorlat egyéb állandó kultúra és különleges állandó kultúra esetén is választható, az egyes földhasználati kategóriákban külön-külön kell kiválasztani és teljesíteni a gyakorlatot.
- (2) Az ellenőrzés során a gyakorlatnak való megfelelés az egyéb állandó kultúra és különleges állandó kultúra földhasználati kategóriákra vonatkozóan külön kerül ellenőrzésre.

24. Mikroöntözési technológiák alkalmazása egyéb állandó kultúrában

- 31. §** (1) A mikroöntözési technológiák alkalmazása egyéb állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat16) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra területének legalább 50%-án mikroöntözést valósít meg a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat16 kizárólag egyéb állandó kultúra tekintetében választható.
- (3) A gyakorlat16 vállalása esetében az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az egyéb állandó kultúra hasznosítású táblákat, amelyeken a gyakorlat16 teljesítéséhez szükséges mikroöntözési technológia a tábla teljes területén ki van építve és használatban van.
- (4) A Kincstár ellenőrzi a mikroöntözési technológia alkalmazását, üzemképességét és a tárgyévre vonatkozó, öntözési célú vízjogi engedély meglétét.
- (5) A gyakorlat16-ot nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat16 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- nincs a tábla teljes területén kiépítve mikroöntözési technológia vagy a mikroöntözés üzemképtelen;
  - a táblára vonatkozóan
    - nincs tárgyévre vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés, vagy
    - a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedélytől vagy a bejelentéstől lényegesen eltérő módon történt vízhasználat; vagy
  - a mezőgazdasági termelő nem jelentette be az egységes kérelemben, hogy mely tábla vonatkozásában teljesíti a gyakorlat16-ot.
- (6) A gyakorlat16-ot nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- nem valósul meg a mikroöntözés a gyakorlat16 teljesítésébe bevont táblák mindegyikén, de legalább az egyéb állandó kultúra terület 50%-án; vagy
  - a mezőgazdasági termelő az öntözést nem az (5) bekezdés szerint valósította meg a bevont táblák mindegyikén, de legalább az egyéb állandó kultúra terület 50%-án.

25. Méhekre veszélyes szerek használati tilalma állandó kultúrában

- 32. §** (1) A méhekre veszélyes szerek használati tilalma állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat17) keretében a növényvédelmi kezelések során az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szer hatóanyagok használata tilos.
- (2) A gyakorlat17 különleges állandó kultúra és egyéb állandó kultúra tekintetében is választható, kivéve szőlőalany törzsültetvény, szőlőoltvány iskola és gyümölcsfaiskola hasznosítási kódú kultúra esetén.
- (3) A gyakorlat17 a mezőgazdasági üzem teljes állandó kultúra területére vonatkozik.
- (4) A gyakorlat17 keretében fel nem használható növényvédőszer-hatóanyagok listáját a Nemzeti Irányító Hatóság a NÉBIH javaslata alapján évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzéteszi.
- (5) A növényvédelmi kezelés során alkalmazott növényvédő szer hatóanyagok használatát az adatszolgáltatás adatai alapján, illetve szermaradvány kimutatására irányuló mintavételezéssel a Kincstár ellenőrzi.
- (6) A gyakorlat17-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy fel nem használható hatóanyag került kijuttatásra a gyakorlat17-tel érintett állandó kultúra területen.

26. Biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz alkalmazása egyéb állandó kultúrában

- 33. §** (1) A biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz alkalmazása egyéb állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat18) keretében az engedélyezett biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz alkalmazása szükséges a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra területének legalább 50%-án.
- (2) A gyakorlat18 kizárólag egyéb állandó kultúra tekintetében választható.
- (3) A gyakorlat18 teljesítése során kizárólag olyan biológiai ágensek és feromon légtértelítési eszközök alkalmazása fogadható el,
- amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal;
  - amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzétett, a felhasználható biológiai ágensek és feromon légtértelítési eszközök listáján; és
  - amelyet az adott biológiai ágens vagy az adott feromon légtértelítési eszköz engedélyokiratával összhangban alkalmaztak.
- (4) A gyakorlat18 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az egyéb állandó kultúra hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat18-ot teljesíteni kívánja;
  - az egységes kérelem keretében táblánként meg kell jelölnie, hogy ott biológiai ágenszt juttat ki vagy feromon légtértelítési eszközt helyez ki; és
  - agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a kijuttatott biológiai ágens, vagy kihelyezett feromon légtértelítési eszköz pontos megnevezését és a kijuttatás időpontját.
- (5) Az ellenőrzés keretében a Kincstár ellenőrzi a biológiai ágensek és feromon légtértelítési eszköz használatát.
- (6) A biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával; vagy
  - termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott biológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (7) A (6) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (8) A gyakorlat18-at nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat18 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- nem használt biológiai ágenszt vagy feromon légtértelítési eszközt;
  - nem engedélyezett vagy nem a (3) bekezdés szerinti listán szereplő biológiai ágenszt vagy feromon légtértelítési eszközt használt;
  - nem az engedélyokiratának megfelelően használta fel a biológiai ágenszt vagy feromon légtértelítési eszközt; vagy
  - nem, vagy nem határidőben jelentette be a biológiai ágens vagy a feromon légtértelítési eszköz alkalmazását az egységes kérelem felületen agrotechnikai műveletként.
- (9) A gyakorlat18-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- az egyéb állandó kultúra terület legalább 50%-án nem használtak, vagy nem megfelelően használtak biológiai ágenszt vagy feromon légtértelítési eszközt;
  - a mezőgazdasági termelő nem jelentette be az egységes kérelem felületen a biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz alkalmazását az egyéb állandó kultúra területnek a gyakorlat18 teljesítésére bejelentett

- táblák mindegyikén, de legalább a gyakorlat18 teljesítéséhez szükséges egyéb állandó kultúra terület 50%-án; vagy
- c) nem jelölte meg a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben, hogy mely tábla esetében kívánja betartani a gyakorlat18-at.

27. Mikrobiológiai készítmények alkalmazása egyéb állandó kultúrában

- 34. §** (1) A mikrobiológiai készítmények alkalmazása egyéb állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat19) keretében a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra területének legalább 50%-án telepítéskori talajoltóként, a sorközben felhalmozott növényi maradványok lebontására vagy állománykezelésként mikrobiológiai készítményt kell alkalmaznia.
- (2) A gyakorlat19 kizárólag egyéb állandó kultúra tekintetében választható.
- (3) A gyakorlat19 teljesítése során kizárólag olyan mikrobiológiai készítmény kijuttatása fogadható el,
- amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélykivarral,
  - amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján közzétett, a felhasználható mikrobiológiai készítmények listáján, és
  - amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélykivarral összhangban juttattak ki a megfelelő kultúrára.
- (4) A gyakorlat19 vállalása esetében
- az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az egyéb állandó kultúra hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat19-et a mezőgazdasági termelő be kívánja tartani, és
  - agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a gyakorlat19 teljesítésébe bevont táblákra vonatkozóan a kijuttatott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (5) A mikrobiológiai készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával vagy
  - termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott biológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel
- kell igazolnia.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (7) A gyakorlat19 nem teljesíthető olyan táblán, ahol az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt a tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető.
- (8) A gyakorlat19-et nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat19 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a gyakorlat19-cel érintett egyéb állandó kultúra földhasználati kategóriájú tábla esetében nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként az alkalmazott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját; vagy
  - nem teljesítette a (3) bekezdésben meghatározott valamely feltételt; vagy
  - által bejelentett tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt.

- (9) A gyakorlat19-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- az egyéb állandó kultúra terület legalább 50%-án nem használt, vagy nem a (3)–(7) bekezdésben leírtaknak megfelelően használt mikrobiológiai készítményt; vagy
  - nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be agrotechnikai műveletként a mikrobiológiai készítmény alkalmazását az egyéb állandó kultúra területnek a gyakorlat19 teljesítésére bejelentett táblák mindegyikén, de legalább a teljes egyéb állandó kultúra terület 50%-án.

28. Talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása egyéb állandó kultúrában

- 35. §** (1) A talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása egyéb állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat20) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra területének legalább 50%-án talajkondicionáló, növénykondicionáló vagy nitrogénmegkötő készítményeket (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: kondicionáló) alkalmaz tárgyévben január 1-je és december 31. között.
- (2) A gyakorlat20 kizárólag egyéb állandó kultúra tekintetében választható.
- (3) A gyakorlat20 teljesítése során kizárólag olyan kondicionáló kijuttatása fogadható el,
- amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélykivarral,
  - amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a gyakorlat20 szempontjából elfogadható készítmények listáján, és
  - amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélykivarral összhangban juttattak ki a megfelelő növénykultúrára.
- (4) A gyakorlat20 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az egyéb állandó kultúra hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat20-at a mezőgazdasági termelő be kívánja tartani, és
  - agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a kondicionálók pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (5) A készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával vagy
  - termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott kondicionáló mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal,
    - a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (7) A gyakorlat20 nem teljesíthető olyan táblán, ahol az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt a tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető.
- (8) A gyakorlat20-at nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat20-al érintett tábla vonatkozásában, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a gyakorlat20-al érintett egyéb állandó kultúra hasznosítású tábla esetében nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
    - a gyakorlat20 vállalását, illetve teljesítését vagy
    - az alkalmazott készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját;

- b) nem teljesítette a (3) bekezdésben meghatározott valamely feltételt; vagy
  - c) a táblán nem juttatott ki kondicionálót.
- (9) A gyakorlat20-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) az egyéb állandó kultúra terület legalább 50%-án nem használt, vagy nem a (2)–(6) bekezdésben leírtaknak megfelelően használt kondicionálót;
  - b) nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be agrotechnikai műveletként a kondicionáló alkalmazását az egyéb állandó kultúra területnek a gyakorlat20 teljesítésére bejelentett táblák mindegyikén, de legalább a gyakorlat20 teljesítéséhez szükséges egyéb állandó kultúra terület 50%-án;
  - c) az egységes kérelemben nem jelentette be, hogy mely tábla vonatkozásában kívánja teljesíteni a gyakorlat20-at; vagy
  - d) által bejelentett tábla területének több mint 15 százaléka nem kezelhető az álló- és folyóvizek partjától számított 50 méteres biztonsági sáv vagy sávok miatt.

29. 12% alatti lejtésű területeken az állandó kultúrák talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével

- 36. §**
- (1) A 12% alatti lejtésű területeken az állandó kultúrák talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat21) keretében a mezőgazdasági üzem teljes állandó kultúra területén a sorköztakarás mulcsozással vagy egyéves sorköztakaró növény termesztésével valósul meg.
  - (2) A gyakorlat21 különleges állandó kultúra és egyéb állandó kultúra tekintetében is választható, kivéve szőlőalany törzsültetvény, szőlőoltvány iskola és gyümölcsfaiskola hasznosítási kódú kultúra esetén.
  - (3) A gyakorlat21-et akkor választhatja a mezőgazdasági termelő, ha valamennyi állandó kultúra táblája vonatkozásában teljesül, hogy
    - a) 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének legfeljebb 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el,
    - b) 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága nem haladja meg az 1 hektárt.
  - (4) A gyakorlat21 választása esetén a talajtakarást az állandó kultúra hasznosítású tábla teljes területén a sorköztakaró felületén egybefüggően kell megvalósítani.
  - (5) A gyakorlat21 vállalása esetében minden állandó kultúra hasznosítású tábla vonatkozásában meg kell jelölni
    - a) az egységes kérelem keretében a sorköztakarás módját (mulcsozással vagy egyéves növények termesztésével) és
    - b) egyéves növény esetén agrotechnikai műveletként az elvetett sorköztakaró növényt, valamint a tényleges vetési és betakarítási, talajbaforgatási vagy talajbadolgozási időpontját.
  - (6) Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, a mulcsozással történő sorköztakarásra nem használható fel istállótrágya, komposzt, talajtakaró fólia, geotextil, egyéb szövetek, gyomgátló szőnyeg, zúzottkő, kavics, műfű, gumigranulátum vagy bármilyen egyéb szintetikus anyag vagy hulladék.
  - (7) Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, a mulcsozásra felhasznált anyagnak január 1-jétől december 31-ig a területen kell lennie.
  - (8) Ha a sorköztakarás egyéves növények vetésével történik, a sorköztakaró növénynek vagy maradványainak a tárgyév május 1. napjától szeptember 30. napjáig terjedő időszakban a területen kell lennie. A teljes időszakban annak a növénynek vagy maradványainak kell jelen lenni a területen, amit a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben bejelentett.
  - (9) A gyakorlat21-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a gyakorlat21-gyel érintett táblák között van olyan, amely nem felel meg a (3) bekezdésben meghatározottaknak;
    - b) az előírt időszakban nem vagy nem a megfelelő mértékben található meg valamely táblán a mulcs vagy az egységes kérelemben bejelentett takarónövény;
    - c) a gyakorlat21-gyel érintett valamely állandó kultúra földhasználati kategóriájú tábla esetében a mezőgazdasági termelő nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként a szükséges adatokat;
    - d) mulcsozás esetén az nem felel meg a (6) bekezdésben foglaltaknak; vagy
    - e) nem egyéves sorköztakaró növényvel valósult meg a talajtakarás.

30. Állandó kultúrák talajtakarása élő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel

- 37. §** (1) Az állandó kultúrák talajtakarása élő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat22) választása esetén a talajtakarás a mezőgazdasági üzem állandó kultúra hasznosítású tábla teljes területén, a sorközök felületén egybefüggően kell, hogy megvalósuljon.
- (2) A gyakorlat22 különleges állandó kultúra és egyéb állandó kultúra tekintetében is választható, kivéve szőlőalany törzsültetvény, szőlőoltvány iskola és gyümölcsfaiskola hasznosítási kódú kultúra esetén.
- (3) A gyakorlat22 teljesítése során nem vehető figyelembe olyan terület, amelynek fenntartására vagy ápolására egyéb forrásból finanszírozott támogatást igényeltek.
- (4) A gyakorlat22 vállalása esetében minden állandó kultúra hasznosítású tábla vonatkozásában meg kell jelölni
- az egységes kérelem keretében a sorköztakarás módját (élő kultúra vagy gyep) és
  - élő kultúra esetén agrotechnikai műveletként a sorköztakaró növényt vagy a magkeverék összetevőit, valamint vetési időpontját.
- (5) Sorköztakaró élő kultúra olyan
- élő lágyszárú szántóföldi növény lehet, amely szántóföldi hasznosításként megjelölhető az egységes kérelemben; vagy
  - keverék lehet, amelynek minden komponense a 10. melléklet szerinti növény.
- (6) A gyakorlat22 esetében a sorköztakaró élő növényeknek vagy gypnek a tárgyév teljes egészében a területen kell lennie. Ez alól kivételt csak a telepítés éve jelent, amikor az állandó kultúra és a sorköztakaró növény telepítése május 1-ig megtörténik.
- (7) A gyakorlat22-t nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a gyakorlat22-vel érintett állandó kultúra vonatkozásában a sorköztakarás nem egybefüggő;
  - a sorköztakaró növény vagy magkeverék nem felel meg az (5) bekezdésben foglaltaknak;
  - a sorköztakaró növény – a telepítés évét kivéve – nem található a területen egész évben; vagy
  - az egységes kérelem felületen a mezőgazdasági termelő nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be a sorköztakarás módját, valamint az agrotechnikai műveleteket.

31. Karbamid műtrágya környezetbarát használata egyéb állandó kultúrában

- 38. §** (1) A karbamid műtrágya környezetbarát használata egyéb állandó kultúrában gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat23) keretében a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra területének legalább egy tábláján, de az egyéb állandó kultúra területének legalább 5%-án karbamid tartalmú műtrágyát juttat ki. A kijuttatandó karbamid tartalmú műtrágyából és egyéb karbamid tartalmú készítményből származó összes nitrogén hatóanyag hektáronként minimálisan 35 kg, maximálisan 90 kg.
- (2) A gyakorlat23 kizárólag egyéb állandó kultúra tekintetében választható.
- (3) A gyakorlat23 keretében szilárd halmazállapotú karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák.
- (4) A gyakorlat23 keretében folyékony halmazállapotú karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák, vagy azonnali bedolgozás hiányában ureáz gátló készítményt alkalmaznak a kijuttatás során.
- (5) A (4) bekezdés szerinti feltételnek megfelelő ureáz gátló készítmények listáját a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig a honlapján teszi közzé.
- (6) A gyakorlat23-at a mezőgazdasági üzem egyéb állandó kultúra földhasználati kategóriájának minden olyan tábláján be kell tartani, ahol tárgyévben karbamid műtrágyát juttatnak ki.
- (7) A gyakorlat23-at választó mezőgazdasági termelőnek
- az egységes kérelem keretében meg kell jelölni valamennyi olyan táblát, ahol karbamid tartalmú műtrágyát vagy egyéb karbamid tartalmú készítményt juttatott ki, és
  - agrotechnikai műveletként minden egyéb állandó kultúra tábla vonatkozásában be kell jelenteni
    - a karbamid tartalmú műtrágya kijuttatásának időpontját,
    - a szilárd halmazállapotú karbamid műtrágya alkalmazása esetén annak azonnali bedolgozását és
    - a folyékony halmazállapotú karbamid műtrágya alkalmazása esetén az azonnali bedolgozását vagy annak hiányában a felhasznált ureáz gátló készítmény megnevezését.

- (8) A karbamid műtrágya minimális mennyiségének, valamint az alkalmazott ureáz gátló készítmény felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságának tagjával vagy képviselőjével, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott karbamid műtrágya mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdaságának tagja vagy képviselője, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (9) A (8) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a KAP Vhr. 19. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (10) A gyakorlat23-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) nem juttatott ki egyetlen táblán sem karbamid műtrágyát tárgyévben, vagy nem az egyéb állandó kultúra területének legalább 5%-án juttatott ki karbamid műtrágyát;
  - b) nem az (1) bekezdés szerinti mennyiséget juttatta ki;
  - c) a kijuttatott szilárd halmazállapotú karbamid műtrágyát nem forgatta vagy nem dolgozta be azonnal;
  - d) a kijuttatott folyékony halmazállapotú karbamid műtrágyát nem forgatta, vagy nem dolgozta be, vagy bedolgozás vagy beforgatás hiányában nem alkalmazott az (5) bekezdés szerint meghatározott ureáz gátló készítményt; vagy
  - e) nem vagy nem határidőben jelentette be agrotechnikai műveletként a kijuttatást, a bedolgozást, és az ureáz gátló készítmény alkalmazását az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

39. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

40. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,

- e) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- f) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelettel a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó 8. sz. előírás (8. sz. GAEC-előírás) alkalmazása, az EMGA-hozzájárulásban részesülő kiadások támogathatósági időpontja, valamint a KAP stratégiai tervek egyes agrár-ökológiai programok módosítása céljából történő módosításának szabályai tekintetében a 2024. igénylési évre biztosított eltéréséről szóló, 2024. február 12-i (EU) 2024/587 végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
 agrárminiszter

1. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Egyéves sorköztakaró növények listája

1.	Őszi búza
2.	Tavaszi búza
3.	Őszi durumbúza
4.	Tavaszi durumbúza
5.	Őszi tönkölybúza
6.	Tavaszi tönkölybúza
7.	Őszi novum búza
8.	Tavaszi novum búza
9.	Őszi tönke búza
10.	Tavaszi tönke búza
11.	Őszi alakor búza
12.	Tavaszi alakor búza
13.	Rozs
14.	Őszi árpa
15.	Tavaszi árpa
16.	Tavaszi zab
17.	Őszi zab
18.	Tavaszi tritikálé
19.	Őszi tritikálé
20.	Cukorborsó
21.	Mezei borsó
22.	Őszi takarmányborsó
23.	Őszi zöldborsó
24.	Szárazborsó (Sárgaborsó)
25.	Tavaszi takarmányborsó
26.	Tavaszi zöldborsó
27.	Lóbab (Disznóbab)
28.	Futóbab
29.	Szárazbab

30.	Zöldbab
31.	Homoki bab (tehénborsó)
32.	Fehérvirágú édes csillagfürt
33.	Fehérvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)
34.	Fehérvirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)
35.	Sárgavirágú édes csillagfürt
36.	Sárgavirágú édes csillagfürt (takarmány célra)
37.	Sárgavirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)
38.	Kékvirágú édes csillagfürt
39.	Kékvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)
40.	Kékvirágú édes csillagfürt (zöldtrágyázásra)
41.	Lencse
42.	Takarmánybükköny (Tavaszi bükköny)
43.	Csicseriborsó
44.	Szegletes lednek
45.	Őszi káposztarepce
46.	Tavaszi káposztarepce
47.	Fehér mustár
48.	Fekete mustár
49.	Retek
50.	Olajreték
51.	Takarmányreték
52.	Vadrepce
53.	Gomborka (magvas)
54.	Karfiol
55.	Brokkoli
56.	Bimbóskel
57.	Fejes káposzta
58.	Kelkáposzta
59.	Vöröskáposzta
60.	Takarmánykáposzta
61.	Karalábé
62.	Kínai kel
63.	Zsázsa
64.	Torma
65.	Borsmustár (rukkola)
66.	Réparepce
67.	Tifon
68.	Tarlórépa
69.	Digitalis
70.	Fűszerkömény
71.	Lestyán
72.	Keverék kultúra
73.	Abesszin (etiópai) mustár
74.	Meliorációs reték
75.	Muskotály zsálya
76.	Terjőke kígyószisz

2. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Különleges állandó kultúrák listája

	A	B
1.	Energiafű	Energiafű
2.	Sarjztatásos, rövid vágásfordulójú energetikai célú fás szárú ültetvény	Nyár (sarjztatásos, rövid vágásfordulójú)
3.		Fűz (sarjztatásos, rövid vágásfordulójú)
4.		Kőris (sarjztatásos, rövid vágásfordulójú)
5.		Éger (sarjztatásos, rövid vágásfordulójú)
6.		Juhar (sarjztatásos, rövid vágásfordulójú)
7.	Olasznád	Olasznád
8.	Energia Miscanthus	Energia Miscanthus
9.	Szilfium	Szilfium
10.	Ipari faültetvény	Akác
11.		Nemes nyáras

3. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Méhlegelő növényfajok listája

	A	B
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul
2.	Lucerna	Medicago sativa L.
3.	Komlós lucerna	Medicago lupulina
4.	Takarmány lucerna alexandriai	Medicago sativa
5.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
6.	Vöröshere	Trifolium pratense L.
7.	Bíborhere	Trifolium incarnatum L.
8.	Fehérhere	Trifolium repens L.
9.	Mézontófű (facélia)	Phacelia tanacetifolia
10.	Pohánka (hajdina)	Fagopyrum esculentum
11.	Őszi káposztarepce	Brassica napus L. ssp. Oleifera biennis
12.	Baltacím	Onobrychis viciifolia
13.	Napraforgó	Helianthus annuus
14.	Orvosi somkóró	Melilotus officinalis Desr.
15.	Fehérvirágú somkóró	Melilotus alba
16.	Fehér mustár	Sinapis alba
17.	Fehérvirágú édes csillagfűrt	Lupinus albus L.
18.	Sárgavirágú édes csillagfűrt	Lupinus luteus L.
19.	Kékvirágú édes csillagfűrt	Lupinus angustifolius L.
20.	Olajretek	Raphanus sativus L. convar. oleiferus (Mill.) Metzger
21.	Borágó	Borago officinalis L.
22.	Borsmenta	Mentha × piperita
23.	Csombormenta	Mentha pulegium L.
24.	Lómenta	Mentha longifolia
25.	Citromfű	Melissa officinalis

26.	Ánizs	Pimpinella anisum
27.	Koriander	Coriandrum sativum
28.	Kígyószisz	Echium vulgare
29.	Nyúlszapuka	Anthyllis vulneraria
30.	Bíbor kasvirág	Echinacea purpurea
31.	Pillangóvirág	Cosmos bipinnatus
32.	Orvosi zsálya	Salvia officinalis
33.	Muskotályzsálya	Salvia sclarea
34.	Ligeti zsálya	Salvia nemorosa
35.	Kerti izsóp	Hyssopus officinalis
36.	Ánizs izsóp	Agastache phoeniculum
37.	Bazsalikom	Ocimum basilicum L.
38.	Oregánó	Origanum vulgare
39.	Kakukkfű	Thymus serpyllum
40.	Szöszösbükköny	Vicia villosa Roth
41.	Takarmánybükköny (tavaszi bükköny)	Vicia sativa
42.	Pannonbükköny	Vicia pannonica
43.	Kerti mák	Papaver somniferum
44.	Szarvaskerep	Lotus corniculatus
45.	Korcshere (svédhere)	Trifolium hybridum L.
46.	Levendula	Lavandula angustifolia
47.	Tarka koronafűrt	Securinega varia
48.	Sáfrányos szeklice	Carthamus tinctorius L.
49.	Sárkerep lucerna	Medicago falcata
50.	Mogyorós lednek	Lathyrus tuberosus
51.	Szegletes lednek	Lathyrus sativus
52.	Réti komócsin	Phleum pratense
53.	Szöszös ökőrfarkkóró	Verbascum phlomoides
54.	Murokrépa	Daucus carota L.
55.	Édeskömény – magtermesztés céljára szolgáló típusa	Foeniculum vulgare var. vulgare

4. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Választható gyakorlatok pontozási rendszere

	A	B
1.	Választható jó gyakorlatok	Pont
2.	Talajtakarás szántóterületeken	1
3.	Növénytermesztés diverzifikációja szántóterületeken	1
4.	Nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése szántóterületeken	2
5.	Táblaméret korlátozása szántóterületeken	1
6.	Méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántóterületeken	1
7.	Karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóterületeken	1
8.	Mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóterületeken	2
9.	Talaj-, növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóterületeken	1

10.	Forgatás nélküli talajművelés szántóterületeken	2
11.	Gyepék megőrzése egyéb gyepen	1
12.	Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés Natura 2000 gyepen	2
13.	Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés egyéb gyepen	2
14.	Az extenzív gyepék legalább évi egyszeri kaszálása egyéb gyepen	1
15.	Kizárólag alternáló kasza vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott, szársértő nélküli kasza használata Natura 2000 gyepen	2
16.	Kizárólag alternáló kasza vagy hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott, szársértő nélküli kasza használata egyéb gyepen	2
17.	Őshonos használatokkal történő legeltetés Natura 2000 gyepen	1
18.	Őshonos használatokkal történő legeltetés egyéb gyepen	1
19.	Kaszálás során legalább 10 cm-es tarlómagasság meghagyása Natura 2000 gyepen	1
20.	Kaszálás során legalább 10 cm-es tarlómagasság meghagyása egyéb gyepen	1
21.	Mikroöntözési technológiák alkalmazása egyéb állandó kultúrában	2
22.	Méhekre veszélyes szerek használati tilalma különleges állandó kultúrában	1
23.	Méhekre veszélyes szerek használati tilalma egyéb állandó kultúrában	1
24.	Biológiai ágens vagy feromon légtértelítési eszköz alkalmazása egyéb állandó kultúrában	2
25.	Mikrobiológiai készítmények alkalmazása egyéb állandó kultúrában	2
26.	Talaj-, növénykondicionáló szerek alkalmazása egyéb állandó kultúrában	1
27.	12% alatti lejtésű területeken az állandó kultúrák talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével különleges állandó kultúrában	1
28.	12% alatti lejtésű területeken az állandó kultúrák talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével egyéb állandó kultúrában	1
29.	Állandó kultúrák talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel különleges állandó kultúrákban	2
30.	Állandó kultúrák talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel egyéb állandó kultúrákban	2
31.	Karbamid műtrágya környezetbarát használata egyéb állandó kultúrában	1

5. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

2024–2027. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C
1.	Igénylés éve	2024–2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	202 125 000	186 500 000
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	60,64	55,95
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	105,10	96,98

6. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A gyakorlat1 teljesítéséhez alkalmazható talajtakaró növények listája

	Növény neve
1.	Őszi búza
2.	Tavaszi búza
3.	Őszi durumbúza
4.	Tavaszi durumbúza
5.	Őszi tönkölybúza
6.	Tavaszi tönkölybúza
7.	Őszi novum búza
8.	Tavaszi novum búza
9.	Őszi tönke búza
10.	Tavaszi tönke búza
11.	Őszi alakor búza
12.	Tavaszi alakor búza
13.	Rozs
14.	Évelő rozs
15.	Őszi árpa
16.	Tavaszi árpa
17.	Tavaszi zab
18.	Őszi zab
19.	Tavaszi tritikálé
20.	Őszi tritikálé
21.	Pohánka (Hajdina)
22.	Mohar
23.	Fekete zab (homoki zab)
24.	Őszi takarmányborsó
25.	Őszi zöldborsó
26.	Lóbab (Disznóbab)
27.	Fehérvirágú édes csillagfűrt
28.	Fehérvirágú édes csillagfűrt (takarmány célra)
29.	Fehérvirágú édes csillagfűrt (zöldtrágyázásra)
30.	Sárgavirágú édes csillagfűrt
31.	Sárgavirágú édes csillagfűrt (takarmány célra)
32.	Sárgavirágú édes csillagfűrt (zöldtrágyázásra)
33.	Kékvirágú édes csillagfűrt
34.	Kékvirágú édes csillagfűrt (takarmány célra)
35.	Kékvirágú édes csillagfűrt (zöldtrágyázásra)
36.	Takarmánybükköny (Tavaszi bükköny)
37.	Szöszösbükköny
38.	Pannonbükköny
39.	Szegletes lednek
40.	Őszi káposztarepce
41.	Fehér mustár
42.	Mák (őszi)

43.	Olajretek
44.	Négermag
45.	Őszi fokhagyma
46.	Őszi vöröshagyma
47.	Lucerna
48.	Lucerna erjesztett takarmány
49.	Lucerna zöldtakarmány
50.	Komlós lucerna
51.	Sárkerep lucerna
52.	Tarkavirágú lucerna
53.	Vöröshere
54.	Bíborhere
55.	Fehérhere
56.	Korcshere (svédhere)
57.	Perzsahere (fonákhere)
58.	Alexandriai here
59.	Lódi lóhere
60.	Sárgavirágú somkóró (orvosi somkóró)
61.	Fehérvirágú somkóró
62.	Takarmánybaltacim
63.	Szarvaskerep
64.	Nyúlszapuka
65.	Szeradella
66.	Koronás baltavirág
67.	Réparepce
68.	Tifon
69.	Tarlórépa
70.	Takarmányrépa
71.	Csicsóka
72.	Murokrépa
73.	Tarka koronafürt
74.	Görög széna
75.	Keleti kecskeruta
76.	Mézontófű (Facélia)
77.	Füves lucerna
78.	Füves here
79.	Takarmánymályva
80.	Lósóska
81.	Füves mezsgye
82.	Ebtippan
83.	Óriás tippán
84.	Fehér tippán
85.	Cérnatippán
86.	Francia perje
87.	Csenkeszperje
88.	Olasz perje (szálkás perje)
89.	Angol perje

90.	Hibrid perje
91.	Ligeti perje
92.	Réti perje
93.	Mocsári perje
94.	Sovány perje
95.	Magyar rozsnok
96.	Zöld Pántlikafű
97.	Csomós ebír
98.	Nádkéjú csenkesz
99.	Juhcsenkesz
100.	Réti csenkesz
101.	Vörös csenkesz
102.	Veresnadrág csenkesz
103.	Gumós komócsin
104.	Réti komócsin
105.	Sziki kender
106.	Abesszin (etiópai) mustár
107.	Meliorációs retek

7. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Talajtakarást nem biztosító tarlót hagyó növények listája

	Növény neve
1.	Burgonya
2.	Cukorrépa
3.	Földimogyoró
4.	Retek
5.	Olajreték
6.	Takarmányreték
7.	Cikória
8.	Karalábé
9.	Kínai kel
10.	Zeller
11.	Póréhagyma
12.	Őszi fokhagyma
13.	Tavaszi fokhagyma
14.	Csemegehagyma
15.	Őszi vöröshagyma
16.	Tavaszi vöröshagyma
17.	Lilahagyma
18.	Metélőhagyma
19.	Fejessaláta
20.	Endívia
21.	Sóska
22.	Spenót

23.	Articsóka
24.	Spanyol articsóka
25.	Petrezselyem gyökér (fehérrépa)
26.	Galambbegysaláta
27.	Sárgarépa
28.	Cékla
29.	Feketegyökér
30.	Torma
31.	Pasztinák
32.	Újzélandi spenót
33.	Batáta (édesburgonya)
34.	Borsmustár (rukkola)
35.	Réparepce
36.	Tifon
37.	Tarlórépa
38.	Takarmányrépa
39.	Csicsóka
40.	Murokrépa
41.	Gyepiskola (gyepszónyeg)
42.	Pihentetett terület (parlag)
43.	Meliorációs retek
44.	Tökre oltott sárgadinnye

8. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Agrotechnikai műveletként bejelentendő műveletek a gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák vonatkozásában

	Agrotechnikai művelet
1.	altalajlazítás
2.	ásóboronázás
3.	ásógépezés
4.	bakhátkészítés
5.	boronálás
6.	forgóboronázás
7.	grubberezés
8.	kombinátorozás
9.	kompaktorozás
10.	könnyútárcsázás maximum 10 cm mélyégben
11.	középmély lazítás (35–60 cm)
12.	kultivátorozás tápanyag bedolgozással
13.	lazítás 35 cm-ig
14.	melioratív meszezés
15.	mélylazítás (60 cm-től)
16.	meszezés
17.	multitillerezés

18.	rotátorozás
19.	simítózás
20.	talajlazítás legfeljebb 10 cm mélyen
21.	tárcsázás legfeljebb 10 cm mélyen
22.	tarlólántás legfeljebb 10 cm mélyen
23.	trágyázás

9. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Legeltethető őshonos állatfajták

	A	B
1.	Faj	Fajta
2.	Szarvasmarha	magyar szürke szarvasmarha
3.		magyartarka
4.		kárpáti borzderes
5.	Bivaly	magyar házibivaly
6.	Ló	gidrán
7.		hucul
8.		kisbéri félvér
9.		lipicai
10.		furioso-north star
11.		nóniusz
12.		magyar hidegvérű
13.		shagya arab
14.		muraközi
15.		akhal teke
16.	Szamár	magyar parlagi szamár
17.	Juh	hortobágyi (magyar) racka
18.		gyimesi racka
19.		tejelő cigája
20.		cigája
21.		cikta
22.		magyar merinó
23.	Kecske	magyar parlagi kecske

10. melléklet a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A gyakorlat22 teljesítéséhez alkalmazható sorköztakaró növények listája

1.	Angol perje
2.	Articsóka
3.	Cérnatippan
4.	Csicsóka
5.	Csomós ebír

6.	Édeskömény (közönséges)
7.	Évelő rozs
8.	Fehér tippan
9.	Fehérhere
10.	Fehérvirágú somkóró
11.	Földieper (szamóca)
12.	Francia perje
13.	Fűszer (édes) édeskömény vagy római édeskömény
14.	Keleti kecskeruta
15.	Keverék kultúra
16.	Komló
17.	Komlós lucerna
18.	Korcshere (svédhere)
19.	Koronás baltavirág
20.	Ligeti perje
21.	Lódi lóhere
22.	Lucerna
23.	Lucerna erjesztett takarmány
24.	Lucerna zöldtakarmány
25.	Méhlegelő
26.	Mogyorós lednek
27.	Nádkéjú csenkesz
28.	Nyúlzapuka
29.	Olasz édeskömény vagy gumós édeskömény
30.	Pannonbükköny
31.	Réti csenkesz
32.	Réti komócsin
33.	Réti perje
34.	Sárgavirágú somkóró (orvosi somkóró)
35.	Sárkerep lucerna
36.	Sóska
37.	Spanyol articsóka
38.	Szarvaskerep
39.	Szeradella
40.	Szöszösbükköny
41.	Takarmánybaltacim
42.	Tarka koronafürt
43.	Tarkavirágú lucerna
44.	Vörös csenkesz
45.	Vöröshere
46.	Zöld Pántlikafű
47.	Zöldugar kultúra

**Az agrárminiszter 18/2024. (IV. 9.) AM rendelete
a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-
jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot
elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes
kérdésekről**

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 2. pontjában és (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *aktív mezőgazdasági termelő*: a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapjából finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelők minőség követelményeiről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Aktív gazda rendelet) szerinti mezőgazdasági termelő;
2. *anyatehén*: olyan húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtával való keresztezésből született nőivarú szarvasmarhaféle vagy nőivarú bivaly, amely
  - a) hústermelésre szánt borjak nevelésére tartott állományhoz tartozik, vagy
  - b) nyolc hónapnál idősebb és még nem ellett;
3. *egyéni támogatási felsőhatár*: az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról szóló miniszteri rendelet alapján nyilvántartott támogatási jogosultságok összege;
4. *tenyészet*: a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: TIR rendelet) szerint nyilvántartásba vett tenyészet;
5. *termeléshez kötött támogatás*: olyan támogatás, amelynek feltétele támogatható állat tartása az e rendeletben meghatározottak szerint;
6. *termeléstől elválasztott támogatás*: olyan támogatás, amelynek alapja a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultság;
7. *történelmi bázis*: a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 1. § b) pontja szerinti termelési egység mértéke;
8. *történelmi bázisjogosultság*: a mezőgazdasági termelő történelmi bázisa alapján megállapított mezőgazdasági vagyoni értékű jog.

- 2. §**
- (1) A támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapnak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.
  - (2) A II. és III. fejezet szerinti támogatásokra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket az 1. és 2. melléklet tartalmazza.
  - (3) A II., III. és IV. fejezet szerinti támogatások – a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon – forintban megállapított keretösszegei, a II. és III. fejezet szerinti támogatások a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023 (IX. 13.) AM rendelet 66. §-a szerinti előrehozott kifizetés maximális fajlagos összegei, valamint a IV. fejezet szerinti támogatások maximálisan kifizethető fajlagos összegei a Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerülnek meghatározásra.
  - (4) A mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő II. és III. fejezet szerinti támogatások fajlagos összegeit a Nemzeti Kifizető Ügynökségként eljáró Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) a (3) bekezdés szerinti pénzügyi keretek és a II. és III. fejezet szerinti támogatások esetében az ellenőrzések alapján megállapított összes terület hányadosai alapján állapítja meg.

II. FEJEZET

FENNTARTHATÓSÁGOT ELŐSEGÍTŐ ALAPSZINTŰ-JÖVEDELEMTÁMOGATÁS

1. Közös szabályok

- 3. §** (1) A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alapszintű-jövedelemtámogatás) irányuló kérelem benyújtására és elbírálására az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet), valamint az Aktív gazda rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) Az alapszintű-jövedelemtámogatás alapjául szolgáló területnek az adminisztratív ellenőrzések és a helyszíni vizsgálatok (a továbbiakban együtt: ellenőrzés) alapján megállapított támogatható területeket kell tekinteni.
- (3) Az alapszintű-jövedelemtámogatás igénybevételére kizárólag aktív mezőgazdasági termelő jogosult.
- (4) Az alapszintű-jövedelemtámogatás csak akkor fizethető, ha az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület eléri vagy meghaladja az 1 hektárt. Ha az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület több bejelentett táblából áll, az egyes bejelentett táblák ellenőrzések alapján megállapított támogatható területének el kell érnie a 0,25 hektárt.
- (5) Az alapszintű-jövedelemtámogatás alapjául szolgáló terület megállapításánál sem vehető figyelembe az a terület, amely az Egységes kérelem rendelet szerint az igénybe vehető támogatások alapjául szolgáló terület megállapításánál nem vehető figyelembe.
- (6) Ugyanarra a bejelentett táblára csak egy alapszintű-jövedelemtámogatási kérelem alapján fizethető ki támogatás.
- (7) Egy bejelentett tábla tekintetében a helyszíni vizsgálat során mértnél nagyobb terület bejelentésének és egy másik bejelentett táblához kapcsolódó helyszíni vizsgálat során mértnél kisebb terület bejelentésének együttes előfordulása esetében, a többletet és a hiányt egybeszámítva kell figyelembe venni (a továbbiakban: területkompenzációs mechanizmus).
- (8) A (7) bekezdés alkalmazása során nem vehető figyelembe az a mérés, amelynek eredményeként a bejelentett tábla egybeművelt tábla részeként kerül megállapításra.
- (9) A területkompenzációs mechanizmusban azon alapszintű-jövedelemtámogatásra bejelentett tábla vehető figyelembe, amelynek megállapított támogatható területét adminisztratív ellenőrzés, illetve helyszíni vizsgálat eredményeként határozták meg.
- (10) Az alapszintű-jövedelemtámogatásban részesülhet az a mezőgazdasági termelő is, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll.
- 4. §** Ha az alapszintű-jövedelemtámogatásra irányuló egységes kérelem keretén belül benyújtott támogatási és egyben kifizetési kérelem (a továbbiakban: támogatási kérelem) vonatkozásában az ellenőrzések alapján megállapított támogatható területtel kapcsolatban a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervéből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendelet alapján ismételt szándékos meg nem felelés kerül megállapításra, az ismételt szándékos meg nem felelés megállapítását követő naptári év március 1-jéig a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben nem támogatható területként kerül lehatárolásra. Ha az érintett terület a vonatkozó támogatási feltételeknek ismét megfelel, akkor a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerrel szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően minősíthető vissza támogatható területté.
- 5. §** Az alapszintű-jövedelemtámogatás tárgyában hozott döntés tartalmazza
- az alapszintű-jövedelemtámogatásra irányuló támogatási kérelemben igényelt terület nagyságát,
  - az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület nagyságát,
  - a mezőgazdasági termelőt megillető támogatási összeget és
  - az esetlegesen alkalmazott jogkövetkezményeket.

2. Kendertermesztés esetén alkalmazandó további feltételek

- 6. §** (1) Kendertermesztés esetén a kender termelésére használt területeknek kizárólag azon része lehet kifizetés alapja, amely a támogatható terület részét képezi, és amely megfelel az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (4) bekezdés második albekezdésében, valamint az (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2., 4. és 5. cikkében foglaltaknak.

- (2) Az alapszintű-jövedelemtámogatás csak akkor fizethető ki, ha a mezőgazdasági termelő az (EU) 2022/1173 bizottsági rendelet 8. cikk (3) bekezdés i) pontja szerinti adatokat az egységes kérelemmel együtt, a vetőmagcímkeket legkésőbb a tárgyév szeptember 30. napjáig a Kincstár részére megküldi.

III. FEJEZET

A FENNTARTHATÓSÁGOT ELŐSEGÍTŐ, ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL NYÚJTHATÓ KIEGÉSZÍTŐ JÖVEDELEMTÁMOGATÁS

- 7. §**
- (1) A fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: újraelosztó támogatás) irányuló támogatási kérelem benyújtására és vizsgálatára az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Egységes kérelem rendeletet, valamint az Aktív gazda rendeletet kell alkalmazni.
- (2) Újraelosztó támogatásra csak akkor jogosult az aktív mezőgazdasági termelő, ha a tárgyév tekintetében az alapszintű-jövedelemtámogatás vonatkozásában az ellenőrzések alapján megállapított legalább 1 hektár és legfeljebb 1200 hektár támogatható területtel rendelkezik.
- (3) Az alapszintű-jövedelemtámogatásra jogosult mezőgazdasági termelő a (2) bekezdés szerinti támogatható területének legfeljebb 10 hektárja után emelt összegű, míg a 10 hektár feletti, de 150 hektárt meg nem haladó része után csökkentett összegű újraelosztó támogatásra jogosult.
- (4) Az emelt összegű újraelosztó támogatás fajlagos összege legfeljebb kétszerese lehet a csökkentett összegű újraelosztó támogatás fajlagos összegének.
- (5) Az alapszintű-jövedelemtámogatás igénylése egyben az újraelosztó támogatás igénylésének is minősül.

IV. FEJEZET

AZ ALAPSZINTŰ-JÖVEDELEMTÁMOGATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁTMENETI NEMZETI TÁMOGATÁS

3. Közös szabályok

- 8. §**
- (1) Alapszintű-jövedelemtámogatáshoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás (a továbbiakban: átmeneti nemzeti támogatás) a következőkre vehető igénybe
- hízottbika-tartás támogatása,
  - tejtámogatás,
  - anyatehéntartás támogatása,
  - extenzifikációs szarvasmarha támogatása,
  - Virginia – dohány termesztés támogatása, valamint
  - Burley – dohány termesztés támogatása.
- (2) Az (1) bekezdés a), b) és d)–f) pontja alapján termeléstől elválasztott támogatás, az (1) bekezdés c) pontja alapján termeléshez kötött támogatás vehető igénybe.
- (3) Az adott támogatás tekintetében az igényelt állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (a továbbiakban: ENAR) és a Tenyészet Információs Rendszer (a továbbiakban: TIR) nyilvántartásba a támogatási kérelem benyújtásáig – a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Szarvasmarha ENAR rendelet), továbbá a TIR rendelet szerinti bejelentési határidőkre is figyelemmel – hibátlanul bejelentésre kerültek, valamint az ENAR és TIR nyilvántartásban szabályszerűen szerepelnek.
- (4) Az anyatehéntartás támogatás tekintetében az igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az állattenyésztésről szóló 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet] 2. § 11. pontja szerinti adatbázisba az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyévét követő év január 15-éig szabályszerűen bejelentésre kerülnek, ez a bejelentési határidő jogvesztő.

- (5) Az (1) bekezdés c) pontja esetében
- a kérelem benyújtására és vizsgálatára az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Egységes kérelem rendeletet kell alkalmazni,
  - a támogatás kifizetéséről a Kincstár a tárgyévet követő év június 30-áig döntést hoz,
  - a támogatási feltételek ellenőrzése során az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 60. cikkében foglaltakat kell alkalmazni, és
  - az ellenőrzések során a támogatási feltételeknek való meg nem felelés esetén az Egységes kérelem rendelet 16. §-a, 18. § (1)–(4) bekezdése, 29. § (1) és (3) bekezdése, 30. §-a, 31. § (1) bekezdése, 32. §-a, 36–40. §-a szerinti eljárást kell alkalmazni.

- 9. §** (1) Átmeneti nemzeti támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki
- a 8. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás esetén az egységes kérelem keretében támogatási kérelmet nyújt be, és a támogatási kérelemben szereplő állatok tenyészetének állattartójaként a TIR-ben – a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: KAP tv.) 10. § (2) bekezdés b) pontja szerinti támogatási azonosítójával (a továbbiakban: támogatási azonosító) – legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától nyilván van tartva,
  - a 8. § (1) bekezdés a), b) és d)–f) pontja szerinti termeléstől elválasztott támogatás esetén
    - a Kincstár nyilvántartása szerint történelmi bázisjogosultsággal rendelkezik, vagy
    - őstermelők családi gazdasága esetében – ha a történelmi bázisjogosultság az őstermelők családi gazdasága tagjának nevére szerepel a nyilvántartásban – a támogatásra az őstermelők családi gazdaságának képviselője akkor jogosult, ha megfelel a termeléstől elválasztott támogatásra vonatkozó egyéb feltételeknek, valamint a tárgyév szeptember 30. napjáig az őstermelők családi gazdaságának képviselője igazolja a Kincstár részére, hogy a bázisjogosultsággal rendelkező személy az őstermelők családi gazdaságának tagja.
- (2) A 8. § (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti támogatás esetén történelmi bázisjogosultság alapján a termeléstől elválasztott támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki a tárgyévre vonatkozóan legalább 1 hektár támogatható területtel rendelkezik, és a TIR-ben – a támogatási azonosítójával – állattartóként van nyilvántartva.
- (3) A 8. § (1) bekezdés e) és f) pontja szerinti támogatások esetén a támogatás a történelmi bázis jogosultság alapján, az alapszintű-jövedelem-támogatás tekintetében a mezőgazdasági termelő részére megállapított támogatható terület mértékéig vehető igénybe.

- 10. §** Átmeneti nemzeti támogatás legfeljebb
- az egységes kérelemben feltüntetett területre,
  - a támogatási kérelemben megjelölt állategyedre, figyelembe véve a mezőgazdasági termelő egyéni támogatási felsőhatárát, valamint
  - a Kincstár nyilvántartása szerint az adott támogatási évre a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultságra vonatkozóan állapítható meg.

4. Hízottbika-tartás támogatása

- 11. §** (1) A hízottbika-tartás támogatása termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
- (2) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén hízottbika-tartási kötelezettség nem terheli.

5. Tejtámogatás

- 12. §** (1) A tejtámogatás termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
- (2) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén tejtermelési kötelezettség nem terheli.

6. Anyatehéntartás támogatása

- 13. §** (1) Az anyatehéntartás esetén termeléshez kötött támogatás vehető igénybe.
(2) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként – az egyéni támogatási felsőhatár figyelembevételével – egy alkalommal kerül megállapításra.
- 14. §** (1) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, akinek
- a 2015. március 31-én hatályos, a tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet] szerint rendelkezésre álló egyéni referenciamennyiség és a gazdasági társaságba vagy szövetkezetbe vagyoni hozzájárulásként bevitt, vagy részükre használatba adott kvótamennyiség összege nem haladja meg a 120 000 kg-ot, vagy
  - a 2015. március 31-én hatályos 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet szerint rendelkezésre álló egyéni referenciamennyisége és a gazdasági társaságba vagy szövetkezetbe vagyoni hozzájárulásként bevitt, vagy részükre használatba adott kvótamennyiség összege meghaladja a 120 000 kg-ot, és
    - a támogatási kérelemben feltüntetett összes állatát tejtermelést nem folytató tenyészetben tartja,
    - a ba) alpont szerinti állatok a tárgyév megelőző év április 1-jétől nem állnak tejtermelési ellenőrzés alatt, továbbá
    - vállalja, hogy a ba) alpont szerinti állatokat a továbbiakban tejtermelésre nem hasznosítja.
- (2) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, akinek a gazdaságából – Magyarország területén található összes termelőegységéből – értékesített tej, illetve tejtermékek alapanyagtejre átszámított mennyisége a (7) bekezdés szerint benyújtott tejértékesítési jelentések alapján
- nem haladja meg a 120 000 kg-ot a tárgyév megelőző év április 1. és a tárgyév március 31. közötti időszakra vonatkozóan, vagy
  - meghaladja a 120 000 kg-ot, és
    - a támogatási kérelemben feltüntetett összes állatát tejtermelést nem folytató tenyészetben tartja, és azok a tárgyév megelőző év április 1-jétől nem állnak tejtermelési ellenőrzés alatt, továbbá
    - vállalja, hogy azokat a továbbiakban tejtermelésre nem hasznosítja.
- (3) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás az egységes kérelem benyújtásának napján a tenyészetben lévő olyan anyatehén után igényelhető, amely nem tartozik a 4. mellékletben felsorolt fajtákhoz és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban 99-es kódon „egyéb tejhasznú”, 88-as kódon Brown Swiss, 03-as kódon Borzderes vagy 15-ös kódon Kosztromai fajtával bejelentett fajtához vagy olyan állományhoz tartozik, amelyben hústermelés céljából nevelnek borjakat.
- (4) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásának feltétele, hogy a mezőgazdasági termelő
- gondoskodik
    - a 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendeletben foglaltak szerinti apaállat-használatról, és a támogatásra bejelentett állatállományában központi lajstromszámmal ellátott, a (3) bekezdés alapján támogatható fajtájú tenyészbikát vagy mélyhűtött spermát, petesejtet vagy embriót használ, valamint
    - a tárgyév január 1. és a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 3. pontja szerinti birtokon tartás időszakának (a továbbiakban: birtokon tartás időszaka) utolsó napja között történt ellésekhez tartozó termékenyítések, szabad és háremszerű pároztatások és embrió-átültetések központi adatbázisban történő regisztrációjáról,
  - a támogatásra bejelentett tenyészetében – 50%-ot meghaladó mértékben – hústermelés céljára tart borjakat, és az igényelt állatok legalább 30%-ának van ellése a tárgyév során,
  - a kérelmezett állattól a birtokon tartás időszaka alatt született borjakat születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartja,
  - a kérelmezett állatállományát az egységes kérelem benyújtásának időpontjától gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja, és
  - gondoskodik a tenyészetében tartott állatok Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti tartós jelöléséről, nyilvántartásáról és az adatok hibátlan bejelentéséről.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő a (4) bekezdés b) pontjában jelölt ellési arányt az igényelt állatok vonatkozásában nem éri el, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre a tényleges ellési arány teljesül.

- (6) A minimálisan támogatható állategyedek száma három.
- (7) A mezőgazdasági termelő a tárgyévet megelőző év április 1. és tárgyév március 31. közötti időszakra vonatkozó, havi bontású adatokat tartalmazó tejértékesítési jelentést köteles benyújtani a Kincstár részére. A tejértékesítési jelentést a tárgyévre vonatkozó egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszakban, egységes kérelem felületen kell benyújtani.
- (8) A tejértékesítési jelentések hiánytalan benyújtásának elmaradása esetén az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására irányuló kérelmet a Kincstár elutasítja.
- (9) Az (1) bekezdés vonatkozásában a tejegyenérték számítását a 3. melléklet szerint kell elvégezni.
- (10) A tejtermelést nem folytató tenyészetnek a tárgyévre vonatkozó egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszakban egyszeri, összesített – nullás – tejértékesítési jelentést kell benyújtania.
- (11) Ha a mezőgazdasági termelő gazdaságában összesen 120 000 kg értékesített tejet meghaladó tejtermelést folytató és tejtermelést nem folytató tenyészet egyaránt megtalálható, a tejtermelést folytató tenyészet adatairól tejértékesítési jelentést nem kell benyújtani.

- 15. §**
- (1) A 14. § (4) bekezdés d) pontja szerinti mentességnek már az egységes kérelem benyújtásakor fenn kell állnia. Ha az egységes kérelem benyújtásakor a mentesség nem áll fenn, a mezőgazdasági termelő vis maior kérelem benyújtásával együtt sem jogosult támogatásra.
  - (2) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózimentességére vonatkozó adatokat a tenyészet szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a Kincstár részére.
  - (3) A mezőgazdasági termelő tenyészetében az igényelt állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás időszaka alatt legfeljebb 40% lehet.
  - (4) A (3) bekezdésben és a 14. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott százalékos arány esetén a számítás során egész számra történő kerekítést kell alkalmazni.
  - (5) Amennyiben a mezőgazdasági termelő által igényelt állatlétszámban az üszők aránya a (3) bekezdésben jelzettnél magasabb, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre az előírt üszőarány teljesül.

- 16. §** A mezőgazdasági termelőnek a támogatásra bejelentett állatokra vonatkozóan legalább hat hónapos birtokon tartási kötelezettséget kell vállalnia, amelynek az egységes kérelem benyújtásának napját követő naptól kezdődően folyamatosan fenn kell állnia.

7. Extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása

- 17. §**
- (1) Az extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
  - (2) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén szarvasmarhatartási kötelezettség nem terheli.

8. Dohánytermesztés támogatása

- 18. §**
- (1) A Virginia vagy a Burley fajtájú dohány termesztésének támogatása termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság és a dohány szerkezetátalakítási program keretében kiosztására kerülő szerkezetátalakítási támogatási jogosultságok alapján kerül megállapításra.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevételeinek feltétele, hogy a mezőgazdasági termelő történelmi bázisjogosultsággal rendelkezzen és teljesítse a dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet [a továbbiakban: 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet] szerinti dohány szerkezetátalakítási nemzeti program (a továbbiakban: dohány szerkezetátalakítási program) feltételeit is.

- (3) Ha a mezőgazdasági termelő a dohány szerkezetátalakítási program előírásait
- a) 70%-ban vagy annál nagyobb mértékben teljesíti, akkor a teljesítésnek megfelelő százalékos mértékben jogosult az (1) bekezdés szerinti támogatásra,
  - b) 70%-nál kisebb mértékben teljesíti, akkor az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevételére a nem jogosult.
- (4) A történelmi bázisjogosultság tárgyevi átruházása esetén – amennyiben a támogatás igénybevételének egyéb feltételei teljesülnek – a támogatásra az átvevő jogosult.
- (5) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén dohánytermelési kötelezettség nem terheli.

9. Az átmeneti nemzeti támogatásra vonatkozó eljárási szabályok

- 19. §** (1) A 8. § (1) bekezdés a), b) és d)–f) pontja szerinti támogatások esetén a támogatásra való jogosultságot a Kincstár az általa vezetett nyilvántartás szerint a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultságok alapján állapítja meg.
- (2) A 8. § (1) bekezdés a), b) és d)–f) pontja esetén a bázisjogosultságok átírásához kapcsolódó kérelem és a fellebbezés postai úton kerülnek benyújtásra, és az ezekhez kapcsolódó döntés is postai úton kerülnek közlésre.
- 20. §** A támogatásról szóló döntés – ideértve a termeléstől elválasztott támogatások esetén hozott döntést is – tartalmazza
- a) az adott támogatás vonatkozásában igényelt területet, állategyedet,
  - b) a támogatás alapjául szolgáló területet, állategyedet, történelmi bázisjogosultságot vagy egyéni támogatási felsőhatár mértékét és
  - c) a támogatás összegét, az annak kiszámítása során alkalmazott visszaosztás mértékét és a támogatási összeget érintő csökkentések okait.
- 21. §** (1) A termeléstől elválasztott, történelmi bázis alapú támogatás esetén az adott évi támogatás kifizetése a történelmi bázisjogosultság megállapítására és annak nyilvántartásában a mezőgazdasági termelő részére történő átvezetés alapjául szolgáló, jóváhagyott kérelem alapján történik. A 8. § (1) bekezdés a), b) és d)–f) pontja szerinti támogatás a történelmi bázissal rendelkező mezőgazdasági termelőnek kerül kifizetésre, figyelembe véve a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében foglalt határidőt.
- (2) A támogatást az a mezőgazdasági termelő is igényelheti, valamint a támogatás annak a mezőgazdasági termelőnek is kifizetésre kerülhet, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy az e rendeletben, továbbá az Egységes kérelem rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.
- (3) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, a támogatásra jogosultnak járó támogatási összeg kifizetéséről a Kincstár a tárgyévet követő év július 31-éig döntést hoz.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 22. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 23. §** Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,

- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- e) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 18/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

**Az alapszintű-jövedelemtámogatásra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegek (euró),
illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)**

	A	B	C
1.	Igénylés éve	2024–2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	735 300 000	676 950 000
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	125	115,08
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	169,12	155,70

2. melléklet a 18/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

**Az újraelosztó támogatásra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegek (euró),
illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)**

	A	B	C	D	E
1.	Igénylés éve	2024–2026		2027	
2.	Támogatási keretösszeg	189 176 282,80		174 571 684,92	
3.	A támogatható terület közötti sáv (hektár)	1,0000– 10,0000	10,0001– 150,0000	1,0000– 10,0000	10,0001– 150,0000
4.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	55,99	28,00	51,67	25,84
5.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	103,99	52,00	95,97	47,98

3. melléklet a 18/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásához kapcsolódó tejértékesítés során jelentett értékesített tej, illetve tejtermékek mennyiségének számítása során alkalmazandó átváltási képletek

1. 1 kg értékesített tej = 0,971 l tej
2. 1 kg vaj = 22,5 kg tej
3. 1 kg tejszín = 0,263 kg tej × tejszín zsírtartalma (tömeg%)
4. 1 kg tejföl = 0,263 kg tej × tejföl zsírtartalma (tömeg%)
5. 1 kg túró = 5 kg tej
6. 1 kg joghurt = 1 kg tej
7. 1 kg sajt = 10 kg tej

4. melléklet a 18/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A 14. § (3) bekezdése szerinti szarvasmarhafajták jegyzéke

1. Angler Rotvieh (Angeln) – Rød dansk mælkerace (RMD) – German Red – Lithuanian Red
  2. Ayrshire
  3. Armoricaine
  4. Bretonne pie noire
  5. Fries-Hollands (FH), Française frisonne pie noire (FFPN), Friesian-Holstein, Holstein, Black and White Friesian, Red and White Friesian, Frisona española, Frisona Italiana, Zwartbonten van België / pie noire de Belgique, Sortbroget dansk mælkerace (SDM), Deutsche Schwarzbunte, Schwarzbunte Milchrasse (SMR), Czarno-biała, Czerwono-biała, Magyar Holstein-Friz, Dutch Black and White, Estonian Holstein, Estonian Native, Estonian Red, British Friesian, Črno-bela, German Red and White, Holstein Black and White, Red Holstein
  6. Groninger Blaarkop
  7. Guernsey
  8. Jersey
  9. Malkeborthorn
  10. Reggiana
  11. Valdostana Nera
  12. Itäsuomenkarja
  13. Länsisuomenkarja
  14. Pohjoissuomenkarja
-

Az agrárminiszter 19/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

1. *anyajuh*: minden olyan, a juh fajhoz tartozó nőivarú állat, amely a birtokon tartás időszaka utolsó napján legalább egyéves;
2. *anyatehén*:
  - a) húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtaival való keresztezésből született tehén, amely hústermelésre szánt borjak nevelésére tartott állományhoz tartozik, vagy
  - b) nyolc hónapnál idősebb, még nem ellett, húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtaival való keresztezésből született nőivarú szarvasmarha vagy bivaly;
3. *birtokon tartás*: a kérelmezett állatnak az egyes támogatásoknál meghatározott ideig a mezőgazdasági termelő tenyésztésében történő tartása;
4. *cukorrépa integrátor*:
  - a) az a természetes személy, valamint az egyes termékek beszerzését, értékesítését vagy ahhoz kapcsolódó tevékenységek szolgáltatását nyújtó, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezet, aki vagy amely a támogatás igénylésének évében saját maga termelt, illetve termékértékesítési szerződéssel cukorrépa-termelőkkel termeltetett cukorrépáját a cukorrépa feldolgozó számára értékesíti, vagy
  - b) a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet szerint működő, államilag elismert szövetkezet, amely a tagjai által a támogatás igénylésének évében termelt cukorrépát a cukorrépa feldolgozó számára értékesíti;
5. *cukorrépa szállítási szerződés*: a cukorrépa feldolgozóval a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet X. melléklete szerint kötött cukorrépa szállítási szerződés, amely a leszerződött terület nagyságát is tartalmazza;
6. *fix, telepített öntözés*: nem áttelepíthető, adott táblára méretezett, szilárd burkolattal ellátott nyomás, illetve szivattyú központhoz csatlakozó földalatti fő- és osztóvezetékek, felszíni vagy felszín feletti, illetve lombkoronaszintben rögzített szárnyvezetékek kiépítésével létrehozott, nem kiegészítő öntözést biztosító öntözési technológia;
7. *hízottbika*: legalább 9 hónapos, hímivarú szarvasmarha vagy bivaly;
8. *homogén ültetvény*: legalább 95%-ban egy faj azonos vagy különböző korú egyedeiből álló ültetvény;
9. *jóváhagyott tábla*: a mezőgazdasági termelő által igényelt, termeléshez kötött közvetlen támogatásra vonatkozó támogatási feltételeknek, és a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatás feltételeinek megfelelő tábla;
10. *minősített szaporítóanyag*:
  - a) a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet [a továbbiakban: 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet] 1–4. számú melléklete szerinti követelményeknek megfelelő,
  - b) a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet [a továbbiakban: 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet] 1–3., 5–9. számú melléklete szerinti követelményeknek teljeskörűen megfelelő,

- c) a zöldségnövények és az ipari zöldségnövények vonatkozásában, a b) pont szerinti mellékletekben nem nevesített kultúrák esetében az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 19. és 20. §-a szerint minősített, standard szaporítóanyag, amely a termesztésben felhasználható, valamint
- d) citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 4. számú melléklete szerinti paramétereknek – a növénytermesztési hatóság által kiállított vizsgálati jegyzőkönyv szerint – teljeskörűen megfelelő szaporítóanyag;
11. *minősítési eljárás:*
- a) a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet 1–4. számú melléklete szerinti követelmények szerint lefolytatott minősítés,
- b) az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 1–3., 5–9. számú melléklete szerinti követelmények teljes körére lefolytatott minősítés,
- c) a zöldségnövények és az ipari zöldségnövények vonatkozásában, a b) pont szerinti mellékletekben nem nevesített kultúrák esetében az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 19. és 20. §-a szerinti, standard szaporítóanyag minősítésére vonatkozó eljárás, vagy
- d) citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 4. melléklete szerinti előírásoknak való megfelelés megállapítására irányuló eljárás;
12. *palánta kísérő okmány:* az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet szerint kiállított, kötelező adattartalommal rendelkező szaporítóanyag-kísérő okmány vagy bármely olyan bizonylat, amely kíséri az árut;
13. *szaporítóanyag:* a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LIII. törvény 2. § 20. pontja szerinti fogalom;
14. *származási dokumentáció:* csemetetelepítés során felhasznált szaporítóanyag származási igazolványa;
15. *tejhasznú tehén:* Angelni, Ayrshire, Borzderes, Brown Swiss, Dán vörös, Egyéb tejhasznú, Erdélyi pirostarka marha, Eringer, Európai feketetarka lapály, Európai vöröstarka lapály, Holstein-fríz, Jersey, Kárpáti borzderes, Kosztromai, Magyartarka, Meuse-Rhine-Yssel, Mokány marha, Montbeliarde, Normande, Norvég vörös, Pinzgau, SMR, Svéd vörös fajtához tartozó, nőivarú szarvasmarha;
16. *termeléshez kötött közvetlen támogatás:* az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 32–34. cikke szerinti támogatás;
17. *tételazonosító:* a minősített szaporítóanyag-tétel azonosító adatait tartalmazó egyedi azonosító szám;
18. *tenyészállat kiállítás:* kiállítás típusú tenyészetkódon megvalósuló olyan esemény, melynek célja az ágazat tenyésztési eredményeinek bemutatása;
19. *tőszámbeállottság:* a tárgyévben az adott támogatás tekintetében igényelt területen a termés hozatalára képes egyedek és a telepítési engedélyben meghatározott tőszám szerinti egyedek – telepítési engedély hiányában a területen meghatározó térállásra jellemző tőszám alapján számított egyedek – aránya.

2. A támogatás forrása

- 2. §**
- (1) A termeléshez kötött közvetlen támogatások forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalaprak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.
- (2) Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatásokra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket az 1. melléklet tartalmazza.
- (3) A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet 66. §-a szerinti előzetes kifizetés maximális fajlagos összege az e rendelet egyes támogatásaihoz kapcsolódó támogatási összegekről szóló, a Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerülnek meghatározásra.
- (4) A termeléshez kötött közvetlen támogatások mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő fajlagos összegét a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) állapítja meg a (3) bekezdés szerinti pénzügyi keretek és a termeléshez kötött közvetlen támogatások esetében az ellenőrzések alapján megállapított összterület vagy meghatározott állatok létszámának hányadosa alapján.

3. A támogatásra jogosultak köre

- 3. §** (1) E rendelet szerinti támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelők minőség követelményeiről szóló AM rendelet szerint aktív mezőgazdasági termelőnek minősül, és
  - a 17. § (1) bekezdése szerinti növénytermesztési támogatásokra bejelentett terület vonatkozásában a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló AM rendelet (a továbbiakban: alaptámogatási rendelet) alapján a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alapszintű-jövedelemtámogatás) jogosult.
- (2) Támogatás igénybevételére jogosult az a mezőgazdasági termelő is, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy a támogatás feltételeinek megfelel.

4. Az egységes kérelem keretén belül benyújtott támogatási és egyben kifizetési kérelem vizsgálata, döntéshozatal

- 4. §** (1) A Kincstár a támogatási feltételek teljesülését
- az e rendelet szerinti feltételek,
  - az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) szerint bejelentett tábla, valamint
  - az e rendelet szerint bejelentett állatlétszám vonatkozásában adminisztratív ellenőrzés vagy helyszíni vizsgálat (a továbbiakban együtt: ellenőrzés) lefolytatásával végzi el.
- (2) A Kincstár mint közreműködő szervezet a Nemzeti Irányító Hatóság nevében hozza meg a támogatásról szóló döntést az Egységes kérelem rendelet, a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet), valamint az e rendelet 5–8. §-a szerinti ellenőrzéseket követően, az azokban foglalt csökkentésekre és egyéb jogkövetkezményekre vonatkozó szabályok figyelembevételével.
- (3) A támogatásról szóló döntésnek tartalmaznia kell
- az adott támogatás vonatkozásában igényelt terület nagyságát, illetve állategyed számát,
  - a döntésben jóváhagyott, a támogatás alapjául szolgáló terület nagyságát, illetve állategyed számát,
  - a támogatás összegét, a támogatás fajlagos mértékét, és a támogatási összeget érintő csökkentések okait, mértékét, valamint
  - az alkalmazandó jogkövetkezményeket.
- (4) Az ellenőrzés során a támogatás feltételeinek – beleértve a Feltételeességi rendeletben meghatározott feltételeket is – való meg nem felelés esetén a támogatási összeg meghatározása során az Egységes kérelem rendeletben foglalt jogkövetkezményeket kell alkalmazni.
- (5) A mezőgazdasági termelőnek az ellenőrzés során
- igazolnia kell, hogy az adott támogatás tekintetében igényelt terület vagy állat vonatkozásában megfelel az e rendeletben foglalt előírásoknak, és
  - be kell mutatnia az adott tárgyévre vonatkozó, az adott támogatásra való jogosultságot igazoló dokumentumot.

5. A környezetvédelmi, talajvédelmi, vízvédelmi vagy vízügyi hatóság és a Kincstár megállapításain alapuló ellenőrzések és jogkövetkezmények

- 5. §** (1) Ha a környezetvédelmi, talajvédelmi, vízvédelmi vagy vízügyi hatóság az ellenőrzése során az általa kiadott, a tejtermelő tevékenység végzéséhez szükséges, a környezetvédelmi szabályoknak való megfelelés feltételeit meghatározó engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérő, a vízminőséget veszélyeztető gyakorlatról szerez tudomást, megállapítását megküldi a Kincstár részére.
- (2) A 9. § (1) bekezdés d) pontja szerinti kérelmek elbírálása során a Kincstár az (1) bekezdés szerinti hatóságtól beérkezett megállapításokat megvizsgálja. Ha a vízminőséget veszélyeztető gyakorlat a termeléshez kötött

közvetlen támogatással érintett állatok tartásával összefüggésben valósult meg, a mezőgazdasági termelő tárgyévben az adott támogatásra nem jogosult.

- 6. §**
- (1) A 9. § (1) bekezdés d) pontja esetében a Kincstár a helyszíni vizsgálatra kijelölt mezőgazdasági termelők esetében vizsgálja, hogy az állattartó tejtermelő tevékenységének keretében nem folytat-e az 5. § (1) bekezdése szerinti engedélyekben foglaltaktól lényegesen eltérő gyakorlatot, és ez a tevékenysége nem jelent-e súlyos kockázatot a víz minőségére.
  - (2) Ha a Kincstár a helyszíni vizsgálat során az 5. § (1) bekezdése szerinti engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérő és ezáltal a víz minőségére súlyos kockázatot jelentő gyakorlatot állapít meg, az érintett mezőgazdasági termelő tárgyévben az adott támogatásra nem jogosult. Ha a mezőgazdasági termelő tevékenysége az 5. § (1) bekezdése szerinti engedélyhez kötött, de nem rendelkezik azzal az engedéllyel, akkor a Kincstár az általa folytatott helyszíni vizsgálat keretében állapítja meg, hogy a gyakorlat súlyos kockázatot jelent-e a víz minőségére.
  - (3) Ha a mezőgazdasági termelő tevékenységét az 5. § (1) bekezdése szerinti engedély nélkül jogosult folytatni, akkor úgy kell tekinteni, hogy tevékenysége nem jelent súlyos kockázatot a víz minőségére.

6. A vízügyi hatóság és a Kincstár megállapításain alapuló ellenőrzések és jogkövetkezmények

- 7. §**
- (1) Ha a területileg illetékes vízügyi hatóság a saját hatáskörben lefolytatott ellenőrzése során
    - a) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés nélküli,
    - b) a vízjogi üzemeltetési engedélyben, fennmaradási engedélyben vagy bejelentésben foglaltaktól lényegesen eltérő, vagy
    - c) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedélyezési szintet vagy a bejelentési kötelezettséget el nem érő vízbeszerző létesítmények esetében jelentős vízminőségi és vízmennyiségi kockázattal bíró vízhasználatról szerez tudomást, akkor a vízügyi hatóság ezen megállapítását megküldi a Kincstár részére.
  - (2) A 17. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti kérelmek vizsgálata során a Kincstár a vízügyi hatóság (1) bekezdés szerinti megállapításait figyelembe veszi.
  - (3) A (2) bekezdés alapján a mezőgazdasági termelő a 17. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti támogatásra tárgyévben nem jogosult, ha
    - a) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés nélküli – kivéve a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45/N. §-a szerinti – vízhasználat vagy
    - b) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedélytől vagy a bejelentéstől lényegesen eltérő vízhasználat a termeléshez kötött közvetlen támogatással érintett kultúra termesztésével összefüggésben kerül megállapításra.
- 8. §**
- (1) A 17. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti támogatások esetében a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében állapítja meg, hogy az öntözést végző mezőgazdasági termelő a vízjogi üzemeltetési fennmaradási engedélyben vagy a bejelentésben foglaltaknak megfelelően jár-e el.
  - (2) A Kincstár az ellenőrzési mintát a 17. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti támogatások azon kérelmezők közül jelöli ki, akiknél a támogatással érintett kultúra jónál rosszabb állapotú víztesthez köthető, ilyen esetben az ellenőrzési minta nagysága 3%.
  - (3) Ha a helyszíni vizsgálat során a Kincstár a 17. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti növénykultúrák termesztésével összefüggésben állapítja meg a vízjogi üzemeltetési vagy fennmaradási engedélyben vagy bejelentésben foglaltaktól lényegesen eltérő gyakorlatot, a mezőgazdasági termelő tárgyévben az adott támogatásra nem jogosult.

II. FEJEZET

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÁGAZATBAN ALKALMAZANDÓ TERMELÉSHEZ KÖTÖTT KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK

7. Közös szabályok

- 9. §**
- (1) Termeléshez kötött közvetlen támogatások
    - a) anyajuhtartás támogatása,
    - b) anyatehéntartás támogatása,

- c) hízottbikartartás támogatása, valamint
  - d) tejhasznú tehéntartás támogatása.
- (2) Termeléshez kötött közvetlen támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki az (1) bekezdés szerinti támogatás esetén az egységes kérelem keretén belül támogatási és egyben kifizetési kérelmet (a továbbiakban: támogatási kérelem) nyújt be, és
- a) az (1) bekezdés b) és d) pontja esetén legkésőbb a támogatási kérelem benyújtásának napjától,
  - b) az (1) bekezdés a) és c) pontja esetén a kötelező birtokon tartás időszaka alatt
- a támogatási kérelemben bejelentett állatok tenyészetének állattartójaként szerepel a Tenyészet Információs Rendszerben (a továbbiakban: TIR).

10. § A támogatható minimális állatlétszám – figyelemmel az Egységes kérelem rendelet 11. § (5) bekezdésében foglalt feltételre – egy egyed.

- 11. §** (1) A támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként egy alkalommal kerül megállapításra, azzal, hogy az állategyed után az állategyed élete során a 2015. évi kérelmezési évtől kezdődően egy típusú termeléshez kötött közvetlen támogatás vehető igénybe.
- (2) Az alaptámogatási rendelet szerint igényelt átmeneti nemzeti anyatehéntartás támogatása alapjául szolgáló állategyed után csak a 9. § (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás vehető igénybe.

- 12. §** (1) A 9. § (1) bekezdése szerinti támogatások tekintetében igényelt állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerbe (a továbbiakban: ENAR) és a TIR nyilvántartásba az egységes kérelem benyújtásáig – a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Juh ENAR rendelet), a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Szarvasmarha ENAR rendelet), továbbá a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló miniszteri rendelet szerinti bejelentési határidőkre is figyelemmel – bejelentésre kerültek, és az ENAR és TIR nyilvántartásban szabályszerűen szerepelnek.
- (2) A Kincstár az adott támogatás tekintetében a birtokon tartás időszakának teljesülését a juh és a szarvasmarha ENAR adatok, valamint helyszíni vizsgálat alapján állapítja meg.
- (3) Az adott támogatás tekintetében igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az állattenyésztésről szóló 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Állattenyésztési Korm. rendelet) 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisba az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyévét követő év január 15-éig szabályszerűen bejelentésre kerülnek, ez a határidő jogvesztő.

8. Anyajuhtartás támogatása

- 13. §** (1) Az anyajuhtartás támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) gondoskodik az Állattenyésztési Korm. rendelet szerinti apaállat-használatról, és kizárólag törzskönyvi kivonattal vagy származási igazolással ellátott kost használ a nőivarú állomány fedezetésére,
  - b) gondoskodik a tenyészetében tartott állatállománynak a Juh ENAR rendelet szerinti tartós jelöléséről, nyilvántartásáról és az adatok hibátlan bejelentéséről, és
  - c) vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat tárgyév április 1-jétől kezdődően száz egymást követő napon a tenyészetében tartja.
- (2) A mezőgazdasági termelő mint állattartó tenyészeiben az (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételeket a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetségnek (a továbbiakban: MJKSZ) kiállított igazolása alapján teljesíti.
- (3) A (2) bekezdés szerinti igazolás legalább az alábbi adatokat tartalmazza:
- a) tenyészetkód(ok),
  - b) támogatási azonosító,
  - c) kedvezményezett neve,
  - d) vonatkozási időszak,

- e) apaállat ENAR azonosító,
  - f) területi instruktor neve,
  - g) kiállítás dátuma,
  - h) kedvezményezett és területi instruktor aláírása,
  - i) igazolás sorszáma.
- (4) A (2) bekezdés szerinti igazolás adattartalmának Kincstárhoz történő közvetlen megküldéséről a Kincstár az MJKSZ-szel megállapodást köthet.
- (5) Nem tekintendő az (1) bekezdés c) pontja szerinti birtokon tartási kötelezettség megszegésének a kérelmezett állat belföldi, eseti jellegű, 10 napot meg nem haladó tenyészállat kiállításon történő tartózkodása.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti állatmozgatás esetén a mezőgazdasági termelő felelőssége a tenyészállat kiállításra szállított kérelmezett állat 12. § (1) bekezdése szerinti hibátlan bejelentése.
- (7) A 12. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően legkésőbb a birtokon tartás időszaka megkezdéséig gondoskodik a tenyészetében lévő juhállományoknak a Juh ENAR rendelet szerinti jelöléséről, nyilvántartásáról és az adatok hibátlan bejelentéséről.
- (8) A mezőgazdasági termelő az anyajuhtartás támogatásra bejelentett állategyed elhullását, házi vágását vagy elveszését az esemény bekövetkezésének időpontjától számított 15 napon belül köteles bejelenteni az (1) bekezdés b) pontja szerinti adatbázisba.

9. Anyatehéntartás támogatása

- 14. §** (1) Anyatehéntartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) az egységes kérelem benyújtásának napján a tenyészetben lévő olyan anyatehenet tart, amely nem tartozik a 2. melléklet szerinti fajtákhoz, és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban 99-es kódon „egyéb tejhasznú”, 88-as kódon Brown Swiss, 03-as kódon Borzderes vagy 15-ös kódon Kosztromai fajtaival bejelentett fajta-hoz vagy olyan állományhoz tartozik, amelyben hústermelés céljából nevelnek borjakat,
  - b) a kérelmezett állatállományát az egységes kérelem benyújtásának időpontjától gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja,
  - c) gondoskodik az apaállat-használatról és a támogatásra bejelentett állatállományában központi lajstromszámmal (a továbbiakban: KPLSZ) ellátott, az a) pont alapján támogatható fajtájú tenyészbikát vagy mélyhűtött spermát, petesejtet vagy embriót használ, valamint gondoskodik a tárgyév január 1. és a birtokon tartás időszak lejáratá között történt ellésekhez tartozó termékenyítések (fedeztetések), szabad és háremszerű párosztatások és embrió-átültetések az Állattenyésztési Korm. rendelet 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisban történő regisztrációjáról,
  - d) a tenyészetében az igényelt állatok legalább 30%-ának van ellése a tárgyév során, valamint a kérelmezett állattól a birtokon tartás időszaka alatt született borjakat a születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartja, és
  - e) vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat annak benyújtását követő naptól számított hat hónapig folyamatosan tenyészetében tartja.
- (2) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés d) pontjában jelölt ellési arányt az igényelt állatok vonatkozásában nem éri el, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre a tényleges ellési arány teljesül.
- (3) A mezőgazdasági termelő tenyészetében az igényelt állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás időszaka alatt legfeljebb 40% lehet.
- (4) Az (1) bekezdés d) pontja, valamint a (3) bekezdés szerinti feltételeket három egyed alatti jogosult állatlétszám esetén nem kell betartani.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő által igényelt állatlétszámban az üszők aránya a (3) bekezdésben jelzethetnél magasabb, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre az előírt üszőarány teljesül.
- (6) Az (1) bekezdés d) pontjában és a (3) bekezdésben meghatározott százalékos arány esetén a támogatás alapjául szolgáló állatok létszámának meghatározása során egész számra történő kerekítést kell alkalmazni.
- (7) A mezőgazdasági termelőnek az (1) bekezdés c) pontjában hivatkozott regisztrációs kötelezettséget a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) a Termékenyítési Rendszerben erre a célra rendszeresített bizonylaton történő hibátlan bejelentéssel kell teljesítenie.
- (8) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti mentességet a hatósági állatorvos vagy a járási főállatorvos igazolja.

- (9) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességére vonatkozó adatokat a tenyészet helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a Kincstár részére.

10. A hízottbika-tartás támogatása

- 15. §** (1) A hízottbika-tartás támogatása azon, az a) pont szerinti vágás – kivéve a klinikai tünetek miatt elkülönített vágás – vagy a b) pont szerinti export napján kilenc hónapos vagy annál idősebb hímvivarú szarvasmarhák vagy bivalyok után igényelhető, amelyeket a tárgyévvel megelőző év április 1. és tárgyév március 31. között
- vágóhídon levágtak, vagy
  - élő állatként az Európai Unió kívüli harmadik országba exportáltak, vagy másik európai uniós tagállamba szállítottak (a továbbiakban együtt: export) állattartó, mesterséges termékenyítő állomás, rakodó állomás vagy gyűjtő állomás típusú tenyészetből.
- (2) A hízottbika-tartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti országos nyilvántartás alapján a hímvivarú szarvasmarhát a tenyészetéből az (1) bekezdés szerinti módon történő kikerülése előtt közvetlenül legalább két hónapig tartotta,
  - a 12. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően legkésőbb a birtokon tartás időszaka megkezdésének első napjáig gondoskodik a tenyészetében lévő szarvasmarha-állományról a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről, nyilvántartásáról és az adatok hibátlan bejelentéséről,
  - esetében a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelentési kötelezettségnek megfelelően, az állat vágóhídon történő levágásának vagy exportálásának igazolása megtörténik,
  - gondoskodik az Állattenyésztési Korm. rendelet szerinti apaállat-használatról, és a hízottbika-tartás támogatásra bejelentett egyedek fogantatása esetében
    - KPLSZ-szel vagy azzal egyenértékű külföldi azonosítóval ellátott tenyészbika vagy mélyhűtött sperma, petesejt, embrió használata igazolható, vagy
    - szabad és háremszerű pároztatások esetében a hízottbika-tartás támogatásra bejelentett egyedek fogantatásának időpontjára vonatkozóan KPLSZ-szel vagy azzal egyenértékű külföldi azonosítóval ellátott apaállat tenyészetben tartása igazolható, és
  - legkésőbb tárgyév augusztus 31-ig gondoskodik a d) pont szerinti termékenyítések (fedeztetések), szabad és háremszerű pároztatások és embrió-átültetések az Állattenyésztési Korm. rendelet 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisban történő regisztrációjáról.
- (3) A (2) bekezdés d) pontja szerinti KPLSZ meglétét a Kincstár az ENAR adatbázis alapján ellenőrzi.
- (4) A nem Magyarországon született egyed vonatkozásában a KPLSZ-szel egyenértékűnek ismerhető el az import egyedekre kiállított külföldi marhalevél, a származási bizonyítvány és minden egyéb dokumentum, ha alkalmas a szakszerű apaállat használat megítélésére.
- (5) A Kincstár a (2) bekezdés d) pontja szerinti feltétel teljesülését a nem Magyarországon született egyed vonatkozásában – figyelemmel a (6) bekezdésben foglaltakra is – a kérelmezett egyed apja fajtájának megfelelő, a fajta fenntartásáért felelős tenyésztőszervezet (a továbbiakban: tenyésztőszervezet) bevonásával vizsgálja. A (4) bekezdés szerinti dokumentumokra vonatkozó szakmai állásfoglalás abban az esetben fogadható el, ha az a tárgyév augusztus 31-éig megküldésre kerül a Kincstár részére.
- (6) Ha olyan egyed apaállatára vonatkozó, (4) bekezdés szerinti dokumentum tekintetében kell az értékelést elvégezni, amely esetében tenyésztőszervezet nem működik, akkor a Magyar Állattenyésztők Szövetsége vagy az általa kijelölt tenyésztőszervezet állásfoglalását kell figyelembe venni.
- (7) A tenyésztőszervezet az (5) bekezdés szerinti szakmai állásfoglalása alapját képező valamennyi dokumentumot a szakmai állásfoglalás kiállításától számított tíz évig köteles megőrizni.

11. A tejhasznú tehéntartás támogatása

- 16. §** (1) Tejhasznú tehéntartás támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- nőivarú, tárgyév március 31-éig legalább egyszer ellett tejhasznú tehenet tart, amelynek kora az egységes kérelem benyújtási évének március 31-én legalább huszonhárom hónap,

- b) gondoskodik a tenyészetében lévő állatállományának a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről és nyilvántartásáról, és
  - c) a kérelmezett állatállományát az egységes kérelem benyújtásának időpontjában gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja.
- (2) A holt ellés az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellésnek minősül abban az esetben, ha a holt ellés tényét állatorvos a Kincstár által rendszeresített nyomtatványon igazolja.
- (3) A külföldön történt ellés az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellésnek minősül abban az esetben, ha az ellés tényét állatorvos igazolja.
- (4) Támogatás azon (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelő tejhasznú tehenek után igényelhető, amelyek a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyészetében találhatóak, de nem a tárgyév március 31-én kerültek a mezőgazdasági termelő tenyészetébe, és
- a) hivatalos tejtermelés-ellenőrzés alatt állnak, vagy
  - b) amelyek az ENAR-nyilvántartásban tej- vagy kettőshasznú fajtakódon szerepelnek.
- (5) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti mentességet a hatósági állatorvos vagy a járási főállatorvos igazolja.
- (6) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességére vonatkozó adatokat a tenyészet helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a Kincstár részére.

III. FEJEZET

A NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÁGAZATBAN ALKALMAZANDÓ TERMELÉSHEZ KÖTÖTT KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK

12. Közös szabályok

- 17. §** (1) Termeléshez kötött közvetlen támogatás
- a) rizstermesztés támogatása,
  - b) cukorrépa termesztés támogatása,
  - c) zöldségnövény termesztés támogatása,
  - d) ipari zöldségnövény termesztés támogatása,
  - e) extenzív gyümölcstermesztés támogatása,
  - f) intenzív gyümölcstermesztés támogatása,
  - g) szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása,
  - h) szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása és
  - i) ipari olajnövény termesztés támogatása.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének feltétele, hogy
- a) a mezőgazdasági termelő a támogatás alapjául szolgáló terület vonatkozásában tárgyévi alapszintű-jövedelemtámogatási kérelmet nyújtott be a Kincstárhoz,
  - b) a támogatásra bejelentett tábla jóváhagyott táblának minősül,
  - c) az (1) bekezdés a), b), d), g), h) és i) pontja szerinti támogatások esetén a támogatható terület nagysága eléri az egy hektárt,
  - d) az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatásra vonatkozóan a 3. mellékletben nevesített, az (1) bekezdés e) és f) pontja szerinti támogatásra vonatkozóan a 4. mellékletben nevesített kultúránként a támogatható terület nagysága eléri a 0,3 hektárt, valamint az alapszintű-jövedelemtámogatási kérelem alapján jóváhagyott terület eléri az egy hektárt, és
  - e) az (1) bekezdés b), e) és f) pontja szerinti támogatásokat kivéve a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási napló vonatkozó adatait az Egységes kérelem rendelet szerinti követelményeknek megfelelően vezeti.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti támogatások esetében, ha a támogatható terület (2) bekezdés c) és d) pontjában meghatározott nagysága több bejelentett tábla alapján kerül meghatározásra, akkor a táblák támogatható területének el kell érnie a 0,25 hektárt.

- 18. §** (1) A mezőgazdasági termelő minősített szaporítóanyag felhasználását
- a) saját beszerzés esetén
    - aa) saját névre szóló érvényes, fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
    - ab) ha a számla nem tartalmazza az aa) alpont szerinti adatokat, akkor a saját nevére szóló érvényes számlával és a (2) bekezdés szerinti dokumentumok valamelyikével, amely dokumentum tartalmazza a hiányzó adatot,
  - b) saját előállítás esetén a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvánnyal,
  - c) termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ca) a termeltetővel, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal, termelői szervezettel kötött szerződéssel vagy őstermelők családi gazdasága nyilvántartásba vételi számával,
    - cb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott minősített szaporítóanyag mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - cc) a termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, a fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitartható) vagy
    - cd) a termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes számla másolatával – amelyen a feltüntetett vételár kitartható – és az (5) bekezdés szerinti dokumentumok valamelyikével, amely dokumentum tartalmazza a hiányzó adatot,
  - d) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet előállítása esetén
    - da) a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvány másolatával,
    - db) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaság képviselőjével vagy tagjával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel és
    - dc) a termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott minősített szaporítóanyag mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, az őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, a termelői integrációs szervezet, a termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal
- igazolja.
- (2) Az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti számlához vagy c) pont cd) alpontja szerinti számla másolatához csatolni kell
- a) a minősített szaporítóanyag címkéjét,
  - b) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó csomagolást,
  - c) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó szállítólevelet és palánta kísérő okmányt,
  - d) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó minőségi bizonyítványt vagy
  - e) a számla kiállítója által kiállított olyan cégszerűen aláírt dokumentumot, amely tartalmazza a számla számát, kiállításának dátumát, az eladó és a vevő azonosításához szükséges adatokat, valamint a számlán szereplő tételekhez kapcsolódóan a fajra, a fajtára, a mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatokat.
- (3) A 17. § (1) bekezdés a), b), c), d), g), h) és i) pontja szerinti támogatás igénybevételének feltétele az (1) és (2) bekezdésben meghatározott dokumentumok megléte. Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak teljesülését a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.
- (4) Citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű termesztése esetén a minősített szaporítóanyag felhasználása az 1. § 10. pont d) alpontjában meghatározott vetőmag-vizsgálati jegyzőkönyvvel igazolható. A minősítési eljárást és a vetőmag-vizsgálati jegyzőkönyv kiállítását a mezőgazdasági termelő, a termeltető, az őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, a termelői integrációs szervezet, a termelői csoport vagy a termelői szervezet kérelmezheti.

- (5) Legfeljebb a vetést, illetve telepítést megelőző két évben kiállított – az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja vagy c) pont cd) alpontja szerinti – dokumentum fogadható el igazolásként.
- (6) Az (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltaktól eltérően a számlán nem kell feltüntetni
  - a) a 3. melléklet szerinti fajtával nem rendelkező fajok esetében a fajtára vonatkozó adatot, valamint
  - b) a palánták esetében a tételazonosítót.
- (7) Ha a szaporítóanyagról kiállított számla dátuma későbbi, mint az igényelt növény vetésének dátuma, a mezőgazdasági termelő a szállító által kiállított egyéb, hiteles dokumentummal köteles igazolni, hogy a vetés vagy telepítés időpontjában a szaporítóanyag, amelyről a számla kiállításra került, már rendelkezésre állt.

- 19. §**
- (1) Ha a mezőgazdasági termelő által megadott adatok alapján nem állapítható meg a minősített szaporítóanyag 3. és 5–10. melléklet szerinti mennyiségben történő felhasználása, akkor a Kincstár a mezőgazdasági termelő által benyújtott vagy a helyszíni vizsgálat során bemutatott dokumentumok alapján dönt.
  - (2) Ha a 18. § (1) bekezdése szerinti dokumentumok valamelyike nem magyar nyelvű, akkor a 12. § (2) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.
  - (3) A 17. § (1) bekezdés a), b), c), d) és i) pontja szerinti támogatási jogcímek vonatkozásában, ha a 18. § (1) bekezdése szerinti számla, vetőmagcímke, csomagolás, szállítólevél, a termeltető, őstermelők családi gazdaság képviselője vagy tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentum vagy minősítő bizonyítvány másolatában csak a felhasznált vetőmag tömege szerepel, a felhasznált vetőmagszám megállapításához a 3. és 5–8. melléklet szerinti átváltási tényezőt kell alkalmazni.
  - (4) Ha a 17. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatási jogcím esetében a csemegehagyma, a vöröshagyma, a lilahagyma vagy a fokhagyma esetében a 18. § (1) bekezdése szerinti számla, vetőmagcímke, csomagolás, szállítólevél, a számla kiállítója, a termeltető, őstermelők családi gazdaság tagja, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentum vagy minősítő bizonyítvány másolatában csak a felhasznált dughagyma vagy vetőgerezd tömege szerepel, akkor a csemegehagyma, vöröshagyma, lilahagyma esetében 2,0 gr/dughagyma, a fokhagyma esetében 2,0 gr/vetőgerezd átváltási tényezőt kell alkalmazni.
  - (5) A 18. § (1)–(4) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni a tárkony, rozmaring, torna- és spárgadugvány, a mentatósarj, valamint a mezeiborsó-szaporítóanyag felhasználásának igazolása esetén.
  - (6) A 17. § (1) bekezdése szerinti támogatási jogcímek vonatkozásában az az egy növénykultúra támogatható, amely esetében az adott terület hasznosítása megegyezik azzal a növénykultúrával, amely után a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben a 17. § (1) bekezdése szerinti támogatást igényli.
  - (7) A mezőgazdasági termelő adott tárgyévben egyidejűleg egy tábla vonatkozásában több típusú termeléshez kötött közvetlen támogatást nem igényelhet.
  - (8) Adott terület vonatkozásában a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultsága nem állapítható meg, ha a 17. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott gazdálkodási naplóban rögzített adatai nem támasztják alá az adott támogatás igénybevételére vonatkozó feltételek teljesülését.
  - (9) Ha a mezőgazdasági termelő az adott támogatás igénybevételéhez szükséges minimális minősített szaporítóanyagnál kisebb mennyiség felhasználását a 18. § (1)–(3) bekezdése, tárkony, rozmaring, torna- és spárgadugvány vagy mentatósarj termesztése esetén a 22. § (1) bekezdés c) pontja, mezei borsó termesztése esetén a 27. § (1) bekezdés d) pontja szerint igazolja, akkor az egyéb feltételek teljesülése esetén, az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt terület azon részére állapítható meg támogatás, amelyen az előírt mennyiségű minősített szaporítóanyag felhasználása igazolt.
  - (10) Azon mezőgazdasági tábla vonatkozásában, amelyre intenzív gyümölcsstermesztés támogatás került igénylésre, nem állapítható meg extenzív gyümölcsstermesztés támogatás.
  - (11) A 17. § (1) bekezdés h) pontja szerinti támogatással érintett terület a Feltételeesség rendelet 13. alcím szerinti HMKÁ 8. keretében parlagnak nem fogadható el.

13. A rizstermesztés támogatása

- 20. §**
- (1) A rizstermesztés támogatása azon területek után vehető igénybe, amelyen a mezőgazdasági termelő
    - a) 1006 10 KN kód alá tartozó rizst termeszt,
    - b) a rizst legkésőbb tárgyév május 31-éig elveti,
    - c) 2,5 t/ha minimális hozamot igazoltan elér, és
    - d) az alábbi feltételek közül legalább egyet teljesít:

- da) legalább az 5. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a rizstermesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, vagy
  - db) a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában tárgyévben legalább a c) pontban rögzített hozam mértékéig, az egységes kérelem beadásáig megkötött, jégeső és viharkár elleni érvényes, díjrendezett biztosítással rendelkezik.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti minimális hozam meglétét – a gazdálkodási naplóban rögzített adatok mellett – a mezőgazdasági termelő az általa rizs termesztésének támogatására jogosult területen termelt rizs
- a) betárolása esetén a 11. melléklet szerinti tárolási naplóval vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentummal vagy
  - b) a betakarítást követő két héten belüli értékesítése esetén számlával vagy felvásárlási jeggyel igazolja.
- (3) A támogatási kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelő az igénylést követő év február 1-jéig a Kincstár részére elektronikus felületen nyújtja be az (1) bekezdés db) alpontja szerinti biztosításra vonatkozó igazoló dokumentumot.
- (4) A támogatási kérelemhez kapcsolódóan a (3) bekezdés szerinti dokumentumok benyújtásának elmulasztása esetén a Kincstár – ötnapos határidő tűzése mellett – felszólítja a mezőgazdasági termelőt azok hiánytalan benyújtására.

14. A cukorrépa termesztés támogatása

- 21. §** (1) A cukorrépa termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) cukorrépát termel,
  - b) legalább a 6. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a cukorrépa termesztés támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - c) a tárgyévben a cukorrépa megtermelésére a cukorrépa feldolgozóval – közvetlenül vagy cukorrépa integrátoron keresztül – kötött cukorrépa szállítási szerződés másolatát az egységes kérelméhez csatolva benyújtja.
- (2) A támogatási kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelő az igénylést követő év február 1-jéig a Kincstár részére elektronikus felületen nyújtja be
- a) a cukorrépa feldolgozó által kiállított, a cukorrépa átvételéről szóló bizonylat másolatát, ha közvetlenül termelt cukorrépát, vagy
  - b) a cukorrépa integrátor által kiállított, a cukorrépa átvételéről és a cukorrépa feldolgozónak történő továbbításáról szóló igazolás másolatát, ha cukorrépa integrátoron keresztül termelt cukorrépát.
- (3) A támogatási kérelemhez kapcsolódóan a (2) bekezdés szerinti dokumentum benyújtásának elmulasztása esetén a Kincstár – ötnapos határidő tűzése mellett – felszólítja a mezőgazdasági termelőt azok hiánytalan benyújtására.

15. A zöldségnövény termesztés támogatása

- 22. §** (1) A zöldségnövény termesztés támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) a 3. melléklet szerinti zöldségnövényt szántóföldi vagy termesztőberendezés alatti technológiával termeszt, azzal, hogy a zöldségnövényeket a támogatási kérelem benyújtása – vagy a támogatásra jogosult növény módosítása esetén a támogatási kérelem módosítása – után legalább további két hétig a területen tartja,
  - b) a tárgyévi igénylés vonatkozásában megvalósuló telepítés vagy vetés esetén legalább a 3. mellékletben meghatározott, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a zöldségnövény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, valamint
  - c) torma, spárga, menta, tárkony, rozmaring saját állományról való vegetatív szaporítással történő termesztése esetén, a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a 3. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális dugvány vagy tősarj felhasználásáról nyilatkozik, és a ténylegesen felhasznált mennyiséget a gazdálkodási naplóban rögzíti.
- (2) Termesztőberendezés alatti technológiával termesztett növények esetében a termesztőberendezés által lefedett teljes területet kell számításba venni a támogatható terület – 17. § (3) bekezdése szerinti – meghatározásánál.

- (3) Ugyanazon minősített szaporítóanyag felhasználása
- a vetés vagy telepítés évét követő évig a vetőmagcélra termesztett következő növénykultúrák esetében: vöröshagyma, lilahagyma, fokhagyma, póréhagyma, petrezselyem, pasztinák, sárgarépa, feketegyökér,
  - édeskömény esetében a vetés vagy telepítés évét követő 3 évig,
  - rebarbara, közönséges szurokfű, menta, tárkony, orvosi zsálya és citromfű esetében a vetés vagy telepítés évét követő hét évig,
  - spárga, rozmaring és kerti kakukkfű esetében a vetés vagy telepítés évét követő tizenegy évig igazolható.

16. Az ipari zöldségnövény termesztés támogatása

- 23. §** Az ipari zöldségnövény termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a 7. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - legalább a 7. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű szaporítóanyagot az általa az ipari zöldségnövény termesztés termeléséhez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, valamint a szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - a növényállományt rendes növekedési feltételek mellett legalább a virágzás kezdetéig megőrzi.

17. Az ipari olajnövény termesztés támogatása

- 24. §** Az ipari olajnövény termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a 8. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - legalább a 8. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa az ipari olajnövény termesztés termeléséhez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, a szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - a növényállományt rendes növekedési feltételek mellett legalább a virágzás kezdetéig megőrzi.

18. Az extenzív gyümölcsstermesztés támogatása

- 25. §** (1) Az extenzív gyümölcsstermesztés támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult,
- aki vagy amely a 4. melléklet szerinti telepített növényt termeszt,
  - akinek vagy amelynek a támogatási kérelemmel érintett homogén ültetvénye eléri a 4. melléklet C oszlopában meghatározott telepítéskori, hektáronkénti minimális tőszámot,
  - aki vagy amely az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napján az alábbi feltételek közül bármely kettőt teljesíti:
    - a telepített ültetvény a 4. melléklet szerinti maximális életkort nem haladja meg,
    - fix, telepített öntözés megléte,
    - telepített ültetvény esetében legalább 85%-os tőszámbaállottság, és
  - aki vagy amely a b) és c) pontban foglalt feltételek teljesítéséről nyilatkozik.
- (2) A földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő vagy a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár legkésőbb tárgyév június 30-áig megküldött megkeresésére, a megkereséstől számított hatvan napon belül az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakról hatósági bizonyítványt állít ki, amelyet egyidejűleg megküld a mezőgazdasági termelő és a Kincstár részére.
- (3) A (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány tartalmazza
- a terület azonosító adatait a tárgyévi egységes kérelemben meghatározottak szerint, blokkazonosító, tábla sorszám, helyrajzi szám, területnagyság megadásával,
  - az ültetvény fajának, tőszámának (db/ha) meghatározását,
  - az ültetvény korát,
  - a tőszámbaállottság mértékét, valamint
  - a fix, telepített öntözés meglétét.
- (4) A földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott feltételek fennállását igazoló hatósági bizonyítvány kiállítása során megkereséssel fordulhat

- a mezőgazdasági termelőhöz, a Kincstárhoz, az ingatlanügyi hatóságként eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalhoz, valamint a NÉBIH-hez, továbbá figyelembe veszi
- a) a (3) bekezdés szerinti adatok megállapítása érdekében az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 14. §-ában meghatározott adatokat;
  - b) az ültetvényről készített egy éven belüli ápolási jegyzőkönyvet, a telepítés évében a származási dokumentációt, valamint a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben tárolt adatokat;
  - c) az (1) bekezdés c) pont cb) alpontjában meghatározott feltétel vonatkozásában a támogatás évére érvényes vízjogi üzemeltetési engedélyt, a létesítményre vonatkozó vízjogi létesítési engedélyt vagy a műszaki átadás dokumentációját;
  - d) a kötelezően elvégzendő – a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara falugazdász-hálózatának bevonásával is teljesíthető – helyszíni szemle adatait, ha
    - da) a szükséges adatok nem állnak a földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal rendelkezésére, vagy
    - db) a hatósági bizonyítvány kiállítását megelőző egy éven belül az adott táblán nem folytattak le hatósági helyszíni szemlét.
- (5) A hektáronkénti minimális tőszám meghatározásánál a telepítési engedélyben vagy telepítési bejelentésben meghatározott tőszámot kell figyelembe venni. Ha ez az adat nem áll rendelkezésre, akkor a (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány kiállításakor a területen meghatározó térállás szerint számított tőszámot kell figyelembe venni.
- (6) A Kincstár az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesítéséről
- a) a (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítványban rögzített adatok alapján dönt, ha az általa lefolytatott ellenőrzések alapján a megállapított hasznosítás megegyezik a mezőgazdasági termelő által bejelentett hasznosítással, vagy
  - b) az általa lefolytatott helyszíni vizsgálat eredménye alapján dönt, ha az általa lefolytatott ellenőrzések alapján a megállapított hasznosítás eltér a mezőgazdasági termelő által bejelentett hasznosítástól.

19. Az intenzív gyümölcsstermesztés támogatása

- 26. §** (1) Intenzív gyümölcsstermesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult,
- a) aki vagy amely teljesíti a 25. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti feltételeket,
  - b) akinek vagy amelynek támogatási kérelemmel érintett homogén ültetvénye eléri a 4. melléklet D oszlopában meghatározott telepítéskori, hektáronkénti minimális tőszámot és
  - c) aki vagy amely a b) pontban és a 25. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesítéséről nyilatkozik.
- (2) A 25. § az intenzív gyümölcsstermesztés támogatása igénybevételére azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy a 25. § (1) bekezdés b) pontja helyett az e § (1) bekezdés b) pontját kell érteni.

20. A szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása

- 27. §** (1) A szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) a 9. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - b) szója, lóbab, édes csillagfűrt termesztése esetén 1 t/ha, szárazborsó, csicseriborsó, takarmányborsó, mezei borsó termesztése esetén 2 t/ha minimális hozamot igazoltan elér, és
  - c) legalább a 9. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a szemes fehérjetakarmány-növény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, a minősített szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, illetve
  - d) mezei borsó termesztése esetén a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a 9. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyag felhasználásáról nyilatkozik, a felhasznált mennyiséget a gazdálkodási naplóban rögzíti.

- (2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti minimális hozam meglétét – a gazdálkodási napló mellett – a mezőgazdasági termelő az általa a szemes fehérjetakarmány-növény termesztésének támogatására jogosult területen termelt szemes fehérjetakarmány-növények
- a) betárolása esetén a 11. melléklet szerinti tárolási nappalval vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentummal, illetve
  - b) a betakarítást követő két héten belüli értékesítés esetén számlával vagy felvásárlási jeggyel igazolja.

21. A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása

- 28. §** (1) A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) a 10. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - b) az igénylés évét megelőző évben megvalósult őszi, illetve a tárgyévben megvalósult tavaszi telepítés vagy felülvetés esetén a 10. melléklet szerinti tömegű hektáronkénti minimális minősített szaporítóanyagot vagy a minimális csíraszámot biztosító mennyiségű szaporítóanyagot az általa a szálas fehérjetakarmány-növény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - c) a többéves művelésre alkalmas kultúra a támogatási kérelmében bejelentett tábla legalább 80%-án összefüggő állományként jelen van.
- (2) A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás igénybevételének további feltétele, hogy
- a) a fehérjetakarmány-növény állományban a 10. mellékletben önállóan – nem keverék formájában – nevesített fajok keveréken belüli vetőmag aránya meghaladja az 50%-ot,
  - b) a mezőgazdasági termelő
    - ba) az igénylés évét megelőző évben megvalósult őszi vagy a tárgyévben megvalósult tavaszi telepítés vagy felülvetés esetén a két- vagy többéves művelésre alkalmas kultúrák vonatkozásában a támogatásigénylés első évében augusztus 1-jéig egyszeri vagy
    - bb) ha az állomány már többévesnek minősül, illetve a támogatás igénylésének a további éveiben tárgyév július 1-jéig legalább kétszeri kaszálást végezzen, és
  - c) ha a Legány-féle keverék, a Borsós napraforgó-csalamádé, a Borsós kukoricacsalamádé és a Rozsos szöszösbükköny termesztése tekintetében a 10. melléklet szerinti minimum értékeknél valamely komponense magasabb mennyiséget tartalmaz, abban az esetben is biztosítani kell, hogy a fehérjenövény komponens aránya ne csökkenjen 50% alá.
- (3) A 10. melléklet szerinti keverék (a továbbiakban: keverék) esetében a telepítés évét követő évben támogatható a keverék összetevőjéből fennmaradó növénykultúra. Támasztónövény alkalmazása esetében keverékként kell igényelni a növénykultúrát, és a keverékekben felhasznált támasztónövények szaporítóanyag beszerzését a mezőgazdasági termelő a 18. § (1) bekezdése szerint igazolja. A keverék fűféléket nem tartalmazhat.
- (4) A szálas fehérjenövény termesztés támogatására bejelentett tábla teljes területének felülvetése új telepítésnek minősül.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő olyan tábla után nyújt be szálas fehérjetakarmány-növény termesztésre vonatkozó támogatási kérelmet, amelyen azonos kultúrához tartozó növény szaporítóanyagával tárgyévben felülvetés valósul meg, akkor a támogatási kérelemben a felülvetéssel érintett teljes terület tényleges vagy várható nagyságát számszerűen meg kell jelölnie.

IV. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. Hatálybalépés

29. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

23. Az Európai Unió jogának való megfelelés

30. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatásokra vonatkozó
2024–2027. évi támogatási keretösszegek és fajlagos minimum és maximum értékek (euró)**

	A	B	C	D	E	F	G
1.	Támogatás megnevezése	2024–2026. év			2027. év		
2.		Keretösszeg, euró	Fajlagos minimum, euró	Fajlagos maximum, euró	Keretösszeg, euró	Fajlagos minimum, euró	Fajlagos maximum, euró
3.	Anyatehéntartás	34 631 327,25	111,96	174,94	31 953 864,15	103,30	161,41
4.	Hízottbika	5 061 180,70	40,76	65,22	4 670 068,30	37,61	60,18
5.	Tejhasznú tehéntartás	68 274 257,17	237,74	396,24	62 993 066,01	219,35	365,59
6.	Anyajuhtartás	21 767 730,60	24,16	35,53	20 082 684,60	22,29	32,78
7.	Cukorrépa termesztés	7 915 693,20	424,52	881,70	7 303 512,00	391,69	813,51
8.	Rizstermesztés	1 979 171,48	582,75	874,13	1 825 905,51	537,62	806,44
9.	Ipari zöldségnövény termesztés	15 619 889,00	260,44	390,66	14 411 752,60	240,30	360,44
10.	Zöldségnövény termesztés	6 455 314,80	180,92	289,48	5 956 508,40	166,94	267,11
11.	Ipari olajnövény termesztés	740 499,63	76,71	142,47	683 470,55	70,81	131,50
12.	Extenzív gyümölcsstermesztés	6 063 331,33	143,54	191,39	5 594 201,55	132,44	176,58
13.	Intenzív gyümölcsstermesztés	6 653 919,68	280,11	429,50	6 139 037,28	258,44	396,27
14.	Szemes fehérjetakarmány-növény termesztés	15 962 772,76	163,01	302,73	14 728 908,76	150,41	279,33
15.	Szálás fehérjetakarmány-növény termesztés	10 985 262,30	44,92	77	10 134 448,00	41,44	71,04

2. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A húshasznúnak nem minősülő szarvasmarhafajták jegyzéke

	A
1.	Megnevezés
2.	Angler Rotvieh (Angeln)
3.	Armoricaïne
4.	Ayrshire
5.	Black and White Friesian
6.	Bretonne pie noire
7.	British Friesian
8.	Črno-bela
9.	Czarno-biała
10.	Czerwono-biała
11.	Deutsche Schwarzbunte
12.	Dutch Black and White
13.	Estonian Holstein
14.	Estonian Native
15.	Estonian Red
16.	Française frisonne pie noire (FFPN)
17.	Fries-Hollands (FH)
18.	Friesian-Holstein
19.	Frisona española
20.	Frisona Italiana
21.	German Red and White
22.	German Red
23.	Groninger Blaarkop
24.	Guernsey
25.	Holstein Black and White
26.	Holstein
27.	Itäsuomenkarja
28.	Jersey
29.	Länsisuomenkarja
30.	Lithuanian Red
31.	Magyar Holstein-Friz
32.	Malkeborthorn
33.	Pohjoissuomenkarja
34.	Red and White Friesian
35.	Red Holstein
36.	Reggiana
37.	Rød dansk mælkerace (RMD)
38.	Schwarzbunte Milchrasse (SMR)
39.	Sortbroget dansk mælkerace (SDM)
40.	Valdostana Nera
41.	Zwartbonten van België / pie noire de Belgique

A zöldségnövények jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti vetőmag, palánta, hagyma, tősarj és dugvány értékei

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.			Szántóföldi termesztés esetén						Hajtatás esetén	
2.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag db/hektár	Ezermag-tömeg gramm	Minimum hagyma, fokhagyma-gerezd db/hektár	Minimum dugvány vagy tősarj db/hektár	Minimum palánta db/hektár	Minimum gumó kg/hektár	Minimum palánta db/hektár	A fajta feltüntetése a szaporítóanyag igazolásán szükséges (igen/nem)
3.	Görögdinnye, tökre oltott görögdinnye	Citrullus lanatus	2 500	45	-	-	2 300	-	-	igen
4.	Sárgadinnye, tökre oltott sárgadinnye	Cucumis melo	2 500	30	-	-	2 300	-	-	igen
5.	Karfiol	Brassica oleracea convar. botrytis	35 000	4	-	-	30 000	-	-	igen
6.	Brokkoli	Brassica cretica convar. botrytis provar. italica	35 000	4	-	-	30 000	-	-	igen
7.	Bimbóskel	Brassica oleracea convar. gemmifera	35 000	4	-	-	30 000	-	-	igen
8.	Fejes káposzta	Brassica oleracea convar. capitata provar. capitata	30 000	4	-	-	27 000	-	-	igen
9.	Kelkáposzta	Brassica oleracea convar. bullata	30 000	4	-	-	27 000	-	-	igen
10.	Vöröskáposzta	Brassica oleracea convar. capitata var. rubra	30 000	4	-	-	27 000	-	-	igen
11.	Karalábé	Brassica oleracea convar. acephala var. gongylodes	50 000	4	-	-	45 000	-	-	igen
12.	Kínai kel	Brassica pekinensis	56 500	4	-	-	50 000	-	-	igen
13.	Zeller	Apium graveolens	72 000	0,8	-	-	60 000	-	-	igen
14.	Póréhagyma	Allium porrum	350 000	4	260 000	-	-	-	-	igen

15.	Fokhagyma (tavaszi és őszi vetésű)	Allium sativum	-	-	200 000	-	-	-	-	igen
16.	Csemegehagyma, lilahagyma, vöröshagyma (tavaszi és őszi vetésű)	Allium cepa (Allium Fistulosum)	800 000	4	600 000	-	-	-	-	igen
17.	Metéőhagyma	Allium schoenoprasum	1 000 000	2	-	-	-	-	-	igen
18.	Fejessaláta	Lactuca sativa	56 500	1	-	-	50 000	-	40 000	igen
19.	Endívia	Cichorium endivia	56 500	2	-	-	50 000	-	40 000	igen
20.	Spárga	Asparagus officinalis	17 000	20	-	15 000	-	-	-	igen
21.	Petrezselyem	Petroselinum crispum	800 000	1,5	-	-	-	-	-	igen
22.	Rebarbara	Rheum rhabarbarum	12 000	10	-	-	10 000	-	-	igen
23.	Édeskömény	Foeniculum vulgare	250 000	7	-	-	-	-	-	nem
24.	Paradicsom	Lycopersicon esculentum	34 000	1,8	-	-	30 000	-	20 000	igen
25.	Uborka	Cucumis sativus	30 000	30	-	-	27 000	-	11 000	igen
26.	Padlizsán (tojásgyümölcs)	Solanum melongena	30 000	4	-	-	27 000	-	22 000	igen
27.	Főzőtök, spárgatök	Cucurbita pepo var. Fastigata	5 500	150	-	-	5 000	-	-	igen
28.	Sütőtök	Cucurbita maxima var. maxima	5 500	340	-	-	5 000	-	-	igen
29.	Káposztatök	Cucurbita pepo var. Fastigata	5 500	200	-	-	5 000	-	-	igen
30.	Csillagtök/patiszon	Cucurbita pepo convar. patissoniana	15 000	100	-	-	8 000	-	-	igen
31.	Cukkini	Cucurbita pepo convar. giromontiina	30 000	120	-	-	25 000	-	-	igen
32.	Paprika	Capsicum annum	48 000	11	-	-	44 000	-	22 000	igen
33.	Fűszerpaprika	Capsicum annum var. longum	50 000	8	-	-	44 000	-	-	igen
34.	Sárgarépa	Daucus carota subsp. sativus	800 000	1,5	-	-	-	-	-	igen
35.	Cékla	Beta vulgaris var. conditiva	500 000	14	-	-	-	-	-	igen
36.	Feketegyökér	Scorzonera hispanica	800 000	14	-	-	-	-	-	igen
37.	Retek	Raphanus sativus var. sativus	200 000	10	-	-	-	-	-	igen
38.	Torma	Armoracia rusticana	-	-	-	25 000	-	-	-	igen
39.	Pasztinák	Pastinaca sativa	800 000	4	-	-	-	-	-	igen
40.	Borsmustár (rukkola)	Eruca sativa	1 875 000	0,8	-	-	850 000	-	-	igen

41.	Menta	Mentha piperita	-	-	-	55 000	-	-	-	nem
42.	Citromfű	Melissa officinalis	80 000	0,6	-	-	55 000	-	-	nem
43.	Bazsalikom	Ocimum basilicum	80 000	1,5	-	-	55 000	-	-	nem
44.	Kerti kakukkfű	Thymus vulgaris	80 000	0,25	-	-	55 000	-	-	nem
45.	Orvosi zsálya	Salvia officinalis	70 000	7,5	-	-	45 000	-	-	nem
46.	Rozmaring	Rozmarinus officinalis	70 000	0,9	-	30 000	30 000	-	-	nem
47.	Tárkony	Artemisia dracunculus	-	-	-	55 000	-	-	-	nem
48.	Majoranna	Origanum majorana	80 000	0,2	-	-	55 000	-	-	nem
49.	Közönséges szurokfű	Origanum vulgare	65 000	0,1	-	-	45 000	-	-	nem
50.	Sóska	Rumex rugosus	2 000 000	-	-	-	-	-	-	igen
51.	Spenót	Spinacia oleracea	850 000	-	-	-	-	-	-	igen
52.	Szárzabab ¹	Phaseolus vulgaris	250 000	-	-	-	-	-	-	igen
53.	Zöldbab, futóbab	Phaseolus vulgaris	250 000	-	-	-	-	-	-	igen
54.	Pattogatni való kukorica	Zea mays convar. mikrosperma	60 000	-	-	-	-	-	-	igen
55.	Csicsóka	Helianthus tuberosus	-	-	-	-	-	500	-	igen

Megjegyzés:

¹ A vetőmag-minősítésnél a zöldbabra vonatkozó szaporítóanyag-előírásoknak kell megfelelni.

4. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A gyümölcsök jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti tőszámának és az ültetvény maximális életkorának értéke

	A	B	C	D	E
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Extenzív ültetvény minimum tő/hektár	Intenzív ültetvény minimum tő/hektár	Maximális életkor
2.	Földieper (szamóca)	Fragaria × ananassa	–	40 000	2 év
3.	Ribiszke	Ribes rubrum	3 000	4 700	10 év
4.	Egyéb ribiszke	Ribes nigrum	3 000	4 700	10 év
5.	Málna	Rubus idaeus	5 000	9 000	10 év
6.	Piszke, Piszke törzses oltvány	Ribes uva-crispa	3 000	4 700	10 év
7.	Szeder	Rubus idaeus	1 500	–	10 év
8.	Tüske nélküli szeder	Rubus rusticanus var. inermis	1 500	–	10 év
9.	Homoktövis	Hippophae (Elaeagnus) rhamnoides	800	990	15 év
10.	Fekete bodza	Sambucus nigra	500	600	15 év
11.	Alma	Malus domestica	400	1 300	20 év
12.	Körte	Pyrus communis	400	1 000	25 év
13.	Birs	Cydonia oblonga	400	500	20 év
14.	Őszibarack, Nektarin	Prunus persica	400	660	20 év
15.	Kajsziabarack (sárgabarack)	Prunus armeniaca	280	400	20 év
16.	Meggy	Prunus cerasus	280	660	20 év
17.	Cseresznye	Prunus subg. Cerasus	280	660	20 év
18.	Szilva	Prunus subgenus Prunus	400	660	20 év
19.	Naspolya	Mespilus germanica	400	–	20 év
20.	Dió	Juglans regia	100	200	50 év
21.	Mogyoró	Corylus sp.	400	410	20 év
22.	Mandula	Prunus amygdalus	400	410	20 év
23.	Szelídgesztenye	Castanea sativa	100	200	50 év
24.	Áfonya	Vaccinium corynbosum	–	2 000	10 év
25.	Berkenye	Aronia melanocarpa	1 400	–	10 év
26.	Csipkebogyó	Rosa canina	1 500	–	15 év
27.	Kivi	Actinidia deliciosa	-	400	25 év
28.	Datolyaszilva	Diospyros kaki	270	660	20 év
29.	Közönséges füge	Ficus carica	330	625	25 év
30.	Húsos som	Cornus mas	400	800	25 év

5. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A rizs minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár	Ezermagtömeg gramm
2.	Rizs	Oryza sativa	270 000	15

6. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A cukorrépa minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár
2.	Cukorrépa	Beta vulgaris	100 000

7. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az ipari zöldségművelvények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár	Ezermagtömeg gramm
2.	Zöldborsó (tavaszi, őszi)	Pisum sativum	900 000	80
3.	Cukorborsó	P. sativum L. ssp. sativum convar. saccharatum	900 000	80
4.	Csemegekukorica	Zea mays convar. saccharata	55 000	80

8. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az ipari olajnövények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D	E
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Szántóföldi termesztés esetén		
2.			Minimum vetőmag db/hektár	Ezermagtömeg gramm	Minimum palánta db/hektár
3.	Olajtök	Cucurbita pepo ssp. styrica	5500	200	5000

9. melléklet a 19/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A szemes fehérjetakarmány-növények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag kg/hektár
2.	Szójabab	Glycine max	70
3.	Lóbab (disznóbab)	Vicia faba	170
4.	Fehérvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus albus	100
5.	Sárgavirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus luteus	100
6.	Kék virágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus angustifolius	100
7.	Fehérvirágú édes csillagfürt	Lupinus albus	100
8.	Kékvirágú édes csillagfürt	Lupinus angustifolius	100
9.	Sárgavirágú édes csillagfürt	Lupinus luteus	100
10.	Szárzaborsó (sárgaborsó)	Pisum sativum ssp. sativum convar. sativum	100
11.	Csicseriborsó	Cicer arietinum	80
12.	Tavaszi takarmányborsó	Pisum sativum	170
13.	Őszi takarmányborsó	Pisum sativum	100
14.	Mezei borsó	Pisum arvense	100

A szálas fehérjetakarmány-növények jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti vetőmag és palánta értékei

	A	B	C	D	E
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag kg/hektár	Minimum csíraszám db/hektár	Minimum palánta db/hektár
2.	Lucerna, Lucerna erjesztett takarmány, Lucerna zöldtakarmány*	Medicago sativa	15	-	-
3.	Komlós lucerna*	Medicago lupulina	15	-	-
4.	Sárkerep lucerna*	Medicago falcata	15	-	-
5.	Tarkavirágú lucerna*	Medicago x. varia	15	-	-
6.	Lucerna* (vetőmag célra)	Medicago sativa	8	-	-
7.	Bíborhere	Trifolium incarnatum	10	-	-
8.	Fehérhere*	Trifolium repens	6	-	-
9.	Korcshere (svédhere)*	Trifolium hybridum	6	-	-
10.	Vöröshere*	Trifolium pratense	10	-	-
11.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum	10	-	-
12.	Legány-féle keverék (pannon- vagy szöszösbükköny, rozs, búza, árpa vagy bíborhere keverék)	Vicia pannonica / Vicia villosa + Triticum aestivum / Secale cerealace + Trifolium incarnatum	búza vagy rozs: 60, szöszösbükköny vagy pannonbükköny: 80 és bíborhere: 20	-	-
13.	Borsós kukoricacsalamádé**	Pisum sativum + zea mays conv. Vulgaris	-	borsó: 600 000 kukorica: 400 000	-
14.	Borsós napraforgó-csalamádé	Pisum sativum + Helianthus annuus	120 kg borsó + 25 kg napraforgó	borsó: 600 000 napraforgó: 400 000	-
15.	Szarvaskerep*	Lotus corniculatus	14	-	-
16.	Takarmánybaltacim*	Onobrychis viciifolia	hámozott vetőmagból 95 kg hámozatlanból 145 kg	-	-
17.	Takarmánybükköny (tavaszi bükköny)	Vicia sativa L.	30	-	-
18.	Szöszösbükköny*	Vicia villosa	30	-	-
19.	Pannonbükköny*	Vicia pannonica	30	-	-

20.	Rozsos szöszösbükköny	Secale cereale + Vicia villosa	60 kg rozs + 105 kg szöszösbükköny	rozs: 2 000 000 szöszösbükköny: 3 000 000	-
21.	Szilfium*	Silphium perfoliatum	-	-	20 000
22.	Keleti kecskeruta*	Galega orientalis	12	-	-
23.	Lósóska	Rumex acetosella	40	-	-
24.	Szegletes lednek	Lathyrus sativus	160	100 000	

Megjegyzés:

* Többéves művelésre alkalmas kultúra.

** A keverék tömegértékének meghatározása során a Pisum sativum 117 g/ezer mag, a Zea mays conv. vulgaris esetében 250 g/ezer mag értékkel kell számolni.

Tárolási napló

Név:			Cím:					Kincstár ügyfélaazonosító szám:				Év:		
Megnevezés, méret, minőség:							Nyilvántartási szám:				Oldalszám:			
A Főkönyvi számla száma (szükség esetén):				Termékjegyzékszám:				Raktár elhelyezése:						
Készlet		legkisebb:							Raktárkód:					
		legnagyobb:			Növekedés				Csökkenés				Készlet	Tétel
20...	Bizonylatszám	Mozgásnem	Megjegyzés	bevétel	átvétel	visszavétel	egyéb	bevétel	átvétel	visszavétel	egyéb		sorszám	
Kelt			Áthozat											
Dátum:			Átvitel											
Cégszerű aláírás														

**Az agrárminiszter 20/2024. (IV. 9.) AM rendelete
a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott egyes támogatások igénybevételéhez kapcsolódó
aktív mezőgazdasági termelők minőség követelményeiről**

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § E rendelet alkalmazásában

- a) *FELIR*: az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 38/A. §-a szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer;
- b) *mezőgazdasághoz köthető egyéb szervezet*: az a jogi személyiséggel rendelkező, nem gazdasági haszonszerzés céljából létrehozott szervezet, amelynek a létesítő okiratában a mezőgazdasági tevékenység, a mezőgazdasággal kapcsolatos ismeretterjesztés, illetve a mezőgazdasággal kapcsolatos tudományos tevékenység szerepel;
- c) *támogatás*:
  - ca) a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás,
  - cb) a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás,
  - cc) a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatás,
  - cd) a termeléstől függő jövedelemtámogatás,
  - ce) az agro-ökológiai program keretében nyújtott jövedelemtámogatás, valamint
  - cf) díjtámogatott mezőgazdasági biztosítás.

2. § A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott egyes támogatások igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely aktív mezőgazdasági termelőnek minősül.

- 3. §**
- (1) A természetes személy mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelőnek minősül.
  - (2) Aktív mezőgazdasági termelőnek kell tekinteni azon jogi személyt, amely az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja és 2. § (4) bekezdés 1. pontja szerinti támogatásokra vonatkozó egységes kérelmet nyújt be, és
    - a) az alapján legalább 10 hektár – az Egységes kérelem rendelet 5. § (2) bekezdése szerinti – támogatható területtel rendelkezik, vagy
    - b) a FELIR-ben az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer működéséről szóló 578/2020. (XII. 14.) Korm. rendelet 1. melléklet 1–5., 14., 37., 39. és 46. pontja szerinti, FELIR azonosító köteles tevékenysége aktív státuszban van nyilvántartva.
  - (3) Aktív mezőgazdasági termelőnek minősül
    - a) a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 10. §-a szerinti egyházi jogi személy,
    - b) a helyi önkormányzat,
    - c) a köznevelési intézmény, szakképző intézmény, felsőoktatási intézmény, felnőttképző intézmény,
    - d) a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 3. alcíme szerinti szociális szövetkezet, valamint
    - e) a mezőgazdasághoz köthető egyéb szervezet,amely az Egységes kérelem rendelet 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja és 2. § (4) bekezdés 1. pontja szerinti támogatásokra vonatkozó egységes kérelmet nyújt be.
  - (4) Ha a (2) bekezdés b) pontja szerinti mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelői minősége tekintetében kétség merül fel, a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) a mezőgazdasági tevékenység végzését saját hatáskörben indult eljárás keretében vizsgálja.
  - (5) A (4) bekezdés szerinti vizsgálat során
    - a) az Éltv. 47/B. §-a szerinti felügyeleti díj bevallásban szereplő elkülönített, mezőgazdasági tevékenységből adódó bevétel,
    - b) állattenyésztő esetében a tenyészetkód aktív státusza, valamint
    - c) növénytermesztő esetében a gazdálkodási napló vezetése ellenőrzésére kerül sor.

- (6) Ha jogi személy esetében a (2)–(5) bekezdés szerinti feltételek teljesülése nem állapítható meg, akkor az aktív mezőgazdasági termelői minőség a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló kormányrendeletben az egységes kérelem benyújtásának évét megelőző év tekintetében megállapított éves minimálbér adókedvezmények nélkül számított nettó összegének felét meghaladó, az egységes kérelem benyújtását megelőző évi mezőgazdasági árbevétellel is igazolható.
- (7) A (6) bekezdés szerinti mezőgazdasági árbevétel a Kincstár erre irányuló felhívása esetén a jogi személy köteles – az annak alátámasztására a Kincstár honlapján közzétett közleményben meghatározott dokumentumok csatolásával – igazolni.
- (8) A (3) bekezdés e) pontja szerinti mezőgazdasági termelő – a (6) bekezdéstől eltérően – a Kincstár felhívására a létesítő okirata beküldésével igazolja, hogy megfelel az 1. § c) pontja szerinti feltételeknek.

- 4. §** (1) A közvetlen támogatást igénylő mezőgazdasági termelő tekintetében az aktív mezőgazdasági termelői minőséget megalapozó valamennyi tény és adatot a Kincstár adminisztratív ellenőrzés keretében ellenőrzi.
- (2) A Kincstár a 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelői minőségét – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjára vonatkozóan, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivataltól kapott adatok alapján ellenőrzi.

5. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

6. § Ez a rendelet a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (5) bekezdésének, valamint 18. cikk (1) bekezdésének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 21/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv fiatal mezőgazdasági termelői támogatásáról

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet alkalmazásában
- egységes kérelem első alkalommal történő benyújtása:* az a naptári év, amelyben a fiatal mezőgazdasági termelői támogatást igénylő természetes személy első alkalommal adott be egységes területalapú támogatás vagy fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás igénylésére irányuló egységes kérelmet, és amelyet nem vont vissza, vagy amely esetében a Magyar Államkincstár mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) saját hatáskörben nem szüntette meg az eljárást;
  - fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás:* a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló AM rendelet alapján megállapított támogatás;
  - fiatal mezőgazdasági termelő:* olyan – az egységes kérelem első alkalommal történő benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján –

- a) 18. életévét betöltött, de 40. életévénél nem idősebb természetes személy, vagy
  - b) egy vagy több, az a) alpont szerinti személy tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló jogi személy,
aki vagy amely mezőgazdasági üzem vezetőjeként először hoz létre mezőgazdasági üzemet, és aki vagy amely mezőgazdasági tevékenységét az előző naptári évi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszakának utolsó napját követően kezdte meg;
4. *szavazati jogok többsége*: a 3. pont b) alpontja szerinti jogi személyben a fiatal mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzését biztosító szavazatok összessége, amelybe beleszámít
- a) a fiatal mezőgazdasági termelő saját szavazata,
  - b) az a) alpont szerinti szavazaton kívül
    - ba) szövetkezetnek nem minősülő jogi személyben szintén vezető tisztségviselőnek minősülő, a fiatal mezőgazdasági termelőnél egyenként több szavazattal nem rendelkező, önállóan közvetlen támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőnek minősülő természetes személy vagy személyek szavazata vagy
    - bb) szövetkezet esetében a szintén vezető tisztségviselőnek minősülő, mezőgazdasági termeléssel összefüggő személyes közreműködést végző tagok szavazata, valamint
  - c) azon természetes személy szavazata, aki a jogi személyben szintén vezető tisztségviselőnek minősül, a fiatal mezőgazdasági termelőnél nem rendelkezik több szavazattal, és közvetlen támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőnek minősülő más jogi személyben vagy személyekben maga is tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol;
5. *tényleges és hosszú távú ellenőrzés*: a jogi személyben vezető tisztségviselőnek minősülő fiatal mezőgazdasági termelő olyan irányítási, valamint a haszon és a pénzügyi kockázatok tekintetében történő döntés meghozatalára vonatkozó jogköre, amelyet a szavazati jogok többsége biztosít számára.

- 2. §**
- (1) A rendelet szerinti fiatal mezőgazdasági termelői támogatás (a továbbiakban: támogatás) évente, az egységes kérelem felületen igényelhető.
  - (2) A támogatást igénybe veheti az a mezőgazdasági termelő is, aki
    - a) a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 11/2015. (III. 13.) FM rendelet [a továbbiakban: 11/2015. (III. 13.) FM rendelet] szerinti támogatásban részesült,
    - b) megfelel az (5) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti feltételeknek, és
    - c) jogi személy esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzés az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján fennáll.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti mezőgazdasági termelő esetében az 1. § 3. pont a) alpontja szerinti alsó korhatárt nem kell alkalmazni.
  - (4) A támogatást igénybe veheti az a mezőgazdasági termelő is, aki a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet [a továbbiakban: 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet] alapján már támogatásban részesült.
  - (5) A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a támogatást igénylő mezőgazdasági termelő (a továbbiakban: igénylő)
    - a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2021/2115 rendelet] 30. cikke szerinti támogatás iránti kérelem első alkalommal történő benyújtásakor
      - aa) nyilatkozzon arról, hogy első alkalommal nyújt be egységes kérelmet, vagy jogi személy esetén arról, hogy a jogi személy tényleges és hosszú távú ellenőrzését ellátó természetes személy semmilyen gazdálkodási formában nem nyújtott be egységes kérelmet,
      - ab) nyilatkozzon a saját kockázatra folytatott tényleges mezőgazdasági tevékenység megkezdésének időpontjáról, amely nem lehet korábbi, mint a legalább korlátozottan cselekvőképessé válásának napja,
      - ac) rendelkezzen az 1. melléklet szerinti vagy azzal egyenértékű végzettséggel, külföldön szerzett végzettség esetén a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény szerint elismert vagy honosított, az 1. melléklet szerinti szakképzéssel vagy végzettséggel,

vagy igazoljon legalább a (6) bekezdés szerinti, a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó foglalkoztatási, szerződéses vagy őstermelők családi gazdaságban vagy családi gazdaságban tagi jogviszonyt (a továbbiakban: gyakorlati tevékenység), továbbá

- b) az egységes kérelemben nyilatkozzon
  - ba) arról, hogy milyen gazdálkodási formában folytatja a mezőgazdasági tevékenységét, és
  - bb) jogi személyként történő igénylés esetén arról, hogy az igénylő a mezőgazdasági üzem vezetője, és ezen tevékenysége során tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol.
- (6) Gyakorlati tevékenység esetében a kérelembeadási időszak első napjához viszonyítva visszamenőleg számítva összesen – egybefüggően vagy több részletben, akár megszakításokkal – 730 foglalkoztatásban, teljes munkaidőben töltött napot vagy azzal legalább megegyező foglalkoztatásban töltött időt kell igazolni.
- (7) A teljes munkaidőtől eltérő foglalkoztatás esetében a foglalkoztatásban töltött időtartamot teljes munkaidőben történő foglalkoztatásra kell átszámítani.
- (8) A (2) bekezdés szerinti támogatásigényléskor gyakorlati tevékenységnek fogadható el a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján megítélt támogatás úgy, hogy minden egyes, a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján jóváhagyott támogatási kérelem 365 foglalkoztatásban töltött napnak számít.
- (9) Egyszerűsített foglalkoztatás keretében szerzett szakmai gyakorlat esetében minden foglalkoztatásban töltött nap – függetlenül a napi óraszámától – 1 napnak számít.
- (10) Gyakorlati tevékenység az e rendelet szerinti támogatás vonatkozásában akkor ismerhető el, ha arról az igénylő számára a foglalkoztatója, megbízója vagy az őstermelők családi gazdaságának képviselője igazolást (a továbbiakban: igazolás) állít ki, amelyet az egységes kérelemhez csatolni kell. Az igazolás tartalmazza
  - a) az igazolást kiállító nevét, lakóhelyét vagy székhelyét, adószámát vagy adóazonosító jelét, cégszerű aláírását,
  - b) a mezőgazdasági őstermelő élelmiszerláncról és hatósági ellenőrzésről szóló törvény szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer azonosító számát és tevékenységazonosítóját és
  - c) az igénylő nevét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét, társadalombiztosítási azonosító jelét, munkakörét, a munkavégzés kezdeti és szükség szerint végső napját, a napi munkaórák számát, továbbá a munkavégzés helyét.
- (11) Az igazolás akkor fogadható el, ha a kiállító az igazolt időszak teljes időtartamára vonatkozóan olyan
  - a) gazdasági társaságnak vagy szervezetnek minősül, amelynek az igazolást kiállító Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere szerinti tevékenysége a 2. mellékletben, vagy
  - b) egyéni vállalkozónak vagy őstermelőnek minősül, amelynek az igazolást kiállító Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke szerinti tevékenysége a 3. mellékletben felsoroltak közé tartozik.
- (12) Az (5) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti feltételt igazoló dokumentumot csak a támogatás első alkalommal történő igénylésének évében szükséges benyújtani.
- (13) Ha az igénylő olyan szakmai végzettséget igazol az egységes kérelem benyújtásakor, amely nem szerepel az 1. melléklet szerinti végzettségek között, akkor az 1. melléklet szerinti valamely végzettséggel való egyenértékűségről a Nemzeti Irányító Hatóság a Kincstár megkeresésére állásfoglalást ad ki. A támogatásra vonatkozó döntést, ennek figyelembevételével a Kincstár mint közreműködő szervezet a Nemzeti Irányító Hatóság nevében hozza meg.
- (14) A Kincstár a (10) bekezdés szerinti igazolás adattartalmának az ellenőrzése során jogosult megkeresni a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőt és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt.

3. §

- (1) A támogatás igénybevételére jogosult az az igénylő tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló jogi személy is, amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy a támogatás feltételeinek egyébként megfelel.
- (2) Ha a fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatást az igénylő mint természetes személy és olyan jogi személy vagy több olyan jogi személy is igényli, amely vagy amelyek felett az igénylő a tényleges és hosszú távú ellenőrzést egyedül vagy az 1. § 4. pont b) és c) alpontja szerinti szavazatok figyelembevételével más mezőgazdasági termelővel együtt gyakorolja, a támogatás igénybevételére az jogosult, aki vagy amely a mezőgazdasági tevékenységét – a 6. § (1) bekezdése alapján – korábban kezdte meg.
- (3) Ha a (2) bekezdés szerinti igénylők ugyanazon időpontban kezdték meg a mezőgazdasági tevékenységüket, a támogatás odaítélése a következő sorrendben történik:
  - a) az igénylő mint természetes személy,
  - b) jogi személy, amely fölött a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylő egyedül gyakorolja,

- c) a b) ponton kívüli jogi személy esetében az a mezőgazdasági termelő, akit vagy amelyet az igénylő a Kincstár felhívására tett nyilatkozatában megjelöl.
- (4) A (3) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozat benyújtásának feltétele, hogy a nyilatkozat megtételéig a nyilatkozatban meg nem jelölt összes igénylő visszavonja a támogatás iránti kérelmét.
- (5) Az igénylő tényleges és hosszú távú ellenőrzésének a jogi személyben a fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás iránti kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján fenn kell állnia.
- (6) Ha az egységes kérelmet jogi személy nyújtja be, akkor az első benyújtott egységes kérelemre nyitva álló időszak utolsó napjától a jogi személyben a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylőnek tárgyévben, a támogatási kérelem benyújtásától megszakítás nélkül kell gyakorolnia.
- (7) Egy igénylő adott évben csak egy egységes kérelmet nyújthat be.

4. § Jogi személy más jogi személy vagy több jogi személy általi ellenőrzése akkor valósul meg, ha

- a) vállalatcsoport esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzési jogokat az uralmi szerződés biztosítja, vagy
- b) az ellenőrző jogi személy többségi befolyással bír, és az általa kijelölt vezető tisztségviselői feladatokat ellátó természetes személy maga a fiatal mezőgazdasági termelő.

5. § (1) A támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapnak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.

- (2) A támogatásra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket a 4. melléklet tartalmazza.
- (3) A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon, forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023 (IX. 13.) AM rendelet 66. §-a szerinti előzetes kifizetés maximális fajlagos összege az e rendelet szerinti támogatáshoz kapcsolódó támogatási összegekről szóló Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerül meghatározásra.
- (4) A támogatás összege az igénylő által bejelentett és a tárgyévben az ellenőrzések alapján megállapított, fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatásra jogosult – legfeljebb 300 hektár nagyságú – terület és az igénylők számára biztosított fajlagos támogatási összeg szorzata.
- (5) Az (EU) 2021/2115 rendelet 30. cikke szerinti támogatás kifizetése iránti kérelem benyújtásának első évétől kezdve legfeljebb öt évig nyújtható, amelyet a mezőgazdasági termelő legkésőbb a 2027. évi egységes kérelmében igényelhet.
- (6) A 2. § (2) bekezdése szerinti igénylés esetén a támogatás a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet 4. § (3) bekezdésében meghatározott időponttól számított ötéves időtartamra nyújtható.
- (7) A 2. § (4) bekezdése szerinti igénylés esetén a támogatás 19/2023. AM rendelet 6. § (2) bekezdésében meghatározott időponttól számított ötéves időtartamra – figyelemmel a (6) bekezdésben foglaltakra is – nyújtható.

6. § (1) A mezőgazdasági tevékenység megkezdésének azt a legkorábbi időpontot kell tekinteni, amikor az e rendelet szerinti igénylő – jogi személy esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorló – fiatal mezőgazdasági termelő vagy a fiatal mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló bármely jogi személy mezőgazdasági tevékenységét saját kockázatára megkezdte.

- (2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység megkezdése időpontjának a 2. § (5) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti nyilatkozat szerinti dátum vagy az alábbi időpontok közül a legkorábbi minősül:
  - a) az önálló őstermelői tevékenység nyilvántartásba vételének dátuma, feltéve, hogy az őstermelő az egységes kérelemmel igényelhető az Egységes kérelem rendelet 1. § 45. pontja szerinti mezőgazdasági tevékenységet végez,
  - b) az az időpont, amikor az egyéni vállalkozóként folytatott tevékenység esetében a 3. melléklet szerinti tevékenységek egyike bejegyzésre került fő- vagy melléktevékenységként,
  - c) jogi személyek esetében a létesítő okirat elfogadásának időpontja, amely időponttól a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylő végzi, és a jogi személy tevékenységei között fő- vagy melléktevékenységként a 2. melléklet szerinti tevékenységek egyike a létesítő okiratba bejegyzésre került,
  - d) tevékenységét őstermelők családi gazdaságának (a továbbiakban: ŐCSG) tagjaként megkezdő őstermelő esetében

- da) az ŐCSG képviselőjévé válás időpontja, feltéve, hogy az ŐCSG az Egységes kérelem rendelet 1. § 45. pontja szerinti mezőgazdasági tevékenységet végez, vagy
  - db) az az időpont, amikor az ŐCSG-ben a cselekvőképes őstermelő személyes közreműködésként, önálló gazdasági döntése alapján az ŐCSG tagjainak közreműködésével olyan mezőgazdasági tevékenység végzését kezdte meg, amelynek részben vagy egészben kockázatait viseli, hasznát élvezi, és így mezőgazdasági üzem vezetőjének tekinthető, vagy
  - e) ha mezőgazdasági tevékenység végzése tekintetében bármilyen támogatás iránti kérelmet vagy pályázatot nyújtott be a Kincstárhoz, akkor a benyújtás időpontja.
- (3) A családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja szerinti őstermelő esetében – ellenkező nyilatkozat hiányában – a (2) bekezdés d) pontja szerinti valamely esemény bekövetkezését megelőzően nem tekinthető a mezőgazdasági tevékenység megkezdettnek. A Kincstár a (2) bekezdés d) pontja szerinti valamely esemény bekövetkezését a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal által nyilvántartott, az ŐCSG működésének alapjául szolgáló szerződés, továbbá az igénylő nyilatkozata alapján vizsgálja.
- (4) A Kincstár a (2) bekezdés d) pont db) alpontjában foglaltak megállapítására az ŐCSG létrehozásáról szóló szerződés és a gazdálkodás bizonylatainak és egyéb kapcsolódó dokumentumának tartalmi vizsgálatán túl jogosult megkeresni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt. A (2) bekezdés d) pont db) alpontjában foglaltak megállapításához szükséges szempontokról a Nemzeti Irányító Hatóság honlapján közleményt ad ki.
- (5) A Kincstár, ha a (2) bekezdés d) pontja szerinti esetek vizsgálata során szükséges, a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 34. §-a szerinti ellenőrzést hajt végre.
- (6) Ha a Kincstár a (2) bekezdés szerinti esetekben nem tudja minden kétséget kizáróan megállapítani a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági tevékenysége megkezdésének időpontját, akkor a 2. § (5) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti nyilatkozatban foglalt időpontot kell a mezőgazdasági tevékenység megkezdésének tekinteni.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

8. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 21/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A fiatal mezőgazdasági termelői támogatás igénybevételéhez szükséges végzettség

	A	B	C
	Megnevezés	Szakképesítés azonosító száma	A képzés szintje
1	A Mezőgazdasági Gimnázium Erdészeti Tagozatán megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
2	A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán megszerzett erdőmérnök képesítés	–	Felsőfokú erdészeti végzettséggel egyenértékű szakképzettség
3	A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán megszerzett erdőmérnök képesítés,	–	Felsőfokú erdészeti végzettséggel egyenértékű szakképzettség
4	Agrár- és vidékfejlesztési szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
5	Agrár vállalkozó	51 621 01	Szaktanácsos
6	Agrárágazati gépüzemeltető szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
7	Agrár-digitalizációs mérnök	–	Alapfokozat (BSc)
8	Agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens	55 3434 01	Szakképesítés
9	Agrárkörnyezet-gazda	52 621 01 1000 00 00	Szakképesítés
10	Agrár-közgazdasági és áruforgalmazó technikus	52 3439 03	Technikus
11	Agrármenedzser	–	Főiskola
12	Agrármenedzsment szakértő	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
13	Agrármérnök	–	Főiskola
14	Agrár-szakoktató főiskolai szintű szak	–	Főiskola
15	Állattartó szaktanácsos	34 621 03	Szaktanácsos
16	Állattartótelepi gépész	1706-1	Technikus
17	Állattartó-telepi gépész	26 2 8299 02 2 2 01	Szaktanácsos
18	Állattartó-telepi gépész	34 6280 01	Szaktanácsos
19	Állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 01	Szaktanácsos
20	Állattenyésztő (sertés)	31 6210 30 010 31 03	Szakképesítés
21	Állattenyésztő (szarvasmarha)	31 6210 30 010 31 04	Szakképesítés
22	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	54 621 01	Technikus
23	Állattenyésztő mérnök	–	Alapfokozat (BSc)
24	Általános állattenyésztő	1809	Szaktanácsos
25	Általános állattenyésztő	1809	Technikus
26	Általános állattenyésztő	31 6201 10	Szakképesítés
27	Általános állattenyésztő	34 621 03	Szakképesítés
28	Általános állattenyésztő	31620310	Szaktanácsos
29	Általános kertész	1707	Technikus
30	Általános kertész	1707	Szaktanácsos
31	Általános mezőgazdasági szaktanácsos	–	Szaktanácsos
32	Aranykalászos gazda	20 2 6140 05 9 0 01	Szaktanácsos
33	Aranykalászos gazda	32 6201 01	Szaktanácsos
34	Aranykalászos gazda	33 621 02 0100 31 01	Szaktanácsos
35	Aranykalászos gazda	31 621 02	Szaktanácsos
36	Az Erdészeti és Faipari Szakközépiskolában megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés

37	Az Erdészeti Középiskolában megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
38	Az Erdészeti Szakközépiskolában megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
39	Az Erdészeti Technikumban megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
40	Az Erdészeti Vízépítési és Vízgazdálkodási Szakközépiskolában megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
41	Az Erdőgazdasági Középiskolában megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
42	Az Erdőgazdasági Technikumban megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
43	Az Erdőipari Technikumban megszerzett erdészeti szakképesítés	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
44	Biogazdálkodó	35 621 02	Szakmunkás
45	Biológiai talajerő-gazdálkodási szakmérnök		Szakirányú továbbképzés (szakképzettség)
46	Bionövény-termesztő	52 621 01 0100 31 03	Szakmunkás
47	Biotermesztő	23 2 6112 05 9 0 02	Szakmunkás
48	Biotermesztő	32 6206 01	Szakmunkás
49	Biotermesztő	34 6206 01	Szakmunkás
50	Borász	33 621 01 0000 00 00	Szakképesítés
51	Borász	31 541 02	Részszerkesztés
52	Borász	33 5212 01	Szakképesítés
53	Családi gazdálkodó	34 814 01	Szakmunkás
54	Dísznövény- és zöldségtermesztő	21 2 6129 05 4 0 01	Szakmunkás
55	Dísznövény- és zöldségtermesztő	31 6207 01	Szakmunkás
56	Dísznövénykertész	21 2 6116 05 3 0 01	Szakmunkás
57	Dísznövénykertész	33 6207 01	Szakmunkás
58	Dísznövénykertész	33 622 01 1000 00 00	Szakmunkás
59	Dísznövénykertész	34 622 01	Szakmunkás
60	Dísznövénykertész	1701	Technikus
61	Dísznövénytermesztő szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 01	Szaktechnikus
62	Dísznövénytermesztő szaktechnikus	53 6207 01	Szaktechnikus
63	Dohánykertész	31 6206 03	Szakmunkás
64	Dohánykertész	31 622 01 0010 31 01	Szakmunkás
65	Egyetemi szakközgazdász, agrármenedzsment szakon		Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
66	Élelmiszeripari menedzser	–	Felsőoktatási szakképzés
67	Élelmiszermérnök	–	Alapfokozat (BSc)
68	Élelmiszermérnök		Főiskola
69	Élelmiszerteknológus mérnök	–	Alapfokozat (BSc)
70	Élelmiszerteknológus mérnök	–	Főiskola
71	Erdészeti és vadgazdálkodási technikus	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
72	Erdészeti gépésztechnikus	26 5 3117 16 2 0 06	Technikus
73	Erdészeti gépésztechnikus	52 5452 01	Technikus
74	Erdészeti gépésztechnikus	54 521 02	Technikus
75	Erdészeti gépésztechnikus	–	Technikus
76	Erdészeti szakmunkás	–	Szakmunkás
77	Erdésztechnikus	5 0821 17 02	Technikus
78	Erdőgazdasági gépésztechnikus	54 525 02 0010 54 01	Technikus

79	Erdőmérnöki		Alapfokozat (BSc)
80	Erdőművelő-fakitermelő	4 0821 17 01	Szaktudomány
81	Érettségi bizonyítvány (mezőgazdasági alapismeretekből vizsgát tett)	–	Érettségi
82	Felsőfokú élelmiszer-ipari gépészmérnök-asszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
83	Felsőfokú gazdaság és vidékfejlesztési agrármérnök-asszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
84	Felsőfokú kertészmérnök-asszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
85	Felsőfokú környezetgazdálkodási agrármérnöki-asszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
86	Felsőfokú mezőgazdasági gépészmérnök-asszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
87	Felsőfokú mezőgazdasági mérnökasszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
88	Felsőfokú növénytermesztő mérnökasszisztens	–	Felsőoktatási szakképzés
89	Fűszernövény-termesztő	31 622 01 0100 21 01	Szakképesítés
90	Gazda	33 6201 01	Szaktudomány
91	Gazda	33 621 02 1000 00 00	Szaktudomány
92	Gazda	34 621 01	Szaktudomány
93	Gazda (mezőgazdasági szaktudomány)	20 2 6140 05 9 0 04	Szaktudomány
94	Gazda (mezőgazdasági szaktudomány)	33 6201 01	Szaktudomány
95	Gazda I.	51 6201 01	Technikus
96	Gazda II.	33 6201 01	Szaktudomány
97	Gazda szakma, aranykalászos gazda részszakma	4 0811 17 04	Szaktudomány
98	Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök	–	Alapfokozat (BSc)
99	Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök	–	Felsőoktatási szakképzés
100	Gépszerelő és -karbantartó	313	Technikus
101	Gépszerelő és karbantartó (mezőgazdasági gépszerelő)	313-4	Technikus
102	Gyümölcsstermesztési (integrált termesztési)	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
103	Gyümölcsstermesztő	31 622 01 0010 31 02	Szaktudomány
104	Gyümölcsstermesztő	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
105	Gyümölcsstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 02	Szaktechnikus
106	Gyümölcsstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53 6207 02	Szaktechnikus
107	Gyümölcsstermesztő szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
108	Informatikus és szakigazgatási agrármérnöki	–	Alapfokozat (BSc)
109	Informatikus és szakigazgatási agrármérnöki	–	Alapfokozat (BSc)
110	Integrált gyümölcsstermesztési szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
111	Integrált növénytermesztő	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
112	Integrált növénytermesztő szakember	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
113	Képesített gazda	20 4 6140 05 9 0 06	Technikus
114	Képesített gazda	51 6201 01	Technikus
115	Kertész	24 2 6129 05 3 0 04	Szaktudomány

116	Kertész	33 6207 03	Szakmunkás
117	Kertész	34 622 02	Szakmunkás
118	Kertész	1705	Technikus
119	Kertész	1703	Technikus
120	Kertész (technikus)	51-0300	Technikus
121	Kertész és növényvédelmi technikus	54 621 04 0010 54 01	Technikus
122	Kertész- és növényvédelmi technikus	24 5 3124 16 6 2 03	Technikus
123	Kertész- és növényvédelmi technikus	52 6207 01	Technikus
124	Kertészeti gépész	26 2 8293 02 2 2 13	Szakmunkás
125	Kertészeti gépész	34 6280 03	Szakmunkás
126	Kertészeti gépész	1706-2	Technikus
127	Kertészeti gépkezelő	31 521 19 0010 31 03	Szakmunkás
128	Kertészeti gépszerelő, gépjavító	31 521 01 0010 31 02	Szakmunkás
129	Kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 03	Szakmunkás
130	Kertészeti szaktechnikus	55 622 01	Szaktechnikus
131	Kertész mérnök	–	Alapfokozat (BSc)
132	Kertész mérnök	–	Főiskola
133	Környezetgazdálkodási agrármérnök	–	Alapfokozat (BSc)
134	Lótarló és lótenyésztő	31 621 04 0000 00 00	Szakképesítés
135	Lótenyésztő	31 6203 05	Szakképesítés
136	Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnök	–	Alapfokozat (BSc)
137	Lovász	34 621 02	Szakképesítés
138	Méhész	31 621 05 0000 00 00	Szakképesítés
139	Méhész	32 621 02	Szakképesítés
140	Meliorációs és parképítő földmunkagép-kezelő	31 6280 04	Szakmunkás
141	Meliorációs és parképítő gépkezelő	26 1 8293 04 7 0 01	Szakmunkás
142	Meliorációs mérnök	–	Főiskola
143	Meliorációs, kert- és parképítőgép kezelő	31 521 19 0010 31 05	Szakmunkás
144	Ménészgazda (Felsőfokú állattenyésztő mérnök-asszisztens)	–	Felsőoktatási szakképzés
145	Mező- és erdőgazdasági rakodógép-kezelő	31 6280 05	Szakmunkás
146	Mezőgazdasági (agrár)vállalkozó	20 2 6140 09 9 0 03	Szakmunkás
147	Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő	31 521 19 0010 31 06	Szakmunkás
148	Mezőgazdasági gazdaszony, falusi vendéglátó	34 811 02	Szakképesítés
149	Mezőgazdasági gépész	26 2 8293 02 2 2 16	Szakmunkás
150	Mezőgazdasági gépész	33 6280 01	Szakmunkás
151	Mezőgazdasági gépész	34 521 08	Szakmunkás
152	Mezőgazdasági gépész	1706	Technikus
153	Mezőgazdasági gépész (technikus)	71-0200	Technikus
154	Mezőgazdasági gépészmérnök	–	Főiskola
155	Mezőgazdasági gépésztechnikus	26 5 3117 16 2 0 21	Technikus
156	Mezőgazdasági gépésztechnikus	52 5452 02	Technikus
157	Mezőgazdasági gépésztechnikus	54 525 02 0010 54 02	Technikus
158	Mezőgazdasági gépésztechnikus	54 521 05	Technikus
159	Mezőgazdasági gépjavító	26 2 7433 02 2 2 17	Szakmunkás
160	Mezőgazdasági gépjavító	34 5235 02	Szakmunkás
161	Mezőgazdasági gépjavító	35 521 02	Szakmunkás
162	Mezőgazdasági gépjavító (a tevékenység megjelölésével)	346280049	Szakmunkás
163	Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 22	Szaktechnikus

164	Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	53 5452 01	Szaktechnikus
165	Mezőgazdasági gépkezelő (a gép megjelölésével)	31 6280 10	Szaktmunkás
166	Mezőgazdasági gépszerelő	313-4	Technikus
167	Mezőgazdasági gépszerelő, -karbantartó	313-4	Technikus
168	Mezőgazdasági gépszerelő, gépjavító	31 521 01 0010 31 03	Szaktmunkás
169	Mezőgazdasági gépszerelő-gépüzemeltető	1709	Szakképesítés
170	Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 23	Szaktechnikus
171	Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	53 5452 02	Szaktechnikus
172	Mezőgazdasági környezetgazdálkodási szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
173	Mezőgazdasági mérnök	-	Alapfokozat (BSc)
174	Mezőgazdasági mérnök	-	Főiskola
175	Mezőgazdasági munkás	21 621 02	Részsakképesítés
176	Mezőgazdasági műszaki menedzserasszisztens	55 621 01 0010 55 05	Felsőfokú szakképesítés
177	Mezőgazdasági műszaki menedzserasszisztens (a szakirány megjelölésével)	55 6249 01	Felsőfokú szakképesítés
178	Mezőgazdasági rakodógépkezelő	31 521 19 0010 31 07	Szaktmunkás
179	Mezőgazdasági szakközépiskolai érettségi bizonyítvány (állattenyésztés és szakmai gyakorlatból vizsgát tett)	-	Érettségi
180	Mezőgazdasági szakoktató	-	Alapfokozat (BSc)
181	Mezőgazdasági szakoktató élelmiszeripari szakirányon		Alapfokozat (BSc)
182	Mezőgazdasági szakoktató erdészeti szakirányon		Alapfokozat (BSc)
183	Mezőgazdasági szakoktató kertészeti szakirányon		Alapfokozat (BSc)
184	Mezőgazdasági szakoktató mezőgazdasági gépészeti szakirányon		Alapfokozat (BSc)
185	Mezőgazdasági szakoktató mezőgazdasági szakirányon		Alapfokozat (BSc)
186	Mezőgazdasági szaktanácsadó	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
187	Mezőgazdasági szaktanácsadó szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
188	Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 24	Szaktechnikus
189	Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	53 5452 03	Szaktechnikus
190	Mezőgazdasági technikus	20 5 3124 16 6 2 04	Technikus
191	Mezőgazdasági technikus	52 6201 01	Technikus
192	Mezőgazdasági technikus	54 621 02 0010 54 02	Technikus
193	Mezőgazdasági technikus	54 621 02	Technikus
194	Mezőgazdasági technikus Növénytermesztő szakmairány	5 0811 17 09	Technikus
195	Mezőgazdasági vállalkozó	32 6201 02	Szaktmunkás
196	Mezőgazdasági vállalkozó	54 621 02 0100 31 01	Szaktmunkás
197	Mezőgazdasági vízgazdálkodási szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak

198	Mezőgazdasági vízgazdálkodási és környezettechnológiai mérnök		Alapfokozat (BSc)
199	Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 04	Szaktudós
200	Növénytermesztési mérnöki	–	Főiskola
201	Növénytermesztő	54 621 04 0100 31 01	Szaktudós
202	Növénytermesztő és növényvédelmi (technikus)	51-0400	Technikus
203	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	21 5 3124 16 6 2 05	Technikus
204	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	52 6206 01	Technikus
205	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	54 621 04 0010 54 02	Technikus
206	Növénytermesztő és növényvédő technológus	55 6206 02	Felsőfokú szakképzés
207	Növénytermesztő és növényvédő technológus	55 621 02 0010 55 05	Felsőfokú szakképzés
208	Növénytermesztő gépész	26 2 8293 02 2 2 21	Szaktudós
209	Növénytermesztő gépész	31 6280 07	Szaktudós
210	Növénytermesztő gépész	1706-3	Technikus
211	Növénytermesztő gépész	1704	Technikus
212	Növénytermesztő mérnök	–	Alapfokozat (BSc)
213	Növényvédelmi (technikus)	31-100	Technikus
214	Növényvédelmi és talajerő-gazdálkodási szaktechnikus	52 5 3125 16 6 2 06	Szaktechnikus
215	Növényvédelmi és talajerő-gazdálkodási szaktechnikus	53 6206 01	Szaktechnikus
216	Növényvédelmi gépkezelő	31 521 19 0010 31 09	Szaktudós
217	Növényvédelmi szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
218	Növényvédelmi szaktechnikus	55 621 02	Szaktechnikus
219	Növényvédő és méregraktárkezelő	52 2 6140 05 6 0 02	Szaktudós
220	Növényvédő és méregraktárkezelő	54 621 04 0100 31 02	Szaktudós
221	Növényvédő és méregraktár-kezelő	31 6206 02	Szaktudós
222	Növényvédő és öntöző gépész	26 2 8313 02 2 2 22	Szaktudós
223	Okleveles agrárkémikus agrármérnök	–	Egyetemi
224	Okleveles agrármérnök	–	Egyetemi
225	Okleveles agrármérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
226	Okleveles állatorvos doktor	–	Egyetemi
227	Okleveles állatorvos doktor	–	Mesterfokozat (MSc)
228	Okleveles állattenyésztő mérnök	–	Egyetemi
229	Okleveles állattenyésztő mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
230	Okleveles díszkertészeti és növényalkalmazási mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
231	Okleveles élelmiszerbiztonsági és minőségi mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
232	Okleveles gazdasági agrármérnök	–	Egyetemi
233	Okleveles gazdasági agrármérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
234	Okleveles informatikus agrármérnök	–	Egyetemi
235	Okleveles kertészmérnök	–	Egyetemi
236	Okleveles kertészmérnök	–	Mesterfokozat (MSc)

237	Okleveles környezetgazdálkodási agrármérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
238	Okleveles mezőgazdasági biotechnológus	–	Mesterfokozat (MSc)
239	Okleveles mezőgazdasági gépészmérnök	–	Egyetemi
240	Okleveles mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
241	Okleveles növényorvos	–	Egyetemi
242	Okleveles növényorvos	–	Mesterfokozat (MSc)
243	Okleveles növénytermesztő mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
244	Okleveles ökológiai gazdálkodási mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
245	Okleveles szakigazgatás-szervező és informatikus agrármérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
246	Okleveles vadgazda mérnök	–	Egyetemi
247	Okleveles vadgazda mérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
248	Okleveles vidékfejlesztési agrármérnök	–	Mesterfokozat (MSc)
249	Okleveles vidékfejlesztő agrármérnök	–	Egyetemi
250	Ökogazda	52 621 01 0100 33 01	Szaktudás
251	Ökológiai gazdálkodó	55 621 02 0010 55 06	Felsőfokú szakképesítés
252	Ökológiai gazdálkodó	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
253	Ökológiai gazdálkodó szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
254	Ökológiai növénytermesztő	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
255	Ökológiai növénytermesztő szakember	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
256	Önjáró betakarítógép kezelője	31 521 19 0010 31 10	Szaktudás
257	Önjáróbetakarítógép-kezelő	31 6280 08	Szaktudás
258	Precíziós gazdálkodási szakember	–	Szakirányú továbbképzés (szakképzettség)
259	Precíziós mezőgazdasági szakmérnök	–	Szakirányú továbbképzés (szakképzettség)
260	Szabadföldi dísnövénytermesztő	33 622 01 0100 31 04	Szaktudás
261	Szakközépiskolai érettségi bizonyítvány (Tanulmányait az 50.152/1993 számon engedélyezett Mezőgazdasági szakmacsoportban végezte)	–	Érettségi
262	Szakközépiskolai érettségi bizonyítvány (Tanulmányait az 50152/1993 számon engedélyezett világbanki mezőgazdasági szakmacsoportban végezte mezőgazdasági ismeretekből vizsgát tett)	–	Érettségi
263	Szőlész-borász	34 541 06	Szaktudás
264	Szőlész-borász	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
265	Szőlész-borász szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 08	Szaktechnikus
266	Szőlész-borász szaktechnikus	53 6207 03	Szaktechnikus
267	Szőlő- és borgazdasági szakmérnök	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
268	Szőlő- és borgazdasági szaktanácsadó	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
269	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	21 2 6129 05 3 0 07	Szaktudás
270	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	31 6207 02	Szaktudás

271	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	1705-1	Technikus
272	Szőlőtermesztő	31 622 01 0010 31 03	Szaktudós
273	Szőlőtermesztő és borász menedzser	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
274	Szőlőtermesztő és borász szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
275	Tájgazdálkodási mérnök	-	Főiskola
276	Tájrendező-kertépítő mérnök	-	Alapfokozat (BSc)
277	Talajerőgazdálkodás szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
278	Talajerőgazdálkodási szakértő	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
279	Talajerőgazdálkodó	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
280	Talajnélküli termesztés szakmérnöke	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
281	Talajtani szakelőadó	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
282	Talajtani szakmérnöki	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
283	Talajterképező és földminősítő szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
284	Tápanyag-gazdálkodási szakmérnök	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
285	Természetvédelmi mérnök	-	Alapfokozat (BSc)
286	Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	26 1 8311 04 9 0 12	Szaktudós
287	Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	31 6280 09	Szaktudós
288	Vadgazda mérnök	-	Főiskola
289	Vadgazda mérnök	-	Alapfokozat (BSc)
290	Vállalkozó menedzser vagy vállalkozó-menedzser mérnök vagy élelmiszer vállalkozó menedzser főiskolai szintű szak	-	Főiskola
291	Vetőmag-gazdálkodási	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
292	Vetőmag-gazdálkodási szakmérnöki	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
293	Vidékfejlesztési agrármérnök	-	Alapfokozat (BSc)
294	Vidékfejlesztési technikus	54 621 02 0010 54 03	Technikus
295	Zöldség- és gyümölcsstermesztő	35 622 02	Szaktudós
296	Zöldség-gyümölcs termesztési és feldolgozási	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
297	Zöldség-hajtatási	-	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
298	Zöldségstermesztő	31 622 01 0010 31 04	Szaktudós
299	Zöldségstermesztő	1705-2	Technikus
300	Zöldségstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 09	Szaktechnikus
301	Zöldségstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53 6207 05	Szaktechnikus

2. melléklet a 21/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere alapján elfogadott tevékenységek

	A	B	C
1	Ágazat megnevezése	Alágazat megnevezése	Szakágazat megnevezése
2	02 Erdőgazdálkodás	02.1 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	02.10 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység
3		02.2 Fakitermelés	02.20 Fakitermelés
4		02.3 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése (023)	02.30 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése
5		02.4 Erdészeti szolgáltatás	02.40 Erdészeti szolgáltatás
6		01 Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások	01.4 Állattenyésztés
7	01.4 Állattenyésztés		01.42 Egyéb szarvasmarha tenyésztése
8	01.4 Állattenyésztés		01.43 Ló, lóféle tenyésztése
9	01.4 Állattenyésztés		01.44 Teve, tevéféle tenyésztése
10	01.4 Állattenyésztés		01.45 Juh, kecske tenyésztése
11	01.4 Állattenyésztés		01.46 Sertésenyésztés
12	01.4 Állattenyésztés		01.47 Baromfi tenyésztés
13	01.4 Állattenyésztés		01.49 Egyéb állat tenyésztése
14	01.2 Évelő növény termesztése		01.21 Szőlőtermesztés
15	01.2 Évelő növény termesztése		01.22 Trópusi gyümölcs termesztése
16	01.2 Évelő növény termesztése		01.23 Citrusféle termesztése
17	01.2 Évelő növény termesztése		01.24 Almatermésű, csonthéjas termesztése
18	01.2 Évelő növény termesztése		01.25 Egyéb gyümölcs, héjastermésű termesztése
19	01.2 Évelő növény termesztése		01.26 Olajtartalmú gyümölcs termesztése
20	01.2 Évelő növény termesztése		01.27 Italgyártási növény termesztése
21	01.2 Évelő növény termesztése		01.28 Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése
22	01.2 Évelő növény termesztése		01.29 Egyéb évelő növény termesztése
23	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.61 Növénytermesztési szolgáltatás
24	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.62 Állattenyésztési szolgáltatás
25	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.63 Betakarítást követő szolgáltatás
26	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.64 Vetési célú magfeldolgozás
27	01.1 Nem évelő növény termesztése		01.11 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése
28	01.1 Nem évelő növény termesztése		01.12 Rizstermesztés
29	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.13 Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése	

30		01.1 Nem évelő növény termesztése	01.14 Cukornádtermesztés
31		01.1 Nem évelő növény termesztése	01.15 Dohánytermesztés
32		01.1 Nem évelő növény termesztése	01.16 Rostnövénytermesztés
33		01.1 Nem évelő növény termesztése	01.19 Egyéb, nem évelő növény termesztése
34		01.3 Növényi szaporítóanyag termesztése	01.30 Növényi szaporítóanyag termesztése
35		01.5 Vegyes gazdálkodás	01.50 Vegyes gazdálkodás
36		01.7 Vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás	01.70 Vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás

3. melléklet a 21/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke alapján elfogadott tevékenységek

	A	B
1	ÖVTJ-kód	ÖVTJ megnevezés
2	011101	Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése m.n.s.
3	011102	Máktermesztés
4	011201	Rizstermesztés
5	011301	Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése m.n.s.
6	011401	Cukornádtermesztés
7	011501	Dohánytermesztés
8	011601	Rostnövénytermesztés m.n.s.
9	011602	Kendertermesztés
10	011901	Egyéb, nem évelő növény termesztése m.n.s.
11	011902	Dísznövény- és virágtermesztés
12	011903	Koszorú- és virágkötés saját termesztésű növényből (nem művirágból)
13	011904	Koszorúalap készítés szalmából és szénából (saját termelésű alapanyagból)
14	012101	Borszőlő termesztés
15	012103	Csemegeszőlő termesztés
16	012201	Trópusi gyümölcs termesztése
17	012301	Citrusfélék termesztése
18	012401	Almatermésű, csonthéjas termesztése
19	012501	Egyéb gyümölcs, héjastermésű termesztése
20	012601	Olajtartalmú gyümölcs termesztése
21	012701	Italgártási növény termesztése
22	012801	Fűszer-, aromanövény termesztése m.n.s.
23	012802	Gyógynövénytermesztés
24	012803	Gyógyszergyártásban használt növények termesztése
25	012901	Egyéb évelő növény termesztése m.n.s.
26	012902	Nádgazdasági és fűztelepi tevékenység
27	012903	Karácsonyfa termesztése
28	013001	Zöldség-szaporítóanyag termesztése m.n.s.

29	013002	Dísnövény szaporítóanyag-termesztés
30	013003	Gyümölcs-, díszfaiskola
31	013004	Egyéb kertészeti szaporítóanyag termesztése
32	013005	Szőlő szaporítóanyag termesztése (szőlőiskola)
33	014101	Tejhasznú szarvasmarha, bivaly tenyésztése
34	014201	Egyéb szarvasmarha tenyésztése
35	014301	Ló, lóféle tenyésztése
36	014401	Teve, tevéféle tenyésztése
37	014501	Juh, kecske tenyésztése
38	014601	Sertés tenyésztés
39	014701	Baromfi tenyésztés
40	014901	Egyéb állat tenyésztése m.n.s.
41	014902	Méhészet
42	014904	Egyéb állati termékek termelése
43	014905	Nyúl tenyésztése
44	015001	Vegyes gazdálkodás (növénytermesztés állattenyésztéssel, egyik részaránya sem éri el a 66%-ot)
45	016101	Növénytermesztési szolgáltatás géppel m.n.s.
46	016102	Növénytermesztési szolgáltatás kézi erővel
47	016103	Mezőgazdasági kártevőirtás
48	016104	Beporzási szolgáltatás
49	016201	Állattenyésztési szolgáltatás
50	016301	Betakarítást követő szolgáltatás m.n.s.
51	016302	Koszorú- és virágkötés nem saját termelésű növényből (nem művirágból)
52	016303	Gyógynövény előkészítés
53	016401	Vetési célú magfeldolgozás
54	017001	Vadgazdálkodási szolgáltatás
55	021001	Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység
56	022001	Fakitermelés saját jogon
57	022003	Faszéntermelés az erdőben (hagyományos módszerrel előállítva)
58	023001	Erdőgazdálkodói haszonvételek gyakorlása (vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése)
59	023002	Éti csiga gyűjtése
60	024001	Erdészeti szolgáltatás m.n.s.
61	024002	Erdészeti bér munka
62	024003	Kézi és gépi fakitermelés bér munkában
63	024004	Erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó szaktanácsadás

4. melléklet a 21/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A fiatal mezőgazdasági termelői támogatásra vonatkozó 2024–2027. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C	D	E
1.	Igénylés éve	2024	2025	2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	18 690 804	18 690 804	18 690 804	18 690 804
3.	Fajlagos támogatási minimum	78,67	78,67	78,67	78,67
4.	Fajlagos támogatási maximum	236,00	236,00	236,00	236,00

Az agrárminiszter 22/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszeréről

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 8. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések**1. §**

E rendelet alkalmazásában

- állandó gyepterület és állandó legelő:* az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) 1. § 6. pontja szerinti állandó gyepterület és állandó legelő;
- blokkazonosító:* a fizikai blokk egyedi és egyértelmű megjelölésére szolgáló, betűvel vegyes számsorozat;
- egyéb tájképi elem:* az Egységes kérelem rendelet 1. § 14. pontja szerinti egyéb tájképi elem;
- egységes kérelem:* az Egységes kérelem rendelet 1. § 15. pontja szerinti támogatási, illetve kifizetési kérelem;
- felszínborítási fedvény:* a felszínfedettség jellegzetességeinek figyelembevételével egymástól elkülönített, különböző mezőgazdasági hasznosítású vagy egyéb jellegzetességeiben eltérő területek;
- fizikai blokk:* a földterülethez kapcsolódó intézkedésekre vonatkozó eljárások céljára kialakított, a mezőgazdasági művelés szempontjából több éven keresztül állandó, terepen azonosítható határokkal rendelkező összefüggő földterület;
- kataszteri fedvény:* az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból évente egy alkalommal, csökkentett adattartalommal előállított, olyan nem közhiteles digitális térinformatikai adatrendszer, amely tartalmazza
  - poligonokból álló térinformatikai fedvényként a földrészlethatárokat, a földrészletek helyrajzi számát, a település nevét, valamint megye-, település- és fekvéskódját, és
  - pontokból álló térinformatikai fedvényként a földrészletek egy belső pontját, a földrészletek helyrajzi számát, településkódját, valamint a belső pontok egységes országos vetületi rendszerű koordinátáját;
- kis vizes élőhely:* az a szántó vagy gyepek mezőgazdasági hasznosítású táblán található, nem termelő tájképi elem, amely
  - vízborítottsággal rendelkezik, vagy vízjárta terület, vagy vízvisszatartásra használják,
  - nem minősül kis tónak, halastónak vagy víztározónak,
  - medre nem lehet bélelt vagy szilárd burkolatú,
  - üde lágyszárú növényzet, illetve part menti vegetációra jellemző növényfajok jelenlétét mutatja, és
  - minimum 5000 négyzetméter területű;
- környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület:* a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 8. pontja szerinti terület;

10. *mezőgazdasági parcella*: egy mezőgazdasági termelő által bejelentett, egybefüggő földterület, amely nem terjed ki egynél több terményre, illetve földtakaróra, azzal, hogy a mezőgazdasági parcella részét képezheti a rajta elhelyezkedő nem termelő tájképi elem és egyéb tájképi elem;
11. *nagyon nagy felbontású űrfelvétel*: a földfelszínt 1,5 méter felbontásnál finomabban ábrázoló űrfelvétel;
12. *nem támogatható terület*: az a terület, amely nem felel meg a támogatható terület e rendeletben meghatározott fogalmának, – figyelemmel az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (4) bekezdés a) pontjában foglaltakra – továbbá az alábbi, elsődlegesen nem mezőgazdasági céllal hasznosított területek:
  - a) repülőtér leszállópályája és a repülőtér működtetéséhez közvetlenül kapcsolódó kiszolgáló létesítmények területe, ideértve az ezeket körülvevő biztonsági védőövezet határait, valamint a füves kifutópályával rendelkező repülőterek leszállópályáját és annak a rendeltetésszerű használatát biztosító egyéb füves területeket is,
  - b) az építészeti jogszabályok szerinti műtárgy területe és a műtárgy rendeltetésszerű működését biztosító terület, valamint a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 4. pontja szerinti árvízvédelmi mű, 2. § 40. pontja szerinti vízvédelmi terület, valamint 37. és 38. §-a alapján árvízvédelmi földtöltésként kialakított árvízvédelmi vonal teljes, a töltéskoronától a körömpontokig terjedő területe,
  - c) az ingatlan-nyilvántartási jogszabályok szerinti, a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: HM) vagyonkezelésében lévő, „Állami terület 1.” megnevezésű művelés alól kivett terület vagy „honvédelmi célra feleslegessé nyilvánított terület” megnevezésű művelés alól kivett terület, kivéve a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet [a továbbiakban: 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet] 61. § (4) bekezdésében nevesített valamely földhasználati szerződés alapján hasznosított területek, amelyeknek mezőgazdasági hasznosítása fizikailag is – a HM nyilvántartása szerint – biztosított,
  - d) távvezeték tartóelemei alatti terület, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 13. § (1) bekezdés g) pontja szerinti erdészeti nyiladékok,
  - e) szórakozási vagy szabadidős tevékenységre használt területek (különösen golfpálya, futballpálya, lovas akadálypálya, növénylabirintus), valamint a kastélyparkok fás-bokros területei,
  - f) halas- és horgásztó, lőtér, valamint ezek rendeltetésszerű használatát biztosító területek,
  - g) állandó trágyalerakók területe,
  - h) karácsonyfa-ültetvények;
13. *nem termelő tájképi elem*: az Egységes kérelem rendelet 5. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tájképi elem;
14. *ortofotó*: az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet céljainak megfelelő pontosságú méretek és területek meghatározására alkalmas, ortogonális vetítési rendszerű, térképszerűen átdolgozott légifelvétel;
15. *speciális tulajdonságokkal rendelkező terület*: olyan nem támogatható terület, amelyre az egyes földterület használathoz kapcsolódó támogatási jogcímekre vonatkozó jogszabályok alapján támogatás igényelhető;
16. *támogatható terület*: az Egységes kérelem rendelet 5. § (2) bekezdése szerinti terület;
17. *tárgyév*: az a naptári év, amelyben a kedvezményezett változásvezetésre vonatkozó bejelentést tesz;
18. *távérzékeléses ellenőrzés*: a támogatási kérelmekben szereplő adatok valóságának, valamint a támogatási feltételek teljesítésének vizsgálata az űr- és légifelvételek objektív adatainak kiértékelésével;
19. *tematikus réteg*: a térinformatikai rendszer részét képező, logikailag összetartozó adatokat tartalmazó részhalmoz;
20. *változásvezetés*: a 8. § (1) bekezdése szerinti adatoknak a tényleges helyszíni állapottól való eltérése miatt – a feladatkörrel rendelkező szervezet hivatalos tudomásszerzése vagy a kedvezményezett bejelentése alapján – indult, a nem helytálló adatok módosítására irányuló eljárás;
21. *védett tájképi elem*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 67. pontja szerinti tájképi elem.

- 2. §** (1) A MePAR egy fizikaiblokk-alapú,
- a) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 68. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően létrehozott, a földterület használatához kapcsolódó, az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet III. címében, valamint
  - b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott egyes intézkedésekkel összefüggő eljárások kizárólagos, országos földrajzi azonosító és térinformatikai rendszere, valamint annak adatbázisa.
- (2) A földterület-azonosítás hivatkozási alapja a fizikai blokk. A mezőgazdasági parcellát a fizikai blokkon belül kell meghatározni.
- (3) A MePAR fizikai blokkrendszer térképi megjelenítésének képi háttere az ortofotó vagy a nagyon nagy felbontású űrfelvétel.
- (4) A MePAR térinformatikai rendszerének térképi alapját az Egységes Országos Vetületi Rendszerben kell elkészíteni és aktualizálni.

- 3. §** A MePAR létrehozása és üzemeltetése során biztosítani kell, hogy
- a) lehetővé tegye a támogatás alapját képező mezőgazdasági parcellák fizikai blokkon belüli elhelyezkedésének, valamint az ökológiai jelentőségű területek elhelyezkedésének rögzítését és területük meghatározását,
  - b) biztosítsa a 2. § (1) bekezdése szerinti eljárásokban benyújtott kérelmek adminisztratív ellenőrzéséhez, különösen a területi túligénylések és a kettős igénylések azonosításához, a támogatási jogcímek közötti keresztellenőrzésekhez, továbbá a területi monitoring rendszer, valamint a helyszíni és távérzékelés ellenőrzéséhez szükséges, 4. § (1) bekezdése szerinti adatokat,
  - c) alkalmas legyen a Magyar Államkincstárhoz mint Nemzeti Kifizető Ügynökséghez (a továbbiakban: Kincstár) benyújtott támogatási, valamint kifizetési kérelmek kezeléséhez szükséges térinformatikai alapok biztosítására, és
  - d) megállapítható legyen a kataszteri fedvényen szereplő földrészletek, fizikai blokkok, mezőgazdasági parcellák és ökológiai jelentőségű területek kapcsolata.

2. A MePAR adattartalma

- 4. §** (1) A MePAR alapvető adatai a következők:
- a) a fizikai blokkok határvonalai,
  - b) a fizikai blokkok területének mértéke,
  - c) a fizikai blokkon belül a támogatható, a nem támogatható – azon belül a speciális tulajdonságokkal rendelkező – területek határvonalai,
  - d) a fizikai blokkon belül a támogatható, a nem támogatható – azon belül a speciális tulajdonságokkal rendelkező – területek mértéke,
  - e) a blokkazonosító,
  - f) ortofotó vagy nagyon nagy felbontású űrfelvétel,
  - g) a nem termelő tájképi elemek határvonalai,
  - h) a nem termelő tájképi elemek területmértékei,
  - i) a védett tájképi elemek határvonalai,
  - j) a védett tájképi elemek területmértékei,
  - k) a kis vizes élőhely határvonalai és
  - l) a kis vizes élőhely területmértékei.
- (2) A MePAR továbbá tartalmazza a kataszteri fedvényt, valamint jogszabály, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló támogatások pályázati felhívásai vagy technikai útmutatás alapján létrehozott és létrehozandó, egyéb tematikus rétegekre vonatkozó adatokat.

3. A fizikai blokk meghatározása

- 5. §** (1) A fizikai blokk meghatározása távérzékeléses és szükség szerint helyszíni adatfelvételezésen alapul. A fizikai blokkon belül a támogatható területek, a nem támogatható területek – azon belül a speciális tulajdonságokkal rendelkező területek – és a felszínborítási fedvényben szereplő területek, valamint az ökológiai jelentőségű területek elkülönítése az adatfelvételezés időpontjában fennálló tényleges mezőgazdasági művelés figyelembevételével történik.
- (2) A fizikai blokkban a 4. § (1) bekezdés c), g) és i) pontjában foglalt határvonalakat csak akkor kell kialakítani, ha az általuk határolt terület önálló lehatárolása jogszabály, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló támogatások pályázati felhívásai vagy technikai útmutatás alapján szükséges.
- (3) Egy fizikai blokk több mezőgazdasági parcellát is tartalmazhat.
- 6. §** A kataszteri fedvényekre vonatkozó, valamint a 4. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatokat a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a Kincstár ezen adatok átadására vonatkozó megkeresésében meghatározott időpontig köteles megküldeni a Kincstár részére.

4. A MePAR adatainak programszerű felújítása és a változásvezetés

- 7. §** (1) A 4. § (1) bekezdés a), c), e), g) és i) pontjában foglalt adatok és a tematikus rétegek programszerű felújítását új adatfelvételezés útján kell végrehajtani oly módon, hogy a felújítás Magyarország egész területére vonatkozóan háromévente legalább egyszer megtörténjen.
- (2) A 4. § (1) bekezdés a), c), g) és i) pontjában foglalt adatok és a tematikus rétegek programszerű felújítását az 5. §-ban foglalt követelményeknek megfelelően kell elvégezni.
- (3) A 4. § (1) bekezdés a), c), g) és i) pontja szerinti térképi adatoknak a tényleges helyszíni állapottól való eltérése miatti, hivatalból történő felülvizsgálatát a Kincstár és a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv kezdeményezheti, az adatok módosítását a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a Kincstár jóváhagyásával végzi el, és a szükséges változtatásokat a törzsállomány másolati példányán is át kell vezetni.
- (4) Az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis alapján a kataszteri fedvények MePAR adatbázisba történő bedolgozásáról a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv gondoskodik.
- 8. §** (1) Változásvezetést a kedvezményezett abban az esetben jelenthet be, ha
- a) a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok a változásvezetés megindítására irányuló bejelentés (a továbbiakban: változásvezetési bejelentés) benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, és a változásvezetéssel érintett parcella vagy terület a fizikai blokk nem támogatható területére vagy másik fizikai blokkba legalább 3 méterrel úgy nyúlik túl, hogy a túlnyúlással érintett terület nagysága eléri a 0,03 hektárt, vagy a túlnyúlás nemteljesülése esetén önállóan a 0,25 hektárt, és a kérelmezett terület támogatható területnek minősül,
- b) a MePAR-ban rögzített nem termelő tájképi elemek – kivéve vízvédelmi sáv vagy védett tájképi elem – vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, és az adott elem valós területi nagysága legalább egy méterrel nyúlik túl a MePAR-ban lehatárolt elem területén, úgy, hogy kiterjedése legalább 0,01 hektáros különbséget mutat a MePAR-ban rögzített állapothoz képest,
- c) a MePAR-ban nem rögzített nem termelő tájképi elemek – kivéve vízvédelmi sáv vagy védett tájképi elem – vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, és a bejelentett elem megfelel a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendeletben vagy az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendeletben meghatározott fogalmaknak,
- d) a MePAR-ban rögzített állandó gyepek fedvény vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, mivel a bejelentett terület a megadott hasznosítás alapján legalább 3 méteres túlnyúlású, és 0,03 hektár, vagy a túlnyúlás nemteljesülése esetén önállóan 0,25 hektár kiterjedésű különbséget mutat a MePAR-ban rögzített állandó gyepek fedvényhez képest, vagy

- e) a MePAR-ban rögzített környezeti szempontból érzékeny állandó gyep fedvény vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, mivel a bejelentett terület a megadott hasznosítás alapján legalább 3 méteres túlnyúlású és 300 m² kiterjedésű különbséget mutat a MePAR-ban rögzített érzékeny állandó gyep fedvényhez képest.
- (2) A kedvezményezett a változásvezetési bejelentésében köteles az őt érintő adatokkal kapcsolatos, illetve az általa végrehajtott összes változásról a Kincstárt tájékoztatni.
- (3) Ha a kedvezményezett az egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg változásvezetésre irányuló bejelentést is tesz, és ennek során a Kincstár megállapítja, hogy a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok, valamint a tárgyévben nem termelő tájképi elemként bejelentett, a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemek vonatkozásában az adatok a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek, akkor a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok, valamint a nem termelő tájképi elemként bejelentett, a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemek vonatkozásában a Kincstár az eredményadatokat átvetezi a MePAR-ban.
- (4) Ha a változásvezetési bejelentéssel érintett terület vonatkozásában a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok, valamint a tárgyévben nem termelő tájképi elemként bejelentett, a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemek vonatkozásában az adatok a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában a tényleges helyszíni állapottal megegyeznek, de a változásvezetési bejelentés elbírálása során a Kincstár megállapítja, hogy a helyszíni állapot megváltozása miatt indokolt a változtatás, akkor annak eredményadatait a Kincstár a 7. § (1) bekezdése szerinti programszerű felújítás eredményadatait már tartalmazó MePAR törzsállományban vezeti át, kivéve, ha indokolt a 9. §-ban foglaltak alapján a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok, valamint a tárgyévben nem termelő tájképi elemként bejelentett, a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemek vonatkozásában ezen adatoknak a 7. § (1) bekezdése szerinti programszerű felújítás eredményadatait már tartalmazó MePAR létrehozását megelőző, hivatalból indított felülvizsgálata és a felülvizsgálat alapján az adatok MePAR-ban történő módosítása.
- (5) A (3) bekezdés szerinti esetben a változásvezetési bejelentést – a tárgyévi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszakban – az egységes kérelem részeként kell benyújtani.
- (6) A (3) bekezdés szerinti eseten kívül, a tárgyévi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak végétől a következő évi egységes kérelem benyújtásának időpontjáig változásvezetési bejelentést kizárólag az erre a célra kialakított elektronikus felületen keresztül lehet tenni. A változásvezetési bejelentés a kedvezményezett tárgyévi egységes kérelmében bejelentett parcelláit magában foglaló fizikai blokkon felül az azzal közvetlenül szomszédos fizikai blokkban fekvő területre is vonatkozhat.
- (7) A (6) bekezdés szerinti változásvezetési bejelentés esetében a képviselő és a vélelmezett örökös eljárása tekintetében az 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet szabályait kell alkalmazni.
- (8) A Kincstár a tárgyévben benyújtott egységes kérelem vonatkozásában kizárólag az (5) bekezdés szerint benyújtott változásvezetési bejelentésben foglaltakat veszi figyelembe. A (6) bekezdés szerinti változásvezetési bejelentés eredményadatait a Kincstár a 7. § (1) bekezdése szerinti programszerű felújítás eredményadatait már tartalmazó MePAR törzsállományban vezeti át, kivéve, ha indokolt a 9. §-ban foglaltak alapján a 4. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti adatok, valamint a tárgyévben nem termelő tájképi elemként bejelentett, a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemek vonatkozásában ezen adatoknak a 7. § (1) bekezdése szerinti programszerű felújítás eredményadatait már tartalmazó MePAR létrehozását megelőző, hivatalból indított felülvizsgálata és a felülvizsgálat alapján az adatok MePAR-ban történő módosítása.
- (9) Nem indítható az (5) bekezdésben foglaltak szerint változásvezetés abban az esetben, ha a felülvizsgálni kért, egységes kérelemben bejelentett táblára a kedvezményezett a tárgyévben nem igényelt kifizetéssel járó, területalapú támogatást, vagy ha a kedvezményezett az egységes kérelemben a 4. § (1) bekezdés g) és i) pontja szerinti elemet nem jelent be a tárgyévben nem termelő elemek fenntartási kötelezettség gyakorlat teljesítéséhez bejelentett tájképi elemek területeként. Ha az adott fizikai blokkban bejelentett táblák összterülete meghaladja az adott fizikai blokk támogatható területét, akkor a Kincstár hivatalból indított felülvizsgálatot kezdeményez azon táblák vonatkozásában, amelyre a kedvezményezett nem igényelt kifizetéssel járó, területalapú támogatást.
- (10) A változásvezetést a Kincstár nem végzi el, ha
- a) a változásvezetési bejelentés
    - aa) nem az (1) bekezdésben foglaltak kialakítására, illetve módosítására vonatkozik, vagy
    - ab) nem éri el az (1) bekezdésben meghatározott minimális mértéket;
  - b) a tárgyévben ugyanazon területre vagy annak egy részére már érkezett változásvezetési bejelentés;
  - c) a változásvezetési bejelentést tevő kedvezményezett tárgyévi egységes kérelmét a Kincstár visszautasította; vagy

- d) a 8. § (1) bekezdés e) pontja tekintetében a bejelentett elem nem felel meg a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet 37. § (4) bekezdésében foglaltaknak.
- (11) A változásvezetési bejelentés értékelése során, szükség esetén a Kincstár a változásvezetési bejelentés véleményezése céljából elektronikus úton megkeresi a földmérési és térinformatikai államigazgatási szervet. A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a változásvezetési bejelentés tárgyában elvégzett vizsgálat adatait tartalmazó véleményét elektronikus úton megküldi a Kincstárnak. A Kincstár a változásvezetési bejelentést a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv véleményének figyelembevételével bírálja el.
- (12) A változásvezetés eredményét a Kincstár a MePAR frissítése során teszi közzé.

- 9. §** (1) A Kincstár jogosult felülvizsgálni a 4. § (1) bekezdés a), c), g) és i) pontja szerinti adatok helytállóságát, és szükség szerint a földmérési és térinformatikai államigazgatási szervnél kezdeményezni azok módosítását.
- (2) A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a 4. § (1) bekezdés a)–d) és g)–j) pontja szerinti adatok helytállósága tekintetében hivatalból indított felülvizsgálatot jogosult kezdeményezni a Kincstárnál. A felülvizsgálat eredményeként szükségessé váló adatmódosítás Kincstár általi jóváhagyását követően az adatok MePAR-ba történő átvezetéséről a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv gondoskodik.

5. A MePAR üzemeltetése

- 10. §** (1) A MePAR adatbázisát a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv hozza létre és adja át a Kincstár részére felhasználás céljából.
- (2) A MePAR üzemeltetését, ideértve a felújítását és a változások átvezetését – a Kincstár által átruházott feladat keretében – a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv látja el.

6. A MePAR adatbázisból teljesíthető szolgáltatások

- 11. §** A MePAR adatbázisát a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv vagy jogszabály által erre feljogosított szervek kezelhetik és szolgáltathatnak abból kizárólag digitális formában adatot.

7. Záró rendelkezések

- 12. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Az 1. § 8. pontja, a 4. § (1) bekezdés k) és l) pontja 2025. január 1. napján lép hatályba.

- 13. §** Hatályát veszti a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet.

- 14. §** Ez a rendelet
- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 23/2024. (IV. 9.) AM rendelete a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés b) pontjában és (4) bekezdés d) pontjában, valamint a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya kiterjed

- a) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (a továbbiakban: EMGA),
- b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA),
- c) az Európai Unió általános költségvetéséből és
- d) kizárólag a nemzeti költségvetésből

finanszírozott intézkedésekkel összefüggő eljárásokra, beleértve egyes, kifizetéssel nem járó EMGA piaci intézkedéseket (a továbbiakban együtt: intézkedések) is.

2. A vis maior bekövetkezése, igazolása és elismerése

- 2. §** (1) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás nem zárja ki, a Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: NKÜ) vis maiorként ismer el olyan, e rendelet szerint igazoltan bekövetkezett és bejelentett rendkívüli körülményt, cselekményt vagy eseményt, amely
- a) előre nem látható módon következett be, és
  - b) az adott helyzetben általában elvárható gondosság tanúsítása esetén sem, vagy csak aránytalan mértékű beavatkozással lehetett volna elhárítani.
- (2) Ugyanazon kedvezményezett tekintetében az ugyanazon vis maior bekövetkezésének igazolására a végrehajtásban közreműködő szerv által kiadott döntést vagy bármely más, a vis maior bekövetkezésének igazolására jogosult szerv által kiállított dokumentumot a kedvezményezett valamennyi, 1. § szerinti intézkedéssel összefüggő, folyamatban lévő eljárásában vagy folyamatban lévő támogatás esetében figyelembe kell venni.

- 3. §** (1) A 2. § (1) bekezdésének alkalmazása során az NKÜ különösen a következő rendkívüli körülményt, cselekményt vagy eseményt ismeri el vis maiorként
- a) a kedvezményezett halála;
  - b) a kedvezményezett hosszú távú munkaképtelensége, amely balesetből vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapotából adódik, és emiatt az agrártámogatási jogviszonyból eredő kötelezettségvállalásait vagy a támogatás feltételeit nem tudja teljesíteni, függetlenül attól, hogy erre az időtartamra táppénzben részesül vagy sem;
  - c) az agrártámogatási jogviszony fennállásának időszaka alatt
    - ca) a mezőgazdasági vagy feldolgozóipari üzem vagy az adott intézkedés keretében a fejlesztés tárgyát képező ingatlan (a továbbiakban együtt: mezőgazdasági üzem) teljes vagy jelentős részének a kisajátítása,
    - cb) a mezőgazdasági üzemhez tartozó földterületnek, az erdősített területnek, erdőnek, továbbá a támogatott tevékenységgel érintett földterületnek (a továbbiakban együtt: földterület) a kisajátítása,
    - cc) a mezőgazdasági üzem jelentős része vagy a földterület vonatkozásában kisajátítást pótló adásvételi vagy csereszerződés megkötése;
  - d) a mezőgazdasági üzem jelentős részének vagy a földterületnek jogszabály alapján történő átminősítése, amely nem a kedvezményezett kezdeményezésére indult;
  - e) a földterületnek közcélra vagy közérdekből történő igénybevétele;
  - f) a mezőgazdasági üzem részét képező vagy erdőterületen elhelyezkedő, állattartást, egyéb mezőgazdasági vagy feldolgozóipari tevékenységet, illetve egyéb támogatott tevékenységet szolgáló vagy támogatásból

- megvalósított építmények vis maior következtében történő megsemmisülése, illetve olyan mértékű megrongálódása, amely a rendeltetésszerű használatot ellehetetleníti;
- g) a kedvezményezett az l) ponttól eltérő, az állatállománya egészének vagy egy részének elhullása vagy az állatok leölésük során való védelméről szóló, 2009. szeptember 24-i 1099/2009/EK tanácsi rendelet 2. cikk n) pontja szerinti leölése;
- h) zárlati, vagy Magyarország területén még nem honos károsító, illetve károkozó ellen hozott hatósági intézkedés;
- i) az intervenció és exporttevékenységgel összefüggő szállítási útvonalon bekövetkezett váratlan vagy tartós akadály, amelynek elhárítására a kedvezményezett önjelöltől képtelen, és az alternatív útvonal használata jelentős többletköltséggel jár;
- j) védett vagy a fokozottan védett állatfaj egyede általi károkozás, kártétel, ha a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: 1996. évi LIII. törvény) 74. §-ában meghatározott – védett állatfaj egyede kártételeinek megelőzése, illetve csökkentése érdekében tett – intézkedések ellenére következett be a kár;
- k) a mezőgazdasági üzemet, a földterületet, a megvalósítás helyéül szolgáló ingatlant vagy az erdészeti létesítményt sújtó természeti csapás, illetve szélsőséges időjárási körülmény (így különösen földrengés, árvíz, szélvihar, aszály, belvíz, tüzeset, jégeső, fagy, felhőszakadás, villámcsapás);
- l) a kedvezményezett állatállományának egy részét vagy teljes egészét sújtó járványos, fertőző megbetegedés vagy az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény szerinti állat-járványügyi intézkedés miatti állománycsökkenés;
- m) a kedvezményezett növényállományának, illetve a kedvezményezett által termesztett gombafajoknak egy részét vagy teljes egészét sújtó fertőzés, illetve károsító járványos szintű előfordulásából eredő kártétel;
- n) a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: 1996. évi LV. törvény) 79. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedések ellenére bekövetkező vadkár.
- (2) Az (1) bekezdés b)–j) pontjában meghatározott esetekben az esemény bekövetkezését a kedvezményezettnek hitelt érdemlő módon kell bizonyítania.
- (3) Az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott esetben a szolgáltató állatorvos által az esemény bekövetkeztekor kiállított igazolással vagy laboratóriumi vizsgálatról kiállított dokumentummal igazolható, amelynek tartalmaznia kell az esemény pontos okát is.
- (4) Az (1) bekezdés j) pontjában meghatározott esetekben a kedvezményezett hitelt érdemlő módon bizonyítja, hogy az 1996. évi LIII. törvény 74. § (1)–(2) bekezdésében foglalt teljesítése ellenére bekövetkezett a kártétel, vagy a hatósági engedély iránti kérelem elutasítására a természeti kár megelőzése érdekében jogszerűen került sor.
- (5) Ha az esemény az (1) bekezdés k) pontjában meghatározott esetkörön belül tüzeset miatt következett be, akkor azt a kedvezményezettnek a tüzeset helye szerint illetékes tűzvédelmi hatóság által kiállított tüzeseti hatósági bizonyítvánnyal, vagy amennyiben tűzvizsgálati eljárás is indult, akkor tűzvizsgálati jelentéssel kell igazolnia.
- (6) Az (1) bekezdés n) pontjában meghatározott kár
- a) a károsult és a kárért felelős személy között létrejött egyezség esetén a károsult által – az NKÜ honlapján közzétett minta alapján – kiállított nyilatkozat,
- b) az a) pontban meghatározottak hiányában az 1996. évi LV. törvény 81. § (2) bekezdése szerinti kárfelmérési eljárás vagy az 1996. évi LV. törvény 81. § (9) bekezdése szerinti előzetes bizonyítási eljárás megállapításai alapján igazolható.
- (7) Az agrárpolitikáért felelős miniszter közleményt ad ki az ország teljes területén vagy meghatározott részén bekövetkező vis maiorról, amelyre tekintettel a kedvezményezettnek külön igazolást az érintett vis maiorról nem kell becsatolnia, és ebben az esetben nem kell alkalmazni a 6. §-ban foglaltakat.

4. §

- (1) EMVA forrásból finanszírozott intézkedés esetén vis maiornak minősül továbbá
- a) a kötelezettségvállalás, illetve a kérelem benyújtásának időpontjában előre nem látható, költségvetési szervekre, állami tulajdonú gazdasági társaságokra vonatkozó, a gazdasági növekedés érdekében szükségessé vált fejlesztéspolitikai kormányzati intézkedés, valamint
- b) a támogatási jogviszony fenntartási időszakára vállalt állatlétszám szinten tartási kötelezettség önhibán kívül történő nemteljesítése, ha a kedvezményezett hitelt érdemlően igazolja, hogy a kieső mennyiségre termékértékesítési szerződéssel rendelkezik, de a kedvezőtlen piaci viszonyokra való hivatkozással a felvásárló, illetve feldolgozó legalább 30%-os mértékben a szerződésben meghatározott mennyiség átvételétől elállt.

- (2) Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet 14. §-ában vagy a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet 15. §-ában és az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet 8. §-ában vagy a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 17/2024. (IV. 9.) AM rendelet 10. §-ában meghatározott növényborítottsággal megvalósuló talajtakarás esetén az NKÜ a takarónövény elvetésének meghiúsulását okozó eseményt csak akkor ismeri el vis maiorként, ha a talaj takarása a vis maior bekövetkezésekor tarlóval borított.
- (3) A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet vonatkozásában a dohánylevél 3. § (1) bekezdés k) pontja szerinti vis maior miatti jelentős mértékű minőségromlását vis maiorként az NKÜ akkor ismeri el, ha a kedvezményezett azt az elsődleges feldolgozó által kiállított igazolással vagy más hitelt érdemlő módon bizonyítja. Ez esetben nem kell alkalmazni a 6. §-ban foglaltakat.

3. Vis maior elismerése iránti kérelem benyújtása

- 5. §**
- (1) A vis maior elismerése iránti kérelmet és annak bekövetkezését igazoló dokumentumokat az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint a vis maior kérelem benyújtására szolgáló felületen vagy mobilGazda applikáción keresztül kell benyújtani.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti kérelemnek tartalmaznia kell
- a kedvezményezett támogatási azonosítóját;
  - a vis maiorra vonatkozó alábbi adatokat:
    - bekövetkezés időpontját, időtartamát,
    - bekövetkezés helyét,
    - a vis maior leírását,
    - következményeinek megjelölését és
    - azon kötelezettségvállalás vagy támogatási feltétel megnevezését, amelyet a vis maior bekövetkezése érint, valamint
  - a vis maiorral érintett intézkedés vagy intézkedések megnevezését, és amennyiben az rendelkezésre áll, az intézkedéshez kapcsolódó döntés iratazonosítóját.
- (3) Állatalapú támogatások esetében az (1) bekezdés szerinti kérelemnek tartalmaznia kell továbbá a vis maiorral érintett állatok azonosítására vonatkozó adatokat is.
- (4) Jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában a kérelmet
- a vis maior bekövetkezésétől számított huszonegy napon belül;
  - a kedvezményezett elhalálása esetén a halotti anyakönyvi kivonat vagy a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított huszonegy napon belül;
  - a kedvezményezett vis maior kérelmének benyújtásában való akadályoztatása esetén az akadály megszűnésétől számított huszonegy napon belül, de legkésőbb a vis maior bekövetkezésétől számított hat hónapon belül
- kell megtenni, amely határidő jogvesztő.
- (5) A (4) bekezdés c) pontja szerinti esetben a kérelemhez mellékelni kell az akadályoztatás fennállásának és megszűnésének tényét hitelt érdemlő módon igazoló dokumentumot.
- (6) Ha a kedvezményezett a vis maior bekövetkezésének időpontjában zöldség-gyümölcs termelői szervezetben vagy elismert termelői csoportban tagsággal rendelkezik, és a tagságával összefüggő termelésével kapcsolatban vis maior elismerése iránti kérelmet nyújt be, a vis maior eseményre vonatkozó döntést az érintett intézkedésben részt vevő zöldség-gyümölcs termelői szervezet vagy elismert termelői csoport külön kérelme nélkül is figyelembe kell venni az intézkedésre vonatkozó jogszabályok alapján.
- (7) Ha a kedvezményezett a 3. § (1) bekezdés k) pontja szerinti vis maiorral érintett terület vonatkozásában vis maior kérelmet nyújt be, és ugyanezen terület vonatkozásában korábban vagy a vis maior kérelem benyújtásával egyidejűleg a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény szerinti kárbejelentést is tett, akkor az NKÜ a vis maior bekövetkezésének igazolása során az általa működtetett mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázis adatait veszi figyelembe, az alábbiak szerint:

- a) ha az agrárkár-megállapító szerv az elemi káresemény 30%-ot meghaladó mértékű hozamcsökkenését állapítja meg, akkor az NKÜ nem keresi meg;
- b) ha az agrárkár-megállapító szerv az elemi káresemény 30%-ot meg nem haladó mértékű hozamcsökkenését állapítja meg, akkor az NKÜ megkeresi a 6. § (1) bekezdése szerinti végrehajtásban közreműködő szervet.

(8) Ha az e rendelet hatálya alá tartozó intézkedéssel összefüggésben az NKÜ közhiteles nyilvántartásból a kedvezményezett elhalálozásáról tudomást szerez, akkor a haláleset a kedvezményezett valamennyi folyamatban lévő eljárásában vis maiornak minősül abban az esetben is, ha a vélelmezett örökös vagy az örökös a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott határidőben vis maior kérelmet nem nyújtott be.

6. § A 3. § (1) bekezdés k)–m) pontjában meghatározott vis maior – a 3. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott esetkörön belüli tüzeset kivételével – bekövetkezésének igazolása céljából az NKÜ

- a) a kérelem hiánytalan benyújtását követő tíz napon belül,
  - b) ha a kérelem az intézkedésre vonatkozó támogatási vagy kifizetési kérelem benyújtási időszakban kerül benyújtásra, akkor a kérelembenyújtási időszak utolsó napját követő tíz napon belül
- megkeresi a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdésében meghatározott végrehajtásban közreműködő szervet.

7. § (1) A 3. § (7) bekezdése szerinti miniszteri közlemény kivételével a 3. § (1) bekezdés b)–g) pontjában meghatározott esetekben a kérelemhez mellékelni kell

- a) a vis maior bekövetkeztét hitelt érdemlő módon tanúsító igazolást vagy
- b) az a) pont szerinti irat kiállítására hatáskörrel rendelkező hatóság vagy egyéb szerv által kiadott – az igazolás kiállítása iránti kérelem benyújtásának tényét tanúsító – nyilatkozatot.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a vis maior bekövetkezését tanúsító igazolást annak közlésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani.

(3) Az EMVA-ból finanszírozott intézkedéssel összefüggésben elindított eljárás tekintetében, ha a vis maior elismeréséről hozott döntés indokolja, a támogató intézkedik a támogatói okirat módosításáról.

4. Záró rendelkezések

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

9. § Hatályát veszti

- a) az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet, továbbá
- b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet.

10. § Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet alapján indult, még folyamatban lévő eljárás vagy folyamatban lévő támogatás esetében e rendelet szabályait kell alkalmazni a vis maior elismerése tekintetében.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 24/2024. (IV. 9.) AM rendelete
a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának
rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet módosításáról**

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 1., 2., 7., 9., 11–13., 16. és 18. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP vhr.) 2. § 3. pontja a következő d) alponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában
egy és ugyanazon vállalkozás:)
„d) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése”
- (2) A KAP vhr. 2. § 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„8. mezőgazdasági terület: jogszabályban meghatározott szántóterület, állandó gyepterület és állandó legelő vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület, beleértve az agrár-erdészeti rendszereket;”
- (3) A KAP vhr. 2. §-a a következő 12a. ponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában)
„12a. szállítói finanszírozás: a kedvezményezett megillető támogatás összegének kifizetése közvetlenül a szállító fizetési számlájára történő utalással”
- (4) A KAP vhr. 2. §-a a következő 15. és 16. ponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában)
„15. üzemszünet: minden olyan előre tervezett technikai tevékenység, amely az elektronikus kapcsolattartást és ügyintézés biztosító szolgáltatás szünetelését vagy korlátozott működőképességét eredményezi;
16. üzemzavar: az elektronikus kapcsolattartást és ügyintézés biztosító szolgáltatás átmenetileg vagy tartósan nem érhető el.”
- 2. §** (1) A KAP vhr. 8. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(4) A képzettségi nyilvántartásban szereplő adatok, tények helytállóságát a kedvezményezett ellenőrizheti.
(5) Ha a képzettség nem vagy nem megfelelően szerepel a képzettségi nyilvántartásban, azt a kedvezményezettnek vagy rá tekintettel a képzettséggel rendelkező természetes személynek legkésőbb a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg kell bejelentenie.”
- (2) A KAP vhr. 8. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Ha a képzettség bejelentése nem felel meg a rendeletben foglaltaknak, a támogató a képzettség nyilvántartásba vételére irányuló eljárását megszünteti.”
- 3. §** A KAP vhr. 11. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) A rendelet eltérő rendelkezése hiányában a támogató saját hatáskörben indított eljárására a kérelemre indult eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”
- 4. §** (1) A KAP vhr. 13. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A KNYR a KAP törvény 10. § (2) bekezdés a) pontja szerinti törzsadatok mellett a következő adatokat tartalmazza természetes személy esetén]
„ac) az adózás rendjéről szóló törvény szerinti adóazonosító jelét, egyéni vállalkozó esetében adóazonosító számát is;”
- (2) A KAP vhr. 13. § (2) bekezdés b) pont bc) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A KNYR a KAP törvény 10. § (2) bekezdés a) pontja szerinti törzsadatok mellett a következő adatokat tartalmazza nem természetesen személy esetén]
„bc) telephelyét vagy telephelyeit, valamint iratai őrzésének helyét, ha az nem azonos a székhelyével;”

- 5. §** (1) A KAP vhr. 17. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*A kedvezményezett az eljárásban*)
„d) jogszabályban meghatározott feltételek szerinti kamarai meghatalmazás alapján a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: NAK)”
- (2) A KAP vhr. 17. § (6) és (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(6) A nyilvántartásba vett állandó meghatalmazást a Nemzeti Kifizető Ügynökség öt évente felülvizsgálhatja, és annak, amely alapján a meghatalmazott öt éve semmilyen eljárási cselekményt nem végzett, a nyilvántartását megszüntetheti. A Nemzeti Kifizető Ügynökség a meghatalmazás nyilvántartásának és ezzel a Nemzeti Kifizető Ügynökséggel szembeni hatályának megszüntetéséről tájékoztatja a kedvezményezettet.
(7) Az eseti meghatalmazást legalább a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, és az adott eljárási cselekmény megkezdéséig a támogató részére be kell nyújtani. Papíralapú eljárási cselekmény esetén az eseti meghatalmazást legkésőbb az eljárási cselekménnyel egyidejűleg is be lehet nyújtani. Az eseti meghatalmazás a támogatóhoz történő beérkezéstől hatályos.”
- 6. §** A KAP vhr. 18. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) A meghatalmazás megszüntetését a (2) bekezdésben foglaltak szerint kell benyújtani. A meghatalmazás megszüntetésének meghatalmazott által történő bejelentése esetén mellékelni kell annak igazolását, hogy a meghatalmazott erről értesítette a meghatalmazót. Az igazolás hiányában a meghatalmazás megszüntetése a Nemzeti Kifizető Ügynökséggel szemben nem hatályos.”
- 7. §** A KAP vhr. 21. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A KAP törvény 10. § (1) bekezdés 21. pont b) alpontja szerinti vagy nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedések esetén – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a kérelem benyújtását követően az eredeti kérelemben megjelölt támogatási összeget vagy igényt akkor lehet módosítani, ha a benyújtott melléletek vagy a kapcsolódó helyszíni vizsgálat a módosítási igényt alátámasztja, és a támogató a módosítás beérkezésének időpontjában a kérelemről még érdemben nem hozott döntést.”
- 8. §** (1) A KAP vhr. 22. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A kérelem vizsgálata során a támogató – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában –
a) a kérelem folyamatos benyújtása esetén a kérelem beérkezését követően, vagy
b) a kérelembenyújtási időszak vagy szakasz lezárulta után
elvégzi a kérelem ellenőrzését, amelynek során figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában szereplő jogok érvényesülését.”
- (2) A KAP vhr. 22. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A kérelem vizsgálata a KAP törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott adatbázisokból és nyilvántartásokból elérhető, a támogató által létrehozott nyilvántartásokban rendelkezésre álló adatok ellenőrzésére, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek való megfelelésre, valamint a kérelemhez csatolandó melléletek teljeskörűségének és tartalmi megfelelőségének vizsgálatára irányulhat. Az olyan jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltétel, amelynek ellenőrzésére nem áll rendelkezésre adatbázis, illetve nyilvántartás, a kérelem adatai és a kedvezményezett által benyújtott dokumentumok alapján, illetve helyszíni vizsgálat alapján ellenőrizhető.”
- (3) A KAP vhr. 22. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) Ha a kérelem nem felel meg az intézkedés jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételeinek, a kérelmet, illetve – ha a kérelem részekre bontható – annak érintett részét el kell utasítani.”
- (4) A KAP vhr. 22. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
„(10) A területi monitoring által szolgáltatott eredményeket a támogató a támogatási feltételek meglétének ellenőrzéséhez és igazolásához használja fel.”
- 9. §** A KAP vhr. 24. §-a a következő n) ponttal egészül ki:
(*A támogató a kérelmet visszautasítja, ha*)
„n) fennáll a 80. § (5) bekezdése szerinti eset.”

- 10. §** (1) A KAP vhr. 28. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel és jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában a támogató a kérelemről a benyújtási időszak vagy szakasz lezárultát követő hetven napon belül hoz döntést. Ha a kérelem benyújtása folyamatosan történik, akkor a támogató a kérelmet annak beérkezését követő hetven napon belül bírálja el és hoz döntést. A saját hatáskörben indult eljárásban a támogató a döntést az eljárás megindításának napjától számított hetven napon belül hozza meg.”
- (2) A KAP vhr. 28. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) A postán küldött kérelem vagy irat benyújtásának időpontja a postára adás napja. Az elektronikus úton küldött kérelem vagy irat benyújtásának napja az elektronikus felületen történő benyújtás időpontja.”
- (3) A KAP vhr. 28. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:
„(11) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva megfelel a kezdőnapnak, ha pedig ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, akkor a megállapított határidő a hónap utolsó napján jár le.”
- 11. §** (1) A KAP vhr. 30. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*A döntés tartalmazza legalább*)
„c) a kérelem tárgyában vagy a saját hatáskörben indított eljárásban hozott támogatói rendelkezést,”
- (2) A KAP vhr. 30. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a támogató a hibát az erre irányuló kérelemre vagy saját hatáskörben kijavítja, ha az érdemben nem hat ki az agrártámogatási jogviszonyra. Az így kijavított döntéssel szemben jogorvoslati kérelem benyújtásának nincs helye.”
- 12. §** A KAP vhr. 31. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) A közlés szabályai szempontjából önmagában a georeferált fénykép nem minősül iratnak.”
- 13. §** A KAP vhr. 18. alcíme a következő 32/A. §-sal egészül ki:
„32/A. § (1) Hirdetményi úton történő közlésnek van helye, ha
a) a kedvezményezett jogutódja nem ismert,
b) a kedvezményezett nem jelöl meg kézbesítési meghatalmazottat,
c) a postai úton történő kézbesítés azért volt sikertelen, mert a küldemény a címzett KNYR-ben szereplő levelezési címéről, lakóhelyéről vagy székhelyéről a „kézbesítés akadályozott” jelzéssel érkezett vissza a támogatóhoz, vagy
d) a hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési mód alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy alkalmazása előre eredménytelennek mutatkozik.
(2) A hirdetmény tartalmazza
a) a közzététel napját,
b) a támogató megnevezését,
c) az irat tárgyát és iratazonosító számát,
d) a kedvezményezett nevét és a KNYR-ben rögzített lakóhelyét vagy székhelyét, valamint
e) a tájékoztatást, hogy a támogató a c) pont szerinti döntést hozta, de annak kézbesítése meghiúsult, ezért a kedvezményezett vagy képviselője a döntést a támogatónál átveheti.
(3) A hirdetményt a támogató honlapján kell közzétenni. A hirdetményi úton közölt iratot a támogató honlapján történő közzététel napját követő harmincadik napon kell kézbesítettnek tekinteni.
(4) Hirdetményi közlés esetén a honlapon történő közzététel idejét visszakereshető módon dokumentálni kell.
(5) Ha a hirdetményi úton történő közlés feltételei már nem állnak fenn, a támogató gondoskodik a hirdetmény eltávolításáról, és a továbbiakban a kapcsolattartás általános szabályai szerint folytatja az eljárást.”
- 14. §** A KAP vhr. 36. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A folyósításhoz való jogosultság megszűnik, ha a kedvezményezett a kifizetésre vonatkozó döntés véglegessé válását követő három éven belül nem jelenti be a Nemzeti Kifizető Ügynökségnek érvényes fizetési számlaszámát. Ebben az esetben a Nemzeti Kifizető Ügynökség a kifizetendő összeget a nyilvántartásából törli.”

- 15. §** A KAP vhr. 38. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A helyszíni vizsgálatot úgy kell elvégezni, hogy biztosítsa az alábbiak hatékony ellenőrzését:
a) a kérelemben vagy más nyilatkozatban megadott információk valóságos és teljessége;
b) az érintett intézkedés vonatkozásában valamennyi támogatási feltétel, vállalt kötelezettség vagy az azok alóli mentesség megalapozottsága.
(6) A helyszíni vizsgálatot a támogatási feltételek hatékony ellenőrzését biztosító időszakon belül kell elvégezni, és úgy kell ütemezni, hogy az adott kedvezményezettnek tett látogatások száma a szükséges minimumra korlátozódjon.”
- 16. §** A KAP vhr. 41. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Jogsabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában a helyszíni vizsgálat lefolytatásáról a kedvezményezettet a támogató értesíti a helyszíni vizsgálat tervezett időpontját megelőzően legalább kettő nappal, annak érdekében, hogy akadályoztatása esetén képviselőjét biztosítani tudja. A kedvezményezett képviselője köteles e minőségét igazolni. A helyszíni vizsgálat időpontjáról a kedvezményezettet telefonon vagy elektronikus levélben is lehet értesíteni.”
- 17. §** A KAP vhr. 42. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Ha a helyszíni vizsgálat során vagy a jegyzőkönyvre írásban, határidőn belül a kedvezményezett által tett észrevétel miatt indokolt, a támogató a jegyzőkönyvet módosítja vagy ismételt helyszíni vizsgálat keretében kiegészítő jegyzőkönyvben rögzíti a felmerült megállapításait. A helyszíni vizsgálatot az észrevétel közlésétől számított harminc napon belül le kell zárni.”
- 18. §** (1) A KAP vhr. 44. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A KAP törvény 11. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti intézkedések keretében a helyszíni ellenőrzésre kiválasztott kérelmek esetében a kiválasztási alaprátá öt százalék, amelyet a kiválasztási alapsokaság természetétől függően a kérelmek darabszámára, a támogatás összegére, területnagyságra, illetve a parcellák számára vagy állatlétszámra kell alkalmazni. A kiválasztási rátát növelni kell a helyszíni vizsgálat által megállapított jelentős meg nem felelés esetén. A kiválasztási alaprátá csökkenthető, ha a következő évben jelentős meg nem felelés nem kerül megállapításra.”
(2) A KAP vhr. 44. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdés szerinti mintánál figyelembe kell venni, hogy az érintett minta húsz–negyven százaléka véletlenszerűen kerüljön kiválasztásra.”
- 19. §** (1) A KAP vhr. 46. § (2) bekezdése a következő c) és d) ponttal egészül ki:
(A támogató az eljárást megszünteti)
„c) ha a saját hatáskörben indított eljárás jogsértést nem tárt fel, vagy
d) ha az eljárás folytatása egyéb okból okafogyottá vált.”
(2) A KAP vhr. 46. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az agrártámogatási jogviszony megszűnik
a) az azt keletkeztető döntés visszavonása vagy
b) a kedvezményezett lemondása esetén.”
- 20. §** (1) A KAP vhr. 47. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A KAP törvény 37. § (1) bekezdésében foglaltakon túl jogsabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában az intézkedésben való jogosulatlan részvételnek minősül, ha a kedvezményezett végelszámolás, jogerős végzéssel elrendelt felszámolási, csőd-, kényszerörzési, jogutód nélküli megszűnésre vezető egyéb eljárás alá kerül.
(2) Az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapításával egyidejűleg a támogató az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonhatja, illetve jogsabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott egyéb jogkövetkezményt alkalmaz, és ezzel egyidejűleg rendelkezik az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről.”

- (2) A KAP vhr. 47. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Ha a KAP törvény 39. §-a szerinti kizárásra kerül sor, a jogerős büntető ítéletről való tudomásszerzést követő harminc napon belül a támogató kizárásra vonatkozó döntését az érintettel közölni kell. A kizárás időtartamának kezdő napja a döntés közlésének napja.”

21. § A KAP vhr. 48. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha az e rendeletben meghatározott valamely megszűnési ok bekövetkezik, a támogató megállapítja az intézkedésben való jogosulatlan részvételt, egyúttal visszavonja az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését, és rendelkezik a már folyósított támogatás tekintetében a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről.”

- 22. §** (1) A KAP vhr. 52. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A kedvezményezett a KAP törvény 37. § (4) és (5) bekezdése szerint késedelmi kamatot fizet.”
(2) A KAP vhr. 52. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(3) A kamatszámítás kezdő időpontja a teljesítési határidő utolsó napját követő nap, részleges teljesítés esetén a hátralékra számítva.
(4) A kamatszámítás záró időpontja a visszafizetés napja.”

23. § A KAP vhr. 56. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A jogorvoslati eljárásban a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a miniszter bírálja el.”

24. § A KAP vhr. 59. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„59. § Ha a jogorvoslati kérelem elbírálása során a miniszter megállapítja, hogy a jogorvoslati kérelemmel érintett döntés alapját képező másik támogatói döntés jogszabálysértő, akkor a 33. § (1) bekezdése szerinti eljárás lefolytatására hívja fel a támogatót, és annak befejezéséig a jogorvoslati kérelem elbírálására irányuló eljárást felfüggeszti.”

25. § A KAP vhr. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„66. § Az e fejezetbe tartozó intézkedések vonatkozásában a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 44. cikk (2) bekezdés a) és b) pontja alapján tárgyév október 16. napjától november 30. napjáig a támogató jogszabályban és közleményben foglaltak szerint előrehozott kifizetést teljesíthet.”

26. § A KAP vhr. 73. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Kiemelt kiválasztási eljárásrendben kell dönteni a támogatási kérelemről a következő feltételek fennállása esetén:
a) a Kormány döntött a kedvezményezetttről, a megvalósítandó műveletről, azzal kapcsolatos szakmai elvárásokról, a támogatás összegéről és a megvalósítási határidőről, illetve
b) a támogatás közfeladat megvalósítására vagy általános közérdekű feladat ellátására irányul, és nemzetgazdasági érdeket szolgál.”

27. § A KAP vhr. 78. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha a kedvezményezettnek a véglegessé vált támogatási döntésben rögzített vagy bármely, az eljárás során szolgáltatott adatában változás következik be, vagy a döntésben foglalt egyéb feltételek változnak, a kedvezményezett – jogszabály vagy felhívás eltérő rendelkezése hiányában – azt a tudomására jutástól számított nyolc napon belül bejelenti a támogatónak. Ha a művelet esetében a kifizetési kérelmet az egységes kérelemben kell benyújtani, akkor a tárgyévi egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint kell a változásra vonatkozó bejelentéseket megtenni.”

28. § A KAP vhr. 80. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és – a HACS működési költségeire nyújtott előleg kivételével – az igénylését követően benyújtott első kifizetési kérelemben annak teljes összegével el kell számolni.”

- 29. §** A KAP vhr. 92. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) A beruházási támogatás összegét a kettős könyvvizetésre kötelezett kedvezményezettnek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezni, nem kettős könyvvizetésre kötelezett kedvezményezettnek az egyéb bevételek között kell elszámolni saját könyvelésében. Ha a tőketartalékba helyezett támogatás tekintetében a kedvezményezettnek támogatás jogosulatlan igénybevétele miatt visszafizetési kötelezettsége keletkezik, a visszafizetett támogatás összegét a tőketartalék terhére – a lekötött tartalék megszüntetése után – kell elszámolni.”
- 30. §** (1) A KAP vhr. 100. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Nemzeti Irányító Hatóság a helyi támogatási kérelem beérkezését követően, a helyi felhívásban szereplő jogosultsági szempontok szerint, a helyi felhívásonként kialakított ellenőrzési lista alapján elvégzi a jogosultsági ellenőrzést. Ezt követően a HBB a helyi támogatási kérelmek helyi felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti sorrendje alapján tesz jóváhagyó vagy elutasító döntési javaslatot. A helyi támogatási kérelem feltétellel való támogatására nincs lehetőség.”
- (2) A KAP vhr. 100. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A HACs a döntési javaslatát továbbítja a Nemzeti Irányító Hatóság részére végső ellenőrzés céljából, amelynek eredményeként a Nemzeti Irányító Hatóság jóváhagyó vagy elutasító döntést hoz.”
- 31. §** A KAP vhr. 101. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„101. § Ha a beérkező helyi támogatási kérelmek száma meghaladja a tervezettet, az ügyintézési határidő egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthat.”
- 32. §** (1) A KAP vhr. 4. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(2) A KAP vhr. 5. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 33. §** A KAP vhr.
1. § (4) bekezdésében az „alapján pályázati” szövegrész helyébe az „alapján meghirdetett pályázati” szöveg,
  2. § 3. pont c) alpontjában a „pontja” szövegrész helyébe a „pontja, valamint” szöveg,
  8. § (2) bekezdésében a „végzettségi” szövegrészek helyébe a „képzettségi” szöveg, és az „igazolást egyszer” szövegrész helyébe az „igazolást – nyilvántartásba vétele esetén – egyszer” szöveg,
  12. § (2) bekezdésében a „csatolni a kérelemhez” szövegrész helyébe a „csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez” szöveg,
  13. § (6) bekezdésében a „bg), bk) vagy bl)” szövegrész helyébe a „bf), bj) vagy bk)” szöveg,
  17. § (1) bekezdés c) pontjában, 17. § (3)–(5) bekezdésében, 18. § (2) és (3) bekezdésében az „általános” szövegrész helyébe az „állandó” szöveg,
  18. § (1) bekezdésében az „Általános” szövegrész helyébe az „Állandó” szöveg,
  18. § (9) bekezdésében a „kell a meghatalmazó nyilatkozatát a megszüntetésről.” szövegrész helyébe a „kell annak igazolását, hogy a meghatalmazott erről értesítette a meghatalmazót.” szöveg, és az „a meghatalmazó nyilatkozata” szövegrész helyébe az „az igazolás” szöveg,
  22. § (6) bekezdésében az „annak döntését” szövegrész helyébe az „annak megállapítását” szöveg,
  22. § (9) bekezdésében a „Ha a kérelem” szövegrész helyébe a „Ha a támogatási kérelem” szöveg,
  24. § g) pontjában a „meghatározott tartalom” szövegrész helyébe a „meghatározott melléklet, illetve tartalom” szöveg,
  24. § m) pontjában az „illetékessége” szövegrész helyébe az „illetékessége vagy” szöveg,
  25. § (5) bekezdésében a „Hiánypótlásra való felhívásnak” szövegrész helyébe az „Az (1) bekezdés szerinti hiánypótlásnak” szöveg,
  27. § (3) bekezdésében az „adategyeztetést hibásan” szövegrész helyébe az „adategyeztetést vagy egyeztetést nem, hibásan” szöveg,
  28. § (5) bekezdésében a „26. §” szövegrész helyébe a „24. §” szöveg,
  29. § (5) bekezdésében a „felfüggesztésről” szövegrész helyébe a „felfüggesztésről és annak megszüntetéséről” szöveg,
  30. § (6) bekezdésében a „felhívás.” szövegrész helyébe a „felhívás, a helyszíni vizsgálatról készült jegyzőkönyv, a támogató kedvezményezett részére szóló tájékoztatása, értesítése.” szöveg,
  31. § (6) bekezdésében az „a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: NAK)” szövegrész helyébe az „a NAK” szöveg,

19. 31. § (8) bekezdésében az „a kedvezményezettnek” szövegrész helyébe az „a természetes személy kedvezményezettnek” szöveg,
20. 32. § (4) bekezdés b) pontjában az „ismeretlen” szövegrész helyébe a „címzett ismeretlen” szöveg,
21. 32. § (4) bekezdés záró szövegrészében az „a b) és c) pont” szövegrész helyébe az „a b)–d) pont” szöveg,
22. 32. § (5) bekezdésében a „három” szövegrész helyébe a „hat” szöveg,
23. 33. § (1) bekezdésében a „támogató az általa hozott döntést” szövegrész helyébe a „támogató a – jogorvoslati kérelem elbírálására jogosult miniszter vagy a bíróság által még el nem bírált – döntését” szöveg,
24. 38. § (1) bekezdésében az „érintett területen vagy tárolási” szövegrész helyébe az „érintett mezőgazdasági üzem területén vagy a támogatással beszerzett gép, eszköz, technológiai berendezés tárolási” szöveg,
25. 38. § (2) bekezdésében a „valamint az agrártámogatási” szövegrész helyébe a „valamint – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az agrártámogatási” szöveg,
26. 38. § (3) bekezdésében a „megtekintésével történik.” szövegrész helyébe a „megtekintésével, illetve távérzékeléssel történhet.” szöveg,
27. 39. § (2) bekezdésében a „kedvezményezett és annak képviselőjét” szövegrész helyébe a „kedvezményezett vagy képviselőjét” szöveg,
28. 40. § b) pontjában a „képviselőről” szövegrész helyébe a „képviselőről, szakértőről” szöveg,
29. 42. § (2) bekezdésében a „határidő meghosszabbítását.” szövegrész helyébe a „határidő legfeljebb 15 nappal történő meghosszabbítását.” szöveg,
30. 43. § (1) bekezdésében a „22. §-ban” szövegrész helyébe a „20. §-ban” szöveg,
31. 43. § (2) bekezdés g) pontjában a „44. §” szövegrész helyébe a „42. §” szöveg,
32. 46. § (1) bekezdés b) pontjában a „vált, vagy” szövegrész helyébe a „vált.” szöveg,
33. 46. § (2) bekezdés a) pontjában az „esetben, vagy” szövegrész helyébe az „esetben,” szöveg,
34. 46. § (2) bekezdés b) pontjában a „29. § szerinti” szövegrész helyébe a „29. § (1) és (2) bekezdése szerinti” szöveg,
35. 50. § (7) bekezdésében a „végzés nem tartalmaz” szövegrész helyébe a „végzés vagy az öröklési bizonyítvány nem tartalmaz” szöveg,
36. 51. § (2) bekezdésében a „13. §” szövegrész helyébe a „11. §” szöveg,
37. 53. § (1) bekezdés nyitó szövegében az „a fizetési kötelezettséget” szövegrész helyébe az „a visszafizetési kötelezettséget” szöveg,
38. 53. § (1) bekezdés a) pontjában a „róható fel, vagy annak” szövegrész helyébe a „róható fel, és bizonyítja, hogy annak” szöveg,
39. 53. § (1) bekezdés b) pontjában a „tartozás későbbi megfizetése” szövegrész helyébe a „tartozás kérelmezett futamidőn belüli megfizetése” szöveg,
40. 56. § (1) bekezdésében a „vagy helyt ad” szövegrész helyébe a „vagy egészben, vagy részben helyt ad” szöveg,
41. 61. § (1) bekezdésében a „tekinteni annak ellenkező bizonyításáig” szövegrész helyébe a „tekinteni, amíg annak vonatkozásában kétség nem merül fel” szöveg,
42. 72. § (2) bekezdésében a „kérelem a felhívás közzétételét” szövegrész helyébe a „kérelem – a felhívás eltérő rendelkezése hiányában – a felhívás közzétételét” szöveg,
43. 73. § (1) és (3) bekezdésében, 92. § (4) bekezdésében a „támogatást igénylő” szövegrész helyébe a „kedvezményezett” szöveg,
44. 74. § (1) bekezdésében a „Miniszterelnökség” szövegrész helyébe a „Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, az Agrármarketing Centrum Nonprofit Kft.” szöveg,
45. 78. § (3) bekezdésében a „35. §” szövegrész helyébe a „33. §” szöveg,
46. 96. §-ban a „keretében valós” szövegrész helyébe a „keretében – a technikai segítségnyújtás céljára biztosított forrás felhasználása kivételével – valós” szöveg,
47. 98. § (5) bekezdésében a „HACS megküldi” szövegrész helyébe a „HACS a honlapján közzéteszi és megküldi” szöveg

lép.

34. § Hatályát veszti a KAP vhr.

1. 2. § 3. pont b) alpontjában a „valamint” szövegrész,
2. 3. § (2) bekezdés a) pontjában az „a KAP I rendelet 69. cikk a)–c) és f) pontja szerint EMVA-ból,” szövegrész,
3. 3. § (2) bekezdés b) pontjában az „a) pontban foglaltak kivételével” szövegrész,
4. 6. § (2) bekezdés utolsó mondata,

5. 8. § (2) bekezdésében az „az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vétel céljából” szövegrész,
6. 14. § (1) bekezdésében az „a kérelem vizsgálata során” szövegrész,
7. 15. § (2) bekezdésében az „illetve adósságrendezési” szövegrész,
8. 19. § (1) bekezdésében az „illetve nem természetes személy kedvezményezett jogutódlással történő megszűnése esetén jogutódjának” szövegrész,
9. 24. § h) pontjában az „adósságrendezési” szövegrész,
10. 24. § l) pontjában a „vagy” szövegrész,
11. 30. § (1) bekezdés h) pont ha) és hb) alpontjában az „EMVA” szövegrész,
12. 37. § (2) bekezdésében a „nincs köztartozása, illetve” és az „adósságrendezési eljárás” szövegrész,
13. 42. § (1) bekezdésében az „a vállalt kötelezettségek teljesítése nem megfelelő,” és az „a vállalt kötelezettségeit teljesítse,” szövegrész,
14. 46. § (1) bekezdés c) pontja,
15. 46. § (2) bekezdés a) pontjában a „vagy” szövegrész,
16. 60. § c) pontja,
17. 31. alcíme és 62. §-a,
18. 32. alcíme, valamint 63. és 64. §-a,
19. 33. alcíme és 65. §-a,
20. 98. (5) bekezdésében az „amely közzéteszi a honlapján” szövegrész, valamint
21. 1. és 2. melléklete.

35. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

36. § Ez a rendelet

1. a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
2. a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 24/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A KAP vhr. 4. melléklet 112–139. sora helyébe a következő sorok lépnek:

(A)	B	C	D	E
1.	Azonosító	Elszámolható költségek – Támogatható tevékenységek alátámasztó dokumentumainak megnevezése	Benyújtás gyakorisága	E rendelet szerinti záradékolási kötelezettséget az alábbi dokumentumok vonatkozásában kell megtenni)
112.	5.2.	Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalás		
113.	5.2.1.	Igazolás a kiszámlázott és megfizetett kezességvállalás díjáról	A költség felmerülésekor	

114.	5.3.	Könyvvizsgálat		
115.	5.3.1.	Számla vagy azzal egyenértékű bizonylat	A költség felmerülésekor	X
116.	5.3.2.	Kifizetés bizonylata	A költség felmerülésekor	
117.	5.3.3.	Könyvvizsgálói igazolás/jelentés	A költség felmerülésekor	
118.	5.3.4.	Szerződés vagy szerződés hiányában visszaigazolt írásos megrendelő, szerződés és visszaigazolt írásos megrendelő hiányában nyilatkozat arról, hogy írásbeli szerződés nem történt	Egyszer, a költség első elszámolásakor, illetve változás esetén	
119.	5.4.	Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás		
120.	5.4.1.	Számla vagy azzal egyenértékű bizonylat	A költség felmerülésekor	X
121.	5.4.2.	Kifizetés bizonylata	A költség felmerülésekor	
122.	5.4.3.	A kedvezményezett igazolása a tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás teljesítéséről / minta a tárgyasult szolgáltatásról elektronikus adathordozón dokumentáltan (fotó, audió, videó)	A költség felmerülésekor	
123.	5.4.4.	Szerződés vagy szerződés hiányában visszaigazolt írásos megrendelő, szerződés és visszaigazolt írásos megrendelő hiányában nyilatkozat arról, hogy írásbeli szerződés nem történt	Egyszer, a költség első elszámolásakor, illetve változás esetén	
124.	5.5.	Projektmenedzsment		
125.	5.5.1.	Számla vagy azzal egyenértékű bizonylat	A költség felmerülésekor	X
126.	5.5.2.	Kifizetés bizonylata	A költség felmerülésekor	
127.	5.5.3.	Kizárólag technikai segítségnyújtás keretében támogatott, személyi jellegű ráfordítások finanszírozását szolgáló projektek esetén a 4.1.1–4.1.3. azonosító szerint		
128.	5.5.4.	Szerződés vagy szerződés hiányában visszaigazolt írásos megrendelő, szerződés és visszaigazolt írásos megrendelő hiányában nyilatkozat arról, hogy írásbeli szerződés nem történt	Egyszer, a költség első elszámolásakor, illetve változás esetén	
129.	5.5.5.	Teljesítésigazolás	A költség felmerülésekor	
130.	5.6.	Általános (rezi-) költségek		
131.	5.6.1.	Számla vagy azzal egyenértékű bizonylat	A költség felmerülésekor	X
132.	5.6.2.	Kifizetés bizonylata	A költség felmerülésekor	–
133.	5.7.	Hatósági díjak, illetékek, közjegyzői költségek		
134.	5.7.1.	Számla vagy azzal egyenértékű bizonylat	A költség felmerülésekor	X
135.	5.7.2.	Kifizetés bizonylata	A költség felmerülésekor	
136.	5.7.3.	Hatósági határozat, engedély, végzés	Ha korábban más költség elszámolásához nem került benyújtásra	
137.	5.8.	Megindított építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetén a Kbt. 135. § (3)–(4) bekezdése szerinti kifizetés esetében benyújtandó dokumentumok		
138.	5.8.1.	Nyilatkozat alvállalkozói teljesítés mértékéről	A költség felmerülésekor	
139.	5.8.2.	Megelőzően megindított építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetén a Kbt. 135. § (3) bekezdés c) pontja szerinti igazolás	Ha releváns, a költség felmerülésekor	

2. melléklet a 24/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

A KAP vhr. 5. melléklete a következő 3.4.3.15. ponttal egészül ki:

„3.4.3.15. a beruházás megvalósításához felvett hitelhez az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott készfizető kezességvállalás díja.”

**Az agrárminiszter 25/2024. (IV. 9.) AM rendelete
egyes közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó miniszteri rendeletek módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában,

a 2. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) és b) pontjában,

a 7. alcím tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés b) pontjában,

a 8. alcím tekintetében mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés r) pontjában

kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság országos tartalékból való igénylésének feltételeiről szóló 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet módosítása

1. § Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság országos tartalékból való igénylésének feltételeiről szóló 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az országos tartalék egyenlő arányban kerül szétosztásra az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti igények között. Amennyiben az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti igények kielégítését követően marad kiosztható támogatási jogosultság, úgy azokat a c) pont szerinti igénnyel rendelkezők között kell felosztani.”

2. A történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet módosítása

2. § (1) A történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet [a továbbiakban: 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet] 1. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„a) *mezőgazdasági termelő*: az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 43. pontja szerinti termelő;”

(2) A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 1. § j) pont ja) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

teljes gazdaság:

„ja) a mezőgazdasági termelő által hasznosított, Magyarország területén fekvő és a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételeivel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet [a továbbiakban: 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet] 3. §-a alapján bejelentett mezőgazdasági területek összessége,”

3. § A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az 5. § (4) bekezdés a) pontja szerinti esetben a történelmi bázis jogosultság átruházása, illetve ideiglenes átengedése esetén benyújtott átírási kérelem alapján a Kincstár csak abban az esetben és olyan mértékben vezeti át a nyilvántartásában a kérelemben szereplő mennyiségű történelmi bázist, ha az átvevőnek a történelmi

bázis jogosultság átruházásával, illetve ideiglenes átengedésével rendelkezésére álló történelmi bázisa nem haladja meg az átruházási kérelem benyújtásakor az ENAR nyilvántartás szerint az összes tenyészetében található, a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 15. pontja szerinti tejhasznú tehenenként számított 7809 litert.”

- 4. §** A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. § (1) A 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet 11., 12., 17. és 18. §-ában meghatározott támogatások szerinti történelmi bázis jogosultságok használati jogának, valamint a történelmi bázis jogosultságok mennyiségének nyomon követése céljából nyilvántartást kell működtetni. A nyilvántartás működtetését, illetve a működtetés kapcsán felmerülő hatósági feladatokat a Kincstár látja el.
(2) Ha a 2023. évi egységes kérelem keretében kérelmezett, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet 11., 12. és 17. §-a szerinti történelmi bázis jogosultságok tekintetében a jogosultság megállapításáról rendelkező döntés a 6. § (1) bekezdésében meghatározott határnapot követően véglegessé válik, akkor ezen támogatási jogosultságok tekintetében a 2023. támogatási évre vonatkozó átírási kérelem a jogosultság megállapításáról rendelkező döntés jogerőre emelkedését követő 15 napon belül nyújtható be a Kincstárhoz.”
- 5. §** Hatályát veszti a 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet
a) 5. § (1) bekezdésében az „és kedvezőtlen adottságú területeken történő anyajuh tartás” szövegrész, valamint
b) 5. § (4) bekezdés b) pont bd) alpontja.

3. Az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet módosítása

- 6. §** Az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet 4. § (1) bekezdésében a „2023–2027.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg lép.
- 7. §** Az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet 2. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

4. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet módosítása

- 8. §** Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet [a továbbiakban: 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet] 2. § (2) bekezdésében a „2023–2027.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg lép.
- 9. §** (1) A 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
(2) A 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet 2. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

5. A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet módosítása

- 10. §** A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet 2. § (2) bekezdésében a „2023–2027.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg lép.
- 11. §** A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

6. A fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet módosítása

- 12. §** A fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet 5. § (2) bekezdésében a „2023–2027.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg lép.
- 13. §** A fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet 4. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

7. A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet módosítása

- 14. §** A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet [a továbbiakban: 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet] 4. § (8a) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:
(Nem lehet kárbejelentést tenni)
„c) a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelem felületen, parlagon hagyott területként bejelentett főnövény növénykultúrára.”
- 15. §** A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 4. § (8a) bekezdés b) pontjában az „elvetett” szövegrész helyébe az „elvetett és bejelentett” szöveg lép.

8. A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet módosítása

- 16. §** A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet 13/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A 2022. év vonatkozásában a pótbefizetés összege a 2022. évben befizetett krízisbiztosítási hozzájárulás 2,5-szerese.”

9. Záró rendelkezések

- 17. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 25/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

„2. melléklet a 15/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

2023. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B
1.	Igénylés éve	2023
2.	Támogatási keretösszeg	246 226 481
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	60,64
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	105,10

„

2. melléklet a 25/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

„1. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az alapszintű-jövedelemtámogatásra vonatkozó 2023. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B
1.	Igénylés éve	2023
2.	Támogatási keretösszeg	691 198 519
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	125
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	169,12

”

3. melléklet a 25/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

„2. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az újraelosztó támogatásra vonatkozó 2023. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C
1.	Igénylés éve	2023	
2.	Támogatási keretösszeg	189 176 282,80	
3.	A támogatható terület közötti sáv (hektár)	1,0000–10,0000	10,0001–150,0000
4.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	55,99	28,00
5.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	103,99	52,00

”

4. melléklet a 25/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

„1. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatási jogcímekre vonatkozó 2023. évi támogatási keretösszegek és fajlagos minimum és maximum értékek (euró)

	A	B	C	D
1.	Támogatási jogcím megnevezése	2023. év		
2.		Keretösszeg, euró	Fajlagos minimum, euró	Fajlagos maximum, euró
3.	Anyatehéntartás	35 314 732,85	111,96	174,94
4.	Hízottbika	4 377 775,10	40,76	65,22
5.	Tejhasznú tehéntartás	68 274 257,17	237,74	396,24
6.	Anyajuhtartás	21 767 730,60	24,16	35,53
7.	Cukorrépa termesztés	7 915 693,20	424,52	881,70
8.	Rizstermesztés	1 979 171,48	582,75	874,13
9.	Ipari zöldségnövény termesztés	15 619 889,00	260,44	390,66
10.	Zöldségnövény termesztés	6 611 534,81	180,92	289,48
11.	Ipari olajnövény termesztés	584 279,62	76,71	142,47
12.	Extenzív gyümölcsstermesztés	5 950 973,88	143,54	191,39

13.	Intenzív gyümölcsstermesztés	6 766 277,13	280,11	429,50
14.	Szemes fehérjetakarmány-növény termesztés	15 962 772,76	163,01	302,73
15.	Szálás fehérjetakarmány-növény termesztés	10 985 262,30	44,92	77

5. melléklet a 25/2024. (IV. 9.) AM rendelethez

„4. melléklet a 19/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A fiatal mezőgazdasági termelői támogatásra vonatkozó 2023. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B
1.	Igénylés éve	2023
2.	Támogatási keretösszeg	18 690 804
3.	Fajlagos támogatási minimum	78,67
4.	Fajlagos támogatási maximum	236,00

A közigazgatási és területfejlesztési miniszter 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelete a közigazgatási és területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről

A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 24. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 178. §-ában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

- 1. §** A közigazgatási és területfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) által alapított elismerés (a továbbiakban: miniszteri elismerés) a miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó és azt támogató területeken végzett kiemelkedő, illetve tartósan magas színvonalú szakmai tevékenység elismeréseként adományozható.
- 2. §** (1) Miniszteri elismerésként díj, érdemérem és oklevél adományozható.
(2) A miniszter által adományozható elismerések:
- Pro Regio díj,
  - Ereky István-díj,
  - Magyary Zoltán-díj,
  - Magyarországi Falumegújítási díj,
  - Helyi Önkormányzatokért díj,
  - Szolgáltató Önkormányzat díj,
  - Közigazgatás Szolgálatáért Érdemérem,
  - Miniszteri Elismerő Oklevél.
- 3. §** (1) Miniszteri elismerés adományozását – a 2. § (2) bekezdés a), d) és f) pontjában meghatározott díj kivételével – az adományozási alkalmat legalább 60 nappal megelőzően, a jelölt életútjának, illetve tevékenységének rövid ismertetését és az adományozásra vonatkozó indokolást tartalmazó, az 1. melléklet szerinti előterjesztéssel a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) politikai vagy szakmai

felsővezetője, a miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv vagy gazdasági társaság vezetője, továbbá szakmai szervezet kezdeményezheti a miniszternél.

- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott határidő után beérkezett kezdeményezést a soron következő adományozási alkalomnál lehet figyelembe venni.
- (3) A 2. § d) és f) pontjában meghatározott díj alapjául szolgáló pályázati kiírást a minisztérium honlapján kell közzétenni.
- (4) Az elismerések adományozására irányuló döntés-előkészítési eljárásra a miniszter normatív utasításban részletes szabályokat állapíthat meg.
- (5) A miniszter által adományozható elismerésekkel összefüggő kiadások fedezetét a minisztérium igazgatási költségvetésében kell előirányozni.

- 4. §**
- (1) Nem adományozható miniszteri elismerés annak a személynek, aki ellen fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban, illetve aki fegyelmi büntetés vagy jogerős büntető ítélet hatálya alatt áll.
  - (2) Nem adományozható miniszteri elismerés annak a szervezetnek, amelynél a működéssel, illetve gazdálkodással összefüggésben végleges hatósági vagy jogerős bírósági határozattal megállapított szabálysértést, illetve bűncselekményt követtek el, amely jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás vagy csődeljárás alatt áll, vagy amely ellen egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás van folyamatban.
  - (3) A 2. melléklet szerinti nyilatkozat hiányában elismerés nem adományozható.
- 5. §**
- (1) Méltatlanná válik a miniszter által adományozott elismerésre az, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték. A méltatlanná vált személytől a miniszter az elismerést visszavonja.
  - (2) A miniszter visszavonja az elismerést attól a szervezettől, amelyik vonatkozásában a 4. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok az elismerés átadását követő öt éven belül bekövetkezik.
- 6. §**
- (1) Az elismeréseket ünnepélyes keretek között a miniszter vagy az általa megbízott személy adja át.
  - (2) E rendelet eltérő rendelkezése vagy a miniszter eltérő döntése hiányában a 2. § (2) bekezdés a), b), d), e) és f) pontjában szereplő miniszteri elismerések átadására a Helyi Önkormányzatok Napja (szeptember 30.) alkalmából, a 2. § (2) bekezdés c), g) és h) pontjában szereplő elismerések átadására Magyar Zoltán születésének évfordulója (június 10.) alkalmából kerül sor.
  - (3) A miniszter kivételes és indokolt esetben az e rendelet szerint évente adományozható elismerések legfeljebb kétszeresének megfelelő számú elismerést adományozhat.
- 7. §**
- Az elismerés adományozásáról, illetve visszavonásáról szóló közleményt a minisztérium honlapján, valamint a Hivatalos Értesítőben közzé kell tenni.

2. Pro Regio díj

- 8. §**
- (1) Pro Regio díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) a terület- és regionális fejlesztés, a térségi együttműködés előmozdítása, a társadalom, a gazdaság és a környezet összehangolt fejlesztése terén végzett kiemelkedő tevékenység elismeréseként adományozható.
  - (2) A díj köztisztviselő, önkormányzati, egyházi és civil szervezet, valamint gazdálkodó szervezet (a továbbiakban együtt: szervezet) részére adományozható.
  - (3) A díj évente egy szervezet részére adományozható.
  - (4) A díjazott emlékérmét és az adományozást igazoló oklevelet kap.
  - (5) Az emlékérem bronzból készült, kör alakú, átmérője 11,2 cm. Előlapján kis település látható a tájban a fölé repülő angyallal. Hátoldalán a Kárpát-medence karéjából kiemelt Magyarország cizellált domborzati látványképe és a „Pro Regio” felirat helyezkedik el.
  - (6) A díjhoz 2 500 000 forint összegű pénzjutalom jár.
- 9. §**
- (1) A díj adományozására vonatkozó javaslattétel lehetőségét és határidejét tartalmazó felhívást minden évben az érintett szervezetek körében közzé kell tenni a díj átadásának napját 60 nappal megelőzően. A díjra a szervezetek egymást jelölhetik.
  - (2) A díj adományozására vonatkozó javaslatokat szakmai bíráló bizottság (e § alkalmazásában a továbbiakban: bíráló bizottság) fogadja be, véleményezi és rangsorolja.

- (3) A bíráló bizottság a díj adományozására vonatkozó rangsornak megfelelő javaslatát a díj átadásának napját legalább 30 nappal megelőzően a területfejlesztésért felelős államtitkár útján terjeszti fel a miniszternek.
- (4) A bíráló bizottság tagjai
  - a) a területfejlesztésért felelős államtitkár mint a bíráló bizottság elnöke, valamint
  - b) a területfejlesztésért felelős államtitkár által felkért személyek.
- (5) A bíráló bizottság tagjai e tevékenységükért díjazásban nem részesülnek. A bíráló bizottság melletti titkársági feladatok ellátásáról a területfejlesztésért felelős államtitkár gondoskodik.

3. Erekly István-díj

- 10. §**
- (1) Erekly István-díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) a terület- és regionális fejlesztés, a térségi együttműködés előmozdítása, a társadalom, a gazdaság és a környezet összehangolt fejlesztése terén, illetve a miniszter feladat- és hatáskörével összefüggő, annak érdekében végzett kiemelkedő szakmai munka elismeréseként adományozható.
  - (2) A díj évente legfeljebb két fő részére adományozható.
  - (3) A díjazott kisplasztikát és az adományozást igazoló oklevelet kap.
  - (4) A kisplasztika egy 2,2 cm vastag, 10×10 cm alapterületű, tardosi vörös mészkő talapzatra rozsdamentes acélból készült nyakrészrel rögzített, 14 cm átmérőjű, rozsdamentes acél fejalkatrész középfelületébe illesztett, Erekly Istvánt ábrázoló, kör alakú bronz plakett. A kisplasztika kék színű díszdobozban foglal helyet.
  - (5) A díjhoz 1 500 000 forint összegű pénzjutalom jár.

4. Magyary Zoltán-díj

- 11. §**
- (1) Magyary Zoltán-díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) a közigazgatásban végzett magas színvonalú kormánytisztviselői szakmai munka, illetve a közigazgatással összefüggő, annak érdekében végzett kiemelkedő tevékenység elismeréseként adományozható.
  - (2) A díj évente legfeljebb két fő részére adományozható.
  - (3) A díjazott kisplasztikát és az adományozást igazoló oklevelet kap.
  - (4) A kisplasztika bronzból készült, magassága 30 cm, Magyary Zoltán mellképét ábrázolja, két stilizált könyvön elhelyezve, melyek közül az egyik könyv gerincén Magyary Zoltán saját kezű aláírása olvasható. A kisplasztika Takács Szilvia szobrászművész alkotása.
  - (5) A díjhoz 1 500 000 forint összegű pénzjutalom jár.

5. Magyarországi Falumegújítási díj

- 12. §**
- (1) Magyarországi Falumegújítási díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) a két évente kiírásra kerülő pályázatra benyújtott legkiválóbb minőségű, példamutató falumegújítási kezdeményezések, tevékenységek elismerésére adományozható.
  - (2) A díj páratlan naptári években, a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról szóló 1059/2003/EK rendeletben meghatározott NUTS 2 szerinti régióként legfeljebb két falu önkormányzata, falvak szövetsége, illetve önkormányzati pályázat hiányában az adott települést képviselő civil szervezet részére adományozható.
  - (3) Az (1) bekezdés szerinti pályázatok az alábbi díjazásban részesülhetnek:
    - a) A Magyarországi Falumegújítási díj I. helyezése – a falufejlesztés legkiemelkedőbb minőségű megvalósításáért,
    - b) Magyarországi Falumegújítási díj – a fenntartható falufejlesztés kiváló színvonalú megvalósításáért,
    - c) Magyarországi Falumegújítási díj – a falumegújítás több területén elért kimagasló teljesítményért.
  - (4) A díj nem megosztható, nyertese jogot nyer a következő páros naptári évi Európai Falumegújítási Díj pályázaton Magyarország képviselőtére.
  - (5) A díjjal adományozást igazoló oklevél, illetve emléktárgy jár.
  - (6) A díjjal járó emléktárgy egy váza, melyen láncsal ellátott, 10×5 centiméter méretű, téglalap alakú, rézből készült emléktábla található a díjat jelölő (3) bekezdés a)–c) pontjában szereplő vésett felirattal, a település és az évszám megjelölésével.
  - (7) Oklevél elismerésben részesülhetnek a saját régiójukból tovább nem jutott, de megfelelő pályaművet benyújtó önkormányzatok. Az oklevél szövege: „A falumegújításban tett különleges teljesítményért”.

- 13. §** (1) A díjra pályázók végső sorrendjéről, besorolásáról a Falumegújítási Szakértői Bizottság (e § alkalmazásában a továbbiakban: szakértői bizottság) dönt.
- (2) A szakértői bizottság tagjait a miniszter és adott esetben a pályázatot közösen meghirdető társtarca minisztere kéri fel. A szakértői bizottság tagjai e tevékenységükért díjazásban nem részesülnek.
- (3) Az adott régióban a legmagasabb pontszámokat elérő települések esetében a szakértői bizottság helyszíni bejárást, konzultációt tart.

6. Helyi Önkormányzatokért díj

- 14. §** (1) Helyi Önkormányzatokért díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) adományozható a helyi önkormányzatok érdekében huzamos időn keresztül végzett kimagasló közigazgatási munka és egyéb önkormányzati feladatok terén kifejtett eredményes tevékenység elismerésére.
- (2) A díj azoknak a természetes személyeknek, önkormányzati érdekképviselői szervezeteknek, szakmai szervezeteknek, civil szervezeteknek adományozható, akik
- a helyi önkormányzati rendszer továbbfejlesztése,
  - a fővárosi kerület, a település, a vármegye önkormányzatának fejlődése,
  - az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatások minőségének javítása,
  - az önkormányzatok társulási kapcsolatainak fejlesztése,
  - az ügyfélbarát közigazgatás,
  - a helyi önkormányzatok eredményes működése érdekében kiemelkedő munkát végeztek.
- (3) A díj évente legfeljebb három természetes személy és három szervezet részére adományozható.
- (4) A díjazott plakettet és az adományozást igazoló oklevelet kap.
- (5) A kör alakú, bronzból készült, 11 cm átmérőjű és 1,2 cm vastagságú plakett előlapján körkörösén a „Helyi Önkormányzatokért Díj” felirat és az adományozás éve, a kör közepén Magyarország stilizált térképével, hátoldalán Magyarország címere és a „Helyi Önkormányzatokért Felelős Minisztertől” szöveg látható.
- (6) A díjhoz természetes személy elismerése esetén 600 000 forint, szervezetnek való adományozás esetén 750 000 forint összegű pénzjutalom jár.

7. Szolgáltató Önkormányzat díj

- 15. §** (1) Szolgáltató Önkormányzat díj (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: díj) adományozható a „Szolgáltató Önkormányzat” kritériumrendszer szerinti, az együttműködés, átláthatóság és nyitottság, hatásosság, hatékonyságjavulás, fontosság, fenntarthatóság és megismételhetőség szempontjából jó gyakorlatot megvalósító helyi önkormányzatok számára.
- (2) A díj elnyerésének feltétele a 3. melléklet szerinti pályázat benyújtása.
- (3) A Szolgáltató Önkormányzat díj kategóriáit évente a Szolgáltató Önkormányzat Díj Szakmai Kuratóriuma (e § alkalmazásában a továbbiakban: szakmai kuratórium) alakítja ki.
- (4) A díjban nem részesülhet az a helyi önkormányzat, amelynél
- a működéssel, gazdálkodással összefüggésben végleges hatósági vagy jogerős bírósági határozattal megállapított szabálysértést, bűncselekményt követte el, a határozat véglegessé válásától vagy jogerőre emelkedésétől,
  - az Országgyűlés a képviselő-testületet feloszlató határozatot hozott, a határozat közzétételétől,
  - az államháztartási rendet megsértették (különösen adatszolgáltatás, állami támogatás felhasználása, gazdálkodás során), a szabálytalanság megállapításától,
  - a törvényességi felügyeleti eljárásban a kormányhivatal a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 132. § (1) bekezdése, 136. § (2) bekezdése és 137. § (1) bekezdése szerinti intézkedést tette, a szabálytalanság megállapításától számított három évig.
- (5) A helyi önkormányzat a pályázatában nyilatkozik arról, hogy a (4) bekezdésben meghatározott kizáró feltételek vele szemben nem állnak fenn. A szakmai kuratórium a nyilatkozatban foglaltakat a hatósági és az önkormányzati nyilvántartások alapján ellenőrzi.
- (6) A díj évente legfeljebb tíz helyi önkormányzat részére adományozható.
- (7) A díjjal emléktábla és adományozást igazoló oklevél jár.

- (8) Az emléktábla 42×66 cm méretű, 2 cm vastagságú, csiszolt felületű fehér márványból és bronzból készült, prof. dr. Berek Lajos szobrászművész tervei alapján. Az emléktábla feliratai a márványlapba vésve aranyozással készülnek. Az emléktábla felső középső részén 3,5 cm magasságú betűkkel a „Szolgáltató Önkormányzat Díj” felirat szerepel, az emléktábla bal oldalán az adományozás éve látható. A márványlap jobb felső részén helyezkedik el Magyarország sematikus, bronzból készült, 36×25 cm befogadó méretű térképe a díjazott önkormányzat helyének megjelölésével. A térkép alatt, az emléktábla jobb alsó részén a segítőkészséget is kifejező, bronzból készült, egymásba fonódó két jobb kéz található, aminek befogadó mérete 30×12 cm. Az emléktábla jobb alsó sarkában a szobrászművész szignója látható.

- 16. §** (1) A díj elnyerése érdekében benyújtott pályázatokat a szakmai kuratórium fogadja be, véleményezi, rangsorolja és az adományozására vonatkozó javaslatát eljuttatja a miniszterhez.
(2) A szakmai kuratórium elnökét és tagjait évente a miniszter kéri fel önkormányzati szakemberek közül. A szakmai kuratórium létszáma legfeljebb kilenc fő.
(3) A szakmai kuratóriumban való részvételért tiszteletdíj nem jár.

8. Közigazgatás Szolgálatáért Érdemérem

- 17. §** (1) Közigazgatás Szolgálatáért Érdemérem (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: érdemérem) adományozható a miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervnél foglalkoztatási jogviszonyban álló személyek, az e szervek munkáját segítő személyek, valamint a helyi önkormányzatok érdekében huzamos időn keresztül végzett kimagasló közigazgatási tevékenységet végzők részére a közigazgatás érdekében huzamos időn keresztül végzett kiemelkedő munka elismerésére.
(2) Érdemérem évente legfeljebb 50 fő részére adományozható.
(3) Az érdemérem díszdobozban elhelyezett 6,5 cm átmérőjű ezüstérem. Előlapján a „Közigazgatás Szolgálatáért Érdemérem” felirat, hátlapján Magyarország címere látható. Az érem élén az „A Haza üdvére és a Köz szolgálatában” szöveg fut körbe.
(4) A díjazott az érdemérem mellé adományozást igazoló oklevelet kap.

9. Miniszteri Elismerő Oklevél

- 18. §** (1) Miniszteri Elismerő Oklevél adományozható annak, aki a minisztériumban, illetve a miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervnél vagy a miniszter tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaságnál a szakmai munkáját huzamos ideig színvonalasan végzi, vagy az adott szerv eredményes működése szempontjából fontos szakmai feladat végrehajtásában szerez érdemeket.
(2) Miniszteri Elismerő Oklevél adományozható továbbá a főispán javaslatára vármegyénként, valamint Budapesten egy fő részére, a közigazgatásban huzamos ideig végzett magas színvonalú kormánytisztviselői szakmai munka elismerésére.
(3) Miniszteri Elismerő Oklevél évente legfeljebb hatvan fő részére adományozható.
(4) Ugyanannak a személynek legfeljebb két évente egy alkalommal adományozható Miniszteri Elismerő Oklevél.
(5) A Miniszteri Elismerő Oklevélhez 800 000 forint összegű pénzjutalom jár.

10. Záró rendelkezések

- 19. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 20. §** Hatályát veszti a területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről szóló 1/2023. (VI. 16.) FTM rendelet.

Dr. Navracsics Tibor s. k.,
közigazgatási és területfejlesztési miniszter

1. melléklet a 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelethez

ELŐTERJESZTÉS
a közigazgatási és területfejlesztési miniszter részére

.....

elismerés adományozására

I. Elismerésre jelölt adatai

a) Természetes személy esetén:

Név:

Születési név:

Lakcím:

Születési hely, év, hó, nap:

Anyja neve:

Munkahely:

Munkakör, beosztás (foglalkozás):

Tudományos fokozat:

b) Szervezet esetén:

Név:

Székhely:

Azonosító jele:

Adószáma:

Vezető tisztségviselő neve:

Tevékenysége:

II. Kapcsolattartási adatok

Telefonszám:

E-mail-cím:

III. Korábbi miniszteri, szakmai, állami kitüntetései, elismerései:

IV. Az elismerés átadásának javasolt időpontja:

V. Hivatalos indokolás röviden (sajtóban, honlapon megjelentethető módon)

A szakmai tevékenységet bemutató részletes indokolás külön lapon csatolandó (legalább fél, de legfeljebb három oldal terjedelemben).

Dátum:

.....

javaslattevő neve/munkaköre/aláírása

2. melléklet a 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelethez

NYILATKOZAT

(természetes személy)

Alulírott, ... (név)

1. hozzájárulok ahhoz, hogy a ..... miniszteri elismerés adományozását előkészítő eljárásban a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium a természetes személyazonosító adataimat (név, születési hely, születés dátuma, anyja neve), lakcím adataimat, valamint az adományozásra irányuló javaslat megalapozásához szükséges személyes adataimat nyilvántartsa;
2. kijelentem, hogy velem szemben a közigazgatási és területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről szóló 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelet 4. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok nem áll fenn;
3. elismerésben részesítem esetére hozzájárulok nevemnek a Hivatalos Értesítőben, valamint a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium honlapján való közzétételéhez.

Kelt:

.....

elismerésre jelölt aláírása

NYILATKOZAT

(szervezet)

Alulírott, ... (név) a(z) ..... (szervezet neve), (.....)
(székhely, azonosító jel) képviselőjében ezúton nyilatkozom, hogy

1. az általam képviselt szervezettel szemben a közigazgatási és területfejlesztési miniszter által adományozható elismerésekről szóló 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelet 4. § (2) bekezdésében meghatározott kizáró ok nem áll fenn;
2. a szervezet elismerésben részesítése esetére hozzájárulok a szervezet nevének a Hivatalos Értesítőben, valamint a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium honlapján való közzétételéhez.

Kelt:

.....

az elismerésre jelölt képviselőjének aláírása

3. melléklet a 3/2024. (IV. 9.) KTM rendelethez

A Szolgáltató Önkormányzat díj – pályázat

1. A pályázati kiírásban meg kell határozni a pályázat minimális tartalmi és általános formai követelményeit, amelyek különösen
  - a) a pályázat benyújtójának neve,
  - b) a jó gyakorlatot megvalósító település bemutatása,
  - c) a jó gyakorlat bemutatása: indulási háttér, program célja, a jó gyakorlat eredményei,
  - d) a pályázat magyar nyelven történő benyújtása.
2. A pályázati kiírásban rögzíteni kell, hogy
  - a) a díj évenként egy, a pályázat benyújtását megelőző években megvalósult és a pályázat benyújtását megelőző évben is fenntartott jó gyakorlat alapján nyerhető el;
  - b) a pályázat többször is benyújtható, azonban a díj ugyanazon jó gyakorlatért egy alkalommal nyerhető el;
  - c) a díj elnyerése esetén a nyertes önkormányzat a díj adományozását igazoló oklevelet és emléktáblát kap.

**A nemzetgazdasági miniszter 13/2024. (IV. 9.) NGM rendelete
a TritonLife Dialízis Center Kft. és a TritonLife Eszközkezelő Kft. tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése
érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi
jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet
módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** (1) Hatályát veszti a Rendelet 1. melléklet I. pontjában foglalt táblázat 6. sora.
(2) Hatályát veszti a Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat 12., 15–17. és 19–22. sora.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Nagy Márton István s. k.,
nemzetgazdasági miniszter*

1. melléklet a 13/2024. (IV. 9.) NGM rendelethez

A Rendelet 2. melléklet XIV. pontjában foglalt táblázat a következő 4. és 5. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
	<i>Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve</i>	<i>Cégjegyzékszám</i>	<i>Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége</i>
4.	TritonLife Dialízis Center Korlátolt Felelősségű Társaság	01-09-261103	2026. december 31.
5.	TritonLife Eszközkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság	01-09-303244	2026. december 31.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.